

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. FEBRUÁR 17.

TARTALOM

Jogszabályok	18/1977. (X. 27.) PM sz. rendelet	A költségvetési szervezetek házipénztári pénzkezeléséről	1
	19/1977. (XII. 8.) Mü M sz. rendelet	A munkakönyvek kiállításáról, kezeléséről, nyilvántartásáról, a munkakönyvbe történő bejegyzésekről szóló 12/1967. (X. 20.) Mü M számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről	11
	16/1977. (XII. 1.) Mü M sz. rendelet	A kutatóintézeti dolgozók alapbérének megállapításáról szóló 2/1974. (II. 17.) Mü M sz. rendelet módosításáról	17
	1/1978. (A. K. 1) MTA-F. sz. utasítás	A kutatóintézeti dolgozók alapbérének megállapításáról szóló 2/1974. (II. 17.) Mü M sz. rendelet végrehajtására kiadott 5/1974. (A.K. 7.) MTA-F. sz. utasítás módosításáról	23
Az Akadémia elnökségének határozatai az 1977. december 20-i ülésén (47—49. sz. határozatok)	47/1977. sz. határozat	A Műszaki Tudományok Osztályának tevékenységéről ..	25
	48/1977. sz. határozat	A hazai gyógyszerkutatás aktuális problémáiról	26
	49/1977. sz. határozat	Az elnökség 1978. I. félévi munkatervéről	26
		Az elnökség egyéb állásfoglalásai	28
Közlemények		Pályázati felhívások	28
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	29
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája	29
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	29

AZ ÚJÉV ALKALMÁBÓL KIFEJEZETT JÓKÍVÁNSÁGOKÉRT KÖSZÖNETET MOND A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGE

Jogszabályok

A pénzügyminiszter 18/1977. (X. 27.) PM számú
rendelete

a költségvetési szervezetek házipénztári
pénztárkezeléséről

1. §

(1) A rendelet hatálya — a (2) bekezdésben foglaltak kivételével — a költségvetési szervezetek házipénztárában levő pénzeszközök kezelésére és nyilvántartási kötelezettségére terjed ki.

(2) Nem terjed ki a rendelet hatálya a fegyveres erők, a fegyveres testületek, a rendészeti szervek és a külképviseletek házipénztárainak pénzkezelésére.

(3) A rendelet alkalmazásában *költségvetési szervezetek*:

— a minisztérium és az önálló költségvetési fejezetet képező szerv (a továbbiakban: minisztérium);

— a minisztérium irányítása alatt működő költségvetési szerv (ideértve a költségvetési folyószámlás szervet is);

— a tanács hivatali szervezete;

— a tanács irányítása alá tartozó költségvetési szerv (ideértve a költségvetési folyószámlás szervet is);

— a költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó társadalmi és érdekképviselői szerv;

— a költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó társadalmi és érdekképviselői szerv irányítása alá tartozó költségvetési szerv, valamint

— az egyesület.

2. §

A költségvetési szervezet vezetője — a gazdasági vezető közreműködésével — a házipénztárban levő pénzeszközök kezelésének, a pénzkezeléssel kapcsolatos közvetlen elszámolásoknak, azok nyilvántartásának, továbbá a pénztári kifizetések és befizetések bizonylatolásának részletes szabályait a rendelet *mellékletében* foglaltak szerint köteles szabályozni és megszervezni. A mellékletet a Pénzügyi Közlönyben kell közzétenni.

3. §

Aki e rendelet rendelkezéseit megszegi, vagy az abban foglaltak megtartásáról nem gondoskodik, a hatályos jogszabályok szerint anyagi, fegyelmi, illetőleg büntetőjogi felelősséggel tartozik.

4. §

A rendelet mellékletében foglaltaktól eltérő eljárást a felügyeleti szerv javaslatára a Pénzügyminisztérium engedélyezhet.

5. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit 1978. január 1. napjától kell alkalmazni. Egyidejűleg a 161/1961. (PK. 29.) PM, a 105/1967. (PK. 3.) PM és a 167/1967. (PK. 39.) PM számú utasítás hatályát veszti.

Melléklet a 18/1977. (X. 27.) PM számú rendelethez

A házipénztári pénzkezelés általános szabályai

1.

a) A házipénztár a költségvetési szervezet működéséhez szükséges készpénz és egyéb értékek forgalmának lebonyolítására kijelölt azon helyisége (helyiségrésze), amelyben a készpénz és az egyéb értékek elhelyezéséhez és őrzéséhez kellő biztonságot nyújtó, biztonsági zárral (zárrakkal) ellátott pénztári berendezés (páncélszoba, páncélszekrény, vaskazetta stb.) van.

b) A házipénztárat úgy kell elhelyezni, hogy abban a pénz- és értékkezelés biztonsága a lehető legnagyobb fokú legyen.

2.

a) A költségvetési szervezetek házipénztárban kezelik a Magyar Nemzeti Banknál vagy az Országos Takarékpénztárnál (a továbbiakban: pénztár) vezetett bankszámláról, valamint a posta-

hivatalnál kezelt pénzforgalmi betétkönyvből készpénzkifizetés céljára felvett ellátmányokat, továbbá a költségvetés javára készpénzben visszafizetett térítvényeket. A költségvetési bevételeket lehetőleg a bankszámlára kell befizettetni.

b) A házipénztárban idegen — más gazdálkodó szervezetek, alkalmazottak és más személyek — pénzt és értékét csak a szervezeti és működési szabályzatban, ügyrendben (a továbbiakban: szervezeti és működési szabályzat) rögzített jogcímen (például: letétek), illetve a költségvetési szervezet vezetőjének külön engedélyével szabad tartani. Az idegen pénzeket és értékeket elkülönítetten kell kezelni.

c) A költségvetési bevételt jelentő készpénzbefizetéseket, valamint az idegen pénzként kezelt befizetéseket — a kisebb összegű napi bevételek kivételével — legkésőbb a befizetést követő munkanapon a gazdálkodási rend előírásainak megfelelő bankszámlára be kell fizetni. A kisebb összegű napi bevételeket a g) pontban foglalt előírások megtartása mellett mindaddig, amíg azok összege a kétezer forintot el nem éri — figyelembe véve a 3. a) pontban foglaltakat — a pénztárban lehet tartani. Havonként egyszer azonban az ilyen jogcímen a pénztárba befizetett összeget összehatárra való tekintet nélkül a gazdálkodási rend előírásai szerinti bankszámlára be kell fizetni.

d) A készpénzbefizetések házipénztáron kívüli átvételével megbízott dolgozó a beszedett összeget, legkésőbb a befizetést követő munkanapon a gazdálkodási rend előírásainak megfelelő bankszámlára köteles befizetni. A kisebb összegű befizetések 500 Ft-ig gyűjthetők, de azokat hetenként egyszer összehatárra tekintet nélkül be kell fizetni a bankszámlára. A házipénztáron kívüli készpénzbefizetések átvételével megbízott dolgozóra a 4. pontban foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell.

e) Postai kézbesítés útján érkező készpénzbefizetéseket — a pénztár által meghatározott módon — a megfelelő bankszámlára kell irányítani (telepíteni).

f) Bankszámláról készpénzellátmányt felvenni csak a pénztár által szabályozott módon, a költségvetési szervezet szervezeti és működési szabályzatában foglalt előírások és a költségvetési szervezet vezetőjének erre vonatkozó intézkedései betartásával lehet. Ugyanígy kell eljárni a házipénztárból a saját bankszámlára való befizetéseknél is.

g) Költségvetést terhelő készpénzkifizetéseket — a pénzforgalomra vonatkozó pénztárgazdálkodási előírások figyelembevételével — csak az a) pontban foglalt pénzeszközökből lehet teljesíteni. A költségvetési bevételek és az idegen pénzeszközök költségvetési kiadásoknak még átmenetileg sem lehetnek forrásai.

h) A költségvetési szervezet vezetője kihelyezett — földrajzilag távol eső — szervezetei (egységei) részére külön házipénztári pénzkezelést engedélyezhet, ha annak heti átlagos kiadási készpénzforgalma a 2000 Ft-ot általában meghaladja,

és a szabályszerű pénzkezelés személyi és tárgyi feltételei hiánytalanul megvannak.

3.

a) A költségvetési szervezet vezetője a helyi körülmények figyelembevételével (például: a gazdálkodó szervezet rendelkezik-e pénzforgalmi betétkönyvvel) köteles megállapítani a házipénztárban a napi pénztárárlat után tartható készpénz értékhatárát. Az ezt meghaladó összeget még a napi pénztárárlat előtt a költségvetési szervezet pénzforgalmi betétkönyvébe, illetőleg a gazdálkodási rend előírásainak megfelelő bankszámlára be kell fizetni.

b) A költségvetési szervezet vezetője által megállapított házipénztári kereten felül kell meghatározni a kihelyezett szervezeti egységek házipénztáraiban a napi pénztárárlat után tartható készpénz állományát.

c) A házipénztárban pénztárárlat után tartható készpénz szempontjából nem kell figyelembe venni a munkabérek és az azzal azonos eljárás alá eső kifizetések (például: táppénz, jutalom, ösztöndíj, különféle személyi kiadás, ellátottakat rendszeres időközönként megillető járandóság, ebben az értelemezésben a továbbiakban: munkabérek) előkészítéséhez a költségvetési szervezet vezetőjének engedélyével az előző napon felvett és a következő munkanapon kifizetésre kerülő összegeket. A munkabérek kifizetését megelőző napon gondoskodni kell a házipénztárban levő, ily módon megnövekedett készpénzkészlet fokozott biztonságáról.

d) A bankszámlára be nem fizetett költségvetési készpénzbevételek és idegen pénzek összegét a pénztárárlat után házipénztárban tartható készpénz összegénél számításba kell venni.

e) A házipénztár állományát a házipénztári pénzkészlet és a költségvetési szervezet pénzforgalmi betétkönyvében tartott pénzüsszeg együttes összege képezi. Pénztárárlatkor a pénzforgalmi betétkönyvben levő összeget és a pénztári készpénzállományt külön-külön tételben kell feltüntetni. A házipénztárban pénztárárlat után tartható készpénzüsszeg keretének megállapításánál a pénzforgalmi betétkönyv állományát figyelmen kívül kell hagyni.

A pénzkezeléssel kapcsolatos feladatkörök

4.

a) A költségvetési szervezet vezetője — a gazdasági vezetővel egyetértésben — a pénztárosi feladatok ellátására alkalmas, erkölcsi bizonyítvánnyal büntetlen előéletet igazolt személyt: pénztárost és annak helyettesét (helyetteseit) köteles kijelölni.

b) Nem lehet sem a pénztáros, sem a pénztáros helyettese, illetve nem helyettesítheti a pénztárost olyan dolgozó, akinek munkaköre összeférhetetlen a pénztárosi munkakörrel. A rendelet alkalmazásában a 38/1973. (XII. 27.) MT számú rendelet 6. §-ában foglaltakon kívül pénztárosi munkakörrel összeférhetetlen munkakörben dolgozónak kell tekinteni, akik:

— a bankszámla (bankszámlák) feletti rendelkezési (aláírási) joggal,

— a pénzügyi, könyvviteli, munkaügyi, bérlel-számolási, anyagbeszerzési (raktári), közgazdasági, beruházási stb. munkakörrel foglalkoznak és a költségvetés kiadási előirányzata, illetve a tanácsi fejlesztési és a speciális rendeltetésű központi alapok előirányzata terhére érvényesítési, utalványozási, ellenőrzési vagy ellenjegyzési jogkörrel,

— a bevételek előírásának elrendelésével, a követelések megállapításával és elengedésével (törlésével), illetve

— akik a 2. b) pont szerinti idegen pénzek és értékek feletti rendelkezési joggal vannak megbízva.

c) Azoknál a költségvetési szervezeteknél, ahol a vezetőn kívül egy vagy csak néhány gazdasági, ügyviteli dolgozót foglalkoztatnak, a 4. b) pont szerinti pénztárosi munkakörrel összeférhetetlen munkaköröket — a központi költségvetési szervezeteknél a felügyeletet ellátó minisztérium, a tanácsi költségvetési szervezeteknél az irányító tanács V. B. pénzügyi szakigazgatási feladatot ellátó szerv vezetője, a tanácsok hivatali szervezetében pedig a felettes tanács V. B. pénzügyi szakigazgatási feladatot ellátó szerv vezetője (a továbbiakban: felügyeleti szerv) egyetértésével — a költségvetési szervezet vezetője határozza meg. A pénztáros azonban az utalványozóval, illetve pénztári ellenőrrel azonos személy nem lehet. A pénztári ellenőrzés feladatát az utalványozó is elláthatja.

d) A költségvetési szervezet házipénztárát a pénztáros (helyettes, vagy aki a házipénztárt kezeli) önállóan, teljes anyagi felelősséggel kezeli. Ezt a tényt a pénztáros munkakörének elfoglalásakor írásbeli nyilatkozatban köteles tudomásul venni.

e) A pénztáros feladata a házipénztárban tartott készpénz kezelése és megőrzése, valamint az azzal kapcsolatos nyilvántartások és elszámolások vezetése. Megbízható még egyéb értékek (például: bélyegek, értékjelzéssel ellátott nyomtatványok vagy megengedett esetekben nemesfémkészletek, benzinjegyek, tüzelőutalványok), továbbá szigorú számadású nyomtatványok (például: csek- és utalványfüzetek) kezelésével és megőrzésével is. Ez utóbbi esetben a költségvetési szervezet vezetője vagy gazdasági vezetője köteles rendelkezni arról, hogy ki vehet át a pénztárostól szigorú számadású nyomtatványt felhasználásra.

f) A költségvetési szervezet vezetője kisforgalmú házipénztár pénztárosát — teljes munkaidejének kitöltése érdekében az e) pontban felsorolt feladatokon kívül — egyéb ügyintézői vagy ügyviteli munkák ellátásával is megbízhatja. Nem láthat el azonban a pénztáros a b) pontban meghatározott munkaköröket, feladatokat.

g) Két vagy több személy egy időpontban közösen ugyanazt a pénztárat még kivételesen, kiegészítésképpen sem kezelheti.

5.

a) Házipénztári bevételezést és kifizetést csak érvényesített, utalványozott és az utalványozás ellenjegyzését is tartalmazó okmány alapján lehet

— ennek hiányában még ideiglenes jelleggel sem szabad — teljesíteni.

b) Az a) pont szerinti tevékenységek meghatározását és azok ellátására kijelölt személyek körét a költségvetési szervezetek gazdálkodási rendjéről szóló 107/1968. (PK 4.) PM számú utasítás 80–83. §-ai, valamint a tanácsok költségvetésének, fejlesztési alapjának szabályozásáról és gazdálkodásuk rendszeréről szóló 1044/1970. (X. 15.) Korm. számú határozat végrehajtásáról szóló 1/1971. (I. 15.) PM számú rendelet 29. §-a, továbbá a felügyeleti szervek előbbiekben felsorolt rendelkezések alapján kiadott előírásai szabályozzák.

6.

a) A készpénz bevételezését és kifizetését pénztári ellenőrzés előzi meg. Ezt a pénztári ellenőr vagy a pénztári ellenőrzés feladatával megbízott dolgozó végzi. Az 5. pontban foglalt feladatok és a pénztári teljesítést megelőző ellenőrzés egy munkamenetben is elvégezhető.

b) A pénztári ellenőrzés előzetesen a bizonylatok alaki és tartalmi vizsgálatára, utólagosan pedig a pénztári nyilvántartás helyességének és az abban kimutatott pénzkészlet meglétének megállapítására terjed ki. A pénztári ellenőrzés e két feladatát egymástól függetlenül két személy is végezheti.

c) A bizonylatok alaki és tartalmi ellenőrzésekor meg kell vizsgálni, hogy az, az 5. b) pontban felsorolt jogszabályokban, a felügyeleti szervek által kiadott rendelkezésekben, valamint a költségvetési szervezet szervezeti és működési szabályzatában előírt követelményeknek (kellékeknek) megfelel-e? Így például, hogy a bizonylatot az illetékes osztály — személy — állította-e ki, a szükséges mellékleteket — a pénztári alapokmányokat — csatolták-e? *Pénztári alapokmány*: az érkező számla, a készpénzjegyzék, a bérjegyzék, az útiköltség elszámolás, ki- vagy befizetéseket elrendelő utalvány stb. Ellenőrizni kell egyrészt, hogy a bizonylatok tartalmazzák-e a szolgáltatás, szállítás, munka stb. teljesítésének igazolását stb., másrészt pedig vizsgálni kell, hogy a pénztári bizonylat adatai megegyeznek-e a pénztári alapokmány adataival, az érvényesítés szabályszerű-e, a bizonylat utalványozása, ellenjegyzése megtörtént-e? A pénztári ellenőr valamennyi pénztári bizonylatot ellenőrizni és kézjeggyével ellátni köteles.

d) A pénztári nyilvántartás, valamint a kimutatott pénzkészlet meglétének utólagos ellenőrzése során vizsgálni kell, hogy a pénztári nyilvántartásba bevezetett tételek pénztári bizonylatai és pénztári alapokmányai megvannak-e? A pénztári ellenőr az ellenőrzött pénztári nyilvántartást kézjeggyével ellátni köteles.

e) Az utólagos ellenőrzést a napi pénztárzárlat után kell elvégezni. A társadalmi tulajdon védelmének biztosítása mellett a költségvetési szervezet vezetője engedélyezheti, hogy az utólagos ellenőrzést csak minden második, legfeljebb minden harmadik pénztárzárlat alkalmával, a napi pénztárzárlat készítése alól felmentett szervezeteknél 10 naponként végezzék.

Készpénz kezelése a házipénztárban

7.

a) A pénztárosnak kell gondoskodnia arról, hogy az esedékes és várható kifizetések teljesítéséhez mindenkor megfelelő mennyiségű és címletű bankjegy és érme álljon a házipénztárban rendelkezésre.

b) A pénztárosnak a házipénztár részére szükséges készpénzt a költségvetési szervezet szervezeti és működési szabályzatában meghatározott módon olyan időben kell igényelnie, hogy az összeg a bankszámláról (pénzforgalmi betétkönyvből) a kifizetések esedékességéig felvehető legyen.

8.

a) A helyi körülmények és a b)–f) pontokban foglaltak figyelembevételével a költségvetési szervezet vezetője köteles meghatározni, hogy a pénz felvételénél és visszafizetésénél, valamint a pénz szállításánál (kifizetőhelyre történő szállításánál) hány személynek és milyen módon kell közreműködnie.

b) Egy személyt általában legfeljebb 20 000 forint készpénz felvételével és szállításával szabad megbízni. Az ezt meghaladó, de 200 000 Ft-ot el nem érő összegek átvételére és szállítására két személyt, a 200 000 forintnál nagyobb összegek átvételére és szállítására pedig három személyt kell a pénztárhoz vagy a postahivatalhoz küldeni. Két vagy három személy esetében az egyik megbízott a pénztáros, a másik (második) pedig a rendszert tagja vagy munkásőr legyen. Ahol erre lehetőség nincs, más — erre alkalmas — személyt kell kijelölni. (A munkásőrnek ez a tevékenysége nem tekinthető munkásőri szolgálatnak.) A költségvetési szervezet vezetője a pénz szállítására a helyi adottságok és körülmények figyelembevételével szigorúbb eljárást is előírhat. Az előzőeket kell érvényesíteni a költségvetési szervezeten belüli, valamint a pénztárhoz és a postahivatalhoz történő szállítás esetén is.

c) 20 000 forinton felüli összeget — a helyi adottságok figyelembevételével — lehetőleg gépkocsin kell szállítani.

d) A készpénz felvételével és szállításával megbízott dolgozók felelősek az általuk átvett készpénzért. Feladataikat (a pénz átvételének és szállításának módját stb.) a költségvetési szervezet szervezeti és működési szabályzatában részletesen meg kell határozni és felelősségük körét velük írásban közölni kell.

e) A pénz felvételével és szállításával megbízott dolgozók felelőssége addig tart, amíg a pénz tőlük a házipénztárban (kifizetőhelyen) át nem vették és el nem helyezték.

f) 20 000 forinton felüli összegnek a házipénztárban való elhelyezésénél a pénztári ellenőrnek is jelen kell lennie.

9.

a) Nagyobb összegű — 5000 forinton felüli — készpénzt, napközben és a napi pénztárzárlatot

követően egyaránt, pénztárszekrényben kell elhelyezni és megőrizni.

b) Az egyzáras pénztárszekrény kulcsát a pénztáros, a kétféles pénztárszekrény egyik kulcsát a pénztáros, a másikat az ellenőr, a háromzáras pénztárszekrény fő- (közép-) és egyik mellékszárjának kulcsát a pénztáros, a másik mellékszár kulcsát az ellenőr kezeli. A pénztári kulcsok másod- és esetleg harmadpéldányát az eredeti kulcsot kezelők által lezárt (lepecsételt) borítékban a költségvetési szervezet vezetőjének vagy az általa kijelölt vezető beosztású dolgozó pénztárszekrényében kell tartani.

c) Ha a pénztáros vagy az ellenőr betegség vagy bármely ok miatt munkahelyétől távol marad, a nála levő kulcsot (kulcsokat) lepecsételt (leragasztott és a ragasztáson aláírt) borítékban köteles a szervezeti és működési szabályzat szerint meghatározott vagy a költségvetési szervezet vezetője által kijelölt dolgozóhoz eljuttatni. Ilyen esetben a pénztári állomány számbavételéről és az esetleges átadásról a 22. pontban foglaltak szerint kell intézkedni.

d) Nagyobb forgalmú — 5000 forintot meghaladó — pénztár részére megfelelő pénztárszekrényrel és biztonsági záras íróasztallal ellátott pénztárhelyiséget vagy zárható pénztárfülkét kell biztosítani. Azt, hogy külön pénztárhelyiséget vagy pénztárfülkét kell létesíteni, a szervezeti és működési szabályzatban a helyi adottságok szem előtt tartásával a költségvetési szervezet vezetője határozza meg.

e) Ha az elkülönített helyiségben dolgozó pénztáros munkahelyét a pénztári órák alatt — akár csak rövid időre is — elhagyja, köteles a pénzt és egyéb értéket az íróasztalában elzárni és a pénztárfülke fizetőablakát, valamint munkahelyének ajtaját lezárni. Ha a pénztáros munkahelye nem elkülönített helyiség, akkor a pénzt és egyéb értéket biztonsági zárral ellátott pénztári berendezésben (pénztárszekrényben, vaskazettában) köteles elhelyezni és azt lezárni. A vaskazettát ugyan csak biztonsági zárral ellátott íróasztalfiókban vagy szekrényben kell elzárni.

f) A pénztáros elkülönített munkahelyére (a pénztárhelyiségbe vagy a pénztárfülkébe) a költségvetési szervezet vezetője által — állandó vagy eseti jelleggel — felhatalmazott alkalmazottak kivételével más alkalmazottnak belépni tilos.

g) Ha a házipénztárban csak kisebb összegeket kezelnek és a pénzállomány általában napközben sem haladja meg az 5000 forintot, nem szükséges a pénztár céljára külön pénztárszekrényt (pénztárszekrényt) beszerezni, hanem a készpénzt pénzesdobozban (vaskazettában) lehet őrizni. A napi pénztárázárás után azonban a vaskazettát pénztárszekrényben, annak hiányában biztonsági zárral felszerelt íróasztalban vagy szekrényben kell elhelyezni. A vaskazetta kulcsát a pénztáros, a vaskazetta elhelyezésére szolgáló íróasztal (szekrény) kulcsát az ellenőr őrzi.

h) A házipénztár kulcsáról (kulcsairól) a költségvetési szervezet vezetőjének vagy e feladattal megbízottjának olyan nyilvántartást kell vezetnie

(vezettetnie), amelyből megállapítható, hogy a kulcsok mikor, milyen alkalommal (például pénztárátadás, vizsgálat, zárjavítás, kulcsátalakítás, másolat készítés stb.) meddig és kinél voltak. A kulcs átvételét annak kezelője a nyilvántartásban aláírásával igazolja. Az összes kulcsok — kivéve a 9. b) pont szerint lepecsételt borítékban őrzött kulcsokat — még különböző időpontban sem kerülhetnek ugyanannak a személynek a kezébe.

i) Ha a pénztárkulcs elveszett, eltört vagy a zár elromlott, ezt azonnal jelenteni kell a költségvetési szervezet vezetőjének, aki az eset körülményeihez képest a szükséges intézkedéseket megteszi.

10.

A házipénztárban levő készpénz és az egyéb értékek megóvása érdekében a költségvetési szervezetnek gondoskodniuk kell a házipénztár tűz- és betörés elleni védelméről. (Például: a pénztárhelyiség ablakait védőráccsal, az ajtókat pedig biztonsági zárral kell ellátni.) Ha a házipénztárban időnként (például: a bérfizetést megelőzően) nagyobb összegű készpénzt tartanak a pénz őrzésére a helyi körülményektől függően éjjeliőrköt is igénybe kell venni.

11.

a) A házipénztár helyiségében (a helyiség bejáratánál, a pénztárfülke ablakánál stb.) az ügyfeleket feliratok, hirdetések stb. útján tájékoztatni kell a házipénztár rendjéről (a pénztári órákról, a pénz vagy egyéb érték átvételére jogosított pénztárosok nevével és azok saját kezű aláírásáról stb.).

b) Házipénztári bevételezésre kerülő költségvetési bevételt jelentő készpénzt — kivéve, ha a készpénzbefizetéseket házipénztáron kívüli átvétellel megbízott dolgozó szedi be —, valamint a 2. b) bekezdésben foglaltak szerinti készpénzt vagy egyéb értéket csak a pénztáros veheti át, ideértve a házipénztárban átmenetileg kezelendő bevételeket is.

12.

a) A pénztáros csak valódi és forgalomképes pénzeket (bankjegyeket és érmeket) fogadhat el a befizetőtől és kifizetést is csak ilyen pénzben teljesíthet. Nem fogadhat el sérült (beszakadt, rongálódott, megcsönkült, egyes részeiben hiányos stb.) bankjegyet. Nem fogadhat el a pénztáros olyan érmét sem, amelyről nyilvánvalóan megállapítható, hogy nem a forgalomban természetes kopás következtében, hanem más ok (például: szándékos rongálás) miatt veszített súlyából vagy sérült meg.

b) Ha a pénztáros a neki átadott pénzek között hamis vagy hamisítványnak látszó bankjegyet, illetőleg érmét talál, azt fizetesként nem fogadhatja el, a bankjegyet vagy érmét vissza kell tartania és a befizetőt jegyzőkönyvben meg kell hallgatnia arra vonatkozóan, hogy hol, kitől és mikor kapta a hamisítványt. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell

a befizető nevét, foglalkozását és lakcímét, valamint személyi igazolványának számát. A jegyzőkönyvet a befizetővel alá kell íratni. Az aláírás esetleges megtagadásának tényét a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. Az átvett hamis vagy hamisítványnak látszó pénzről a befizetőnek elismervényt kell kiadni, amelyen — bankjegy esetén — fel kell tüntetni annak címletét, sorozat- és sorszámát.

c) A hamis pénz átvételéről készült jegyzőkönyvet a hamis pénzzel együtt át kell adni a pénzügyintézetnek. A pénzügyintézet a lefolytatott vizsgálat eredményéről a költségvetési szervezetet és a befizetőt tájékoztatja.

13.

a) A pénztáros a házipénztárban levő pénzeket címletenként elkülönítve köteles kezelni.

b) Legalább pénztárazlatkor minden 100 db azonos címletű bankjegyből bankjegycsomagot kell készíteni. A bankjegyeket összefogó papírszalagon a pénztáros aláírásával igazolja a bankjegycsomag készítésének keltét, a csomagban levő bankjegyek darabszámát, címletét és összértékét. Az értéket a házipénztárban címletenként rendezve kell tartani és a pénzügyintézet (postahivatal) csomagolásának megfelelő mennyiségben kell (100, 50, 25, 20 stb. darabonként) tasakokba vagy telercsékbe csomagolni.

A házipénztári bizonylatok

14.

a) Házipénztári befizetések és kifizetések csak bizonylat alapján számolhatók el. A házipénztári befizetések bevételezésére a „Bevételi pénztár-bizonylatot” (Sz. ny. 318—100), a kifizetések elszámolására pedig a „Kiadási pénztár-bizonylatot” (Sz. ny. 318—101) kell alkalmazni a 2. f) pontban foglaltak kivételével. Ezek a pénztári bizonylatokon kell — az erre meghatározott rovatokban — az érvényesítőnek, az utalványozónak, az ellenjegyzőnek és a pénztári ellenőrnek tevékenysége végrehajtását kézzel, a kifizetés, illetve a befizetés tárgyát képező összeg átvételét pedig az átvetőnek aláírásával igazolni. A pénztári bizonylatokat a 6. c) pont szerinti alapokmány alapján kell kiállítani.

b) Indokolt esetben a Kiadási pénztár-bizonylat és a Bevételi pénztár-bizonylat alkalmazása alól a felügyeleti szerv az irányítása alá tartozó költségvetési szervezeteknek felmentést adhat. Indokolt esetben tekinthető például: ha a társadalmi tulajdon védelme biztosításának és a biztonságos pénzkezelés sérelme nélkül, körültekintő munkaszervezés ellenére is a pénztári bizonylatok kiállítása jelentős ügyviteli munkatöbblettel jár; ha a költségvetési szervezetnél előforduló pénztári tételek alacsony száma — havi 100—150 darab — a pénztári forgalom zártkörű ellenőrzését külön pénztári bizonylatok kiállítása nélkül is lehetővé teszi; ha a költségvetési szervezetnek nincs házipénztára, készpénzkifizetéseit állandó készpénzellátmányból teljesíti és a készpénzelszámolás rendje, valamint a társadalmi tulajdon védelme biztosított.

c) Az esetleges felmentésekről a felmentést engedélyező felügyeleti szerveknek egyszerű jegyzéket kell vezetniük, amely tartalmazza az engedélyezés keltét, a kedvezményezett nevét, és az engedély indokát. A felmentés alapját képező kérelmeket (dokumentációt) meg kell őrizni. Ha a kedvezményezettek szervezetében, körülményeiben változás következik be, az engedélyt ismételtelen felül kell vizsgálni és azt szükség szerint kell módosítani.

d) Bevételi pénztár-bizonylat alkalmazása alól házipénztári pénzkezelésen kívül beszedett készpénzbefizetések esetén felmentés nem adható. A pénzkezelő minden készpénzbefizetési tételről köteles külön-külön Bevételi pénztár-bizonylatot kiállítani.

e) A pénztári bizonylatok alkalmazása alól felmentett költségvetési szervezeteknél a külön pénztári bizonylatot bélyegző-nyomat helyettesíti. A bélyegző-nyomatot a pénztári alapokmányra kell elhelyezni. A bélyegző-nyomathoz tartalmaznia kell mindazokat az adatokat (rovatokat), amelyeket a Bevételi pénztár-bizonylat, illetve a Kiadási pénztár-bizonylat tartalmaz.

15.

a) Minden pénztári befizetésről és kifizetésről általában külön pénztár-bizonylatot kell kiállítani. A naponta többször ismétlődő azonos jellegű, kisebb összegű kifizetések pénztári alapokmányai (például: útiköltség elszámolás) napközben gyűjthetők, azok összesített végösszegéről — a pénzfelvétel alapokmányon történt személyenkénti igazolása mellett — egy pénztár-bizonylat állítható ki.

b) A pénztári bizonylatokat tartalmazó bizonylattömböket szigorú számadású nyomtatványként kell kezelni. A bizonylattömböket a költségvetési szervezet vezetője vagy az általa megbízott dolgozó őrzi és azokról megfelelő nyilvántartást vezet. A nyilvántartást úgy kell vezetni, hogy abból megállapítható legyen: kinél, milyen sorszámú bizonylattömbök vannak használatban.

c) A bizonylatok felhasználásának ellenőrzése érdekében csak folyamatos sorszámmal ellátott bizonylatokat szabad felhasználásra kiadni. A pénztáros a bizonylatokat a be- és kifizetések időrendi sorrendjében havi vagy éves sorszámmal látja el. Ez a szám lesz a pénztári tétel sorszáma a pénztárjelentésben. A pénztárjelentésben ezen kívül a pénztári befizetési vagy kifizetési bizonylat sorszámát is fel kell tüntetni minden pénztári tételnél.

d) A pénztár-bizonylatokat tollal vagy tintaceruzával kell kiállítani. A rontott pénztár-bizonylat helyett új bizonylatot kell kiállítani, és a rontott bizonylatot (illetőleg annak összes példányát) meg kell őrizni. A pénztáros csak szabályszerűen kiállított, érvényesített, utalványozott és ellenjegyzett (ellenőrzött) pénztári bizonylat alapján fogadhat el befizetést, illetve teljesíthet kifizetést.

16.

a) A bevételi pénztár-bizonylatot a pénztári alapokmány, illetve ennek hiányában a költségvetési szervezetekre hatályos vonatkozó rendel-

kezelések alapján az érvényesítő állítja ki. Az érvényesítő személyénél a 4. c) és az 5. b) pontokban foglaltakat is figyelembe lehet venni. A pénz átvételét a pénztáros a pénztári bizonylat első két példányán aláírásával igazolja. A befizetett összeg azonosságának elismerése céljából a bizonylatot a befizetőnek is alá kell írnia. A három példányban kiállított bizonylat első példánya a könyvelési bizonylat, a második „Nyugta” példányt a befizetés teljesítését igazoló elismervényként kell a befizetőnek átadni, a harmadik a töp példány.

b) A bevételi bizonylathoz a befizetés természetétől függően csatolni kell mindazokat az okmányokat, amelyek a befizetésre vonatkoznak. A bevételi bizonylaton a bevételi jogcímet mindenképpen fel kell tüntetni.

c) Bevételi pénztárbizonylatot kell kiállítani a korábbi kiadásokat csökkentő *térítmények* befizetésekor is. A bevételi pénztárbizonylaton ebben az esetben feltűnően fel kell tüntetni hogy a befizetés „térítmény” jogcímén történt.

17.

a) A Kiadási pénztárbizonylatot a megfelelő pénztári alapokmány alapján az érvényesítő állítja ki. Az érvényesítő személyénél a 4. c) és az 5. b) pontokban foglaltakat figyelembe lehet venni. A kiadási pénztárbizonylathoz minden esetben csatolni kell a pénztári alapokmányt is. A Kiadási pénztárbizonylathoz csatolt pénztári alapokmányokat a kifizetést követően azonnal érvényteleníteni kell. (Például: az alapokmányra rávezetik a pénztárbizonylat számát és átlyukasztják.) Ha a pénztári alapokmány valamilyen oknál fogva nem csatolható — például a bérjegyzék —, akkor a pénztárbizonylaton hivatkozni kell a pénztári alapokmány megfelelő adatára, számára, őrzési helyére stb.

b) Egy kiadási pénztárbizonylaton általában csak egy személy vehet át pénzt. Egy bizonylattal több személy részére csak akkor lehet készpénzt kifizetni, ha valamennyi érdekelt ugyanazon a napon veszi fel járandóságát. A pénzfelvétel igazolása ebben az esetben az átvevők aláírásával a pénztári alapokmányon történik. Amennyiben a pénztári alapokmányon szereplő érdekeltek közül az esedékesség napján valaki nem veszi fel járandóságát, akkor a fel nem vett munkabérekre vonatkozó előírások 28. b) pontja szerint kell eljárni.

c) A házipénztárból bevételi visszatérítést az 5–6. pontokban előírt érvényesítés, utalványozás stb. után csak akkor lehet kifizetni, ha a bevételt, amelyből a visszatérítés történik, még nem fizették be a bankszámlára. A kiadási pénztárbizonylaton ebben az esetben feltűnően a „bevételi visszatérítés” jogcímét is fel kell tüntetni.

18.

a) A pénztárosnak a kifizetésekor meg kell állapítania, hogy a pénzért jelentkező személy jogosult-e a pénz felvételére. Ha a pénz felvételére jogosult nem személyesen jelenik meg a pénztárban, megbízottja részére az összeg csak szabály-

szerűen kiállított meghatalmazás ellenében fizethető ki. A B. sz. ny. 18–21 számú „Meghatalmazás” szabványosított nyomtatványát az MSZ 16 138–72 sz. szabvány tartalmazza. A meghatalmazást a kiadási pénztárbizonylathoz kell csatolni. Megbízott részére történő rendszeres kifizetéseknél az esetenkénti meghatalmazás helyett visszavonásig érvényes meghatalmazás is adható. Ezekről a meghatalmazásokról a pénztáros külön nyilvántartást köteles vezetni.

b) A pénz átvevőjének személyazonosságát szolgálati igazolványával vagy személyi igazolványával kell igazolnia. A pénz átvételét az átvevőnek (nem személyes megjelenése esetén: a meghatalmazottnak) a Kiadási pénztárbizonylaton [a 17. a) és b) pont szerint a pénztári alapokmányon] aláírásával kell elismernie. A Kiadási pénztárbizonylaton (pénztári alapokmányon) — ha az átvevő nem a költségvetési szervezet dolgozója — az átvevő személyi igazolványának számát is fel kell tüntetni.

A házipénztári nyilvántartás

19.

a) A pénztárosnak minden pénztári befizetést és kifizetést — a teljesítést követően azonnal — felmerülésük sorrendjében pénztári nyilvántartásba kell feljegyeznie.

b) A pénztári nyilvántartás a gazdasági vezető (megbízottja) által hitelesített Sz. ny. 13–20 számú „Pénztárjelentés”.

c) A községi tanácsoknál és az irányításuk alá tartozó költségvetési szervezeteknél a Pénztárjelentés vezetése nem kötelező. A Pénztárjelentést nem vezető szervezeteknél a házipénztári nyilvántartást a Készpénznapló (C 318–31/a számú nyomtatvány) helyettesíti, amelyet a pénztáros köteles vezetni.

d) Egy pénztárban általában csak egy Pénztárjelentést szabad vezetni. Azoknál a költségvetési szervezeteknél, amelyeknél több bankszámlához kapcsolódó pénztári forgalmat bonyolítanak le, ha a szervezeti vagy egyéb sajátosságok indokoltá teszik, célszerű a Pénztárjelentés bankszámlánkénti tagolású vezetése.

Letétek házipénztári bizonylatai, nyilvántartása és kezelése

20.

a) A készpénz letét befizetésénél és kifizetésénél a jelen mellékletben foglalt előírásokat kell értelemszerűen alkalmazni.

A letétek pénztári bizonylataként csak az erre a célra külön használatba adott bevételezési és kiadási pénztárbizonylattal szolgálhat. A pénztári nyilvántartást a költségvetési készpénzforgalomtól ugyancsak elkülönítetten lehet vezetni.

b) A házipénztárban jogszabály alapján őrzendő tárgyletétekről elkülönített nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás módját és formáját a tárgyletétek jellegének megfelelően a költség-

vetési szervezet javaslatára a felügyeleti szerv határozza meg. A nyilvántartásnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a letét keletkezésének időpontja,
- a letevő neve és címe,
- a letét megnevezése (tartalma),
- a letét jogcíme és a rendelkezés száma,
- a kiadás időpontja,
- a kiadást elrendelő rendelkezés száma,
- az átvevő neve és címe,
- az átvevő aláírása.

c) A tárgyletéseket kiadásukig egyenként lepecsételt borítékban vagy csomagban kell kezelni, amelyen a letevő nevét és címét, valamint aláírását, a letét tartalmát, továbbá a bevételezés adatait és a letétekről vezetett nyilvántartás vonatkozó tételszámát kell feltüntetni. Az értéktételek átvételénél és kiadásánál szükséges ellenőrzést, továbbá azok kezelésére és állományuk ellenőrzésére vonatkozó előírásokat a költségvetési szervezet felügyeleti szerve határozza meg.

d) Az értékpapírokat megnevezésükkel, sorozat- és sorszámmal névértékben kell nyilvántartani.

e) A költségvetési szervezet vezetője a szervezeti és működési szabályzatban köteles szabályozni — a helyi sajátosságoknak és a letétek jellegének megfelelően — a házipénztári letét kezelésének rendjét (utalványozás, ellenőrzés, nyilvántartás stb.) és az abban foglaltak betartásának ellenőrzésére felelős vezetőt kell kijelölnie.

A házipénztár zárata

21.

a) A pénztáros a pénztári órák befejezésével napi pénztárzárlatot köteles készíteni. A költségvetési szervezet vezetője mentesítheti a pénztárost a napi pénztárzárlat alól, ha a tételek befizetések és kifizetések együttes száma a 10 darabot vagy azok értéke összesen a 3000 forintot nem haladja meg. A tételszámtól és összegtől függetlenül azonban ebben az esetben is legalább 10 naponként pénztárzárlatot kell készíteni.

b) Pénztárzárlatkor a pénztárosnak

— meg kell állapítania — címletenkénti részletezésben — a pénztárban levő készpénzállományt, amelynél külön tételben figyelembe kell venni a pénzforgalmi betétkönyv (betétkönyvek) pénztárzárlat időpontjában fennálló állományát,

— a Pénztárjelentés alapján meg kell állapítania a bevételek és kiadások napi végösszegét, majd — az előző napi (időszaki) készpénzmaradvány figyelembevételével — a pénztár feljegyzései szerinti egyenleget,

— a pénztári jelentésben megállapított egyenleget egyeztetnie kell a valóságos készpénzállománnyal,

— az egyeztetés megtörténtét aláírásával kell igazolnia a Pénztárjelentésen, amelynek tényét az ellenőr ugyancsak aláírásával igazolja,

— az egyeztetés során mutatkozó esetleges eltérések okait még a megállapítás napján fel kell derítenie, illetve, ha ez nem vezetne eredményre, az eltérést rendeznie kell. Az eltérés rendezé-

séről az ellenőr által is aláírt jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvet a pénztári ellenőr a gazdasági vezetőnek köteles átadni. A jegyzőkönyv szerinti többletet a pénztárba be kell vételezni, a hiányt pedig a pénztáros befizetési kötelezettségeként elő kell írni.

c) Azok a költségvetési szervezetek, amelyek házipénztári pénzforgalmukról több Pénztárjelentést vezetnek, továbbá azok a költségvetési szervezetek, amelyeknél a Pénztárjelentést a Készpénznapló helyettesíti, a pénztárzárlat dokumentálását kötelesek úgy megszervezni, hogy az a b) pontban foglaltaknak megfelelően.

22.

a) Ha a pénztárost bármely okból helyettesíteni kell, vagy ha a pénztáros beosztásából végleg távozik, pénztárzárlatot kell készíteni. A pénztárzárlat alkalmával a pénztári nyilvántartásokat le kell zárni. A pénztárzárlat után a helyettesítendő, illetőleg távozó személy által kezelt pénzt, értéket, továbbá bizonylatokat és nyilvántartásokat a helyettesnek, illetve az utódnak át kell adni, aki az átvétel alkalmával az elszámolások helyességéről meggyőződni köteles.

b) A pénztárzárlatnál, valamint az átadásnál az átvevőnek, az átadónak és az ellenőrnek jelen kell lennie. Ha az átadásnál az átadó betegség vagy egyéb ok miatt jelen lenni nem tud, az átadó helyett a gazdasági vezetőnek (vagy megbízottjának) kell jelen lennie.

c) A pénztárzárlatról, valamint az átadásról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet és a pénztári nyilvántartásokat az átadónak vagy a b) pont szerint helyette jelenlevő dolgozónak, az átvevőnek és az ellenőrnek alá kell írnia.

23.

a) A pénztárjelentést és a készpénzállomány meglétét a pénztári ellenőrnek a 6. d)–e) pontokban foglalt rendelkezések figyelembevételével ellenőriznie kell. Ha a pénztári ellenőr a házipénztár kezelésénél mulasztást, szabálytalanságot vagy a pénzkezelésre vonatkozó rendelkezésekkel ellentétes eljárást tapasztal, erről jegyzőkönyvet kell felvennie, amelyet a pénztárossal is alá kell írtnia.

b) A költségvetési szervezet vezetője (megbízottja) a házipénztárban kezelt készpénzt és értéket legalább negyedévenként egyszer ellenőrizni köteles. Az ellenőrzésnek ki kell terjednie a pénztári állománynak a készpénzcekk és az egyéb értékeknek a nyilvántartásokkal való egyezőségének megállapításán kívül a pénz- és a bizonylatok kezelésére, valamint a pénz őrzésének biztonságára is.

Elszámolásra kiadott összegek nyilvántartása

24.

a) Készpénzt elszámolásra kiadni csak az alábbi jogcímeken lehet:

- állandó készpénzellátmányként,
- kiküldetési kiadásokra,
- beszerzési (szolgáltatási) kiadásokra,
- reprezentációs kiadásokra.

b) Állandó készpénzellátmányt csak a 25. a) pontban meghatározott esetekben lehet kifizetni. Az állandó készpénzellátmányt vagy a házipénztár fizeti ki, vagy a kedvezményezett pénzforgalmi betétkönyvébe utalják át. Kiküldetési, beszerzési és reprezentációs kiadásokra készpénzt elszámolásra csak személyre szólóan, személyes elszámolási kötelezettség mellett lehet kifizetni.

c) Az elszámolásra kiadott összegek házipénztári elszámolása a kettős könyvvitelt vezető szervezeteknél bruttó módon, az egyszerű (egyszeres) könyvvitelt alkalmazó szervezeteknél bruttó vagy nettó módon történik.

d) Állandó készpénzellátmányként maximálisan a kedvezményezett szervezet — indokoltan csak készpénzben kifizethető — két heti kiadásainak összege fizethető, az azonban a 10 000 forintot nem haladhatja meg. Amennyiben a költségvetési szervezet két heti kiadásai a 10 000 forintot meghaladják, akkor ezen időszakon belül többször is lehet — a korábban adott összeg elszámolása esetén — állandó készpénzállományt folyósítani. A kiküldetési, a beszerzési és a reprezentációs kiadások céljára kiadott előleg összege a cél eléréséhez szükséges mértéket nem lépheti túl. Az állandó készpénzellátmányként felvett összegről legalább kéthavonként el kell számolni, még abban az esetben is, ha a felvett összeg nem került teljes vagy részleges felhasználásra.

e) Az elszámolásra kiadott összegeket tételenként az „Elszámolásra kiadott összegek kimutatása” (Sz. ny. 13—135) nyilvántartásba kell feljegyezni. A kimutatást olyan tagolásban kell vezetni, hogy abból külön-külön is megállapítható legyen az állandó készpénzellátmány, illetve az egyéb címen elszámolásra kifizetett előlegek összege. A nyilvántartásban kell feljegyezni a pénztár átvevő dolgozó nevét, a felvétel időpontját, a kiadási pénztárbizonylat számát, a felvétel jogcímét, az elszámolásra felvett összeget, továbbá az elszámolás határidejét és a tényleges elszámolás időpontját, a ténylegesen felhasznált összeget, a dolgozó által visszafizetett összeget és végül a Bevételi pénztárbizonylat számát.

f) Az Elszámolásra kiadott összegek kimutatása nyilvántartás alapján kell az elszámolási határidők betartását ellenőrizni. Az esetlegesen túlzott összegű felvételek megakadályozása érdekében a felvett és visszafizetett összegeket folyamatosan figyelemmel kell kísérni. Az elszámolásra kiadott összeg bizonylati alátámasztására kiállított kiadási (bevételi) pénztárbizonylatra — a nyilvántartásbavétel igazolásául — az Elszámolásra kiadott összegek kimutatása vonatkozó tételezszámát fel kell jegyezni.

g) A költségvetési szervezet gazdasági vezetője köteles gondoskodni az Elszámolásra kiadott összegek kimutatása nyilvántartást vezető dolgozó kijelöléséről.

25.

a) Állandó készpénzellátmány folyósítása akkor engedélyezhető, ha a házipénztár létesítéséhez a feltételek hiányoznak vagy házipénztár létesítése nem indokolt. Ilyenek lehetnek például a költ-

ségvetési szervezet kihelyezett egységei, a nem önállóan gazdálkodó intézmények, a tanácsok szakigazgatási szervei. Ezek körét az önállóan gazdálkodó szervezeteknél a költségvetési szervezet vezetője, nem önállóan gazdálkodó szervezeteknél a felügyeleti szerv jelöli ki.

b) Az állandó készpénzellátmány folyósításának engedélyezésével egyidejűleg kell kijelölni azt a dolgozót (a továbbiakban: pénzkezelőt) is, aki elszámolási kötelezettség mellett a készpénzellátmányt felveheti. A pénzkezelő dolgozóra a 4. pontban foglalt előírásokat értelemszerűen alkalmazni kell.

c) A pénzkezelő a bevételezéseket és kifizetéseket köteles a 14—18. pontokban foglaltak szerint igazolni.

d) Az állandó készpénzellátmányból teljesített kifizetések érvényesítésére, utalványozására, ellenjegyzésére (ellenőrzésére) az 5—6. pontokban foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell.

e) A pénzkezelő az állandó készpénzellátmányról a C 318—36 számú Rovatelszámolási íven számol el. A Rovatelszámolási ívet két példányban, átirással kell vezetni. A nyomtatvány „Bevétel” oszlopában kell bejegyezni a pénztártól elszámolásra felvett összeget. A sorszámozás sorrendjében a bizonylatokról a kifizetett összegeket az érvényesítésnek megfelelő rovat (tétel) tagolásban tételesen kell felvezetni a Rovatelszámolási ívre. Elszámoláskor (24. d) pont) az ívet le kell zárni, a rovatoknak (tételeknek) megfelelő oszlopokba bejegyzett adatok összegezésével. Egyidejűleg a Rovatelszámolási íven a zárlat időpontját, valamint az utalványozó és a pénzkezelő aláírását is fel kell tüntetni. A Rovatelszámolási ív első példányához kell csatolni a kifizetések pénztárbizonylatait (alapokmányait) és azt az állandó készpénzellátmányt kifizető házipénztárhoz kell továbbítani.

f) Az állandó készpénzellátmányt kifizető házipénztárnak, a felhasznált összegről összevontan kell a bevételi, (visszavételezési) és a kiadási pénztárbizonylatot kiállítania. A kiadási pénztárbizonylaton a kifizetéseket nem kell részletezni, csak a Rovatelszámolási íven történt elszámolásra kell hivatkozni. A Rovatelszámolási ívet mellékleteivel együtt a kiadási pénztárbizonylathoz kell csatolni.

26.

a) Kiküldetési, beszerzési és reprezentációs kiadásokra előleget csak az arra feljogosított személyek utalványozása és csak olyan bizonylat alapján lehet kifizetni, amelyen az összeg rendeltetése és az elszámolás határideje is fel van tüntetve. Az elszámolás határidejét a költségvetési szervezet szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni, az azonban semmiképpen sem haladhatja meg a 30 napot, kiküldetésekkel kapcsolatban pedig azt a napot követő nyolcadik munkanapot (külföldi kiküldetéseknél: a tizenötödik munkanapot), amelyen a kiküldöttnek munkahelyén jelentkeznie kell. Határidő előtt is el kell számolni az előleggel, ha az elszámolás lehetővé vált (pl. beszerzésre adott összeg esetében a beszerzés meg-

történt). Ilyen esetben legkésőbb az azt követő munkanapokon kell a felvett összeggel elszámolni, amikor az elszámolás lehetővé vált.

b) Ha a kitűzött határidő előtt mód van részleges elszámolásra (például beszerzésekre adott összeg esetében a beszerzések egy része megtörtént anélkül, hogy a többi része lehetővé vált volna), azt a dolgozó köteles megtenni. A fennmaradó összeg elszámolásának határideje ilyen esetben változatlan marad. Ha nyilvánvalóvá válik, hogy az elszámolásra kiadott összeg a célnak megfelelően nem használható fel, a felvett összeget azonnal vissza kell fizetni.

c) Ha ugyanaz a személy elszámolásra azonos jogcímen újabb összeget vesz fel, a korábban felvett összeggel akkor is el kell számolnia, ha az annak elszámolására kikötött határidő még nem érkezett el.

d) Ha az elszámolásra kötelezett személynek az elszámolás eredményeként bizonyos összeget vissza kell fizetnie, ezt az összeget készpénzben még akkor is köteles visszafizetni, ha azonnal újabb összeget vesz fel elszámolásra. A befizetendő és felveendő összeget nem lehet egymással szemben beszámítani.

27.

Ha a kiküldetési, beszerzési és a reprezentációs kiadásokra, illetve az állandó készpénzellátmányként felvett összegekről az elszámolásra kötelezett a kitűzött határidőig nem számol el, a nyilvántartás vezetője a haladéktalan elszámolásra felszólítja a kötelezettet. Ha az elszámolás még ekkor sem történik meg, köteles értesíteni a költségvetési szervezet gazdasági vezetőjét. A gazdasági vezető a tartozás pénzügyi rendezésére azonnal köteles intézkedni.

Munkabérfizetés

28.

a) A pénztáros a bérfizetési napon esedékes munkabérek kifizetése céljára csak a ténylegesen kiadható (nettó) összeget veheti fel a pénztárról. A munkabért vagy a pénztáros fizetheti ki a költségvetési szervezet dolgozói részére, vagy átadhatja kifizetés céljából a kifizetőhelyek (az osztályok, csoportok, üzemrészek, nem önállóan gazdálkodó szervezetek stb.) megbízottai részére. A megbízottak kötelesek a pénz átvételét Nyugtán elismerni. Az elismervényt a munkabérek kifizetésének elszámolásáig a pénztáros őrzi. A megbízottak a pénztárostól átvett összegekért anyagilag felelősek. A kifizetőhelyek megbízottai a munkabér kifizetését követő napon kötelesek a bérfizetési jegyzéket vagy azt az alapokmányt, amelyen a dolgozó(k) a munkabér átvételét igazolták, a házipénztárnak visszaadni.

b) Ha a dolgozó a bérfizetés napján távol van és munkabérének átvételére másnak meghatalmazást nem adott vagy előzetesen ismert távolmaradása előtt (kiküldetés, szabadság stb.) munkabérét nem vette fel, a részére járó összeget legkésőbb a bérfizetés napját követő második munkanapon a pénztárat útján MNB postautalvára

nyon vagy belföldi postautalványon el lehet küldeni lakcímére, vagy egyéb bejelentett tartózkodási helyére. Amennyiben a munkabért nem küldik el vagy MNB postautalványon küldik el, legkésőbb a bérfizetés napját követő második munkanapon kell a házipénztárba — pénztárzárlatot megelőzően, bevételi pénztárbizonylat alapján — visszavételezni.

c) A dolgozóknak járó (nettó) munkabért teljes összegében a bérfizetés napján kell kiadásba helyezni. Ezt még abban az esetben is meg kell tenni, ha a bérfizetés napján a dolgozó távol van és munkabérét a bérfizetést követő napon veszi át, illetve részére pénztárat útján MNB postautalványon vagy belföldi postautalványon legkésőbb a bérfizetést követő második munkanapon továbbítják munkabérét. A pénztárban őrzött munkabéreket elkülönítetten kell kezelni és azt a napi pénztárzárlatkor a házipénztárban tartandó készpénz szempontjából figyelembe venni nem kell.

d) Ha a költségvetési szervezet a dolgozó munkabérét belföldi postautalványon küldi el, feladóként a költségvetési szervezet központjának pénzügyi szervezeti egységét kell feltüntetni és a postai feladóvevényt a fizetési jegyzékhez kell csatolni. A bérfizetési jegyzékben a pénz átvételének elismerésére szolgáló helyen fel kell tüntetni, hogy a munkabért postán küldték el.

Szigorú számadású nyomtatványok kezelése és felhasználásuk nyilvántartása

29.

a) E rendelet szempontjából az alábbiakban felsorolt — sorszámozással ellátott — felhasználatlan nyomtatványokat kell szigorú számadású nyomtatványként kezelni:

- készpénzcsekk (készpénz-felvételi utalvány),
- elszámolási utalvány,
- csekk-szerződés alapján igényelt csekkfüzet,
- bevételi és kiadási pénztárbizonylat,
- pénztárjelentés,
- nyugta, ideértve a beszédendő összeget előnyomva feltüntetett nyugtát, a perforált szelvényeket tartalmazó nyugtafüzeteket (például a C 3360—21/A jelű „Elszámolás az étkezési térítési díjakról” nyomtatvány), valamint

— sorszámozott űrlapok és sorszámozott űrlapokat tartalmazó füzetek, valamint értékjegyek, amelyekért a felhasználás során ellenértéket fizetnek, továbbá

— mindazok az űrlapok és nyomtatványok, amelyeket a költségvetési szervezet vezetője szigorú számadású nyomtatványnak minősít.

b) A felsorolt nyomtatványokból beszerzett, illetve a költségvetési szervezet rendelkezésére bocsátott készletet jegyzék kíséretében kell a gazdasági vezető vagy az általa a nyomtatványok megőrzésével megbízott dolgozó részére állománybavétel, illetve kezelés és megőrzés végett átadni.

c) Az átadási jegyzékben az a) pontban meghatározott nyomtatványokat nyomtatványfajtánként elkülönítve, ezen belül füzetenként, űrla-

ponként emelkedő számsorrendben kell felsorolni. Ez a jegyzék egyúttal az átvevő dolgozó nyilvántartása az állományba vett nyomtatványokról.

d) Az átvétel alkalmával meg kell vizsgálni, hogy az egyes füzetekben az űrlapok teljes számban megvannak-e, továbbá az űrlapokon a sorszá-
mok és esetleges egyéb jelzések (például számla-
vezető pénztárat vezető jelzőszáma) helyesek-e?

e) A felülvizsgált és helyesnek talált szigorú
számadású nyomtatványokat lehetőleg páncél-
szekrényben (páncélkazettában) kell megőrizni.

f) Ha a megőrzéssel megbízott dolgozó a keze-
lésében levő nyomtatványkészletből egyes füze-
teket az annak felhasználásával megbízott személy
részére kiad, a kiadás és az átvétel tényét a nyil-
vántartás vonatkozó tételénél (a megfelelő sor-
ban) a kiadás, átvétel keltének feltüntetésével
keresztül kell vezetnie és az átvételt ugyanott a
megbízott személy aláírásával el kell ismertetnie.

30.

Az elszámolási utalványfüzetek felhasználásá-
val megbízott személy az átvett füzetekben levő
űrlapokról az MSZ 16 189—72 szabvány szerinti
B. Sz. ny. 13—137 jelű „Kiadott elszámolási utal-
ványok nyilvántartását” köteles vezetni. A nyil-
vántartásban az egyes űrlapokat — emelkedő sor-
számuk szerint — külön-külön sorban kell fel-
sorolni.

31.

a) A bankszámla terhére kibocsátott csekk, il-
letve utalvány aláírói kötelesek meggyőződni ar-
ról, hogy az a költségvetési szervezet fennálló kö-
telezettségének rendezésére szolgál-e?

b) A banki könyvelési adatoknak a nyilvántar-
tásba való bejegyzése alkalmával a nyilvántartás
vezetőjének ellenőriznie kell, hogy a nyilvántar-
tás szerint már kiállított és aláírt minden egyes
csekkokról, illetve utalványról megérkezett-e — a
számlakivonat kíséretében — a vonatkozó „Ter-
helési értesítés”?

32.

a) A kiállítás közben vagy más módon elrontott,
bepiszkolódott, illetve elszakadt csekk- és utal-
ványűrlapot nem szabad a számlavezető pénztár-
vezető megküldeni, illetve forgalomba hozni. Az
ilyen űrlapot két vastag vonással keresztben át
kell húzni és „Rontott” szóval át kell írni.

b) A „Rontott” jelzést az űrlap tőszelvényén és
a nyilvántartásban a megfelelő sorban is fel kell
tüntetni.

c) A csekk- és utalványfüzetekben visszamaradó
tőszelvényeket 5 évig kell megőrizni.

d) A költségvetési szervezet bankszámlájának
(szervezeti egység számlájának) megszűnése ese-
tén a felhasználatlanul maradt csekk- és utal-
ványfüzeteket (űrlapokat) a bankszámlát vezető
pénztárat vezető vissza kell juttatni.

33.

A sorszámozott egyéb űrlapok és sorszámozott
űrlapokat tartalmazó füzetek, valamint értékje-
gyek nyilvántartásának módját — a nyomtatvá-
nyokra vonatkozó külön rendelkezések figyelem-
bevételével — a költségvetési szervezet szervezeti
és működési szabályzatában kell meghatározni.

A munkaügyi miniszter 19/1977. (XII. 8.) Mü M
számú

rendelete

**a munkakönyvek kiállításáról, kezeléséről,
nyilvántartásáról, a munkakönyvbe történő
bejegyzésekről szóló 12/1967. (X. 20.) Mü M számú
rendelet módosításáról és kiegészítéséről***

A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló
34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet 11. §-ában
kapott felhatalmazás alapján — a Szakszervezetek
Országos Tanácsával egyetértésben — a követke-
zőket rendelem:

Általános rendelkezések

1. §

(1) A munkakönyv a dolgozó munkaviszonyá-
nak nyilvántartására szolgáló közokirat. Ebbe csak
olyan adatokat szabad bevezetni, amelyet jogsza-
bály kifejezetten megenged. A dolgozó magatar-
tására, erkölcsi magaviseletére, elbocsátásának, át-
helyezésének okára vonatkozó adatokat bejegyezni
nem szabad.

(2) A dolgozó a munkakönyvébe semmilyen be-
jegyzést nem tehet, abban javításokat nem eszkö-
zölhet.

(3) Egy személynek csak egy munkakönyve
lehet.

(4) Munkakönyvet egyéb igazolás csak akkor
helyettesíthet, ha azt jogszabály kifejezetten meg-
engedi. Ha a dolgozó munkakönyvét bíróság vagy
hatóság lefoglalja, a lefoglalásról kiadott igazolás
a munkakönyv-másodlat kiállításáig, de legfeljebb
az igazolás keltétől számított 15 nap tartama alatt
a munkakönyvet helyettesítheti.

2. §

(1) Munkakönyv nélkül alkalmazható:

a) a megszakítás nélkül hét napnál rövidebb
időre alkalmazott dolgozó, valamint az aki mu-
kakönyvet igényelt, a munkakönyv kiadásáig, de
legfeljebb 15 napig, ha az igénylést az 5. § (5)
bekezdés szerinti „szelvény” felmutatásával ig-
azolja,

b) a mező- és erdőgazdasági, valamint az ilyen
termékeket feldolgozó idénymunkáltatónál sza-
badsága tartamára az a más vállalatnál munka-
viszonyban álló dolgozó, aki igazolja, hogy szabad-
ságát tölti;

* A dőlt betűs szedés a 19/1977. (XII. 8.) Mü.M sz.
rendelet szövege, a vékony betűs szedés az eredeti 12/1967.
(X. 20.) Mü M sz. rendelet szövege.

c) külön jogszabályban megjelölt vállalatok fizikai foglalkozású dolgozói a téli fagyszünet tartama alatt, ha a téli munkaszünetről kiállított igazolást felmutatja.

d) termelőszövetkezeti tag a termelőszövetkezet elnökének írásos engedélyével, az abban meghatározott időtartamra;

e) a szünidő tartama alatt vagy azon túl, de az iskola (főiskola, egyetem) vezetője által adott írásbeli engedéllyel munkát vállaló tanuló,

f) a mezőgazdasági szövetkezeteknél (termelőszövetkezeteknél, szakszövetkezeteknél), állami gazdaságoknál munkaszerződéssel részes művelést vállaló dolgozó.

(2) Ha a dolgozó kéri, akkor a munkaviszonyt az (1) bekezdésben felsorolt esetekben is be kell jegyezni a munkakönyvbe.

A munkakönyvek kiállítása

3. §

(1) Munkakönyvet annak a tizennegyedik életévét betöltött állampolgárnak lehet kiállítani, aki az általános iskolát eredményesen elvégezte, tankötelezettsége megszűnt vagy felmentés folytán szünetel.

(2) Külföldi állampolgár részére — ha jogszabály másként nem rendelkezik — munkakönyvet akkor lehet kiállítani, ha munkavállalási engedéllyel rendelkezik.**

(3) Nem állítható ki munkakönyv — az 5/A. §-ban foglaltakat kivéve — a közép- és felsőfokú oktatási intézmények nappali tagozatain tanulók részére.

4. §

Munkakönyv kiállítására az állandó lakóhely vagy bejelentett tartózkodási hely szerinti községi, városi tanács végrehajtó bizottsága szakigazgatási szervei, Budapesten a Fővárosi Tanács V.B. munkakönyv-kiállító kirendeltsége (továbbiakban: munkakönyv-kiállító hatóság) illetékes.

5. §

(1) A munkakönyv kiállítása iránti kérelmet az erre a célra rendszeresített kérdőívben kell benyújtani.

(2) A kérdőívnek a dolgozó személyi adataira és lakóhelyére vonatkozó rovatait a személyi igazolvány, a szakképzettségre, iskolai végzettségre vonatkozó adatokat pedig az ennek megszerzését igazoló okirat (bizonyítván) alapján kell kiállítani. Külföldön szerzett szakképzettség bejegyzésének csak akkor lehet helye, ha annak honosítása megtörtént.

(3) Ha a dolgozó személyi igazolványt felmutatni nem tud, a kérdőív személyi adatokra vonatkozó rovatait csak közokirat (pl. születési anyakönyvi kivonat, szabaduló levél, külföldi állampolgár esetében érvényes munkavállalási engedély) alapján szabad kitölteni.

(4) A munkaviszonyban töltött időket vállalati igazolással (működési, szolgálati bizonyítvány, munkaadói igazolvány), ezek hiányában a társadalombiztosítási szervek által kiadott igazolással kell igazolni. Olyan adatokat, amelyekre a dolgozónak igazolása nincs, a munkakönyvbe bevezetni nem szabad.

(5) A munkakönyv iránti kérelem benyújtását a munkakönyv-kiállító hatóság a kérdőív „szelvény” visszaadásával igazolja. A munkakönyvet legkésőbb a kérelem benyújtásától számított ötödik (Budapesten a harmadik) napon kell a dolgozó részére átadni, vagy kérésére — a portóköltség megtérítése mellett — postán kell lakcímére megküldeni. Lehetőleg az igényléskor, a kérdőív kitöltésével egyidejűleg kell a munkakönyvet kiadni annak az első ízben munkába lépő fiatalnak, aki tanulmányait az igénylés évében fejezte be, továbbá annak, aki folytatólagos vagy másodlati munkakönyvet igényelt és ezért a díjat illetékbélyegben leróta.

5/A. § A közép- és felsőfokú oktatási intézmények — a tanulmányaikat befejező tanulók (hallgatók) részére a félévi vizsgakötelezettségeik teljesítése után — csoportos munkakönyv-igénylést adhatnak be a székhelyük szerinti munkakönyv-kiállító hatóságnál, amely gondoskodik a munkakönyvek kiállításáról és átadásáról. A kiállított munkakönyvet a tanulmányait befejező tanuló (hallgató) az átvétel igazolása ellenében kapja kézhez.

6. §

(1) A dolgozónak az új munkakönyv kiállításáért 10 forint, a folytatólagos munkakönyv kiállításáért 50 forint, az első és minden további munkakönyv-másodlat kiállításáért 200 forint díjat kell illetékbélyegben lerónia. Nyugdíjas munkavállaló részére a folytatólagos munkakönyv díjmentesen, a másodlati munkakönyv 50 forint díj ellenében állítható ki.

(2) A másodlat kiállításáért járó díj lerovása alól a községi, nagyközségi szakigazgatási szerv, illetőleg a fővárosi, megyei városi, városi tanács végrehajtó bizottsága munkaügyi feladatot ellátó szakigazgatási szervének vezetője felmentést adhat, ha a munkakönyv megrongálódása, elvesztése stb. a dolgozó önhibáján kívül következett be, vagy ha a dolgozó szociális körülményei azt indokolják.

Betelt munkakönyvek pótlása

7. §

(1) Ha a munkakönyv valamely rovata betelt, a dolgozónak a munkakönyv-kiállító hatóságtól folytatólagos munkakönyv kiállítását kell kérnie. A kérelmet a „folytatólagos munkakönyv” jelzéssel ellátott kérdőív kitöltésével kell benyújtani. Az újonnan kiadott munkakönyv személyi adatait a betelt munkakönyv alapján kell kiállítani.

(2) A betelt és folytatólagos munkakönyvet két éven keresztül együtt kell megőrizni, ezen idő alatt külön-külön egyik munkakönyv sem érvényes. Két év után a betelt munkakönyvet a dolgozónak ki kell adni.

** Lásd a 10/1970. (X. 24.) Mű M sz. rendeletet.

Munkakönyv-másodlat kiállítása

8. §

(1) Az a dolgozó, akinek munkakönyve megron-
gálódott, megsemmisült vagy elveszett, vagy aki-
nek munkakönyvét az 1. § (4) bekezdés szerint
lefoglalták, a munkakönyv-kiállító hatóságtól mun-
kakönyv-másodlat kiállítását kérheti.

(2) A munkakönyv-másodlat kiállítása „munka-
könyv-másodlati kérdőív” alapján történik. Ezt
ugyancsak okiratok alapján, az 5. § (2)–(4) be-
kezdésében meghatározott feltételek szerint kell
kitölteni. A korábbi munkaviszonyok igazolására a
személyi igazolványban foglalt adatokat is figye-
lembe kell venni.***

A munkakönyv kiállítása utáni bejegyzések

9. §

(1) A vállalatnak a dolgozó munkába lépésekor
a munkakönyv megfelelő rovatába be kell vezet-
nie a vállalat nevének és székhelyének feltüntet-
ése mellett a munkába lépés napját, a dolgozó munka-
körét, valamint személyi alapbére összegét (havibért
vagy órabért).

(2) A munkába lépés napjául — ha jogszabály
másképpen nem rendelkezik — azt a napot kell
bevezetni, amelyen a dolgozó ténylegesen mun-
kába lépett. Áthelyezésnél az (1) bekezdés szerinti
adatokat, továbbá a munkába lépés napját — a Mt.
V. 24. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfele-
lően — az áthelyező vállalatnak kell bejegyezni,
kivéve, ha az áthelyezés a fegyveres erők, fegyveres
testületek állományába történik.

(3) Amikor a dolgozót a felügyeleti vagy ennél
magasabb szerv nevezi ki, a „munkáltató neve
(cége) és székhelye” rovatba azt a vállalatot kell
bejegyezni, amellyel a kinevezett dolgozó munka-
viszonyba lép.

10. §

(1) A munkaviszony alatt megszerzett iskolai,
szaktanfolyami végzettséget vagy egyéb szakkép-
zettséget, valamint a munkával összefüggésben
kapott kitüntetést, elismerő címet, oklevelet és
jubileumi jutalmat a vállalatnak a munkakönyv
megfelelő rovaiba be kell jegyezni.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt bejegyzéseket
a vállalatnak a végzettség megszerzésétől, illetőleg
a bizonyítványnak a dolgozó által történt bemutatás-
ától, a kitüntetések és jutalmazások pedig
az adományozás napjától számított három napon
belül kell a munkakönyvbe bevezetni. Ha a dolgozó
nem áll munkaviszonyban, ezeket az adatokat a
munkakönyv kiállítása után a munkakönyv-kiállító
hatóság is bevezetheti.

11. §

A munkaviszony megszűnésekor a vállalatnak a
munkakönyv megfelelő rovatába be kell jegyezni
a munkaviszony megszűnésének napját és módját,

*** E bekezdés utolsó mondatát a 11/1971. (IV. 29.)
Mű M sz. rendelet 5.§ (2) bekezdése iktatta be.

a betöltött munkakört és a dolgozó személyi alapbére
összegét (havibért vagy órabért).

12. §

(1) A munkakönyvnek „a munkaviszony meg-
szűnésének módja” rovatába, a (2)–(4) bekezdés-
ben foglalt kivételtől eltekintve, a „munkaviszony
megszűnt” szöveget kell beírni.

(2) A 15. § (3) bekezdésének esetén kívül „áthe-
lyezve” szöveget kell a munkakönyvbe bejegyezni, ha
a dolgozót más vállalathoz áthelyezik, illetőleg más
munkahelyre kinevezik.

(3) „Kilépett” szöveget kell bejegyezni,

a) ha a dolgozó felmondás nélkül kilép, vagy a
munkaviszony felmondását követően az előírt fel-
mondási időt nem tölti le, kivéve, ha jogszabály
alapján vagy a vállalattal történt megegyezés
következtében a munkavégzés alól felmentést nyer,

b) ha a dolgozó munkaviszonyának megszünte-
tésére fegyelmi elbocsátás vagy bírói ítélet folytán
kerül sor,

c) ha a megválasztott dolgozó munkaviszonya
összeférhetetlenség megállapítása, választójogosult-
ság elvesztése, valamint fegyelmi határozat vagy
büntető ítélet alapján történő visszahívás követ-
keztében szűnik meg,

d) végül, ha a kinevezéssel létrejött munkavi-
szony megszüntetésére fegyelmi elbocsátással vagy
azonos hatályú felmentéssel kerül sor.

(4) „Felmondás a dolgozó részéről” szöveget kell
a munkakönyvbe bejegyezni, ha a munkaviszony a
dolgozó felmondása folytán szűnik meg.

13. §

(1) A munkaviszony megszűnésének napját, va-
lamint az ezzel kapcsolatos egyéb adatokat azzal
a nappal megegyezően kell a munkakönyvbe beve-
zetni, amelyik napra a Munka Törvénykönyve és
végrehajtási rendelete [Mt. V. 24. § (2) bekezdése,
az Mt. V. 30. § (3) bekezdése, az Mt. V. 31. §-a,
az Mt. V. 33. § (2)–(3) bekezdése] a munkaviszony
megszűnését előírja.

(2) A fegyelmi úton történő elbocsátás esetén
a dolgozó írásbeli kérésére a határozat jogerőre
emelkedése előtt is ki kell adni a munkakönyvet.
Ilyen esetben azonban a munkakönyvbe fegyelmi
elbocsátásnak megfelelő „kilépett” bejegyzést be
kell jegyezni.

14. §

(1) A vállalat 9–13. §-ban előírt adatokat csak
a tényleges állapotnak, az azt igazoló okiratoknak,
határozatoknak megfelelően vezetheti be a munka-
könyvbe. A munkakönyvi bejegyzéseket minden
esetben aláírással és bélyegzőlenomattal is ig-
azolni kell, feltüntetve a bejegyzés időpontját is.

(2) A munkakönyvben a munkába lépés, a mun-
kából való kilépés napját pontosan (év, hó, nap)
kell megjelölni. Az időpont megjelölésénél a hóna-
pot betűkkel kell feltüntetni.

14/A. §

(1) Abban az esetben, ha a munkaviszonyban álló dolgozó részére öregségi, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjat vagy baleseti járadékot állapítanak meg, a vállalat az ellátás megállapításának tényét — a nyugdíjmegállapító szerv által megküldött határozat alapján — a dolgozó munkakönyvének első oldalán 8 napon belül a „Munkakönyv” szó alatt, „Nyugdíjas”, illetőleg baleseti járadék megállapítása esetén „Baleseti járadékos” megjelölés beírásával feljegyezni köteles; a beírás megtörténtét a vállalatnak a folyósító szerv részére megküldött határozat másolatán kell igazolnia. Ha a vállalat az ellátás megállapítását a munkakönyvbe azért nem tudja bejegyezni, mert a nyugdíjas (járadékos) munkaviszonya megszűnt, a határozat másolatának a folyósító szerv részére történő megküldésével egyidejűleg közölnie kell a munkaviszony megszűnésének időpontját.

(2) Ha olyan nyugdíjas (járadékos) lép munkaviszonyba, akinek a munkakönyvében a nyugdíjas minőségét még nem tüntették fel, a vállalat köteles az (1) bekezdés szerinti bejegyzést a nyugdíjas (járadékos) nyilatkozata alapján a munkakönyvbe feltjesíteni.

(3) Ha a nyugdíjas (járadékos) új munkakönyv vagy másodlat kiállítását kéri, az (1) bekezdés szerinti bejegyzést a nyugdíjas (járadékos) nyilatkozata alapján a munkakönyvet kiállító szerv jegyzi fel.

14/B. §

A munkakönyvbe a 14/A. § alapján történt bejegyzés törlését a nyugdíjra (baleseti járadékra) jogosultság megszűnése esetében a munkakönyv kilencedik oldalára kell bejegyezni és egyidejűleg a munkakönyv első oldalára feljegyzett „Nyugdíjas”, illetőleg „Baleseti járadékos” szót át kell húzni. Abban az esetben, ha a nyugdíjas (járadékos) a jogosultság megszűnésekor munkaviszonyban áll, a beírás törlését — az ellátás megszüntetésére vonatkozó határozat bemutatásával — a vállalatnál kérheti. A törlésre vonatkozó bejegyzésnek tartalmaznia kell a megszüntető határozat keltét és számát.

14/C. §

Abban az esetben, ha az öregségi, a rokkantsági, a baleseti rokkantsági nyugdíj vagy a baleseti járadék megállapításakor a dolgozó munkaviszonyban nem áll, a munkakönyvi bejegyzést, illetőleg annak törlését a nyugdíjmegállapító szerv végzi.

Munkakönyvbe bevezetett adatok módosítása

15. §

(1) A munkakönyv javítására csak abban az esetben kerülhet sor, ha elírás vagy egyéb körülmény folytán az adatok nem a tényleges helyzetnek felelnek meg, vagy ha az erre feljogosított szerv (munkaügyi döntőbizottság, bíróság, felügyeleti szerv) határozata teszi ezt szükségessé. A javítás a bejegyzés alapjául szolgáló irat (pl. felmondó levél, áthelyezési utasítás, házasságlevél

stb.) — ha az nincs meg, a javításra jogosult szerv által felvett és iktatószámmal ellátott jegyzőkönyv — alapulvételével, a fentiekben megjelölt szervek határozata folytán szükséges javítás pedig e szervek határozata alapján történhet.

(2) A házasságkötés folytán vagy más okból bekövetkezett névváltozást a munkakönyvbe a 10. § (2) bekezdésében megjelölt módon kell bejegyezni. A családnév megváltozásának pontos adatait a vállalat köteles három napon belül a Központi Munkakönyv Nyilvántartónak* bejelenteni.

(3) A vállalat¹⁾ elnevezésének megváltoztatásával járó átszervezés (összevonás, beolvasztás, megosztás) esetén a dolgozó munkakönyvébe csak „a munkáltató neve (cége) és székhelye” rovatba kell bejegyzést eszközölni. A bejegyzés szövege a következő: évi hó ... napja óta új elnevezése: vállalat.

(4) A munkakönyvbe bevezetett adatokat szükség esetén az a szerv (személy) javíthatja ki (egészítheti ki, módosíthatja, helyesbítheti), amely ezeknek az adatoknak a bejegyzésére jogosult. A munkakönyvi bejegyzés módosításának Mt. V. 110. § (2) bekezdése szerinti végrehajtását a járásbíróság a munkakönyvi bejegyzés kijavításával eszközli.

16. §

(1) Ha a munkaviszony megszüntetését hatálytalanítják [Mt. V. 33. § (1) bekezdés], a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos munkakönyvi bejegyzést törölni kell. Ilyenkor a Mt. V. 33. § (2) bekezdésében foglalt intézkedés esetében a munkakönyvi bejegyzést „áthelyezve”, a Mt. V. 33. § (3) bekezdésében foglalt esetben pedig „munkaviszony megszűnt” bejegyzésre kell módosítani. Az áthelyezés esetében azt a napot kell bejegyezni, amely napon a dolgozó új munkaviszonyába lépett, a munkaviszony megszüntetésének időpontjául pedig az új munkaviszonyba lépés időpontját megelőző napot. A munkaviszony megszüntetésének időpontját a hatálytalanítást elrendelő határozat jogerőre emelkedésének napjával kell bejegyezni.

(2) Ha a munkaviszony megszüntetését hatálytalanító határozatot utóbb megváltoztatják és a dolgozó a Mt. V. 33. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a vállalatnál tovább dolgozott, a korábban törölt bejegyzést kell a dolgozó munkakönyvébe újból beírni. Ez idő óta a vállalatnál munkaviszonyban töltött időt új munkaviszonyként kell feltüntetni azzal a kezdő időponttal, amelyen a dolgozó újból munkába lépett. A munkaviszony megszüntetésének időpontjául az újabb hatálytalanító határozat jogerőre emelkedésének napját, illetőleg a dolgozó által munkában töltött utolsó munkanapot kell „munkaviszony megszűnt” bejegyzéssel beírni.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően az eredeti bejegyzésekre kell kijavítani a munkakönyvét annak a dolgozónak is, aki a Mt. V. 33. § (2)–(3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően

* 1363 Budapest V., Alkotmány utca 10.

munkaviszonyát nem állította helyre és ezért munkakönyvét „munkaviszonya megszűnt”, illetve „áthelyezve” bejegyzéssel adták ki.

17. §

Ha a fegyelmi úton elbocsátott dolgozó a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól mentesül, kérelmére a „kilépett” bejegyzéshez jelzést (pl. csillagot) kell tenni, a lap alján a jelzés magyarázataként pedig a következő bejegyzést: „mentesül”. Ha a dolgozót a vállalat mentesíti, a jelzés magyarázataként a következő megjegyzést kell tenni: „A ... sz. igazgatói határozat szerint időponttól kezdődően mentesítve.”

18. §

A munkakönyvbe bejegyzett adatok javítása esetén a lap alján minden esetben hivatkozni kell a javítás alapját képező okirat (döntést hozó szerv határozata, a vállalati alapintézkedést tartalmazó okirat, a javításról felvett jegyzőkönyv iktatószáma) számára, valamint annak kibocsátójára is. A javítást a 14. § (1) bekezdésében megjelölt módon ugyancsak igazolni kell.

19. §

Ha a dolgozó munkaviszonya letartóztatás, szabadságvesztés büntetés, javító-nevelő munka vagy 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadság miatt szünetel — ha egyébként jogszabály nem rendeli ezt az időt munkaviszonyban töltött időnek — a szünetelés időtartamát a munkakönyvbe be kell jegyezni. A bejegyzést a munkakönyv „a bejegyzés igazolása” című rovatába kell beírni a következő szöveggel: „... naptól a munkaviszony szünetel”, illetve „a szünetelés befejeződött ... napján”.

A munkakönyvek kezelése és nyilvántartása

20. §

(1) A vállalat jelen rendelet *melléklete* szerint nyilvántartást (munkakönyv nyilvántartás) köteles vezetni.

(2) A munkakönyv átvételét a munkakönyvekről vezetett nyilvántartás megfelelő rovatának a dolgozóval való aláíratása útján minden esetben igazoltatni kell.

21. §

A munkakönyvet az alkalmazó vállalatnál kell kezelni és megőrizni. A 9. § (3) bekezdésében említett dolgozók munkakönyvét a kinevező szervnél kell kezelni és megőrizni. Ha a dolgozót miniszternél magasabb szintű szerv nevezi ki, a munkakönyv kezelése és őrzése iránt a miniszter intézkedik.

22. §

(1) Ha a dolgozó a munkaviszony megszűnésekor munkakönyvét szóbeli felhívásra nem veszi át, a vállalatnak írásban fel kell szólítani annak átvételére. A dolgozó kérésére a munkakönyv postán — ajánlott küldeményként — is elküldhető.

(2) Ha a dolgozó a munkakönyvet felszólítás ellenére sem veszi át és annak elküldését nem kérte, a munkakönyvet a munkáltató a 23. §-ban szabályozott esetet kivéve — a munkaviszony megszűnése napjától számított egy évig köteles megőrizni.

(3) Azt a munkakönyvet, amelyet a dolgozó munkaviszonya megszűnését követő egy éven, illetőleg öt éven belül nem vett át, meg kell semmisíteni. A megsemmisítésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben fel kell tüntetni a munkakönyv sorszámát, a tulajdonos nevét és személyi adatait. A jegyzőkönyvet öt évig meg kell őrizni. A munkakönyv megsemmisítésének időpontját a munkakönyv-nyilvántartás aláírási rovatában fel kell tüntetni.

23. §

A szabadságvesztés büntetését töltő vagy előzetes letartóztatásban levő dolgozó munkaviszonyának megszűnése esetén munkakönyvét — ha azt kéri — meg kell küldeni a büntetés végrehajtási intézet parancsnokságának. Egyébként a munkakönyv kezelésére vonatkozó általános szabályok szerint kell eljárni azzal az eltéréssel, hogy a munkakönyvet az elítélt szabadulásáig, de legalább öt évig köteles a vállalat elkülönítetten kezelni.

24. §

(1) Az elhunyt dolgozó munkakönyvét érvényteleníteni kell. Az érvénytelenítés a munkakönyv minden egyes lapjának lyukasztógéppel való átlukasztatásával történik. E mellett a munkakönyv első oldalára rá kell vezetni, hogy „meghalt”. A munkaviszony megszűnésének módját pedig ugyancsak „meghalt” szóval kell a munkakönyvben feltüntetni.

(2) Az elhunyt dolgozó munkakönyvének érvénytelenítését a pontos személyi adatok feltüntetése mellett írásban közölni kell a Központi Munkakönyv Nyilvántartóval.

(3) Az elhunyt dolgozó érvénytelenített munkakönyvét a házastársának, ennek nem léteben örökösének kell kiadni. Ha a munkakönyvet nem veszik át, úgy azt a 22. § (3) bekezdésében foglaltak szerint meg kell semmisíteni.

Egyes eltérő rendelkezések

25. §

A magánmunkáltató a dolgozó munkakönyvébe nem vezetheti be a munkakönyv kiállítása után megszerzett iskolai, szaktanfolyami vagy egyéb

szakképzettséget, valamint a munkával összefüggésben kapott kitüntetést, elismerő címet, oklevelet és a jubileumi jutalomra vonatkozó adatokat [10. § (1) bekezdés]. Ezeket a bejegyzéseket a 10. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a munkakönyv-kiállító hatóság vezeti be.

26. §

A magánmunkáltató a munkaviszony megszűnésének módjaként csak „áthelyezve”, „munkaviszonya megszűnt”, „meghalt” bejegyzést tehet.

27. §

(1) A kisiparosnak, magánkereskedőnek a dolgozó munkába lépésekor, illetve a munkaviszony megszűnésekor e rendelet 9. §-ában, 12. § (1)–(2) és 13. § (1) bekezdésében, illetve a 23. §-ban foglalt bejegyzéseket a KIOSZ-, illetve KISOSZ-szal láttamoztatni kell.

(2) A láttamozásra a kisiparos, magánkereskedő telephelye (műhelye) szerint illetékes járási (városi) KIOSZ, KISOSZ helyi csoport, Budapesten a kisiparos, magánkereskedő szakmája szerint illetékes szakosztály, illetőleg külső kerületi helyi csoport jogosult.

(3) A láttamozást az alábbi szöveggel kell a munkakönyv „bejegyzés igazolása” rovatába bejegyezni: „be- (ki)-lépést bejelentette; keltezés, aláírás, bélyegző”.

(4) A láttamozás alkalmával meg kell vizsgálni a kisiparos vagy magánkereskedő által eszközölt bejegyzést. Ha a bejegyzés a munkaviszony tartamára vagy a munkakörre nézve nem kellő olvashatósága vagy szövegezése miatt a későbbiek során vitára adhat alapot, a láttamozással egyidejűleg a tényeknek megfelelő adatokat is be kell jegyezni a munkakönyvbe: „A munkabábelépés időpontja: 19... évi ... hó ...-án, alkalmazási viszony Kelt, aláírás, bélyegző”.

(5) A munkakönyvet az alkalmazott belépésétől számított nyolc nap alatt láttamoztatni kell. A munkaviszony megszűnése esetében a láttamozást olyan időben kell elvégeztetni, hogy a munkakönyv az alkalmazottnak kilépéskor azonnal kiadható legyen.

28. §

A magyar állampolgár által Magyarországon külföldi munkáltatóval létesített munkaviszony esetén [15/1960. (III. 24.) Korm. számú rendelet] a munkaviszony fennállása alatt a munkakönyvet

a Diplomáciai Testületet Ellátó Iroda őrzi és a munkaviszonnyal kapcsolatos adatokat a munkakönyvbe bejegyzzi.

29. §

(1) A másodállást vagy mellékfoglalkozást folytató dolgozó munkakönyvét az első állást, illetve főfoglalkozást nyújtó munkáltatónál kell megőrizni.

(2) A másodállásként vagy mellékfoglalkozásként betöltött munkaviszony adatait a munkakönyvet őrző vállalat — a másik vállalat írásbeli megkeresésére — köteles a dolgozó munkakönyvébe bejegyezni. Az írásbeli megkeresés másodlatát a másodállást vagy mellékfoglalkozást nyújtó munkáltató köteles a munkakönyvre vonatkozó szabályok szerint megőrizni, nyilvántartani és az ellenőrző szervek kívánságára felmutatni.*

30. §

Ez a rendelet 1968. január 1-ével lép hatályba. A rendelet hatálybalépésével egyidőben hatályát veszti a munkakönyvek kiállításáról, kezeléséről, nyilvántartásáról és a munkakönyvekbe történő bejegyzésekről szóló 1/1954. (MTH. K. 10.) MTH számú utasítás, az annak módosításáról és kiegészítéséről szóló 2/1963. (IV. 26.) Mü M számú, a 10/1964. (XII. 24.) Mü M számú rendeletek, a mezőgazdasági építkezéseken munkakönyv nélkül történő alkalmazás ideiglenes engedélyezéséről szóló 7/1954. (MTH. K. 18.) MTH számú utasítás, továbbá az Élelmiszeripari Minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatok idénymunka-vállalóinak rakodási munkára, munkakönyv nélkül történő alkalmazásáról szóló 8/1954. (MTH. K. 20.) MTH számú utasítás, valamint a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó közlekedés-építési és útfenntartó vállalatoknál munkakönyv nélkül foglalkoztatható munkavállalókra vonatkozó 24/1955. (MTH. K. 6.) MTH számú utasítás, a kisiparosok ipara korlátozásáról szóló 1958. évi 9. számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 2/1958. (V. 1.) Kip M számú rendelet 27. §-a, a társadalmi tanulmányi ösztöndíjasok munkaviszonyával és társadalombiztosításával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 1/1961. (XI. 17.) Mü M—MM számú rendelet 3. §-a, az ösztöndíjas aspiránsok és ösztöndíjas doktorjelöltek munkaviszonyával és társadalombiztosításával kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról szóló 4/1965. (X. 3.) Mü M számú rendelet 6. §-a.

31. §

Ez a rendelet 1978. január 1-én lép hatályba.

Dr. Trethon Ferenc s. k.,
munkaügyi miniszter

* A (2) bekezdést az 1/1976. (I. 31.) Mü M sz. rendelet 18. § (3) bekezdése iktatta be.

II. Tudományos kutatók

Ft/hó

Kulcsszám	A munkakör megnevezése	Bértétel	Kötelező alaphéremelés
3621	Tudományos tanácsadó	5 500—9 000	350
3622	Tudományos főmunkatárs	4 400—8 000	300
3623	Tudományos munkatárs	3 400—7 000	250
3624	Tudományos segédmunkatárs	2 400—4 800	250

A tudományos vezetők és kutatók besorolási feltételei

Kulcsszám	A munkakör megnevezése	A besorolás feltétele
3601 3602 3603 3604	Intézeti igazgató Intézeti igazgatóhelyettes Intézeti főosztályvezető Intézeti osztályvezető	Alapbértüket a 3621—3623 kulcsszámú munkakör bértétele alapján kell meghatározni és ezeket a vezetőket — alaphéren felül — vezetői pótlék is megilleti. Hasonló módon kell eljárni a vezető állású dolgozónak nem minősülő tudományos téma komplex kidolgozásában több kutató (TEAM) munkáját irányító összefogó csoportvezető esetében is.
3621	Tudományos tanácsadó	Ide sorolható be a kiváló képességű, tudományok doktora, vagy kandidátusi tudományos fokozatot elért kutató, aki munkakörét kiváló szakértelemmel látja el.
3622	Tudományos főmunkatárs	E munkakörbe sorolható az a kandidátusi tudományos fokozatot elért, vagy legalább tízéves szakmai gyakorlattal, felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező tudományos kutató, aki eredményes kutatási tevékenysége alapján önálló kutatási feladatokat lát el, vagy mint vezető kutató, több kutató munkáját irányítja. A tudományos kutatók közül csak a kiemelkedő tudású kutatókat szabad ide sorolni.
3623	Tudományos munkatárs	E munkakörbe a tudományos munkát önállóan végző, illetve egy, vagy több kutatási téma megoldásában részt vevő, felsőfokú iskolai végzettséggel és legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkező kutatókat lehet besorolni.
3624	Tudományos segédmunkatárs	A kutatómunkában irányítás mellett vesz részt. A besoroláshoz felsőfokú iskolai végzettség szükséges.

2. számú melléklet a 16/1977 (XII. 1.) Mü M számú rendelethez

A tudományos munkakörök vezetői pótléka

Ft/hó

A pótlék megnevezése	Összege
1. Az intézet igazgatójának vezetői pótléka	1500—3000
2. Az intézet tudományos igazgatóhelyettese(i)nek vezetői pótléka	1200—2500
3. Az intézet legalább két tudományos osztályát, vagy annak megfelelő tudományos szervezeti egységét irányító főosztályvezető pótléka	900—2000
4. Az intézet egy-egy tudományos osztályának, vagy annak megfelelő tudományos szervezeti egységének irányításával megbízott vezető pótléka	500—1500
5. Tudományos téma komplex kidolgozásában több kutató (TEAM) munkáját irányító összefogó csoportvezető pótléka	300—1000

3. számú melléklet a 16/1977. (XII. 1.) Mü M számú rendelethez

Nem tudományos munkakörök bértáblázata

I. Vezetők

Ft/hó

Kulcsszám	A munkakör megnevezése	Bértétel	Kötelező alaphéremelés
3701	Ügyvezető-igazgató	6000—9000	400
3702	Gazdasági igazgató-, gazdasági-, műszaki igazgatóhelyettes	5500—8500	400
3703	Gazdasági vezető	5000—8000	350
3704	Műszaki-gazdasági vezető I.	4000—7500	350
3705	Műszaki-gazdasági vezető II.	3500—7000	300
3706	Üzemvezető	3200—6200	250
3707	Művezető	3000—5800	150

II. Műszaki-, tudományos-gazdasági ügyintézők

Ft/hó

Kulcs- szám	A munkakör megnevezése	Képesítési fokozat és kötelező a.alapbér-emelés							
		I.	II.	Köte- lező alapbér- emelés	III.	Köte- lező alapbér- emelés	IV.	Köte- lező alapbér- emelés	
3721	Műszaki gazdasági tanácsadó	4500—7600		250	—	—	—	—	
3722	Műszaki gazdasági csoport- vezető	Az osztályszerkezetbe tartozó csoportvezetőket megfelelő ügyintézői bértétel alsó és felső határának 15%-kal emelt bérhatárai között kell besorolni.							250
3723	Műszaki tudományos gazdasági ügyintéző (20 év felett)	3800—6200	3400—5400	250	3000—4800	200	2700—4100	150	
3724	Műszaki tudományos gazdasági ügyintéző (15—20 év)	3400—5400	3000—4800	250	2600—4500	200	2300—3600	150	
3725	Műszaki tudományos gazdasági ügyintéző (8—15 év)	3000—4800	2600—4500	250	2200—4000	200	1900—3100	150	
3726	Műszaki tudományos gazdasági ügyintéző (3—8 év)	2700—4100	2300—3600	250	1900—3500	200	1500—2600	150	
3727	Műszaki tudományos gazdasági ügyintéző (0—3 év)	2400—3600	2000—3100	250	1600—2600	200	1200—2300	150	

III. Kutatási segéderők és ügyviteli dolgozók

1. Ügyviteli dolgozók

Ft/hó

Kulcsszám	A munkakör megnevezése (bér csoport)	Bértétele	Kötelező alaphéremelés
3741	1. Bér csoport (20 év felett)	2600—4100	150
3742	2. Bér csoport (15—20 év)	2200—3800	150
3743	3. Bér csoport (10—15 év)	1800—3400	150
3744	4. Bér csoport (5—10 év)	1500—3000	150
3745	5. Bér csoport (0—5 év)	1200—2300	150

2. Tudományos kutatóintézeteki laboratóriumi asszisztens

Ft/hó

Kulcsszám	A munkakör megnevezése (bér csoport)	Képesítési fokozat		Kötelező alaphéremelés
		I.	II.	
3751	1. Bér csoport (20 év felett)	3000—4800	2700—4100	150
3752	2. Bér csoport (15—20 év)	2600—4500	2300—3600	150
3753	3. Bér csoport (8—15 év)	2200—4000	1900—3100	150
3754	4. Bér csoport (3—8 év)	1900—3500	1500—2600	150
3755	5. Bér csoport (0—3 év)	1600—2600	1200—2300	150

IV. Fizikai dolgozók

Ft/hó

Kulcsszám	A munkakör megnevezése	A munkakör bértétele	Kötelező alaphéremelés
3761	Műhelyvezető	3000—5400	150
3762	Szaktmunkás I.	2500—5000	150
3763	Szaktmunkás II.	2300—4500	150
3764	Betanított munkás I.	1800—3500	100
3765	Betanított munkás II.	1500—3000	100
3766	Kisegítő	1200—2500	100
3767	Gépkocsivezető	Bérezésük külön jogszabály szerint	

**A műszaki, tudományos, gazdasági ügyintézők, kutatási segéderők és ügyviteli,
valamint a fizikai dolgozók besorolási feltételei**

A munkakör

kulcsszáma	megnevezése	a besorolás feltétele
3701	Ügyvezető-igazgató	E munkakörbe sorolható be a kutatóintézmény vezetőjének azon helyettese, akinek az irányító főhatóság vezetője által meghatározott tudománypolitikai céloknak megfelelően feladata a kutatás optimális szervezeti, igazgatási és gazdasági feltételeinek folyamatos biztosítása, és irányítása a kutatási feladatokkal kapcsolatos gazdasági, műszaki és általános igazgatási tevékenység ellátásának irányítása is.
3702	Gazdasági igazgató, gazdasági, műszaki igazgatóhelyettes	Ide kell besorolni az intézet gazdasági igazgatóját, illetve gazdasági igazgatóhelyettesét, aki ebben a minőségben irányítja és ellenőrzi a hatáskörébe utalt feladatokat, különösen a tervezést, beruházást, az álló- forgó eszköz-gazdálkodást. A munkakörbe történő besoroláshoz legalább 100 főt elérő intézeti létszám, vagy 10 millió forint kutatási költség-ráfordítás és a felügyeleti szerv külön rendelkezése szükséges. Besoroláshoz felsőfokú iskolai végzettség vagy középiskolai végzettség és a munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú tanfolyami végzettség szükséges. Ide kell besorolni a felügyeleti szerv külön rendelkezése alapján a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező műszaki igazgatóhelyettest is.
3703	Gazdasági vezető	Ide kell besorolni a gazdasági vezetői feladatokat ellátó dolgozót, aki az intézet gazdálkodását irányítja és ellenőrzi, amennyiben a 3702 kulcsszámú munkakörbe nem sorolható be.
3704	Műszaki-gazdasági vezető I.	Ide kell besorolni a kutatást kiegészítő tervezési, termelési, könyvtári, személyzeti, egyéb gazdasági feladatot ellátó főosztályok vezetőit, azok kinevezett helyetteseit, valamint az önálló osztályvezetőket.
3705	Műszaki-gazdasági vezető II.	Ide kell besorolni a termelő, könyvtári, tervező gazdasági vagy adminisztratív osztály (részleg) vezetőit, azok kinevezett helyetteseit, továbbá azokat a vezetőket, akiknek irányítása alá osztály, szervezet vagy beosztott nem tartozik. (Vezető jogtanácsos, személyzeti vezető.)
3706	Üzemvezető	Ide kell besorolni a munkakör betöltéséhez szükséges képesítéssel rendelkező üzemvezetőket.
3707	Művezető	Ide kell besorolni a munkakör betöltéséhez szükséges képesítéssel rendelkező művezetőket.
3721	Műszaki-gazdasági tanácsadó	Ide kell besorolni az egyetemi (főiskolai) végzettségű szakembert, aki legalább 10 éves gyakorlattal rendelkezik és munkakörét, mint műszaki-gazdasági szakember, alapos tájékozottsággal és magas színvonalon látja el.
3722	Műszaki-gazdasági csoportvezető	Ide kell besorolni az osztályszervezeten belül működő csoport vezetőjét.
3723/I. 3724/I. 3725/I. 3726/I. 3727/I.	Műszaki-tudományos gazdasági ügyintéző I. (főelőadó I.)	Ide kell besorolni a munkakörre előírt egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkező dolgozót, aki az intézet kutatási feladataihoz kapcsolódó koordináló, előkészítő, üzemgazdasági, könyvtárosi, tervezési, számviteli, továbbá érdemi műszaki vagy gazdasági feladatokat önállóan lát el.
3723/II. 3724/II. 3725/II. 3726/II. 3727/II.	Műszaki-tudományos gazdasági ügyintéző II. (főelőadó II.)	Ide kell besorolni az önálló ügyintézői feladatokat ellátó dolgozót, aki felsőfokú technikumai oklevéllel rendelkezik, továbbá, aki technikusai oklevéllel, képesítést nyújtó érettségivel, képesítést nem nyújtó érettségivel és kollektív szerződésben vagy jogszabályban a munkakör betöltéséhez előírt felsőfokú szakvizsgával rendelkezik.
3723/III. 3724/III. 3725/III. 3726/III. 3727/III.	Műszaki, gazdasági ügyintéző III. (előadó I.)	Ide kell besorolni azt az érdemi munkát végző dolgozót, aki technikusai oklevéllel vagy képesítést nyújtó érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik. Továbbá ide kell besorolni azokat, akik szakmunkás-bizonyítvánnyal vagy képesítést nem nyújtó érettségivel és kollektív szerződésben vagy jogszabályban előírt, a munkakör betöltéséhez szükséges szakvizsgával rendelkeznek.
3723/IV. 3724/IV. 3725/IV. 3726/IV. 3727/IV.	Műszaki, gazdasági ügyintéző IV. (előadó II.)	E munkakörbe lehet besorolni azokat az érdemi ügyintézőket, akik a 3723/I—3727/I, és a 3723/II—3727/II, valamint 3723/III—3727/III. munkakörre előírt besorolási feltételekkel nem rendelkeznek. Ide lehet besorolni a rajzolókat is.

A munkakör

kulcsszáma	megnevezése	a besorolás feltétele
3741 3742 3743 3744 3745	Ügyviteli dolgozók	Ide kell besorolni a beosztott pénztárost, képesítés nélküli könyvelőt, gépkönyvelőt, adminisztrátorokat, titkárnőket, gyors-gépirókat, irattárost és a fentiekkel egyenértékű, egyéb fel nem sorolt adminisztratív munkaköröket ellátó dolgozókat.
3751/I. 3752/I. 3753/I. 3754/I. 3755/I.	Tudományos kutatóintézeti laboratóriumi asszisztens I.	Ide kell besorolni a kutató intézeti laboránst és asszisztentst, aki a munkakörre előírt képesítést nyújtó érettségivel rendelkezik. Ide kell sorolni továbbá a képesítést nem nyújtó középiskolai érettségivel és laboránsi, illetőleg laboráns-tanfolyamon tett vizsgával rendelkező laboránsokat és asszisztenseket.
3751/II. 3752/II. 3753/II. 3754/II. 3755/II.	Tudományos kutatóintézeti laboratóriumi asszisztens II.	Ide sorolható az előírt képesítéssel nem rendelkező kutatóintézeti laboratóriumi asszisztens, laboráns.
3761	Műhelyvezető, kiemelt szakmunkás	Ide kell besorolni a 10 év feletti gyakorlattal és szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkező dolgozót, illetve aki a kutatóintézet gazdasági-műszaki szervezetének termelő egységében (műhely, laboratórium) több szakmunkás munkáját irányítja.
3762	Szakmunkás I.	Ide kell besorolni a szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkező kutatási eszközöket, mintadarabokat műszaki leírás vagy rajz nélkül önállóan készítő vagy különlegesen bonyolult szakmunkát önállóan végző dolgozót.
3763	Szakmunkás II.	Ide kell besorolni a szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkező dolgozót, valamint a számítástechnikai munkakörökben foglalkoztatottak alaphérről szóló 14/1972. (VI. 5.) Mü M számú rendelet módosításáról szóló 6/1977. (IV. 26.) Mü M számú rendelet 2. sz. melléklete „C” jelű táblázatában szereplő gépkezelők, adatrögzítők 4–5. bér csoportba tartozó dolgozókat.
3764	Betanított munkás I.	Ide kell besorolni a szakmunkás bizonyítvánnyal nem rendelkező, hosszabb betanítást igénylő feladatokat ellátó dolgozót, (vizsgázott kazánfűtő, saját kezelésű konyha szakképzett dolgozója, különleges beosztású hivatalsegéd, gépkocsikísérő), és azt aki nagy erőfeszítést igénylő munkát végez, vagy aki különösen kedvezőtlen munkakörülmények között dolgozik. Ide kell besorolni továbbá az előzőekben jelzett gépkezelők-adatrögzítők 3. bér csoportjába tartozó dolgozókat.
3765	Betanított munkás II.	Ide kell besorolni a szakképzettséggel nem rendelkező, hat hónapnál kevesebb betanulást igénylő munkát végző dolgozót (sokszorosító-gép-kezelő, fűtő, konyhai betanított dolgozó, portás, hivatalsegéd) a kedvezőtlen munkakörülmények között vagy nagyobb erőfeszítést igénylő munkát végző dolgozókat. Ide kell besorolni továbbá az előzőekben jelzett gépkezelők — adatrögzítők 2. bér csoportjába tartozó dolgozókat.
3766	Kisegítő	Ide kell besorolni a fentiekben fel nem sorolt egyéb kisegítő munkát végző, valamint az előzőekben jelzett gépkezelők — adatrögzítők 1. bér csoportjába tartozó dolgozókat.
3767	Gépkocsivezető	A bérezést és a besorolási feltételt a gépkocsivezetőkre vonatkozó rendeletek szabályozzák.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának
1/1978. (A. K. 1.) MTA-F számú

utatisása

a kutatóintézeti dolgozók alaphérének megállapításáról szóló 2/1974. (II. 17.) Mü M számú rendelet végrehajtására kiadott 5/1974. (A. K. 7.) MTA-F. számú utatisás módosításáról

A kutatóintézeti dolgozók alaphérének megállapításáról szóló 2/1974. (II. 17.) Mü M számú rendelet végrehajtására kiadott 5/1974. (A. K. 7.) MTA-F számú utatisás (a továbbiakban: VU) módosítására a munkaügyi miniszterrel, a Közalkmazottak Szakszervezetével egyetértésben a következő utatisást adom ki:

1. §

- (1) A VU-ban megjelölt kulcsszámok helyébe a 16/1977. (XII. 1.) Mü M rendelet (a továbbiakban: R) mellékleteiben meghatározott kulcsszámok lépnek. Ennek a szabálynak érvényesülnie kell az egyéb akadémiai rendelkezések alkalmazása során is.
- (2) A dolgozót az új kulcsszám szerinti besorolásról valamint az esetleges besorolási változtatásokról 1978. február 28. napjáig írásban értesíteni kell.

2. §

A VU 2. §-ának (5) bekezdésében foglaltak helyébe a következő rendelkezés lép:

- „(5) a) A 3702 kulcsszámú gazdasági igazgató elnevezésű munkakörbe történő besoroláshoz felsőfokú iskolai végzettség szükséges, mérlegképes könyvelői vagy felsőfokú költségvetési képesítés szükséges, ha a dolgozó felsőfokú iskolai végzettségét nem a Közgazdaságtudományi Egyetemen vagy a Pénzügyi és Számviteli Főiskolán szerezte. A besoroláshoz legalább 10 éves szakmai gyakorlat szükséges.
- b) A 3702 kulcsszámú gazdasági igazgató-helyettes elnevezésű munkakörbe történő besoroláshoz felsőfokú iskolai végzettség vagy középfokú iskolai végzettség és mérlegképes könyvelői képesítés, vagy felsőfokú államháztartási szakvizsga, vagy felsőfokú költségvetési képesítés szükséges. Ha a dolgozó felsőfokú iskolai végzettségét nem a Közgazdaságtudományi Egyetemen vagy a Pénzügyi és Számviteli Főiskolán szerezte, a besoroláshoz mérlegképes könyvelői képesítés vagy felsőfokú államháztartási szakvizsga, vagy felsőfokú költségvetési képesítés szükséges. A besoroláshoz legalább 10 éves szakmai gyakorlat szükséges.”

3. §

A VU 2. §-ának (6) bekezdésében foglaltak helyébe a következő rendelkezés lép:

- „(6) A 3703 kulcsszámú gazdasági vezető elnevezésű munkakörbe történő besoroláshoz legalább középiskolai végzettség és mérlegképes köny-

velői vagy felsőfokú államháztartási szakvizsga vagy felsőfokú költségvetési képesítés és legalább 10 éves szakmai gyakorlat szükséges.”

4. §

A VU 2. §-ának (7) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„Ide kell besorolni az önálló számítástechnikai szervezeti egység vezetőjét.”

5. §

A VU 2. §-ának (8) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„Ide kell besorolni az egyéb számítástechnikai üzemeltetés vezetőjét, aki a 3704 kulcsszámú munkakörbe nem sorolható be.”

6. §

A VU 2. §-ának (10)–(13) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek és a § a következő (14) és (15) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A 3723/I–3727/I kulcsszámú munkakörbe kell besorolni a munkaviszonyban töltött idő figyelembevételével

- a) az irányító és a szakmai feladatot önállóan ellátó könyvtárost, dokumentátort, bibliográfust, valamint a kutatóintézeti kiadványok szerkesztőjét és fordítót, aki a munkakör betöltéséhez előírt felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

- b) azt a számítástechnikai munkakört ellátó dolgozót, aki a számítástechnikai munkakörben foglalkoztatottak alaphérének szóló, a 6/1977. (IV. 26.) Mü M számú rendelettel módosított 14/1972. (VI. 5.) Mü M számú rendelet 1–2. számú melléklete „B” jelű táblázatban megjelölt IV. képesítésű fokozatnak megfelel.

(11) A 3723/II–3727/II kulcsszámú munkakörbe kell besorolni a munkaviszonyban töltött idő figyelembevételével

- a) a nem irányító munkát végző könyvtárost, dokumentátort, bibliográfust és fordítót, aki nem a munkakör betöltéséhez előírt felsőfokú iskolai végzettséggel, valamint középiskolai végzettséggel és a munkakör betöltéséhez előírt felsőfokú szakvizsgával rendelkezik,

- b) azt a számítástechnikai munkakört ellátó dolgozót, aki a számítástechnikai munkakörben foglalkoztatottak alaphérének szóló, a 6/1977. (IV. 26.) Mü M számú rendelettel módosított 14/1972. (VI. 5.) Mü M számú rendelet 1–2. számú melléklete „B” jelű táblázatában megjelölt III. képesítési fokozatnak megfelel.

(12) A 3723/III–3727/III kulcsszámú munkakörbe kell besorolni a munkaviszonyban töltött idő figyelembevételével

- a) a könyvtárost, a dokumentátort, a bibliográfust és fordítót, aki középiskolai végzettséggel és a munkakör betöltéséhez előírt középfokú szakvizsgával rendelkezik,

b) azt a számítástechnikai munkakört ellátó dolgozót is, aki a számítástechnikai munkakörben foglalkoztatottak alaphéréről szóló, a 6/1977. (IV. 26.) Mü M számú rendelettel módosított 14/1972. (IV. 5.) Mü M számú rendelet 1—2. számú melléklete „B” jelű táblázatában megjelölt II. képesítési fokozatnak megfelel.

(13) A 3723/IV—3727/IV kulcsszámú munkakörbe kell besorolni azt a könyvtárost, dokumentátort, bibliográfust, fordítót, valamint a számítástechnikai munkakörbe foglalkoztatott munkatársat, aki (10)—(12) bekezdésben előírt besorolási feltétellel nem rendelkezik. Dokumentátorként, fordítóként csak az a dolgozó sorolható be, akinek a munkakör ellátásához előírt idegen nyelvből legalább középfokú állami nyelvvizsga bizonyítványa vagy azzal egyenértékű igazolása van.

(14) 3723/I—IV—3727/I—IV kulcsszámba tartozó dolgozók besorolása során — a kulcsszámok változatlanul hagyásával — a főelőadó, előadó elnevezések helyett a ténylegesen ellátott munkakör szerinti elnevezések is alkalmazhatók (mérnök, könyvtáros stb.).

(15) A R-ben, valamint a VU-ban meghatározott besorolási feltételeket és bértételeket a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyok keretében történő foglalkoztatások esetén is alkalmazni kell.”

7. §

A VU 3. §-a (1) bekezdésének második mondata az alábbiak szerint módosul:

„Ennek megfelelően:

- az éjjeliőr, a kapus személyi alaphére
- havi 240 órás munkaidőkeret esetén 1500 — 3150,— Ft,
- havi 286 órás munkaidőkeret esetén 1800 — 3700,— Ft”.

8. §

A VU 3. §-ának (2) bekezdése hatályát veszti és a (3) bekezdés számozása (2) bekezdésre változik.

9. §

A VU 4. §-ának (4) bekezdése az alábbiak szerint módosul és a § a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1) és (3) bekezdésben említett tudományos vezetői munkakör ellátásával megbízott — 3601—3604 kulcsszámú — dolgozó személyi alaphérét a R-ben, illetőleg a VU-ban meghatározott besorolási feltételek alkalmazásával a 3621—3624 kulcsszámú munkakör bértétele alapján kell meghatározni és ezeket a vezetőket — a személyi alaphéren felül — a R 2. számú mellékletében meghatározott határok között vezetői pótlék is megilleti.

(5) Az Akadémia főtitkára a kiemelkedő jelentőségű több szervezeti egységet felölelő kutatóközpont 3601 kulcsszámú tudományos vezetőjét főigazgatóként is kinevezheti.”

10. §

A VU 7. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A műszaki-, tudományos-gazdasági ügyintézők munkaköri besorolása során figyelembe vehető közép- és felsőfokú szakvizsgák felsorolását az 1. számú melléklet tartalmazza.

11. §

Ez az utasítás 1978. január 1-én lép hatályba, egyidejűleg a VU 6. §-ának (1)—(3) és a (6) bekezdése hatályát veszti, a (4) és (5) bekezdés számozása (1) és (2) bekezdésre változik.

Márta Ferenc s. k.,
főtitkár

1. számú melléklet az 1/1977. (A.K. 1.) MTA-F sz. főtitkári utasításhoz

A műszaki-, tudományos-gazdasági ügyintézők besorolása során figyelembe vehető szakvizsgák

1. Középfokú szakvizsgák:

- középfokú könyvtárosi
- államháztartási
- képesített könyvelői
- középfokú munkaügyi
- középfokú társadalombiztosítási
- alapfokú statisztikai
- középfokú tervgazdasági, beruházási*

2. Felsőfokú és felsőfokúnak minősülő szakvizsgák:

- okleveles könyvvizsgálói
- felsőfokú könyvtárosi
- felsőfokú államháztartási
- mérlegképes könyvelői
- felsőfokú munkaügyi
- felsőfokú munkavédelmi
- közép- és felsőfokú tervgazdasági, beruházási**
- közép- és felsőfokú statisztikai
- felsőfokú társadalombiztosítási
- okleveles árszakértői
- közép- és felsőfokú műszaki ellenőri
- felsőfokú költségvetési képzés

3. Az ügyvitelszervezői és a számítástechnikai munkatársak képzés szerinti fokozatba sorolása szempontjából a 6/1977. (IV. 26.) Mü M számú rendelet 3. sz. mellékletében foglaltak az irányadók.

* Az 1/1975. (VIII. 22.) OT számú rendelet hatálybalépése előtt szerzett szakvizsga.

** Az 1/1975. (VIII. 22.) OT számú rendelet hatálybalépése után szerzett szakvizsga.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1977. december 20-i üléséről

(47–49. számú határozatok)

Beszámoló

a Műszaki Tudományok Osztályának tevékenységéről

A Műszaki Tudományok Osztálya beszámolójában meghatározta működési területét, súlyponti feladatait, eredményességének feltételeit, vázolta az Osztály akadémikusainak részvételével kialakított szakcsoporti rendszerét. (Az Osztályhoz tartozó tudományterületeket, azok helyzetét szakcsoportok szerinti osztásban Mellékletben mutatta be.) Szakcsoportonként kiemelte a hazai műszaki tudományos kutatások jelentősebb eredményeit, utalva az eredmények közzétételének helyzetére, problémáira. Konkrét példákat mutatott be az Osztály népgazdasággal, termeléssel való kapcsolatainak eredményeiről. A tudományos kutatások gyakorlati felhasználásának helyzetét elemezve ennek eredményesebbé tételére vonatkozóan tett megállapításokat.

Külön részben ismertette az Osztály tudománypolitikai tudományszervező tevékenységét, a kutatóbázisokkal, más tudományterületekkel és nemzetközi szervekkel való kapcsolatait, a káderhelyzetet, összefoglalja az Osztály további munkaprogramját.

A vita során többen utaltak arra, hogy a széles körű tudományterületről készített beszámoló terjedelmének csökkentésére irányuló erőfeszítések a műszaki tudományok népgazdasági eredményességének helyzetét és lehetőségeit jellemző részletesebb, konkrét tájékoztatás megfelelő kidomborítását nehezítették. A vitában elhangzott részletes tájékoztatást adó és számos konkrét példát említő kiegészítések és hozzászólások e hiányt pótolták.

Az elnökség mindezek alapján utal arra, hogy az osztályközi együttműködés továbbfejlesztésére vonatkozó korábbi állásfoglalásainak megfelelően szélesebb körűvé kell tenni a több osztályt érintő komplex tudományos problémák megvitatásának rendszerét.

Az elnökség 47/1977. számú határozata

1. Az elnökség a Műszaki Tudományok Osztályának beszámolóját elfogadja és megállapítja, hogy az jó áttekintést ad az Osztály sokrétű és eredményes munkájáról, amelyet az Elektrotechnikai, a Gépészeti és Kohászati, a Mérnöki, Építészeti és Közlekedési Tudományok Szakcsoportja és bizottságok tevékenységére támaszkodva végez.

1.1. Az Osztály tudományirányító munkája során nagy figyelmet fordított a szakterület legfontosabb kutatási irányai és feladatai kiválasztására, valamint a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásának elősegítésére, elsősorban az automatizálás, a számítástechnika, az energetika és a műszaki mechanika területén.

1.2. Nagyszámú tudományos helyzetkép (36) kidolgozásával és azok bizottsági és szakcsoporti megvitatásával, majd publikálásával az Osztály jelentős segítséget nyújtott a kutatási intézmények középtávú feladatainak kijelöléséhez, azok felülvizsgálatához, illetve több fejlesztési koncepció kiegészítéséhez.

1.3. Az energetikai központi kutatási célprogram létesítésének kezdeményezésével és 5 országos kutatási célprogram és kutatási főirány felülvizsgálatával, a hosszútávú népgazdaságfejlesztés műszaki politikája, valamint a felsőoktatás korszerűsítési javaslatok véleményezésével segítette az országos célkitűzéseket.

2. Helyesek az Osztálynak azok a módszerei, amelyeket tudományszervező munkájában a szakterületén folyó hazai kutatások népgazdasági célokra való hatékonyabb orientálása, a tudományos kutatás és a gyakorlat közötti kapcsolat erősítése érdekében alkalmaz.

2.1. Egy-egy kutatóhely munkájának, eredményeinek és problémáinak behatóbb megismerése céljából az Osztály üléseit évente egy-két alkalommal kutatóhelyen, illetve a kutatási eredményeket felhasználó jelentősebb iparvállalatnál tartja.

2.2. A megvitatott kérdések sokoldalúbb meg tárgyalásának, valamint a kialakított állásfoglalásnak főhatósági szintű érvényesítése elősegítése céljából, tanácskozó tagként bevonja az osztályülés munkájába a szakterületéhez tartozó főhatóságok vezető beosztású képviselőit. Ez egyben természetes keretként is szolgál a kölcsönös tájékoztatás számára a kutatási, a kutatáspolitikai és az iparpolitikai kérdésekben.

3. Az Osztály munkája eredményességének további javítása érdekében:

3.1. Az Osztály a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályával együttműködve vizsgálja meg azokat a módszereket, amelyek a politika, a tudomány és a gyakorlat szempontjainak egységes érvényesítésével segítséget nyújthatnak a műszaki kutatásokra rendelkezésre álló anyagi és szellemi erők jobb elosztására, koncentrálására, a népgazdasági célok hatékonyabb alátámasztására.

3.2. Az elkövetkező időszakban fordítson jelentős figyelmet a tudományos és népgazdasági szempontból is kiemelkedő fontosságú, a szelektív iparpolitikát tudományosan megalapozó és segítő

- technológia,
- energetika, atomenergia,

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére — kérésükre — a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

- az elektrotechnikai ipar (számítástechnika, híradástechnika, automatizálás, műszer és alkatrész),
- műszaki mechanika (mérnöki szerkezetek, mélyépítés stb.),
- az építés iparosítás feladatainak tudományos kutatásokkal való alátámasztására.

A kutatási eredmények értékelésében kapjon nagyobb szerepet azok hazai hasznosíthatóságának, illetve alkalmazásának vizsgálata.

3.3. A jövőben elsősorban olyan nagyobb tudományterületeket átfogó helyzetképeket készítsen az Osztály, amelyek az adott terület legfőbb kutatási irányainak és feladatainak kiemelése mellett a fontosabb kutatási eredmények értékelését azok társadalmi, illetve gazdasági hasznosságának figyelembevételével tartalmazza.

A hazai gyógyszerkutatás aktuális problémái című jelentés megvitatására kiküldött elnökségi alkalmi bizottság előterjesztése

Az elnökség 1976. november 30-i ülésén az Orvosi Tudományok Osztályának előterjesztésében megvitatta a gyógyszerkutatás helyzetéről szóló jelentést.

Az elnökség a vita alapján — 58/1976. számú határozatában leírt szempontok szerint — szükségesnek tartotta a jelentés átdolgozás útján történő korszerűsítést, továbbfejlesztését.

Az átdolgozott előterjesztés megvitatására az elnökség 35/1977. számú határozatával alkalmi bizottságot küldött ki.

Az alkalmi bizottság előterjesztésében szükségesnek tartotta a gyógyszeripar tervezett központi fejlesztési programja teljesítését legoptimálisabban biztosító kutatási stratégia kidolgozását, ehhez az MTA ez irányú ismereteinek és tapasztalatainak igénybevételét, az MTA irányítása alatt álló kutatóhelyek bekapcsolását — mely e kutatóhelyek tematikájának megváltoztatását és szükség szerint kutatási kapacitásának ez irányú bővítését eredményezheti —, továbbá megfelelő területeken magas szintű, postgraduális képzés biztosítását, valamint azt, hogy a gyógyszerkutatás irányításában biológiai szemlélet is érvényesüljön. A mélyreható vita e kérdések körül folyt, és egyetértve a tervezett fejlesztéssel, sokoldalúan elemezte a tervezett termelés- és kutatásfejlesztés realizálásának anyagi és személyi feltételeit, ezek egymáshoz való viszonyát és struktúráját.

Az elnökség 48/1977. számú határozata

Az elnökség 58/1976. számú határozata alapján elkészített és a 35/1977. számú határozat szerinti alkalmi bizottság által megvitatott és beterjesztett előterjesztést köszönettel elfogadja és a következőket határozza:

1. Az elnökség szükségesnek tartja, hogy a NIM, az OMFB és az EüM 1978 végéig dolgozza ki a gyógyszeripar tervezett központi fejlesztési

programja teljesítését legoptimálisabban biztosító kutatási stratégiát (vagy kutatási célprogramot). Ennek keretében:

1.1. Ki kell tűzni tízéves időtartamra azokat a konkrét célokat, amelyek elérésére az erők koncentrációját minden szempontból legígéretesebbnek látják.

1.2. Meg kell határozni minden kiválasztott cél esetében annak megválasztását legjobban szolgáló szervezet kereteit, irányítási mechanizmusát.

1.3. Meg kell oldani a kiválasztott célokra irányuló kutatások összességének központi összefogó és ellenőrző szervezetét.

1.4. Meg kell találni a kitűzött feladatok kutatásába bevont iparon kívüli kutatóhelyek érdekelt-ségét optimálisan biztosító finanszírozási rendszert, az egyes kutató integritását védő erkölcsi és anyagi érdekelt-ségét maximálisan serkentő gyakorlatot.

1.5. A klinikai farmakológiai kutatásokat jelentősen növelni, a hálózatot bővíteni kell és hazai, valamint a nemzetközi igényeknek megfelelően szükséges a szervezetet továbbfejleszteni.

2. Kívánatos, hogy az 1. pontban kitűzött feladatok végrehajtása során a NIM, az OMFB és az EüM vegye igénybe az MTA ez irányú ismereteit és tapasztalatait.

3. A gyógyszerkutatás gyors és nagy volumenű fejlesztése szükségessé teszi az MTA irányítása alatt álló kutatóhelyek bekapcsolását. Ennek érdekében szükségessé válhat egyrészt a kutatóhelyek tematikájának változtatása, másrészt a kutatási kapacitás ez irányba történő bővítése.

4. A magasabb kutatási és kipróbálási színvonal érdekében a megfelelő területen (kémia, biológia, orvosi farmakológiai, élettani, klinikofarmakológiai, műszaki) magas szintű postgraduális képzést kell biztosítani és a klinika farmakológiai szakorvosi képesítést (a WHO ajánlással is összhangban) be kell vezetni.

5. Kívánatos, hogy a gyógyszerkutatás irányításában magas szintű, biológiai szemléletű kutatók is helyet kapjanak.

Az elnökség 1978. I. félévi munkaterve

Az elnökség 49/1977. számú határozata

I. Az elnökség az 1978. I. félévi munkatervet tájékoztató jelleggel az alábbiak szerint hagyta jóvá.

Január

1. Beszámoló a Kémiai Tudományok Osztályának tevékenységéről

Előadó: Beck Mihály osztályelnök

2. A növényvédelmi tudományok hazai helyzete és feladatai című előterjesztés megvitatására kiküldött elnökségi alkalmi bizottság előterjesztése

Előadó: Somos András alelnök, az alkalmi bizottság elnöke

3. Javaslat az 1979. évi könyvkiadási terv irány-számaira

Előadó: Köpeczi Béla, az Akadémiai Kiadó Kiadói Tanácsának elnöke

4. Tájékoztatók

4.1. Tájékoztató a szocialista országok tudományos akadémiai képviselőinek Szófiában tartott X. értekezletéről

Előadó: Márta Ferenc főtítkár

5. Egyebek

Február

Első elnökségi ülés

1. Beszámoló a Föld- és Bányászati Tudományok Osztályának tevékenységéről

Előadó: Martos Ferenc osztályelnök

2. Javaslat az akadémiai alapszabályok módosítására

Előadó: Fülöp József mb. alelnök

3. A klinikai kémia feladata, hazai helyzete, fejlesztésének iránya című dokumentum megvitatására kiküldött elnökségi alkalmi bizottság előterjesztése

Előadó: az alkalmi bizottság elnöke

4. A víruskutató aktuális problémáiról szóló előterjesztés megvitatására kiküldött elnökségi alkalmi bizottság előterjesztése

Előadó: Somos András alelnök

5. Javaslat az 1978. évi Akadémiai Aranyérem odaítélésére kiküldendő elnökségi alkalmi bizottság összetételére

Előadó: Szentágothai János elnök

6. Javaslat az 1978. évi Akadémiai Díjak odaítélésére kiküldendő elnökségi alkalmi bizottság összetételére

Előadó: Szentágothai János elnök

7. Tájékoztatók

8. Egyebek

Második elnökségi ülés

1. Beszámoló az Akadémia közművelődéssel kapcsolatos feladattervében kitűzött célok eddigi megvalósításáról

Előadó: Pach Zsigmond Pál alelnök
Köpeczi Béla főtítkárhelyettes

2. A művelődéskutatás elvi és módszertani kérdései

Előadó: Szabolcsi Miklós osztályelnök

3. Előterjesztés történelmi és kulturális hagyományaink feltárása c. tervezett főirányról

Előadó: Pach Zsigmond Pál alelnök

4. Az iparjogvédelmi kutatás és oktatás helyzete

Előadó: Eörsi Gyula osztályelnök

5. Tájékoztatók

6. Egyebek

Március

1. Beszámoló az Agrártudományok Osztályának tevékenységéről

Előadó: Tamássy István osztályelnök

2. Az Akadémia elnökségének beszámolója az 1978. évi közgyűlésen

Előadó: Szentágothai János elnök

3. Előterjesztés a tudományos pótlékok rendszere vizsgálatának eredményéről

Előadó: Somos András alelnök

4. Javaslat az 1978. évi Akadémiai Aranyérem odaítélésére

Előadó: az elnökségi alkalmi bizottság elnöke

5. Javaslat az 1978. évi Akadémiai Díjak odaítélésére

Előadó: az elnökségi alkalmi bizottság elnöke

6. Tájékoztatók

6.1. Tájékoztató jelentés az 1978. évi aspiráns-felvételről

Előadó: Kónya Albert, a TMB elnöke

7. Egyebek

Április

1. Beszámoló az Orvosi Tudományok Osztályának tevékenységéről

Előadó: Donhoffer Szilárd osztályelnök

2. A tudományos publikációs tevékenység helyzete és javaslatok a további teendőkre (a 30.009/1977. számú TPB-határozat alapján)

Előadó: Köpeczi Béla, az Akadémiai Kiadó Kiadói Tanácsának elnöke

3. A tudományos célú külföldi kiküldetések során szerzett tapasztalatok hazai hasznosításának problémái

Előadó: Láng István főtítkárhelyettes

4. Javaslat az 1978. évi közgyűlés állásfoglalásaira

Előadó: Szentágothai János elnök

5. Tájékoztatók

6. Egyebek

Május

1. Beszámoló a Biológiai Tudományok Osztályának tevékenységéről

Előadó: Balogh János osztályelnök

2. Előterjesztés az idegen szavak kérdésében

Előadó: Szabolcsi Miklós osztályelnök

3. Javaslat az MTA 1978. évi közgyűlési határozatai végleges szövegének megállapítására

Előadó: Szentágothai János elnök

4. Tájékoztatók

4.1. Tájékoztató a szocialista országok tudományos akadémiai társadalomtudományi alelnökeinek budapesti értekezletéről

Előadó: Pach Zsigmond Pál alelnök
Köpeczi Béla főtítkárhelyettes

5. Egyebek

Június

1. Előterjesztés a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság felügyeletéről
Előadó: Szabolcsi Miklós osztályelnök
2. Javaslat az akadémiai ankétok, kerekasztal-konferenciák, elnökségi klubdelutánok 1978–1979. évi témáira
Előadó: Szentágothai János elnök
3. Javaslat a Miskolci Akadémiai Bizottság létesítésére
Előadó: Szentágothai János elnök
4. Javaslat az elnökség 1978. II. félévi munkatervére
Előadó: Szentágothai János elnök
5. A Tudósklub Klubtanácsa tagjainak és titkárnak megbízása
Előadó: Szentágothai János elnök
6. Tájékoztatók
7. Egyebek

Közlemények

Pályázati felhívások

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala pályázatot hirdet a Központi Fizikai Kutató Intézet főigazgatói munkakörére 1978. március 16-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség és tudományos fokozat;
- jelentős tudományos eredmények az intézetben folyó kutatások valamely területén;
- kutatóintézet vezetésében szerzett gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, besorolásának és fizetésének megjelölését;
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek és egyéb alkotások jegyzékét pontos bibliográfiával;
- tudományos fokozatának, kitüntetéseiének, idegen nyelvismeretének megjelölését;
- az intézet jövőbeni tudományos munkájára és annak megvalósítására vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát;
- részletes önéletrajzát 2 példányban;
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a felhívásra *akadémiai intézeti kutató* pályázik, úgy csak az intézet jövőbeni tudományos munkájára és annak megvalósítására vonatkozó koncepciót kell benyújtani.

II. Az elnökség a munkatervet tájékoztató jelleggel hagyja jóvá. Felhatalmazza az elnököt, hogy azon a szükséges változtatásokat hajtsa végre.

III. Az elnökség kívánatosnak tartja, hogy az ankétokról és a kerekasztal-konferenciákról készült összefoglalók a tájékoztatók között szerepeljenek az elnökségi ülések napirendjén.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökségi ülés napirendjén szerepeltek még:

1. Tájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia 1978. évi költségvetési beruházási kereteiről
2. Tájékoztató a Scientometrics folyóiratról
3. Beszámoló az elnökség legutóbbi ülése óta eltelt jelentősebb testületi és szakigazgatási eseményekről

Budapest, 1977. december 30.

Szentágothai János s. k.

A főigazgató besorolására és vezetői megbízására a 16/1977. (XII. 1.) Mü M. sz. rendelettel módosított 2/1974. (II. 17.) Mü M. sz. rendelet, ill. az annak végrehajtásáról intézkedő 1/1978. (A. K. 1.) MTA számú főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához címezve a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályához (1051 Budapest, Münnich Ferenc u. 7.) kell; benyújtani a pályázati felhívás megjelenését követő 2 héten belül.

*Láng István s. k.,
főtitkárhelyettes*

Az MTA Filozófiai Intézete pályázatot hirdet ismeretelméleti és módszertani osztályvezetői munkakörre 1978. március 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség,
- tudományos fokozat és a szakterületen elért más tudományos eredmények,
- kutatóegység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot 2 példányban,
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó akadémiai kutató, a mellékleteket nem szükséges a pályázathoz csatolni.

A pályázatot az MTA Filozófiai Intézete igazgatójához (1398 Budapest, Pf. 594) a megjelenéstől számított két héten belül kell benyújtani.

Dr. Lukács József s. k.,
akadémikus, intézeti igazgató

FOGADÓÓRÁK

Szentágotthai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden* 14—15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14—15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126—840 telefonon, a 18-64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Index: 25.105
ISSN 0460-5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál, az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György az Akadémiai Kiadó igazgatója — 2000 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára. Előfizetési díja egy évre 48,- Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,- Ft

78.5399 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. FEBRUÁR 24.

TARTALOM

Jogszabályok	1003/1978. (I. 18.) Mt. sz. határozat	A tudománypolitika időszerű feladatairól	31
Közlemények		Tájékoztató a Gazdaság szervezési és Ügyvitelgésítési Munkabizottság működéséről	36
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadó- órája	37
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadó- órája	37
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárá- nak fogadóórája	37

Jogszabályok

A Minisztertanács 1003/1978. (I. 18.) számú
határozata

a tudománypolitika időszerű feladatairól

A hazai tudományos kutatás és fejlesztés az MSZMP Központi Bizottsága 1969-ben elfogadott Tudománypolitikai Irányelvei és a végrehajtását szolgáló 1012/1972. (IV. 27.) Mt. h. számú határozat megjelenése óta kedvező politikai, társadalmi körülmények között fejlődött, növekvő mértékben járult hozzá a szocialista társadalom építéséhez. Az elért eredmények igazolták, hogy az eddig követett tudománypolitika kiállta a gyakorlat próbáját.

Előrelépés történt a kutatási-fejlesztési eredmények társadalmi, gazdasági hasznosításában. A tudományos kutatás, a műszaki és agrár kutató-fejlesztő munka hozzájárult a gazdaságfejlesztési tervek megvalósításához, a kutatók részt vállaltak az új termelési kultúrák kialakításában és meghonosításában. Növekedett a szocialista építés sajátosságainak, törvényszerűségeinek feltárását, az új jelenségek marxista elemzését célzó kutatások aránya. A tudományok művelői jelentős szerepet vállaltak a közművelődési és közoktatási feladatok megoldásában, a tudományos ismeretek terjesztésében.

Elkészült, és jelentős hatást gyakorolt a tudományos élet fejlődésére az Országos Távlati Tudományos Kutatási terv (OTTKT), melynek nyomán előtérbe került a kutatási-fejlesztési programok szerinti irányítás, tervszerűbbé vált a kutató-fejlesztő munka.

A kutatók növekvő mértékben fordultak a társadalmi, gazdasági fejlődés által felvetett, tudományos közreműködést igénylő feladatok felé, nőtt társadalmi felelősségérzetük. A tudományos közéletben fejlődött a demokratizmus. Néhány tudományterületen nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő eredmény született.

A tudományos kutatás-fejlesztés területén az elért számottevő előrehaladás mellett tovább éltek régebbi, a hatékonyság növelését hátráltató tényezők is. Az elmúlt évek társadalmi, gazdasági fejlődésével együtt járó, növekvő követelmények, változó feltételek fokozott új igényeket támasztottak a kutatás-fejlesztéssel szemben. Mindezek együttes hatásaként több hiányosság is tapasztalható a kutató-fejlesztő tevékenység irányításában, a tudomány, társadalmi gyakorlat, a népgazdaság közötti kapcsolatrendszerben és a tudományos közéletben.

A társadalom-, gazdaság- és tudománypolitika kívánatos összhangja a fejlődés ellenére még nem valósult meg. A gazdasági környezet, az érdekeltviszonyok még nem ösztönöztek megfelelően a fejlett gyártási eljárások alkalmazására, nem elég erős a törekvés a korszerű termelési szerkezet kialakítására. A vállalatok egy része még nem

mindig élt a kutatás, a műszaki fejlesztés, a vállalati szervezés eszközeivel a gazdálkodás hatékonyságának javításában.

A kutatóbázis a szükségesnél lassabban igazodott a társadalmi, gazdasági környezet szabta követelményekhez, fejlődése a célkitűzésekkel ellentétben extenzív jellegű maradt. Ez nehezítette a kutató-fejlesztő munka, a kutatói káderállomány minőségi színvonalának emelését, a kutatás-fejlesztés és a gyakorlat kapcsolatának elmélyítését. Az egyetemi kutatás feltételei kedvezőtlenek, a kialakult helyzet néhol már a korszerű oktatás feladatainak végrehajtását is veszélyezteti.

A tudományos minősítés színvonala elmaradt az igényektől. Nem kapnak megfelelő elismerést a fontos társadalmi, gazdasági feladatok megoldása során a kollektív alkotások, adaptációs, licencfejlesztő kutatások keretében született tudományos eredmények.

A tudományirányításban érdekelt kormánybizottságok, minisztériumok, országos hatáskörű szervek között a koordináció, az együttműködés még nem megfelelő. A nemzetközi tudományos munkamegosztásban rejlő lehetőségeket az elért fejlődés ellenére nem sikerült eléggé kihasználni. A tervezés és a finanszírozás módszerei jól szolgálták a kutató-fejlesztő tevékenység anyagi megalapozását, fokozták a kutatóhelyek önállóságát, de nem járultak hozzá eléggé a társadalmi-gazdasági szempontból legfontosabb témákra történő koncentráláshoz.

A fejlett szocialista társadalom építésével járó feladatok, az új társadalmi összefüggések és folyamatok elmélyültebb feltárása; a külgazdasági politika irányelveinek, a termelési szerkezet korszerűsítésének eredményes megvalósítása igényli a kutatás és fejlesztés hatékonyságának javítását, a tartalmi minőségi követelmények fokozottabb előtérbe állítását, a tartalékok jobb kiaknázását. Ennek érdekében a Minisztertanács a következő határozatot hozza:

I. A kutatás-fejlesztés társadalmi, gazdasági hatékonyságának növelése

1. A társadalmi, gazdasági építés irányainak kialakításában, a fejlődés várható következményeinek és hatásainak értékelésében, a feladatok végrehajtásában fokozni kell a tudomány, a kutatás-fejlesztés közreműködését. A kutatás-fejlesztés anyagi és szellemi erőforrásait a társadalmilag, gazdaságilag legfontosabb feladatok teljesítésére kell összpontosítani.

a) A kutatás-fejlesztés területén is előtérbe kell állítani az intenzív fejlesztést. Biztosítani kell az erőforrások jobb kihasználását, a pénzügyi eszközök felhasználásának hatékonyságát, a rendelkezésre álló gép- és műszerkapacitások kihasználását. A kutatási-fejlesztési ráfordítások hosszabb távon továbbra is a kutatás társadalmi, gazdasági szerepének növekedésével összhangban, a nemzeti jövedelmet meghaladó ütemben növekedjenek. Ehhez hasonlóan bővüljenek az alapkutatásra fordított eszközök. A kutatás-fejlesztés pénzügyi forrásain belül növekedjék a gép- és műszerbeszerzésre fordítható részarány.

b) Következésképpen érvényt kell szerezni — a különböző típusú kutatóhelyek működési feltételeinek közelítésével párhuzamosan — a szelektív fejlesztésnek. Kiemelten kell támogatni a társadalmi építést, a népgazdasági feladatok megvalósítását szolgáló, kiemelkedő tudományos eredményességi kutatás-fejlesztést, az ilyen munkát végző kutató-fejlesztő helyeket. Meg kell gátolni a tudományos, illetve gyakorlati szempontból időszerűtlen feladatok kutatását, vissza kell fejleszteni az ilyen kutató-fejlesztő tevékenységet.

c) Növelni kell a termelési szerkezet átalakítása, a termékek versenyképességének fokozása, az új, korszerű technikai, technológiai megoldások, fejlett vállalat-szervezési módszerek alkalmazása iránti igényt. Kiemelt figyelmet kell fordítani a közvetlen gazdasági célú (műszaki és agrár, valamint az ezeket közvetlenül megalapozó természet- és társadalomtudományi) kutatás-fejlesztés színvonalának emelésére, hatékonyságának fokozására. A szükséges feltételek biztosításával, az iparvállalatok és mezőgazdasági üzemek fogadóképességének javításával elő kell segíteni a kutatási-fejlesztési eredmények gyors bevezetését, szélesebb körű felhasználását.

d) Ösztönözni kell az új társadalmi jelenségek, folyamatok, összefüggések elmélyült elemzését, a történelmi múlt, a nemzeti hagyományok és kultúra feltárását, értékelését célzó kutatásokat. Erősíteni kell a társadalomtudományok területén a marxizmus pozícióit. Fokozni kell a szocialista társadalmi tudat formálódását segítő kutatási tevékenységet. Következésképpen érvényt kell szerezni a kutatói szabadság és felelősség együttes érvényesítésének.

e) A természeti jelenségek megismerésére, összefüggések feltárására irányuló, a tudományos fejlődést megalapozó kutatásokat továbbra is támogatni kell. E kutatások szervezésében kapcsolódjanak a közvetlen gazdasági célú kutatási-fejlesztési programokhoz.

II. Kutatási-fejlesztési bázis

2. A tudományos kutató-fejlesztő bázis szerkezete, működése, a társadalmi fejlődés által szabott követelményekhez, a gazdaság intenzív fejlesztéséből adódó igényekhez igazodjék. A kutatóbázis fejlesztési irányában meghatározó szerepet kell adni a kutatási-fejlesztési programoknak. A hatékonyság növelése, az eltérő célú és jellegű kutatási-fejlesztési feladatok a különböző típusú kutató-fejlesztő helyek összehangolt működését teszik szükségessé. Ez elsősorban a kutatóbázis intenzív fejlesztése, a meglévő erőforrások jobb kihasználása, a felszereltség korszerűsítése, a munkafeltételek javítása alapján történjék.

a) A termelési szerkezet korszerűsítését közvetlenül szolgáló vállalati kutató-fejlesztő tevékenység fejlesztésére, színvonalának emelésére különös gondot kell fordítani. Javítani kell a vállalati kutató-fejlesztő helyek működését, műszaki és gazdasági feltételeit, a vállalati kutató-fejlesztő tevékenység szervezetszerűségét. A vállalatok és kutatóintézetek együttműködését új együttműködési formák, kutatási-fejlesztési céltársulások, egyesü-

lések létrehozása útján is javítani kell. Ahol a termelés hatékonysága indokolja, — a feladatok és a lehetőségek gondos mérlegelése alapján — önálló intézetek, illetve ezek egyes részlegeinek nagyvállalatokhoz, illetve trösztökhöz csatolásával is segíteni kell a vállalatok hazai és nemzetközi versenyképességét.

b) A növekvő társadalmi, gazdasági igényeknek megfelelő, korszerű szakemberképzés biztosítása, az egyetemek szellemi kapacitásának jobb hasznosítása érdekében az oktatás és kutatás feltételeinek jelentős megjavítására van szükség. Gondoskodni kell az oktatáshoz kapcsolódó egyetemi kutatások kiemelt fejlesztéséről. Az oktatás állandó korszerűsítésének folyamatába illesztve támogatni kell a kiemelkedő színvonalú és eredményességű tudományos iskolákat, fokozni kell az egyetemi kutatóbázis kiemelt kutatási-fejlesztési feladatokba történő bevonását. Olyan esetekben amikor a kutatás az egyetemi keretek között hatékonyabban folytatható, és közvetlenül is hozzájárul az oktatás színvonalának növeléséhez, kutatóintézetek vagy ezek részlegeinek egyetemekhez kapcsolása útján is javítani kell az eredményes munka feltételeit.

c) A társadalomtudományi kutatóhálózat alakítása során a mai társadalmi fejlődés jelenségeinek, összefüggéseinek, törvényszerűségeinek elmélyültebb feltárására, a komplex jellegű programok, feladatok megoldására alkalmas kutatásokat kell támogatni. Tervszerűbbé, szervezettebbé kell tenni a kutatásokat; törekedve a különböző típusú kutatóhelyek fokozottabb együttműködésére; a gyakorlati munkahelyeken dolgozó szakemberek kutatómunkába vonására.

d) A magas tudományos színvonalat, jelentős szellemi és technikai kapacitást képviselő kutatóintézetek fokozottan kapcsolódjanak be a kiemelt feladatok kiválasztásába és megvalósításába, mélyítsék el kapcsolataikat a kutatási eredményeket felhasználó vállalatokkal, intézményekkel.

e) A kutatás-fejlesztésben is következetesen végre kell hajtani a területi decentralizálást. Azokat a fővárosi kutatóhelyeket, amelyeknek társadalmi, gazdasági kapcsolati rendszere vidéki centrumokhoz kötődik vagy köthető, a feltételek biztosításával gyorsabb ütemben kell eredményeiket felhasználó vidéki bázisokon fejleszteni.

III. A kutatás-fejlesztés irányításának szervezeti rendszere

3. A kutatás-fejlesztéssel szemben támasztott társadalmi, gazdasági követelmények, a tudománypolitikai feladatok teljesítése a jelenleginél hatékonyabb irányító tevékenységet igényelnek. A kutatás-fejlesztés kialakult irányítási rendszerének keretén belül emelni kell az irányítás színvonalát, növelni kell a tervezés szerepét, egyidejűleg növelve a kutatóhelyek önállóságát és felelősségét.

Javítani kell az irányítás és a kutató-fejlesztő munka információ-ellátásának színvonalát.

a) A Minisztertanács tudományos kutatással és fejlesztéssel foglalkozó elvi irányító szerve, a Tudománypolitikai Bizottság (TPB) munkájában nagyobb hangsúlyt kapjanak a társadalmi, gazdasági fejlődés fő célkitűzéseivel összefüggő tudománypolitikai teendők. A TPB működjön szorosabban együtt a többi kormánybizottsággal, elsősorban az Állami Tervbizottsággal és a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottságával. Fordítson nagyobb figyelmet a közvetlen gazdasági célú kutatásokra, a társadalmi-gazdasági gyakorlathoz kapcsolódó társadalomtudományi kutatások koordinálására, a tudományos szakemberképzésre, a kutatás-fejlesztés tervezési, szabályozási rendszerének továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatokra. Javítani kell a TPB döntéselőkészítő és ellenőrző tevékenységét.

A TPB irányító munkájában a döntések előkészítésében a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB) szélesebb feladatkört lásson el. Fokozni kell országos irányító, összehangoló tevékenységüket.

Az Országos Tervhivatal az OMFB-vel és az MTA-val együttműködve segítse elő a népgazdasági tervezés és a kutatás-fejlesztés tervezésének összehangolását.

b) Fejleszteni kell az MTA, mint legfelsőbb tudományos fórum, tudós testület, továbbá mint országos hatáskörű tudományos irányító szerv, kutatásokat összehangoló és értékelő tevékenységét.

Az MTA testületei

— vállaljanak nagyobb részt a tudomány társadalmi szerepének növelésével kapcsolatos feladatok megoldásából;

— tudományági, tudományterületi helyzetelemzések kidolgozásával folyamatosan kísérik figyelemmel a hazai és a külföldi tudományos élet fejlődését;

— vegyenek részt a tudományos, társadalmi, népgazdasági fontosságú prognózisok, koncepciók, tervek kialakításában, véleményezésében;

— fokozottan segítsék elő a tudományos élet demokratizmusának fejlesztését.

Az MTA szakigazgatása

— vegyen részt a kutatások országos irányításában, összehangolásában;

— lásson el az OMFB-vel együtt széles körű feladatokat az országos kutatási-fejlesztési tervek kialakításában, összehangolásában, végrehajtásában, ellenőrzésében;

— lássa el a magyar részvétel országos koordinálását a nemzetközi tudományos, nem kormányközi szervezetekben.

c) A külgazdasági politika irányelveinek, a termelési szerkezet átalakításának végrehajtásából adódó feladatok, a közvetlen gazdasági célú kutatások fontosságának növekedése szükségessé teszi az OMFB szerepének és felelősségének növelését a műszaki fejlesztéshez közvetlenül kapcsolódó kutatási-fejlesztési tevékenység országos irányí-

tásában és összehangolásában. Ennek érdekében az OMFB a jövőben a műszaki fejlesztési koncepciók kidolgozása mellett lásson el:

- az MTA-val együtt széles körű feladatokat az országos kutatási-fejlesztési tervek kialakításában, összehangolásában, és ellenőrzésében;

- lásson el központi szerepet a licencpolitika kialakításában és továbbfejlesztésében;

- a nemzetközi tudományos, műszaki együttműködés koordinálásában;

- a szakmai információs rendszer kiépítésében és irányításában.

A megváltozott feladatok alapján módosítani kell az OMFB feladatkörét, munkamódszereit; gondoskodni kell az ehhez szükséges feltételek kialakításáról. Ennek megfelelően kell továbbfejleszteni az OMFB irányítása alatt működő Műszaki Kutatásokat Koordináló Tanács munkáját és feladatkörét.

d) A társadalomtudományok irányításában javítani kell a tudományági koordinációt. Tovább kell fejleszteni a TPB közvetlen felügyelete mellett működő Társadalomtudományi Koordinációs Bizottság tevékenységét, működési feltételeit. A koordináció elsősorban a társadalmi élet fontos területeit átfogó, kiemelt, a különböző társadalomtudományi területek összehangolt munkáját igénylő kutatási feladatokra, a társadalompolitikai koncepciók kialakításának a tudomány eszközeivel történő elősegítésére és a korszerű kutatás feltételeinek biztosítására terjedjen ki.

e) A kutatás-fejlesztés irányításában lényegesen növelni kell az ágazati irányítást végző minisztériumok, országos hatáskörű szervek szerepét. Igényeljék és segítsék elő a kutatás-fejlesztés közreműködését a gyakorlati feladatok megoldásában. Legyenek kezdeményezők a kutatási-fejlesztési programok kijelölésében. Nagyobb hatékonysággal érvényesítsék ágazatközi felelősségüket az országos programok irányításában, a vállalatoknál és intézményeknél fokozottan ellenőrizték az országos és ágazati kutatási-fejlesztési feladatok végrehajtását és az eredmények hasznosítását. Kutatásirányító tevékenységükben fokozottan támaszkodjanak a vállalatokra és intézetekre, segítsék elő a kutatási tevékenység ágazati, ágazatközi összehangolását. Fordítsanak gondot a kutató-fejlesztő munka terén a nemzetközi kooperáció elősegítésére, kísérik figyelemmel, irányítsák és ellenőrizték a licencvásárlást és felhasználást. Az irányítószervek tudománypolitikai döntéseik kialakításánál fokozottan támaszkodjanak az MTA testületeire, a testületek nyújtsanak segítséget a kutató-fejlesztő munka ágazati irányításához.

f) A vállalatok anyagi eszközeikkel is befolyásolják a termelési színvonaluk emelését elősegítő közvetlen gazdasági célú kutatásokat; a központi finanszírozás során a kutatási-fejlesztési megbízásokat a különböző területek sajátosságainak figyelembevételével elsősorban a megvalósításban érdekelt vállalatokon keresztül kell biztosítani.

g) A hazai kutatás-fejlesztés szorosabb összehangolása, a társadalmi, a gazdasági igényekkel, a kutató és irányító munka színvonalának emelése indokolttá teszi a kutató-fejlesztő bázis tevékenységének elmélyült és rendszeres közgazdasági elemzését, értékelését. Ennek megvalósítására összehangolt rendszerre kell fejleszteni a kutatásra, fejlesztésre és irányításra vonatkozó információkat.

Realisabb statisztika szükséges a kutatásra, fejlesztésre fordított anyagi eszközökről, ezek megoszlásáról, a kutató-fejlesztő bázisról, összetételéről, szerkezetéről.

IV. A kutatás-fejlesztés tervezése

4. A kutató-fejlesztő tevékenységet a tervezés eszközével is következetesen a fontos társadalmi, gazdasági feladatok megvalósításának elősegítése érdekében kell állítani. A kutatás-fejlesztés tervezését — a feladatoknak, a tudományterület jellegének megfelelően — össze kell hangolni a gazdasági tervezéssel.

A kutatás-fejlesztés tervezése segítse elő a különböző tudományterületek együttes részvételét a komplex, az átfogó feladatok megoldásában; adjon ösztönzést a gazdálkodó szervek számára az egész innovációs folyamatnak a kutatás-fejlesztéstől a termékek értékesítéséig történő átfogására és befolyásolásra.

A tervezésnél figyelembe kell venni, hogy az adott időszak kutatási-fejlesztési céljai a következő időszak társadalmi, gazdasági feladatait alapozzák meg. A kutatási-fejlesztési tervezésben központi, összehangoló feladatokat ellátó szervek munkamegosztását tovább kell fejleszteni.

a) A kutatás-fejlesztés hosszú távú terve a jövőben a társadalom- és gazdaságpolitikai elhatározásokra építve, tudományfejlődési prognózisokra alapozva a legfontosabb kutatási irányokat tartalmazza, és körvonalazza a tudománypolitika főbb feladatait. A népgazdaság és a tudományos kutatás hosszú távú tervezése összehangolt rendszerben történjen, fokozódjon a kutatás-fejlesztés szerepe a hosszú távú társadalmi, gazdasági célok kialakításában, a fejlődés összefüggéseinek, melékhatásainak feltárásában, a tervezés tudományos megalapozásában.

b) A népgazdaság középtávú terve foglalja magába a tudománypolitika adott időszakra szóló főbb feladatait, a tudományos kutatás és műszaki fejlesztés legfontosabb céljait, a kutatási-fejlesztési ráfordítások tervidőszakra vonatkozó arányait.

c) A népgazdaság ötéves tervével és a tudományos kutatás hosszú távú tervével összehangoltan országos szintű középtávú kutatási-fejlesztési tervet kell összeállítani. A középtávú terv tartalmazza az adott időszak főbb tudománypolitikai feladatait; a már megszületett kiemelkedő fontosságú kutatási-fejlesztési eredmények gyakorlati bevezetésére irányuló teendőket; a legfontosabb országos szintű kutatási-fejlesztési programokat; a rendelkezésre álló anyagi erőforrásokat; a nemzetközi együttműködés legfőbb irányait, be-

leértve a licencvásárlásokkal kapcsolatos feladatokat.

d) Gondoskodni kell arról, hogy azok a vállalatok, amelyeknek gazdasági tervei csak számottevő új műszaki ismeret segítségével teljesíthetők, ötéves tervük szerves részeként készítsenek középtávú kutatási-fejlesztési tervet, beleértve a licencvásárlásokkal kapcsolatos feladatokat is.

e) A társadalmi, gazdasági innovációs folyamat egységének elősegítése és meggyorsítása érdekében a kutatás tervezésébe be kell vonni a kiemelt kutatási-fejlesztési programok megvalósításában és felhasználásában érdekelt vállalatokat, kutató-fejlesztő helyeket.

V. A kutatás-fejlesztés finanszírozása, gazdasági szabályozó rendszere

5. A kutatás-fejlesztés gazdasági szabályozásának rendszere (finanszírozási és pénzügyi mechanizmusa) segítse elő a társadalmi, gazdasági innovációs folyamatba beilleszkedve a kutatás-fejlesztés és gazdálkodás (termelés) kölcsönös kapcsolatainak eredményesebbé tételét, a kutatás-fejlesztés társadalmi-gazdasági igényeinek megfelelő szelektív fejlesztését, az eddigénél jobban vegye figyelembe a különböző kutatási területek, kutatóhely típusok, az eltérő kutatási feladatok és folyamatok sajátosságait.

a) A közgazdasági szabályozó rendszer az érdekeltviszonyok fejlesztése útján, a normatív jelleg erősítésével fokozottabban ösztönözze a vállalatokat a fejlettebb technológia, a műszaki, szervezési, vezetési kultúra alkalmazására; a hatékonyságot javító kutatási-fejlesztési tevékenységre. A finanszírozás módszereivel, gyakorlatával is elő kell segíteni a kutatóhelyek és a kutatási eredményeket felhasználók együttműködését, közös érdekeltiséget, egyes esetekben kölcsönös kockázatvállalásukat a kutatási eredmények alkalmazásában.

b) A műszaki-fejlesztési alapok központosított hányadát, illetve ágazati arányait az ötéves tervek előkészítése során a középtávú terv kutatási programjainak alapján kell meghatározni. A műszaki-fejlesztési alap képzési és felhasználási elveit fenntartva, a módszereket tovább kell fejleszteni, törekedve arra, hogy azok jobban segítsék elő a szelektív kutatási-fejlesztési célok érvényesítését, a közös kockázatvállalást a kutatási eredmények elérésében és gyakorlati megvalósításában. A vállalati műszaki fejlesztési alapok felhasználásának körét ennek megfelelően szükséges meghatározni, hogy azok a változó igényekkel összhangban rugalmasabban alakulhassanak.

A sajátosságok körültekintő figyelembevételével meg kell vizsgálni a mezőgazdasági alaptevékenység után képződő műszaki-fejlesztési alap képzési, felhasználási rendszerének kialakítási lehetőségeit, feltételeit.

c) Javítani kell a pénzügyi eszközökkel történő irányítás feltételeit és gyakorlatát a költségvetésből finanszírozott, kiemelt kutatási-fejlesztési feladatoknál. A költségvetési rendben gazdálkodó kutatóintézeteket, egyetemeket felügyelő minisztériumok és országos hatáskörű szervek rendelkezésére

álló központi kutatási-fejlesztési alapok felhasználási szabályai és mértéke tegye lehetővé a kiemelt kutatási programok, feladatok hatékonyabb irányítását.

d) A költségvetési rendben gazdálkodó kutatóhelyeknél a finanszírozás rendje egyszerűbb, rugalmasabb legyen, jobban ösztönözzön az alaptevékenység folytatására. A feladatfinanszírozást érdemibbé kell tenni, gondoskodni kell formális alkalmazásának megszüntetéséről.

A költségvetési gazdálkodási rendszerű kutatóintézeteknél és az egyetemi kutatásokban ki kell alakítani az állami megbízások — vállalati megbízásoktól eltérő — rendszerét.

VI. A kutatás-fejlesztés nemzetközi kapcsolatai

6. A nemzetközi tudományos kapcsolatok továbbfejlesztése, a társadalmi, gazdasági előrehaladáshoz szükséges tudományos és műszaki ismeretek biztosításának és a hazai kutatás továbbfejlesztésének egyaránt elengedhetetlen feltétele. A nemzetközi tudományos kapcsolatok irányítása a kutatásirányítás szerves része legyen; azt a jövőben azok a szervek lássák el, amelyek a hazai kutatási tevékenységet is irányítják. Nemzetközi tudományos kapcsolataink fejlesztése, a tartalmi, minőségi tényezők előtérbe állítása érdekében:

a) ki kell dolgozni a nemzetközi tudományos kapcsolatok fő céljaira, fejlesztési irányaira vonatkozó alapelveket;

b) a termelési szerkezet korszerűsítése érdekében a jövőben széles körben kell építeni a korszerű licencek, gyártási eljárások vásárlására. Javítani kell a licencvásárlásokhoz kapcsolódó adaptálási és fejlesztési tevékenységet;

c) a szocialista országokkal folytatott két- illetve sokoldalú tudományos-műszaki együttműködés keretében a jövőben a gazdasági, tudományos kapcsolatok jobb összehangolásával következetesen érvényt kell szerezni a tervszerűség és a szelektivitás követelményének és biztosítani kell az ehhez szükséges feltételeket. A közvetlen gazdasági célú kutatások esetében erősíteni kell a nemzetközi tudományos-műszaki együttműködés gazdasági kapcsolatokat előkészítő és megalapozó szerepét, minél nagyobb mértékben kapcsolódva szakosítási, termelési kooperációs megállapodásokhoz;

d) a kiemelt kutatási-fejlesztési feladatok meghatározásánál fokozottan kell figyelembe venni a KGST célprogramjait;

e) a kölcsönös előnyök alapján kell fejleszteni tudományos kapcsolatainkat a fejlett tőkés országokkal;

f) a nemzetközi tudományos együttműködés feltételeinek jelentős javítása érdekében:

— jobban előtérbe kell állítani a hatékonyabb együttműködési formákat;

— szorgalmazni kell a kutatóhelyek közötti közvetlen kapcsolatokat, javítani kell az ehhez szükséges feltételeket;

— fejleszteni, egyszerűsíteni kell a kölcsönös kutatói munkavállalás feltételeit, elsősorban a szocialista országokkal folytatott együttműködéseknél;

— szorgalmazni kell a szocialista országokba irányuló hosszabb időtartamú, tudományos célú kiküldetések feltételeinek javítását;

— jelentősen egyszerűsíteni kell a nemzetközi tudományos együttműködéssel kapcsolatos adminisztratív ügyintézt.

VII. A kutatás-fejlesztés káderpolitikája

7. A kutatás-fejlesztés társadalmi, gazdasági jelentőségének növekedése, a hatékonysági, minőségi tényezők előtérbe kerülése fokozza a tudományos káderpolitika jelentőségét. A kutatói káderképzés hagyományos célkitűzései mellett nagy fontosságot kell tulajdonítani a vállalatoknál dolgozó kutató-fejlesztő szakemberek képzésére, továbbképzésére. A kutatás-fejlesztés-termelés-értékesítés lánc megvalósítása különösen igényli a kutatás, a műszaki-fejlesztés, a termelés területén dolgozó szakemberek jobb együttműködését, a kutatói mobilitás növelését. Az időszerű feladatok teljesítése érdekében:

a) Elő kell segíteni a tudományos közélet demokratizmusának teljesebb kibontakozását. Fokozni kell a szakmai nyilvánosság, a kritika szerepét a tudományos eredmények értékelésében. A kutatás-fejlesztés társadalmi, gazdasági szerepének fokozódásával szélesíteni kell a tudománypolitika társadalmi bázisát.

b) Az eltérő kutatási területeket, különböző jellegű kutatómunka sajátosságait figyelembe véve tovább kell fejleszteni, illetve egyes területeken ki kell alakítani a kutatóképzés és továbbképzés differenciált rendjét.

c) A különböző típusú kutató-fejlesztő helyeken dolgozók munkájának anyagi, erkölcsi és tudományos elismerésében mutakozó indokolatlan különbségeket csökkenteni kell.

d) A tudomány társadalmi, népgazdasági szerepének fokozódásával összhangban korszerűsíteni kell a tudományos minősítést, összehangolva a tudományos káderképzés más formáival. Erősíteni kell a minősítés tudományos értékmérő funkcióját, növelve a tudományos igényességet. A minősítés alapja a tényleges tudományos teljesítmény legyen.

e) A káderkiválasztás minőségi követelményeit következetesen érvényesítve meg kell szüntetni egyes nem kutatói állások, kinevezések egyoldalú, mechanikus tudományos fokozathoz kötésének gyakorlatát.

f) A közvetlen gazdasági célú kutatómunka megbecsülését, az adaptációs kutató-fejlesztő tevékenység megfelelő elismerését, az üzemi, vállalati kutatóhelyeken dolgozó kutatóknak a tudományos közéletbe történő bevonásával is segíteni kell. Gondoskodni kell a gyakorlati célú kutatások, licencek továbbfejlesztése során született kutatási-fejlesztési eredményeik tudományos elismeréséről.

g) Az egyetemi oktatók kutatómunkája feltételeinek javítása érdekében meghatározott időszakonként oktatástól mentesített kutatási időszakot kell biztosítani. Jobban be kell vonni a kutatóintézetekben dolgozó kutatókat az egyetemi oktatómunkába és ezt munkajogilag is elő kell segíteni.

VIII. Zárórendelkezők

a) A minisztériumok és az országos hatáskörű szervek a határozat végrehajtására tegyék meg a szükséges intézkedéseket a kutatás-fejlesztés társadalmi, gazdasági hatékonyságának növelése érdekében úgy, hogy a kedvező folyamatok kibontakoztatásával már a következő években számottevő előrehaladást lehessen elérni.

b) E határozat végrehajtását a Tudománypolitikai Bizottság ellenőrizze és kísérelje figyelemmel, meghatározott időben a végrehajtásról számoljon be a Minisztertanácsnak.

c) A tömegtájékoztatási eszközök, a sajtó, rádió, televízió is járuljon hozzá a tudomány népszerűsítéséhez, segítse elő, hogy a közvélemény árnyalt, reális képet kapjon a hazai kutatás-fejlesztés feladatairól, eredményeiről, jobban megismerje a tudomány társadalmi, gazdasági szerepét.

d) A Minisztertanács felhívja a tudományos egyesületeket, a tudomány hazai művelőit, hogy tudásuk, képességeik legjavát nyújtva segítsék a határozatban kitűzött feladatok eredményes megvalósítását.

e) E határozat a kihirdetése napján lép hatályba.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

Közlemények

T á j é k o z t a t ó

a Gazdaságszervezési és Ügyvitelgépítési Munkabizottság működéséről

Tájékoztatás céljából közöljük, hogy Főtitkár elvtárs hozzájárulásával megalakult az MTA Gazdaságszervezési és Ügyvitelgépítési Munkabizottsága. A Munkabizottság feladatát és működésének rendjét a Főtitkár elvtárs a következőkben határozta meg:

„A Munkabizottság az MTA főtitkárának tanácsadó és véleményező szerve, az MTA-nál és intézményeinél folyó gazdasági munkák szervezésére irányelveket alakít ki, a szervezési munkákat folyamatosan koordinálja és értékeli.

A fenti cél megvalósítása érdekében:

a) a Munkabizottság kidolgozza a gazdasági és ügyviteli szervezési munka időszakos (általában középtávú) irányelveit;

b) ajánlások és javaslatok útján gondoskodik az intézményeknél folyó szervezési munka koordinálásáról; ennek érdekében tapasztalatcsere jelleggel beszámoltatja az egyes gazdálkodó szervek illetékes

vezetőit a területükön folyó szervezési munka helyzetéről és eredményeiről; ezzel kiegészíti az MTA-nak az intézményeknél végzett ellenőrzési-értékelési tevékenységét;

c) ajánlásokat tesz mintaszervezések megvalósítására; a mintaszervezések tapasztalatait kiértékelési és ajánlásokat tesz az elért eredmények elterjesztésére, tapasztalatcseréket, bemutatókat szervez;

d) véleményezi a számítástechnika ügyvitel-gepesítési alkalmazásával kapcsolatos fejlesztési-beruházási igényeket; ezen belül koordinálja az ügyviteli adatfeldolgozógépek beszerzését;

e) esetenként véleményezi a külső szervező és számítógépes adatfeldolgozó vállalatokkal kötött jelentősebb szerződéseket és az így megrendelt szervezési munkákról készített zárójelentéseket.

A Munkabizottság munkáját testületileg végzi, állásfoglalásairól javaslatot terjeszt a főtitkár elé, amit mindenkor egyszerű szótöbbséggel fogadnak el.

Az üléseit szükség szerint tartja, de legalább negyedévenként egy alkalommal tartozik az ülést megtartani. Üléseiről emlékeztetőt készít."

Felhívjuk az intézetek és intézmények vezetőinek és gazdasági vezetőinek figyelmét a fentiekre és kérjük, hogy a gazdasági munka egyszerűsítésére és szervezésére irányuló tevékenységében a Munkabizottságot támogassák. A Munkabizottság működésével kedvezően hozzájárulhat a szervezettebb és hatékonyabb munkavégzéshez, ehhez azonban szükséges, hogy az intézetek a d) és e) pontban foglaltakról adjanak kellő időben tájékoztatást a Munkabizottságnak.

Valamennyi érdeklődőtől kérjük, problémájukkal keressék meg a Munkabizottságot, hogy kérdéseikkel foglalkozni tudjunk, de örömmel veszünk minden közérdeklődésre számot tartó módszerre, rendszerre, szervezési kérdések megoldására vonatkozó javaslatot is. A már kidolgozott és működő megoldások széles körű megismerésére tapasztalatcserék megszervezését biztosítjuk. A javaslatokat szélesebb körű megvizsgálással értékeljük, szükség esetén szakemberek bevonásával vázlatos, majd részletes kidolgoztatásához a szükséges támogatást megadjuk.

Tevékeny támogatásukat és érdeklődésüket köszönettel várjuk.

Budapest, 1978. január 23.

MTA Pénzügyi Főosztálya

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16–17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 15.30–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden* 14–15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14–15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126–840 telefonon, a 18–64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Index: 25.105
ISSN 0460-5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1300 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára. Előfizetési díja egy évre 48,- Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,- Ft.

78.5462 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. MÁRCIUS 22.

TARTALOM

Az Akadémia elnökségének határozatai az 1978. január 31-i ülésén (1–5. sz. határozatok)	1/1978. sz. határozat 2/1978. sz. határozat 3/1978. sz. határozat 4/1978. sz. határozat 5/1978. sz. határozat
---	---

A Kémiai Tudományok Osztályának tevékenységéről	39
A növényvédelmi tudományok hazai helyzetéről és feladatairól	40
Az 1979. évi könyvkiadási terv irányszámairól	42
Az 1978. évi Akadémiai Aranyérem odaítélését előkészítő elnökségi alkalmi bizottság összetételéről	42
Az 1978. évi Akadémiai Díjak odaítélését előkészítő elnökségi alkalmi bizottság összetételéről	42
Az elnökség egyéb állásfoglalásai	43

Közlemények

A Központi Hivatal hivatalvezetőjének 1/1978. sz. közleménye a Magyar Tudományos Akadémia 1978. évi statisztikai adatgyűjtési rendszeréről	43
Pályázati felhívások	48
Az MTA Botanikai Kutatóintézete Igazgató Tanácsának személyi összetétele	49
A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	49
A Magyar Tudományos Akadémia főtítkárának fogadóórája	49
A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	49

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1978. január 31-i üléséről (1–5. számú határozatok)

Beszámoló a Kémiai Tudományok Osztályának tevékenységéről

A beszámoló ismertette az Osztály szervezeti felépítését, bizottsági és munkabizottsági hálózatát, amely egyaránt tekinthető tudományos fórumnak és tudományszervezési „műhelynek.” Foglalkozott a kémiai tudományok helyzetével, ezen belül is az Osztály szerepével a kiemelt kutatásokban. Tömör összefoglalását adta tudományterületei leglény-

esebb eredményeinek. Ezeknek részletesebb ismertetését a Kémiai Közlemények 47. kötetének 1. és 2. száma tartalmazza. Felmérte az Osztály káderhelyzetét és ezzel összefüggő feladatait.

Külön fejezetben tárgyalta az Osztály bel- és külföldi kapcsolatait, külön is kiemelve a tárcákkal és az OMFB-vel való együttműködés fontosságát.

Jelentős részt szentelt az Osztály ipari kapcsolatainak ismertetésére, minthogy ez képezi alapját a tudományos kutatások gyakorlatba való átültetésének.

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére kérésükre a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

A könyv- és folyóirat-kiadás helyzetét áttekintve a könyvkiadás területén jelentősebb problémák nem merültek fel, a folyóiratok közül az Acta Chimica Hungarica tartalma, nyomdai átfutási ideje és megfelelő publicitása szempontjából vitatott kérdéseket vetett fel a beszámoló.

A vita során az Osztály területén működő bizottsági és munkabizottsági hálózat eredményes munkásságát elismerve a felszólalók kérdéseket tettek fel a hálózat működési, irányítási módját illetően. A válasz rámutatott arra, hogy az Osztály a bizottsági és munkabizottsági titkárokkal való rendszeres személyes kapcsolattartás során nyer áttekintést azok munkájáról, és a fontosabb beszámolók, előadások a Kémiai Közleményekben megjelennek. A szervezési munkákat az Osztály szűkös adminisztrációs lehetőségei folytán csak a különféle intézmények, elsősorban az Akadémia kutatóhelyeinek segítségét igénybe véve tudja megoldani.

A felszólalások és a kérdések zöme az Osztály tudományirányító tevékenységének módjára, az ipari kapcsolatokra és a káderutánpótlás különféle kérdéseire — beleértve a minősítés problémáit is — irányultak. Az Osztály a jelenlegi tudományirányítási, -szervezési rendszerben kizárólag a különböző szintű — osztály-, bizottsági, munkabizottsági- véleményezéssel tud befolyást gyakorolni. A tapasztalatok szerint a különböző operatív szervek növekvő mértékben támaszkodnak az Osztály ilyen irányú tevékenységére. Az ipari megbízások jelenlegi rendszerét lényegében kielégítőnek tartja az Osztály. A már meglevő kutatási irányok, illetve célprogramok mellett szükséges a kutatási témák állandó figyelemmel kísérése, hogy a felmerülő igények miatti átcsoportosításokat végre lehessen hajtani.

A beszámolóban arra a jelzésre, hogy bizonyos tekintetben szűkösebbek a lehetőségek a többi szocialista ország akadémiaihoz viszonyítva kisebb konferenciák szervezése tekintetében, a főtítkárra bejelentette, hogy a mátrafüredi üdülőben kisebb konferenciák rendezésére lehetőség van.

A vita során elhangzott néhány, a beszámoló szöveges módosítására vonatkozó javaslat is.

Az Elnökség 1/1978. számú határozata

1. Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi a Kémiai Tudományok Osztályának tevékenységéről szóló beszámolót — amely nyíltan és elemzően mutatja be az Osztály tudományterületének problémáit, — értékelve az Osztály azon célkitűzését, hogy a különböző állami szervek számára döntésük meghozatala előtt a kémiai vonatkozású kérdésekről véleményt nyilvánítsanak.

2. Az Osztály — elsősorban bizottsági és munkabizottsági hálózatán keresztül — figyelemmel kíséri és hatékonyan befolyásolja az országban folyó kémiai alap kutatások egészét, és ezen keresztül a fejlesztést is. Az Elnökség helyesnek tartja, hogy az Osztály e tevékenysége során elsősorban az OTTKT célprogramjainak és főirányainak a megvalósítását kíséri figyelemmel, és ezen belül különös súlyt helyez a biológiailag aktív vegyületek kutatására és a petrokémiai kutatásokra.

3. Az Osztály bizottsági és munkabizottsági hálózata lényegében teljesnek mondható, további bizottságok létesítése nem kívánatos. Tevékenységük az Osztály szerteágazó tudományterületén folyamatosan áttekintést biztosít, amely lehetővé teszi az adott kérdésekben való állásfoglalást. Egyes átfogó, komplex kérdések megtárgyalására, illetve véleményezésére esetenként alkalmi bizottságot kell létrehozni.

4. Az Osztály törekedjék a több tudományterületet érintő kérdésekkel kapcsolatban az érdekeltektől való szorosabb együttműködésre. Például: az Agrártudományok Osztályával együttműködve vizsgálja meg a mezőgazdaság kemizálásából következő szakemberképzési kérdéseket; a növényvédőszer-kutatásban a Biológiai Tudományok Osztályával és az Agrártudományok Osztályával együttműködésben dolgozzon ki javaslatokat a hazai alap kutatás és -fejlesztés számára; a Föld- és Bányászati Tudományok Osztályával szorosabban működjenek együtt a hazai ásványi eredetű alapanyagok felmérésében és feltárásában, valamint azok környezeti hatásának megvizsgálásában; a korróziós kutatások hatékonyságának növelése érdekében pedig a Műszaki Tudományok Osztályával együtt tegyen javaslatot.

5. Az OMFB-vel való együttműködés keretében is törekedjenek arra, hogy a kutatóhálózat még eredményesebben vegyen részt az ipari fejlesztéseket szolgáló alap kutatásokban.

6. Foglalkozzék azzal, hogy a kémia különböző szintű oktatása a kor követelményeinek megfelelő legyen, és törekedjenek arra, hogy nagyobb befolyást gyakoroljon a közművelődésre is.

7. Az Osztály vizsgálja meg — az Elnökség 31/1977. számú határozata 10. pontja alapján — az Acta Chimica Hungarica helyzetét, és tegyen javaslatot a színvonal emelésére, valamint a megfelelő publicitás biztosítására.

A növényvédelmi tudományok hazai helyzete és feladatai című előterjesztés megvitatására kiküldött elnökségi alkalmi bizottság előterjesztése

Az Agrártudományok Osztálya figyelembe véve a növényvédelmi tudományok és a gyakorlati növényvédelem egyre fokozódó társadalmi jelentőségét, felkérte az MTA Növényvédelmi Bizottságát a jelenlegi helyzet elemzésére és a további feladatok kijelölésére.

Az Osztály a bizottság helyzetelemzését és ajánlásait elfogadta és javasolta, hogy ezt az Elnökség is vitassa meg.

Az Elnökség 42/1977. számú határozatával alkalmi bizottságot kért fel az előterjesztés megvitatására és a fejlesztésre vonatkozó ajánlások kialakítására.

Az alkalmi bizottság előterjesztése a tényleges helyzetnek megfelelő tárgyilagossággal foglalta össze a növényvédelmi tudományok terén elért eredményeket és tett javaslatokat a következő időszak kiemelt jelentőségű tennivalóira.

Az előterjesztés hangsúlyozza a növényvédelmi tudományok fejlesztésének szükségességét, ennek érdekében különösen elengedhetetlennek véli az egyetemi tanszékeken folyó növényvédelmi kutatások lehetőségeinek bővítését és műszerellátottságának javítását.

Az elnökség megvitatta az alkalmi bizottság jelentését, melynek során a hozzászólók — egyetértve az előterjesztéssel — kiemelték a növényvédelem társadalmi jelentőségét mind a termelés, mind pedig az egészség-, illetve a környezetvédelemre nézve. Hangsúlyt kapott a vitában a KGST-n belüli munkamegosztás fejlesztése, figyelemmel arra is, hogy hazai sajátosságokkal (a földrajzi fekvésből következő természeti és termelési adottságok, a gyógyszeripar nagyarányú fejlesztéséből adódó lehetőségek) összefüggő problémákat a hazai kutatásnak kell megoldania.

Az Elnökség 2/1978. számú határozata

1. Az Elnökség a növényvédelmi tudományok hazai helyzetéről és feladatairól készített jelentést (némi kiegészítéssel) elfogadja, azt reálisnak, értékesnek tartja. Megköszöni az alkalmi bizottságnak az előterjesztést, és az Agrártudományok Osztályának, illetve a Növényvédelmi Bizottságnak az anyag előkészítését.

2. Az Elnökség megállapítja, hogy

2.1. a növényvédelmi tudományok és a gyakorlati növényvédelem társadalmi jelentősége egyre nő. A növénytermelés rendszere alapvető átalakuláson ment át. A termelés egyrészt nagyüzemi (ipari) termelési rendszerekben, másrészt még hosszú ideig háztáji gazdaságokban folyik. A termésfokozó eljárások egész sora (nagy termőképességű de káros behatások iránt érzékenyebb fajták bevezetése, a nagyadagú műtrágyázás stb.) a növényvédelem függvényévé vált. Jelenleg és a közeljövőben a leg- hatásosabb védekezési eljárás mindenképpen a kémiai védekezés, ugyanakkor a kemizálás fokozódásával jogosan szemben áll az a társadalmi követelmény, amely a fokozott környezetvédelmet írja elő. E jogos társadalmi követelmény érdekében a növényvédelmi kutatás és a gyakorlat is az integrált növényvédelem alapján áll. Az integrált növényvédelem újabb és újabb feladatokat ró a kutatásra is.

2.2. A növényvédelmi tudományok művelői (alap- és alkalmazott kutatási szinten egyaránt) jelentős eredményeket értek el. Egyes részterületeken (kórélettan, rovarpatológia, rezisztenciabiológia) a kutatás élvonalában állunk. Néhány területen azonban nagyarányú fejlesztés szükséges. (Pl. a vírusmentes szaporítóanyag előállításával kapcsolatos kutatások, új hatóanyagú peszticidek kutatása, biológiai növényvédelem).

Az elnökség egyetért azzal, hogy további jelentős előrehaladás csak egyes területek kiemelt támogatásával, az ediginél nagyobb összefogással (interdiszciplináris kutatással) az oktatási színvonal emelésével érhető el, továbbá a növényvédőszer-gyártásban nagyobb mérvű KGST integráció kiépítésével.

4. A növényvédelmi tudományok további fejlesztése érdekében az Elnökség javasolja

4.1. a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium biztosítson kiemelt támogatást a VI. ötéves terv folyamán:

— a *növényi virológiának* (különös tekintettel a növényi vírusbetegségek elleni védekezésre alkalmas, hatásos módszerek kidolgozására);

— a *károsítók járványtanának* (különös tekintettel a hazai növénytermesztés megváltozott viszonyaira, pl. a részleges monokultúrával, az öntözés terjedésével alapvetően új és speciális helyzet teremtetődött a károsítók fellépése és elszaporodása tekintetében);

— a *környezetkímélő, valamint integrált növényvédelmi módszerek* fejlesztésének, különösen a nyersen fogyasztott növényfajok — zöldség, gyümölcs, és szőlő — növényvédelménél fontos biológiai védekezési lehetőségek feltárása és a gyorsan bomló peszticidek előállítására és alkalmazására (révén),

— a *rezisztenciamentesítési módszerek* kutatásának;

— a növényvédelmi szerekeknek az *agrárökoszisztémákra*, különösen pedig a *termőtalaj* biológiai állapotára gyakorolt hatása vizsgálatának.

4.1.1. Fordítson fokozott figyelmet a növényvédelmi oktatás színvonalának javítása érdekében

— az egyetemi hallgatók, illetve szakmérnökök elmélyültebb biokémiai és fiziológiai képzésére;

— a tanszékek és kutatóintézmények szorosabb együttműködésére, valamint a kutatók és oktatók cseréjére.

4.1.2. Irányozza elő a növényvédelmi oktató- és kutatóbázis fejlesztését (különös tekintettel az üvegház és műszerellátottság hiányának sürgős pótlására).

4.2. Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság és a Nehézipari Minisztérium vegye messzemenően figyelembe a mezőgazdaság és környezetvédelem igényeit a gyógyszer- és növényvédőszeripar kidolgozás alatt álló központi fejlesztési programjában, illetve annak kutatási célprogramjában.

4.3. A Nehézipari Minisztérium, valamint a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium együttesen vizsgálja meg

4.3.1. az új hatóanyagú növényvédőszer-ek kutatása és gyártása KGST-n belüli kifejlesztésének és az egyeztetett program szerinti peszticidgyártásnak a lehetőségeit, különös tekintettel a környezetkímélő gyomirtószerekre;

4.3.2. a nemzetközi kapcsolatok hatékonyabb fejlesztése és a jobb munkamegosztás érdekében az egyes kultúrnövényfajokra specializált (kajszi, paprika) kutató-munkacsoportok mellé újabbak létrehozásának a lehetőségét a KGST-n belül és egyes esetekben más nemzetközi szervezetekben is;

4.3.3. fordítsanak fokozott figyelmet a szermaradványok vizsgálatára, a környezetet és az egészséget kevésbé károsító növényvédőszer-ek alkalmazására, illetve előállítására;

4.4. A Magyar Tudományos Akadémia főtítkára vizsgálja meg a növényvédelmi kutatások fokozottabb támogatásának, a növényvédelmi kutatást, fejlesztést végző intézmények és az MTA kutató-intézetek és kutatócsoportjai között már kialakult együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségét, beleértve a profilváltoztatást is. (Pl. a Központi Kémiai Kutatóintézet, a tanszéki kutatócsoportok a természetes anyagok felderítése és szintézise, valamint új növényvédőszer-hatóanyagok kutatása, az SzBK, a Botanikai Kutatóintézet, a tanszéki kutatócsoportok, a genetikai, növényfiziológiai alapkutatások terén nyújthatnak fokozottabb segítséget).

4.5. Az MTA főtítkára, az Oktatási Minisztérium, a Nehézipari Minisztérium, valamint a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium vizsgálja meg a tanszéki növényvédelmi kutatás céltámogatásának a lehetőségét.

4.6. Az Agrártudományok Osztálya koordinálja és fokozza a társosztályokkal (főleg a biológiai, kémiai és orvosi tudományok terén) az együttműködést, valamint a növényvédelmi tudományok fejlődését elősegítő testületi tevékenységet. (Pl. együttes tudományos rendezvények szervezése.)

4.6.1. A következő időszakra szóló középtávú tervek elbírálásánál az Osztály szerezzon érvényt a helyzetelemzésben ajánlott irányelveknek.

Javaslat az 1979. évi könyvkiadási terv irányszámaira

A központi állami tervelőirányzatoknak megfelelően az 1979. évi tervet a művek számában és terjedelmében az 1978-as tervek színvonalán kell tartani, ugyanakkor lehetőség nyílik a példányszámok bizonyos növelésére.

Az Akadémiai Kiadói Tanács javasolta, hogy az osztályok ívkeretei mint tájékoztató adatok az Elnökség 31/1977. száma határozatának megfelelően az 1978-as tervek színvonalára körül alakíttassanak ki, és készüljön el az 1979. évi előzetes kiadási terv.

Az Elnökség 3/1978. számú határozata

1. Az Elnökség a tudományos osztályok könyvkiadási ívkeretét — mint irányszámokat — az alábbiak szerint hagyja jóvá:

központi keret	140 ív
I. Osztály	1230 ív
II.	970
III.	260
IV.	280
V.	360
VI.	350
VII.	170
VIII.	220
IX.	300
X.	170
Összesen:	4450 ív

2. A tervező szervek (központi keret, tudományos osztályok) az Akadémiai Kiadóval február hónapban alakítsák ki az 1979. évi előzetes kiadási tervet, hogy az az államilag előírt terminusra a minisztériumi szakfelügyelet számára rendelkezésre álljon.

Javaslat

az 1978. évi Akadémiai Aranyérem odaítélését előkészítő elnökségi alkalmi bizottság összetételére

Az Elnökség 4/1978. számú határozata

1. Az Elnökség az 1978. évi Akadémiai Aranyérem odaítélésének előkészítésére az alábbi elnökségi alkalmi bizottságot küldi ki:

- a bizottság elnöke: Pach Zsigmond Pál alelnök
- a bizottság tagjai: Fülöp József mb. alelnök
Somos András alelnök

2. A bizottság terjessze javaslatát az Elnökség márciusi ülése elé.

Javaslat

az 1978. évi Akadémiai Díjak odaítélését előkészítő elnökségi alkalmi bizottság összetételére

Az elmúlt években kialakult gyakorlat szerint az Akadémiai Díjak odaítélését előkészítő bizottság az Elnökség közgyűlés által közvetlen választott tagjaiból tevődött össze.

A javaslat — a gyakorlattól eltérően — olyan grémium létrehozását tartotta célszerűnek, amelyben minden tudományos osztály képviselve van — lehetőleg a legnagyobb tudományterületek akadémikusain keresztül —, de a bizottság tagjai egyben nem tagjai az Elnökségnek.

A javaslat ennek alapján készült el. Az elnökségi vita során olyan álláspont alakult ki, hogy az osztályok javaslatainak ismeretében alelnökökből álló bizottság végezze az Akadémiai Díjak odaítélésével kapcsolatos előkészítő munkát.

Az Elnökség 5/1978. számú határozata

1. Az Elnökség az 1978. évi Akadémiai Díjak odaítélésének előkészítésére az alábbi elnökségi alkalmi bizottságot küldi ki:

- a bizottság elnöke: Pach Zsigmond Pál alelnök
- a bizottság tagjai: Fülöp József mb. alelnök
Somos András alelnök
- a bizottság titkára: Gujdi Barna, a Személyzeti Főosztály vezetője

2. A bizottság terjessze javaslatát az Elnökség márciusi ülése elé.

Az Elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökségi ülés napirendjén szerepeltek még az alábbi tájékoztatók.

1. Jelentés a szocialista országok tudományos akadémiai képviselőinek X. értekezletéről. Szófia, 1977. november 21–27.

Budapest, 1978. február 1.

2. Tájékoztatás (szóban) az 1978. évi közgyűlés tárgysorozatával kapcsolatos kérdésekről.

3. Beszámoló az Elnökség december 20-i ülése óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi és szakigazgatási eseményeiről.

Szentágotthai János s. k.

Közlemények

Pályázati felhívások

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala hivatalvezetőjének 1/1978. sz. közleménye

Az Akadémia 1978. évi statisztikai adatgyűjtési rendszeréről

Az Akadémia felügyelete alá tartozó, valamint az MTA támogatásában levő szervezetek részére kötelező 1978. évi statisztikai beszámolórendszert a melléklet szerint közzéteszem.

A melléklet a KSH elnöke által elrendelt „Központi Állami Statisztika”, valamint az MTA főtitkára és más főhatóságok vezetőinek „Igazgatási Statisztika” adatigényeit tartalmazza. Nem tartalmazza az MTA vállalatait közvetlenül érintő szakmai statisztikai adatgyűjtéseket.

A statisztikai beszámoló jelentések készítésére kötelezett szervezetek jelentéseiket — a kitöltési utasítások szerint, az előírt határidőre — tartoznak megküldeni az adatkérő szervek részére.

A közzétett beszámolóktól eltérő más igazgatási statisztikai adatgyűjtést az Akadémia szervei nem végezhetnek. Minden ilyen irányú statisztikai adatgyűjtés csak főtitkári engedéllyel és elrendelési számmal ellátva történhet.

Felhívom a figyelmet az 1973. évi V. statisztikai törvényben foglaltakra, amely szerint a mellékletben közzétett, az Állami statisztika egységes rendszerének körében elrendelt statisztikai adatszolgáltatás kötelező.

Kónya Sándor s. k.,
hivatalvezető

Melléklet a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala hivatalvezetőjének 1/1978. sz. közleményéhez

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Költségvetési szervezeteinek

1978. évi

STATISZTIKAI ADATGYŰJTÉSI RENDSZERE

I. A Központi Statisztikai Hivatal elnöke által elrendelt adatgyűjtések

1. 1–32. sorig KSH részére
2. 33–34. sorig Központi Földtani Hivatal részére
3. 35. sorig Találmányi Hivatal részére
4. 36–37. sorig Társadalombiztosítási főigazgatóság részére

II. Igazgatási statisztikai adatgyűjtések

5. Az MTA Főtitkára által elrendelt adatgyűjtések 38–43. sorig
6. Az ÉVM által elrendelt adatgyűjtések 44–45. sorig
7. A Pénzügyminisztérium által elrendelt adatgyűjt. 46–47. sorig
8. A Közl. és Postaü. Min. által elrendelt adatgyűjt. 48–49. sorig
9. A Kulturális Minisztérium által elrendelt adatgyűjt. 50. sorig

Sor- szám	A beszámolójelentés		Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek			Elrendelési szám
	címe	milyen időszakonként készült	körének meghatározása	a beszámolójelentést		
				mely szervezetnek	milyen határidőre	
1	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Saját kezelésű munkahelyi konyhák jelentése	negyed- évenként	Saját kezelésű munkahelyi konyhát fenntartó szervezetek	Járási anáncsi hivataloknak Városi (kerületi) tanácsoknak	Tárgynegyed- évet követő hó 14	27 0320/76
2.	A külkereskedelmi forgalom cikkenkénti adatai. Alaptábla	havonként	MTA KESZ AKADIMPORT	Külkereskedelmi Minisztériumnak	Zárást követő napon	27 0489/72
3.	Egyes cikkek forgalma mennyiségben	negyed- évenként	MTA KESZ AKADIMPORT	KSH Külkereskedelmi Osztályának	A tárgynegyed- évet követő hó 15-ig	27 0490/71
4.	Jelentés az üdülési szálláshelyekről 1978. év	évente	Minden saját kezelésű üdülővel, hétfégi pihenővel stb. rendelkező költségvetési szerv, vállalat	MTA-nak	1979. február 1.	27 1155/76
5.	Üdülési szálláshelyek technikai felszereltsége, 1978. jún. 30-án	egyszeri	Minden saját kezelésű üdülővel, hétfégi pihenővel stb. rendelkező költségvetési szerv, vállalat	MTA-nak	1978. augusztus 15.	27 1197/77
6.	Az autójavítók és szervizállomások telepenkénti adatai	évenként	Az autójavító tevékenységet (is) végző akadémiai szervezetek	KSH Igazgatóságoknak	Tárgyvetet követő március 25.	27 0410/77
7.	Az 1977. évi éves állami és szövetségi beruházás-, állóeszközfenntartás- és felújítás-statisztikai beszámoló jelentés	évenként	Beruházást, állóeszközfenntartást és költségvetési felújítást végző vállalatok és költségvetési szervek	KSH területi igazgatóságának MTA-nak	Február 25.	27 0573/77
8.	Beszámoló jelentés az 1977. évben folyamatban levő beruházásokról	évenként	Valamennyi beruházási tevékenységet végző akadémiai szervezet, vállalat	KSH területi igazgatóságának MTA-nak	Tárgyvetet követő január 20.	27 1192/77
9.	I. sz. évközi beszámoló jelentés a beruházások teljesítésének és üzembe helyezésének alakulásáról	negyed- évenként (az első negyedév kivételével)	Valamennyi beruházási tevékenységet végző intézmény, költségvetési szerv, vállalat	MTA-nak	A negyedévet követő hó 20.	27 0575/76
10.	II. sz. évközi beszámoló jelentés a fontosabb beruházások alakulásáról (az „Elemző lap”-pal együtt)	negyed- évenként (az első negyedévben csak a nagyberuházásokról)	Fontosabb beruházást megvalósító intézmények, szervezetek	KSH területi igazgatóságának MTA-nak	Negyedévet követő hó 20.	27 0582/77
11.	III. sz. évközi beszámoló jelentés az üzembe helyezett létesítményekről	negyed- évenként (az első negyedév kivételével)	Azok az intézmények, amelyek a kitöltési utasításban meghatározott létesítményeket helyeztek üzembe	KSH területi igazgatóságának MTA-nak	Negyedévet követő hó 10.	27 0574/76
12.	Beszámoló jelentés az 1978. I–III. negyedévi népgazdasági beruházások területi részletezéséről	éves	Minden MTA felügyelete alá tartozó beruházó	KSH területi igazgatóságának	Október 20.	27 1086/75
13.	Jelentés a befejezett szaktanfolyamokról, tanfolyamokról, szakiskolákról	évente	Tanfolyamot szervező intézmények MTA Személyzeti Főo.	MTA Személyzeti Főo. KSH Kulturális-statisztikai Oszt-nak	Január 15. Február 15.	27 0656/76

Sor- szám	A beszámolójelentés		Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek			Elrendelési szám
	címe	milyen időszakon- ként készült	körének meghatározása	a beszámolójelentést		
				mely szervezetnek	milyen határidőre	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
14.	Aspiránsok és tudományos fokozattal rendelkezők adatai. 1978. évben	évente	MTA Tudományos Minősítő Bizottság	KSH Kulturális-statisztikai Osztályának	Tárgyétet követő február 28.	27 0658/72
15.	Beszámolójelentés a tudományos fokozattal rendelkezők tiszteletdíja, valamint a szervezett tudósképzés címén kifizetett összegekről	évente	MTA Tudományos Minősítő Bizottság	KSH Kulturális-statisztikai Osztályának	Tárgyétet követő február 28.	27 0659/71
16.	Beszámolójelentés a tudományos kutatóintézet 1977. évi fontosabb statisztikai adatairól	évente	Kutatóintézetek	Felügyeletet ellátó akadémiai tudományági főosztályok	Tárgyétet követő március 1.	27 0661/77
			Tudományági Főo.	Pénzügyi Főosztály	Március 8.	
17.	Beszámolójelentés az egyetemi, főiskolai, tanszéki (intézeti, klinikai) kutatóhely 1977. évi fontosabb statisztikai adatairól	évente	MTA támogatásban részesülő tanszékek	Rektori hivatalnak	Február 15.	27 0662/77
18.	Beszámolójelentés a KGST tagállamok sokoldalú integrációs intézkedései 1976—1980. évi egyeztetett tervébe a tudományos-műszaki együttműködésre vonatkozóan felvett munkák pénzügyi teljesítéséről	évente	A problémák hazai koordináló szervei	KSH Kulturális-statisztikai Osztályának	Január 25.	27 1179/77
19.	Tudományos és szakkönyvtárak 1978 évi adatai	évente	MTA Könyvtára	KSH Budapesti Igazgatóságának	Január 15.	27 0674/75
20.	Baleseti statisztika Negyedéves beszámolójelentés az üzemi balesetekről	negyed- évente	Minden MTA felügyelete alá tartozó költségvetési szervezet és vállalat	MTA Pénzügyi Főo.	Tárgynegyed-évet követő hó 5.	27 0526/71
21.	Munkaerő-forgalom az 1978. évben	évenként	Minden akadémiai intézmény és költségvetési szerv	Az utasításban meghatározott szervnek	1979. január 11.	27 1161/76
22.	Létszámadatok 1978. december 31-én	évenként	Támogatott kutatóhelyek Gazdasági Főigazgatóságai	Az utasításban meghatározott szervnek	1979. január 13.	27 1162/77
23.	A foglalkoztatottak létszáma, munkabére és keresete az 1978. évben	évenként	— „ —	Az utasításban meghatározott szervnek	1979. február 5.	27 1165/76
24.	A teljes munkaidőben foglalkoztatott nem fizikai foglalkozásúak létszáma, munkabére és keresete részletező állománycsoportok szerint, 1978. szeptember hónapban, illetve az 1978. évben	évenként	— „ —	Az utasításban meghatározott szervnek	1979. február 15.	27 1166/77
25.	A teljes és a rész-munkaidőben foglalkoztatottak létszámának megoszlása, évet jellemző szeptemberi keresetük nagyságcsoportjai szerint	kétévenként	Minden akadémiai intézmény és költségvetési szerv Támogatott kutatóhelyek Gazdasági Főigazgatóságai	Az utasításban meghatározott szervnek	1978. november 10.	27 1187/77

Sor- szám	A beszámolójelentés		Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek			Elrendelési szám
	címe	milyen időszakonként készült	körének meghatározása	a beszámolójelentést		
				mely szervezetnek	milyen határidőre	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
26.	Lyukasztásos elven működő adatfeldolgozó, valamint adatrögzítő és ellenőrzőgépek adatai	évenként	Azon intézmények, amelyek ilyen típusú gépekkel rendelkeznek	KSH OSZI Tárcák SZAB titkárságai	1978. február 20.	27 0381/77
27.	A számítógép adatai	évenként	Elektronikus számítógépekkel és miniszámítógépekkel rendelkező intézmények	KSH OSZI Tárcák SZAB titkárságai	1978. február 20.	27 0382/77
28.	Munkaügyi adatok a számítástechnikai munkakörökben foglalkoztatottakról	évenként	Azon intézmények, melyeknek számítástechnikai munkakörben foglalkoztatott munkavállalójuk van	KSH OSZI Tárcák SZAB titkárságai	1978. február 20.	27 0386/76
29.	Számítógépparkok nyilvántartási lapja	esetenként	Azon intézmények, amelyek a KSH OSZI-tól az adatszolgáltatásra külön felhívást kapnak	KSH OSZI	Számítógép aktiválása után	27 1133/75
30.	Számítógépek költség- és eredményadatai	évenként	Azon intézmények, amelyek a KSH OSZI-tól az adatszolgáltatásra külön felhívást kapnak	KSH OSZI Tárcák SZAB titkárságai	1978. április 20.	27 1137/ 77
31.	ESZR havi jelentés	havonta	Azon intézmények, melyek ESZR számítógépekkel rendelkeznek	KSH OSZI Tárcák SZAB titkárságai	Minden hó 15.	27 1084/77
32.	Jelentés az alkalmazásba vett számítógép programokról	félévenként	Azon intézmények, melyek számítógép programmal rendelkeznek vagy illet alkalmaznak	KSH OSZI Tárcák SZAB titkárságai	1978. április 15. 1978. október 15.	27 1003/75
33.	...fém, ötvözet és vegyület import jelentése	éves	MTA-KESZ	Központi Földtani Hivatal	Tárgyévét követő március hó 15.	27 1007/73
34.	Éves földtani kutatási statisztikai adatszolgáltatás	éves	Földtani, geofizikai kutatást végző intézetek	Központi Földtani Hivatal	Tárgyévét követő február hó 28.	27 1005/75
35.	Újítási-találmányi jelentés	évenként	Kutató-fejlesztő intézetek, költségvetési rendszerben gazdálkodó szervek	MTA Találmányi Bizottsága	Tárgyévét követő február 1.	27 1009/75
36.	Társadalombiztosítási statisztikai jelentés	havonta	Társadalombiztosítási kifizetőhellyel rendelkező intézmények	Társadalombiztosítási igazgatóságoknak	Tárgyhónapot követő hó 11. (budapesti üzemeknél 12.)	27 1011/77
37.	Családi pótlékban részesülők gyermekszám szerinti részletezése 1978. év júliusi állapot szerint	évente	Társadalombiztosítási kifizetőhellyel rendelkező intézmények	Társadalombiztosítási igazgatóságoknak	Augusztus 15.	27 1012/73
38.	Bejelentés a nagy értékű műszerek állományában bekövetkezett változásokról	félévenként	Költségvetési szervek, vállalatok, szövetkezetek és ezek központjai, amelyek 100 eFt bruttó értéket meghaladó műszereket és mérés technikai berendezéseket szereznek be átadnak vagy selejteznek	MTA Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálat (Bp. VI. Lenin krt. 67.)	A tárgyfélévet követő augusztus 15., február 15.	21 001/1976. Vált.

Sor-szám	A beszámolójelentés		Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek			Elrendelési szám
	címe	milyen időszakonként készült	körének megkötője	a beszámolójelentést		
				mely szervezetnek	milyen határidőre	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
39.	Bejelentés a nagy értékű műszerek, segédberendezések és tartozékok belföldi forgalmazásáról	negyedévenként	Műszerek, segédberendezések hazai forgalmazásával foglalkozó intézmények (kül- és belker. vállalatok valamint ilyen tevékenységre feljogosított egyéb szervezetek) az általuk forgalmazott 100 eFt bruttó értéket meghaladó berendezésekről	MTA Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálat (Bp. VI. Lenin krt. 67.)	A tárgynegyedévet követő hó 15.	21 002/1976. Vált.
40.	Jelentés az állományi létszám összetételéről	évenként	MTA kutatóintézetei és támogatott kutatóhelyei	MTA Személyzeti Főosztálya	Tárgyétvet követő év január 8.	21 003/76 Vált.
41.	Jelentés a szolgálati találmányok 1978 évi adatairól	évenként	Minden MTA felügyelete alá tartozó szervezet	MTA Találmányi Bizottsága	Tárgyétvet követő év február 1.	21 004/76 Vált.
42.	A költségvetési beszámoló kiegészítő adatai	félévenként	MTA költségvetési szervezetei	MTA Pénzügyi Főosztálya Pénzügyi Osztálya	Félévet követő február 15., augusztus 15.	21 005/76 Vált.
43.	Tájékoztató jelentés a beruházások alakulásáról	félévenként	Minden akadémiai beruházó, amelynek ÁFB-jelzőszámú beruházása van	Beruházási Osztály	A félévet követő január 20., július 20.	61 006/77 új.
44.	Jelentés a területrendezési és területfejlesztési tervezési és kutatási szerződések megkötéséről	félévenként	Mindazon akadémiai intézmények, amelyek területfejlesztési kutatást végeznek	ÉVM Központi Területrendezési Tervtár	Tárgyfélévet követő hó 15-e	ÉVM 71083/75
45.	Jelentés az elkészült területrendezési és területfejlesztési tervezési és kutatási munkákról	évenként	Mindazon akadémiai intézmények, amelyek területfejlesztési kutatást végeznek	ÉVM Központi Területrendezési Tervtár	Tárgyétvet követő január 15-e	ÉVM 71084/75
46.	Éves költségvetés	évenként	MTA költségvetési szervei	MTA Pénzügyi Főosztály	PM-MTA rendelkezések szerint	107/968 PM
47.	Költségvetési beszámoló	félévenként	MTA költségvetési szervei	MTA Pénzügyi Főosztály	PM-MTA rendelkezések szerint	107/968 PM
48.	Kimutatás a gépjármű fenntartási munkákról és kapacitásokról	éves	Gépjármű üzemeltetők és javítók	KPM Autófelügyeletnek	Tárgyétvet követő február 15.	KPM 75023/76
49.	Jelentés a forgalmi rendszámmal ellátott nem közhasználatú közúti járműállomány szállítási és fuvarozási teljesítményeiről	éves	Nem közhasználatú közúti járművet üzemeltető szervek	KPM Autófelügyeletnek	Tárgyétvet követő július 15.	KPM 75051/77
50.	Jelentés a filmgyártásról	évente	Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálat Kutatófilm Osztály	Kulturális Minisztérium	Tárgyétvet követő január 31.	59 108/76

Pályázati felhívások

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Központi Kémiai Kutató Intézet két tudományos igazgatóhelyettesi munkakörére 1978. július 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség és tudományos fokozat;
- jelentős tudományos eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén;
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, besorolásának és fizetésének megjelölését;
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek és egyéb alkotások jegyzékét pontos bibliográfiával;
- tudományos fokozatának, kitüntetései, idegen nyelvismeretének megjelölését;
- jövőbeni vezetői működésére vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát;
- részletes önéletrajzt 2 példányban;
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a felhívásra akadémiai intézeti kutató pályázik, úgy csak a jövőbeni vezetői működésére vonatkozó terveit kell benyújtani.

Az igazgatóhelyettes besorolására és vezetői megbízására a 16/1977. (XII. 1.) MüM. sz. rendelettel módosított 2/1974. (II. 17.) MüM. sz. rendelet, ill. az annak végrehajtásáról intézkedő 1/1978. (A. K. 1.) MTA sz. főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia illetékes főtitkárhelyetteséhez címezve — az intézet igazgatója útján — a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályához (1051 Budapest, Münnich Ferenc u. 7.) kell benyújtani a pályázat megjelenését követő 3 héten belül.

Sándory Mihály s. k.,
főosztályvezető

A Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a SOTE II. sz. Belgyógyászati Klinika kutató helyen betöltendő tudományos munkatársi állásra.

Az alkalmazandó kutató feladata a klinikán folyó immunológiai kutatásokban való részvétel.

A betöltendő állás után a 16/1977. XII. 1. MüM sz. rendelettel módosított az 1974./II. 17. MüM sz. rendelet alapján megállapított illetmény + 30% veszélyességi pótlék jár.

Az állás elfoglalásának időpontja 1978. április 1.

A pályázónak belgyógyász szakvizsgával, legalább 3 évi kutatói gyakorlattal és egy idegen nyelvből állami nyelvvizsgával kell rendelkeznie, bizonyítani kell jártasságát és tevékenységét laboratóriumi kutatómunkában, elsősorban immunológiai témakörben.

A pályázathoz csatolni kell a következő iratokat:

- erkölcsi bizonyítvány,
- önéletrajz 2 példányban, amely tartalmazza a pályázó jelenlegi fizetését, szakmai érdeklődési területét, tudományos munkásságát (irodalom jegyzék) és annak eredményeit,
- oklevél és szakvizsga bizonyítvány (másolat)

A pályázatot mellékleteivel együtt a pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül a SOTE II. sz. Belgyógyászati Klinika igazgatójához címezve (1088 Budapest, Szentkirályi u. 46.) lehet benyújtani.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

Az MTA Filozófiai Intézete pályázatot hirdet a Lukács Archívum és Könyvtár vezetésére osztályvezetői munkakörben 1978. április 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség,
- tudományos fokozat és a filozófia, valamint az esztétika terén elért más tudományos eredmények, különös tekintettel a Lukács György életművével kapcsolatos kutatásokra,
- szervezési és szerkesztési tapasztalatok.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzt 2 példányban,
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó akadémiai kutató, a mellékleteket nem szükséges a pályázathoz csatolni.

A pályázatot az MTA Filozófiai Intézete igazgatójához (1398 Budapest, Pf. 594) a megjelenéstől számított két héten belül kell benyújtani.

Dr. Lukács József s. k.,
akadémikus, intézeti igazgató

A Magyar Tudományos Akadémia Pszichológiai Intézete pályázatot hirdet a Neveléslélektani Osztályán betöltendő tudományos segédmunkatársi állásra. A pályázó feladata az Intézet középtávú kutatási tervében foglalt neveléslélektani kutatásokban való közreműködés.

Pályázhatnak azok a fiatal szakemberek, akik az ELTE Bölcsészettudományi Karának pszichológia szakán szereztek diplomát, és érdeklődnek a neveléslélektani kutatások iránt.

A pályázathoz az alábbi iratokat kell mellékelni két példányban:

- tudományos önéletrajz, amely tartalmazza a pályázó eddigi szakmai munkáját és érdeklődési körét, jelenlegi munkahelyét és fizetését,
- esetleges publikációinak jegyzékét,
- három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot jelen hirdetés megjelenését követő 30 napon belül kell benyújtani az alábbi címre:

MTA Pszichológiai Intézet, 1068 Budapest VI., Szondy u. 83/85.

Dr. Pataki Ferenc s. k.,
igazgató

Az MTA Botanikai Kutatóintézete Igazgató Tanácsának új összetétele a következő:

Vezető:

Berczik Árpád a biol. tud. doktora,
az Intézet igazgatója

Titkár:

Précsényi István a biol. tud. doktora, tud. tanácsadó,

Tagjai:

Borhidi Attila a biol. tud. doktora, igazgatóhelyettes,
Filkor Bertalanné gazdasági vezető,
Abaffy Jenőné tud. munkatárs,
Kovács Margit a biol. tud. doktora, tud. tanácsadó,
Máthé Imre akadémikus, tud. tanácsadó,
ifj. Máthé Imre a biol. tud. kandidátusa, tud. főmunkatárs,
Tóth János a biol. tud. kandidátusa, tud. főmunkatárs,
Újvárosi Miklós a mezőgazd. tud. doktora, tud. osztályvezető

Állandó meghívottak:

Zólyomi Bálint akadémikus,
Paulusz Pál az MSZMP Alapszervezet titkára,
Divald Béláné személyzeti megbízott,
Dinka Vincéné SZB titkár,
Klincsek Pál tud. munkatárs, az ifjúság képviselőjében.

Természettudományi II.
(biológiai) Főosztály

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hétfőn 16–17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke minden kedden 14–15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára minden csütörtökön 14–15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126–840 telefonon, a 18–64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Index: 25.105

ISSN 0460-5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1300 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

78.5553 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. ÁPRILIS 13.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai az 1978. II. 21-i és II. 28-i ülésről (6–11. határozatok)	6/1978. sz. határozat 7/1978. sz. határozat 8/1978. sz. határozat 9/1978. sz. határozat 10/1978. sz. határozat 11/1978. sz. határozat	A Föld- és Bányászati Tudományok Osztályának tevékenységéről 51 A víruskutató hazai helyzetéről és problémáiról 52 Az iparjogvédelem magyarországi helyzetéről és az ebből adódó feladatokról 54 A közművelődés fejlesztésével kapcsolatos akadémiai testületi és szakigazgatási feladatokról és végrehajtásuk eddigi tapasztalatairól 55 A közművelődés kutatásának elvi problémáiról 56 Történelmi és kulturális hagyományaink, emlékeink komplex kutatásáról 57
Közlemények		Pályázati felhívások 58 A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 69 A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 69 A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 69

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1978. február 21-i üléséről (6–8. számú határozatok)

Beszámoló a Föld- és Bányászati Tudományok Osztályának tevékenységéről

A Föld- és Bányászati Tudományok Osztályának beszámolója az Osztály tevékenységének széles köréből a legfontosabb részletekre koncentrál és azokat elemzi, de ezeken keresztül és mellett, átfogó és teljességre törekvő képet nyújt a magyar földtudomány helyzetéről, problémáiról, terveiről.

A beszámoló az Osztály működési mechanizmusát értékelve rámutat a bizottsági rendszer fontosságára, kiemelve, hogy ezeknek a testületeknek a szervezete, működésének rendszeressége és tartalma

határozza meg az Osztály munkájának hatékonyságát. Az Osztály beszámolója éppen ezért kiemelten foglalkozik a bizottsági rendszer működésének kérdéseivel és fejlesztésével, hangsúlyozott figyelemmel vizsgálja az osztályközi komplex bizottságok erősítésének és fejlesztésének lehetőségeit.

A beszámoló jelentés részletesen foglalkozik a föld- és bányászati tudományok szerepével a társadalom életének különböző szféráiban. Rámutat e tudományterületek igen fontos gazdasági jelentőségére, meghatározó szerepére az iparpolitikai célkitűzések megvalósításában, fontosságára a materialista tudatformálás területén.

A beszámoló kiemelten foglalkozik a szakképzés és a továbbképzés néhány igen aktuális problémájával. Rámutat, hogy immár halaszthatatlan fela-

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére kérésükre a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

dat a földtan területén dolgozó kutatók és mérnökök továbbképzésének megoldása a mérnöktovábbképzés mintájára.

A vita hozzászólói nagyra értékelték, hogy a beszámoló jelentés hiteles képet nyújt az Osztály tudományterületeinek helyzetéről, problémáiról és feladatairól. A föld- és bányászati tudományokról szóló beszámoló jelentés megalapozott megállapításokat tartalmaz, amelyeknek fontos és általánosítható tudománypolitikai jelentőségük van. Az elhangzott megjegyzések foglalkoztak a minősítések területén felmerült problémákkal, hiányolták a helyzetképből a tudományterülethez tartozó intézmények munkájának részletesebb elemzését, vázlatosnak tartották a könyv és folyóirat kiadás helyzetének bemutatását. Ezekre a kérdésekre az Osztály elnöke, illetve helyettese részletes választ adott.

Az Elnökség 6/1978. számú határozata

1. Az Elnökség a Föld- és Bányászati Tudományok Osztályának beszámoló jelentését — melyet nagyon tartalmasnak és jónak talált — elfogadja és egyetért a Jelentésben az egyes tudományágak számára megfogalmazott feladatokkal, amelyek a tudományterületek eredményeinek szintentartását, ill. fejlesztését, az egyes részterületeken még mutatózó lemaradás megszüntetését és a hosszabb távú népgazdasági feladatok megoldásában való hatékony közreműködést célozzák.

2. Tovább kell fejleszteni a tudományos bizottsági rendszert egyrészt az indokolt összevonások elvégzésével, másrészt a bizottsági hálózat oly módon való alakításával, hogy az Osztály fokozottabban segíthesse a kiemelt tudománypolitikai és gazdaságpolitikai feladatok megvalósítását. Ezzel összefüggésben különös figyelmet kell fordítani a határterületekre, az interdiszciplináris szemlélet hatékonyabb érvényesülésére, valamint a kutatófejlesztő munka irányainak célszerű kialakítására és érvényesülésére.

3. A közgyűlési osztályrendezvények keretében meg kell vitatni „Az ország természeti erőforrásainak kutatása és feltárása” tárcaszintű főirány terén eddig végzett kutatások helyzetét és eredményeit. Ennek eredményétől függően lehet majd javaslatot tenni az Elnökség részére, hogy segítse elő a főirány országos szintű kiemelését.

4. Az Osztály munkatervében biztosítani kell a helyzetképek prognosztizáló fejezeteinek továbbfejlesztését, aktualizálását, a kutatóhelyek időszakos beszámolóinak megvitatását, hogy a tervidőszak végén a beszámolók és az új tervek véleményezése — a folyamatosan nyert, bővebb informatív anyag birtokában — szorosabban épülhessen a tartalmi irányítási kérdésekre, összhangban az Akadémia általános feladataival a tudománypolitikai célokkal és a népgazdasági igényekkel.

5. A földtudományi szakképzés fejlesztése és a továbbképzés megoldása érdekében ajánlásokat, ill. javaslatokat kell készíteni az Osztály állásfoglalásának figyelembevételével, az Oktatási Minisztérium részére.

6. Az OT, az OM és az illetékes tárcák bevonásával szorgalmazni kell a földtudományi képzés és szakember-utánpótlás prognózisának felülvizsgálatát és az új követelményeknek megfelelő összhang biztosítását az igények és lehetőségek között.

7. A szocialista akadémiák közötti együttműködést a szocialista országok tudományos akadémiai képviselőinek X. értekezletén (Szófia, 1977. november 21—27) elfogadott megállapodás alapján ki kell terjeszteni a földtan területére is. Az Osztály tegyen ajánlást az együttműködés formáira és a szükséges intézkedésekre.

Jelentés a víruskutatás hazai helyzetéről és problémáiról

Az MTA Elnöksége 4/1977. sz. határozatával alkalmi bizottságot küldött ki a víruskutatás hazai helyzetének és problémáinak megvizsgálására. A bizottság a jelenlegi helyzet feltárásán kívül feladatul kapta azt is, hogy olyan fejlesztési koncepciót dolgozzon ki a következő időszakra, amelynek megvalósítása esetén 10—12 év múlva az akkori viszonyok között, a vírusok elleni védekezés hatékonyabb lehessen, mint napjainkban.

A bizottság tagjai a növény-, állat- és humán egészségüggyel foglalkozó virológusokból, rokon területeken dolgozó tudományos kutatókból és államigazgatási szakemberekből kerültek ki.

A bizottság felmérte valamennyi hazai virológiai kutatással foglalkozó kutatóhely felszereltségét, ellátottságát, kutatási tematikai tervét. Ezeknek a kutatóhelyeknek vezetői a munkahelyi kollektívával együtt javaslatokat állítottak össze a hazai virológiai kutatások hatékonyságának fokozására. Szakértői véleményt kért be a bizottság ötven kutatótól is. Ezeknek az információknak feldolgozása után készült el a bizottság jelentésének tervezete, amelyet 1977. november 30-án akadémiai ankét keretében vitattak meg. Az elhangzott észrevételek figyelembevételével készült el a bizottság jelentése.

Az elnökségi vita során elhangzott hozzászólások, valamint az Egészségügyi Minisztérium államtitkárának, a Mezőgazdasági és Élelmezéstudományi Minisztérium államtitkárának, továbbá az OMFB elnökhelyettesének írásban adott véleményei alapján véve egyetértettek a jelentésben foglaltakkal és az ajánlásokkal, az észrevételek döntő többsége kiegészítő pontosító jellegű volt, amelyek a jelentés véglegesítése során hasznosíthatók.

Az Elnökség 7/1978. számú határozata

1. Az Elnökség köszönetét fejezi ki a bizottság elnökének, titkárainak és tagjainak a nagyon színvonalas jelentés elkészítéséért, továbbá mindazon kutatóknak, akik szakvéleményükkel segítették a bizottság munkáját.

2. Az Elnökség a jelentés fontosabb ajánlásait a következők szerint elfogadja.

2.1. Jelentősen kell fokozni és javítani a koordinációt, az anyagi, szellemi erők koncentrációját és az együttműködést a víruskutatás valamennyi területén.

nnnek érdekében az MTA, a MÉM és az EÜM közös felkérése alapján az illetékes szakmai fórumok 1978–79 folyamán részletesen vitassák meg a megfelelőbb koordináció, koncentráció és együttműködés lehetőségeit és feltételeit, hogy az erre vonatkozó ajánlásokat érvényesíteni lehessen az 1981–85-ös időszak kutatási terveinek összeállításakor.

2.2. A vírusok elleni hatékonyabb védekezéshez szükség van a diagnosztikai módszerek továbbfejlesztésére valamennyi területen. A tudományos kutatás feladatai között szélesíteni kell az ilyen módszerek adaptálására, továbbfejlesztésére és elterjesztésére vonatkozó témákat.

2.3. Fejlesztteni kell a virológia egyetemi oktatását, a virológus kutatókat fokozottabban szükséges bevonni az oktatómunkába. A virológia iránti érdeklődést a tudományos diákkörökben kell felkelteni. Emelni kellene a virológiai speciálkollégiumok számát az agrár-, az orvosi és a tudományegyetemeken. Az egyetemek székhelyein levő és virológiai kutatást folytató kutatóintézetek adjanak fokozottabb segítséget a tudományos diákkörök és a speciálkollégiumok működéséhez.

A növényi-, állati- és humánvirológiával foglalkozó szakemberek részére belföldi és külföldi tanulmányutakat szükséges biztosítani továbbképzés céljára. A humánvirológia területén az eredményesebb vírusdiagnosztikai munka érdekében a gyakorló orvosok továbbképzésében biztosítani kell a gyakorlati vonatkozású virológiai ismeretek széles körű oktatását. Meg kell szervezni a hazai virológus asszisztensképzést.

2.4. A virológia fejlődésének elsőrendű feltétele, hogy a hazai gyártmányú alapanyag és kísérleti állat ellátás minőségi és mennyiségi szempontból javuljon.

— Meg kell oldani a megfelelő választékú tápfolyadékok hazai ipari gyártását a Humán Oltóanyagtermelő és Kutatóintézetnél.

— A megfelelő mennyiségű és minőségű borjú- és marhasavó termelését és a termékek minőségének javulását biztosítani kell a Phylaxia Oltóanyag- és Tápszertermelő Vállalatnál.

— Fejlesztteni kell a Laboratóriumi Törzsállattenyésztő Intézet lehetőségeit, hogy elláthassa a kísérleti állatbank funkcióját is. A ritkán szükséges speciális kísérleti állatok (majmok, meztelen egér stb.) gyors beszerzését biztosítani kell.

— A vegyszer és alapanyag beszerzéseket jelentősen kell gyorsítani. Lehetővé kell tenni, hogy központi készletraktár legyen a virológiai kutatásokhoz szükséges vegyszerekből.

2.5. A víruskutatás megfelelő szintre való fejlesztéséhez építési beruházásokra is szükség lesz a következő 5–7 év folyamán.

— A növényvirológia számára jelentős üvegházfelület bővítésre van szükség a MÉM érintett kutatóhelyein, összhangban a korábban elfogadott vírusmentesítési programmal.

— Az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézetében jelenleg is működő virológiai osztályt úgy célszerű megerősíteni az intézet Debrecenbe való telepítése során, hogy az képes legyen kiépíteni az állati eredetű élelmiszertermelés állategészségügyi problémáival összefüggő virológiai alapkutatási igények jelentős részét.

— Az Országos Közegészségügyi Intézet új vírusépületének szakmai tervei elkészültek. A létesítményt mintegy 25 ezer m³ nagyságrendben kellene felépíteni a VI. ötéves terv első felében.

Ennek a központnak el kell látni az ország valamennyi humánvirológiai laboratóriumát referens és diagnosztikai eszközökkel (vírustörzsekkel, típus-savókkal, antigénnel, sejtvonalakkal, sejttörzsekkel stb.). Egyúttal rendelkezzen a modern vírusoltóanyagok előállításához szükséges feltételekkel, vakcinák rendszeres, illetve gyors termelése és oltóanyag-kutatások érdekében.

— Lényegesen bővíteni kell a terület humán vírusdiagnosztikai laboratóriumi hálózatát, legalább három KÖJÁL-ban az ellátatlan területek szerint.

2.6. Az orvosi alap- és alkalmazott virológiai kutatások lehetőségeit céltudatos halasztatatlan káderfejlesztéssel és a műszaki-technikai feltételek javításával fejleszteni kell az orvostudományi egyetemek mikrobiológiai intézeteiben, az MTA Mikrobiológiai Kutatócsoportjában és az OKI Víruskutató és Vírusoltóanyagellenőrző osztályain annak érdekében, hogy a megfelelően szelektált kutatási témák elmélyültebb művelése és a témák megfelelő szélesítése révén a kutatások gyakorlati eredményei kielégítő mértékben jelentkezzenek.

2.7. A növényvirológiai kutatások továbbfejlesztésénél fel kell használni a legújabb növényélettani, növénygenetikai és növénybiokémiai kutatási eredményeket és módszereket.

— Szövettenyésztés, csúcsmerisztéma tenyésztés.

— Hőterápiás vírusmentesítés.

— Gyengített vírustörzsekkel való immunizálás.

— Szelekció és mutáció egysejt-kultúrákban.

- Hibridizálás protoplaszt-fuzionálással.
- Rezisztencia-nemesítés, különösen a fajhibridizálás útján.

Gondoskodni kell, hogy az MTA Szegedi Biológiai Központnak és a MÉM illetékes kutatóintézeteinek munkaterveiben ezek a témák megfelelő támogatást kapjanak, beleértve a káderfejlesztést is.

2.8. Az állategészségügyi alkalmazott kutatások területén szélesíteni kell a lehetőségeket az állategészségügyi intézetek hálózatában, a Phylaxia vírusoltóanyagtermelő részlegeiben és az Állatgyógyászati Oltóanyagellenőrző Intézetben. Ezzel meg kell teremteni a korszerű diagnosztikai és oltóanyagtermelés iránti fokozott igények kielégítésének alapfeltételeit. Ezekben az intézményekben kell megszervezni a nagyüzemi állatállományok egyes vírusfertőzésektől való mentesítésének kutatását és mentesítéssel összefüggő rendszeres vizsgálatokat. A virológiai specializált továbbképzés érdekében az Állatorvostudományi Egyetemen legalább 5 virológus szakemberrel dolgozó részleget kell létrehozni.

2.9. A vírusos állatbetegségek kártételeinek csökkentése, az oltóanyagtermelés minőségi fejlesztése szükséges a hatékonyabb, koncentráltabb, tisztított és társított vírusvakcinák előállítására érdekében. Mielőbb biztosítani kell, hogy az élővírusos oltóanyagok SPF minőségű alapanyagok (tenyésztőjás, primér szövetek, vérsavók) felhasználásával készüljenek és megszűnjön az ilyen oltóanyagokkal való kórokozók terjesztése.

2.10. A víruskutatások iránti várhatóan fokozódó igények távlati kielégítése érdekében általános virológiai kutatóintézet létrehozását kellene megfontolni. Ebben az intézetben foglalkozzanak a növényi, állati és humán vírusok elleni hatékonyabb védekezésre irányuló, alapvetően új utakat kereső kutatásokkal, az alkalmazott virológiai kutatások terén dolgozó szakemberek rendszeres módszertani továbbképzésével. Az intézet kutatási célkitűzéseit összhangba kell hozni a többi hazai virológiai kutatóhely feladataival.

Ilyen központi intézetet legcélszerűbben valamelyik meglévő és rokon szakterületű kutatóintézet továbbfejlesztésével, bővítésével lehetne megszervezni. Anyagi lehetőségeinket és a jelenlegi szűkös káderállományt figyelembe véve, ennek az intézetnek létrehozása a nyolcvanas évek vége előtt nem látszik reálisnak. Ezt a javaslatot a VI. ötéves terv idején kell konkrétabb formában megvizsgálni és a megfelelő döntést meghozni.

3. Az Elnökség kívánatosnak tartja, hogy a víruskutatás helyzete és problémái kapjon nagyobb sajtónyilvánosságot.

Előterjesztés

az iparjogvédelem magyarországi helyzetéről és az ebből adódó feladatokról

Az iparjogvédelem — ahogy az előterjesztés rámutat — magában foglalja nemcsak az ipar területén, hanem a népgazdaság egészében a szabadalmak, a know-how, a licencia, a védjegy, az újítások, a kutatási-fejlesztési szerződések területét és a gazdasági verseny jogának nagy részét belföldi és nemzetközi vonatkozásokban egyaránt, és szoros kapcsolatban van a szerzői jog bizonyos vonatkozásaival is.

E terület nagy népgazdasági jelentősége következik a külgazdaság nagy hazai súlyából is. A felkészültség hiánya tájékozatlanságra, bizonytalanságra (ismeretlen kockázatokra, idővesztésekre) és számottevő anyagi veszteségekre vezet a magyar termékek védelme, a technika importfeltételei területén, valamint annak eldöntésében is, hogy külföldi eljárásokat stb. milyen határig vehetünk át, ezek megvásárlása nélkül, illetve milyen jogi formában vehetjük ezeket át a legkisebb ráfordítással. A jogi formák ismerete egyik tényezője lehet ama kérdés eldöntésének, hogy importáljuk-e a fejlett technikát, vagy azt kíséreljük-e meg magunk létrehozni?

E jogterület — a műszaki fejlődés rohamos ütemének megfelelően — rendkívül dinamikus. Új és új jelenségek mind újabb jogi megoldások kidolgozására, a meglévők finomítására, kombinálására, differenciálására vezetnek és ezek nyomán követése, elemzése, a fejlődés tendenciáinak prognosztizálása tudományos kapacitást igényel.

Az előterjesztés elemzi a szűkös hazai kutatóbázis és az oktatás problémakörét, majd a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya korábbi állásfoglalásának megfelelően az oktatás kiterjesztésére és koncepciójának megteremtésére, valamint — több változatban — szerény kutatóbázis kialakítására tesz javaslatokat.

A vita során felszólalók egyetértettek azzal, hogy szükséges fokozni az iparjogvédelem oktatását; az egyetemi képzés során külön tárgy és óraszám emelése nélkül, valamely meglévő tárgy (pl. szervezési ismeretek) keretében, a posztgraduális képzést pedig differenciáltan kell megoldani a meglévő továbbképző intézményeknél. A kutatócsoport létesítésének szükségességével a felszólalók egyetértettek, felvetették, hogy az alapkutatással is foglalkozzon. A szervezeti elhelyezést illetően több változat közül (pl. a Budapesti Műszaki Egyetemen, a Közgazdaságtudományi Intézetben, az Országos Találmányi Hivatalban stb. legyen); a többség a legnagyobb szakmai koncentrációt jelentő és az Mt. által az iparjogvédelem oktatásának irányításával megbízott ÖTH-t javasolta.

Az Elnökség 8/1978. sz. határozata

Az Elnökség a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának előterjesztése és a lefolytatott vita alapján megállapítja, hogy az iparjogvédelem oktatása és kutatása jelentősen elmarad az idevágó népgazdasági igényektől, valamint a szocialista

országokban elért szintjüktől, ezért a következőket határozza:

1. Az Elnökség szükségesnek tartja az iparjogvédelem oktatásának összehangolt fejlesztését, mely

1.1. az egyetemi képzés keretében külön tárgy beiktatása és az óraszám emelése nélkül valamely meglevő tárgy keretében történjék,

1.2. a posztgraduális képzés pedig a meglevő továbbképző intézményeiben valósuljon meg.

2. Az Elnökség indokoltnak tartja az iparjogvédelem kutatóbázisának megteremtését egy nem önálló iparjogvédelmi kutatócsoport létrehozása útján.

2.1. A Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának elnöke dolgozza ki a kutatócsoport részletesebb feladatkörét. E munkát célszerű úgy ütemezni, hogy az Országos Találmányi Hivatal elnöke által „Az iparjogvédelem helyzete, népgazdasági szerepe, nemzetközi összefüggései és továbbfejlesztésének irányai” tárgyában készítendő előterjesztés kapcsán a Tudománypolitikai Bizottság már a részletesebb feladatkör ismeretében foglalhasson állást a kutatócsoport létesítését, feladatkörét és szervezeti elhelyezését illetően.

Budapest, 1978. február 24.

Szentágothai János s. k.,

A közművelődés fejlesztésével kapcsolatos akadémiai testületi és szakigazgatási feladatok és végrehajtásuk eddigi tapasztalatai

Az MSZMP Központi Bizottságának a közművelődés fejlesztésével kapcsolatos határozata alapján, 1975. decemberében az Akadémia feladattervet készített, amelyben kijelölte a tudományos testületek és az akadémiai intézetek közművelődéssel összefüggő tennivalóit.

A tudományos osztályok és az intézeteket irányító főosztályok jelentései alapján — a tárgyra vonatkozó parthatározat és a közművelődési törvény megjelenése óta — az Elnökség első alkalommal tekintette át az Akadémiának a közművelődésben elért eredményeit, az eddigi tapasztalatokat. Minthogy a feladatterv a konkrét tennivalókat a tudományos testületekre, illetve az intézetekre különválasztva tartalmazza, külön beszámoló szült az akadémiai testületi feladatok, és külön beszámoló az MTA kutatóintézetek tárgyra vonatkozó tevékenységéről.

A testületi munkáról szóló jelentés

— hangsúlyozta, hogy az Akadémia tudományos osztályai és a felügyeletük alá rendelt tudományos társaságok — főként a társadalomtudományok egyes területein — korábban is elláttak közművelődési feladatokat és a testületi munkától ez a fajta tevékenység nem idegen. A feladatterv megfogalmazása óta a közművelő munka tervszerűbbé, szervezettebbé, tudatosabbá vált;

— felhívta a figyelmet a kifejezetten tudományos célú tevékenység és a tudományos megalapozottságú közművelési munka összefonódására, a tudományos ismeretterjesztés súlyára, az akadémikusok (az Akadémia) széles körű, de személyekre bontva mégis igen differenciált feladatvállalására a közművelés terén;

— utalt a közművelődés fogalmának eltérő értelmezésére és szükségesnek látta szabatosabban meghatározni az Akadémiának, mint tudományos fórumnak a közművelődésben betöltendő helyét és szerepét;

— tükröztette a közművelődés-köznevelés-közültetés összefüggésrendszerét;

— sürgette az idekapcsolódó elvi, módszertani kérdések kimunkálását.

A dokumentum a közművelődési törvény alapján áttekintette a humán és természettudományos műveltség között meglevő aránytalanságok megszüntetésével kapcsolatos különböző véleményeket, a közelítést szolgáló kezdeményezéseket; a kulturális értékek, népi-nemzeti hagyományok ápolását és terjesztését, a népek közötti kulturális kapcsolatok szélesítését segítő tevékenységet, majd külön pontban foglalta össze a tudományos társaságok közvetlen szerepét a közművelő munkában és javaslatot tett e munkát segítő további szervezeti megoldásokra.

Az intézeti munkáról szóló jelentés megállapította, hogy az Akadémia intézetei — részben kutatási tevékenységükkel, részben természettudományi ismeretterjesztő tevékenységükkel — segítették a közművelődési határozatok végrehajtását. Az Akadémia intézeteiben a korábban meghatározott kutatási főirányok keretében, továbbá az 1976–80-ra kialakított középtávú kutatási tervek alapján számos, a közművelődést közvetlenül is szolgáló kutatómunka folyik. Tárcaszintű főirány keretében vizsgálják többek között:

— a világnézet kialakításának, a tudat és az ízlés formálásának összefüggését; a kérdésnek elméleti és a társadalmi gyakorlat számára hasznosítható vonatkozásait;

— a szocialista életmód összetevőit a társadalmi mechanizmus összefüggésében;

— a pedagógiai kutatások során a köznevelés és közművelődés összekapcsolódását.

A szakterület és a tudományos profil sajátos jellegéből következően az intézetek egy jelentős csoportjánál a kutatási tevékenység nagyrészt áthatja a közművelődési jelleg. Néhány kiemelés a szintetizáló munkákból: A magyar irodalom a világ-irodalom folyamatában, A magyar zenetörténet, A magyarság néprajza, Magyarország története. Felhívja a figyelmet a tudományos ismeretterjesztő sorozatokra, a kutatóknak a sajtó, a rádió, a TV útján végzett közművelő tevékenységére, a TIT előadásokon előadóként való részvételükre, továbbá az intézeteknek a legkülönbözőbb szervezett megmozdulásaira.

A vita során a hozzászólások egy része fontos szerepet tulajdonított az Akadémiának a közvéleményben mind gyakrabban elterjedő tudományta-

lan vagy áltudományos hírek vagy elképzelések tudományos eszközökkel való megcáfolása terén. Hangsúlyozták az e nézetek elleni küzdelem fontosságát és a pszichológia eszközeinek bevonását az áltudományos nézetek elleni küzdelemben.

Az Elnökség 9/1978. számú határozata

1. Az akadémiai tudományos testületek és kutató-intézetek közművelődési tevékenységéről szóló jelentéseket az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi.
2. Megállapítja, hogy mind az Akadémia testületi szervei, mind az Akadémia intézetei tevékenyen működtek közre a közművelődési párt- és állami határozatok végrehajtásában.
3. A közművelődés további elősegítése érdekében az Elnökség a következőket határozza:
 - 3.1. Az Akadémia folytassa a korszerű szocialista műveltség koncepciójának kidolgozására irányuló (az Elnökség Köznevelési Bizottságában megkezdett) tevékenységet.
 - 3.2. A „Történelmi és kulturális hagyományaink, emlékeink komplex kutatása” c. tervezett új kutatási főirányhoz kapcsolódóan vizsgáltsák meg a közművelődést közvetlenül szolgáló új kiadványsorozatok megindításának lehetősége.
 - 3.3. Az illetékes tudományos osztály(ok) segítsék elő
 - 3.3.1. az Akadémia helyesírási szabályzatának mielőbbi új kiadását;
 - 3.3.2. a szaknyelvek vizsgálatát, a szakmai helyesírás és az akadémiai helyesírás összehangolását (különösen a földrajzi nevek rendezése, a kémiai helyesírás egységesítése, az orvosi szakszókincs egységes helyesírása);
 - 3.3.3. a Fonetikai Munkabizottságnak a beszédműveléssel kapcsolatos törekvéseit;
 - 3.3.4. a termelőeszközök és a technológia fejlődésének történeti kutatását, a társadalom termelési viszonyaival való összefüggésben;
 - 3.3.5. a hazai nemzeti parkok és természetvédelmi területek kifejlesztését tudományos feltárását és hasznosítását, valamint az ezzel kapcsolatos tudományos ismeretterjesztést.
 - 3.4. Minthogy az Akadémia közművelődési feladattervének kidolgozása megelőzte a Kulturális Minisztérium Tudományos Tanácsa létrehozását,
 - 3.4.1. felül kell vizsgálni a Művelődéskutató Bizottság tevékenységének az Akadémiát érintő vonatkozásait;
 - 3.4.2. szabatosabban kell megfogalmazni az Akadémiának a közművelődésben be-

töltendő helyét és szerepét, tekintettel az egyes tudományterületek sajátosságaira is.

- 3.5. Az Akadémia tagjainak többsége közvetlenül is részt vesz a közművelődési munkában. E tevékenység további előmozdítása érdekében:
 - 3.5.1. célszerűnek tartja az Elnökség, hogy az elkövetkező egyéves időtartamra készüljön nyilvántartás az akadémikusok közművelődést közvetlenül szolgáló munkájáról;
 - 3.5.2. szervezett formában tájékozódni kell, kik és milyen témakörben vállalnának (felkérés esetén) ilyen jellegű feladatokat; ezekre a lehetőségekre fel kell hívni az illetékes intézmények (sajtó, rádió, TV stb.) figyelmét.
- 3.6. Az Elnökség ajánlja a főtítkárnak, hogy az intézeti tevékenység megítélésénél vegye tekintetbe a közművelődési feladatok ellátását. Javasolja fokozni a természettudományi intézetek részvételét az ismeretterjesztésben, a társadalomtudományi intézeteknél pedig a tervszerűbb munka kialakítását. Minden területen ajánlja szorgalmazni a fiatal munkatársaknak bevonását a közművelődési tevékenységbe. Külön megvizsgálandónak tartja az akadémiai intézeteknél a kultúrakutatással kapcsolatos egyes feladatok ellátását.
- 3.7. A tömegkommunikációban egyre inkább terjedő áltudományos hírekkel és képzetekkel szemben az Akadémiának feladata a természettudományos állásfoglalás kialakításának segítése. Ezért a megfelelő módszerek kidolgozására pszichológusok, pedagógusok, természettudósok bevonásával alkalmi bizottságot hoz létre.

A közművelődés kutatásának elvi problémái

Az Akadémia közművelődési feladatterve előírta a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya számára, hogy a művelődéskutatás időszerű elvi kérdéseit tárgyalja meg, s az ezzel kapcsolatos koncepciót és feladatokat terjessze az elnökség elé.

Az osztály az előterjesztés tervezetét a tudományos bizottságok vezetőinek bevonásával vitatta meg. A vita alapján átdolgozott és az Elnökségnek átadott előterjesztés magában foglalja a közművelődés tudományos kutatásának általános vonatkozásait, a kultúra és a közművelődés viszonyát érintő kérdéseket. A kutatás intézményrendszerének meghatározása és a bázis kiszélesítése szempontjából lényeges volt a kutatás tárgyának közelebbi meghatározása is. Ennek során világossá vált, hogy a kutatásban több szaktudomány közvetlenül érdekelt, elsősorban a filozófia, a szociológia, a szociálpszichológia, a pszichológia, a művelődéstörténet, az esztétika, a pedagógia s az újabban fejlődésnek indult jelelmélet. Az előterjesztés a kutatás elvi-tartalmi meghatározása mellett tartalmazza a tematikailag körülhatárolt kutatási programot. E program kiemelten kezeli a szocialista közműve-

lődés elvi kérdéseinek kutatását, melynek kívánt és várt eredménye a szocialista társadalom művelődési modelljének kialakítása. A tervezett alapkutatások az életmód, a közösség, a tudományos-technikai forradalom, a társadalmi tudat és a kulturális fejlődés kapcsolata vizsgálatának segítségével kívánnak eljutni a tudati (tudományos, művészeti, filozófiai, ideológiai, erkölcsi stb.) kategóriák tartalomlemezéséig.

A közművelés és a közoktatás közös céljainak kijelöléséhez és a leendő együttes gyakorlati munka összekapcsolásának megoldásához nélkülözhetetlen a műveltség anyaga átadásának módjaira vonatkozó pedagógiai, módszertani kutatások és kísérletek elvégzése. A program végül részletesen és a kívánatos tagolásban tartalmazza a közművelődés konkrét helyzete extenzív és intenzív fölmérésének feladatát.

A vitában felszólalók egyetértésüket fejezték ki a koncepció gondolatmenetével. Kívánatosnak tartották ugyanakkor az elméleti megállapítások mielőbbi alkalmazását a konkrét közművelődési feladatokra való felkészítés érdekében. A kibontakozó kutatási munka során korunk követelményeinek szintjén szükséges egységes rendszerbe foglalni a szocialista művelődés eszményét, s ebben megfelelő módon kell helyet kapnia a természettudományos világképnek. A kutatómunka eredményessége érdekében a közművelődés kutatásának programját mind tartalmi, mind szervezeti vonatkozásban kívánatos összehangolni „A köznevelés fejlesztését szolgáló pedagógiai kutatások” című, az OM gondozásában levő, országos szintű kutatási főiránnyal.

Az Elnökség 10/1978. sz. határozata

1. Az Elnökség köszönetét fejezi ki az alapos, átgondolt előterjesztés készítőinek. Az előterjesztést megfelelő alapnak tekinti a közművelődés-kutatás tudományos meghatározására és megfelelő vita-alapnak az elméleti vonatkozású kérdések elmélyítéséhez.

2. A közművelődésre vonatkozó tudományos kutatások a Kulturális Minisztérium ágazati felelősségével „A közművelődés kutatása” című tárca-szintű kutatások keretében folynak. Mivel a Magyar Tudományos Akadémia intézeteiben a közművelődéssel kapcsolatosan több irányú kutatás folyik, az MTA tudományos bizottságai pedig munkájukban közművelődéssel kapcsolatos kérdéseket is érintenek, szükségesnek látszik, hogy a főirány Koordináló Tanácsában a Magyar Tudományos Akadémia képviselői is részt vegyenek.

3. A Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya keretében jelenleg működő Művelődéskutatási Bizottság folytassa munkáját, de elsősorban a kultúraelméleti problémáival és a kultúra kutatásának módszertani kérdéseivel foglalkozzon. Az Elnökség ajánlja, hogy a közművelődés kutatásának koordinálását a KM Tudományos Koordinációs Tanácsa vegye át, s a közművelődés kutatásában érdekelt főhatóságok, intézmények és a kutatóhelyek a tanács javaslatai alapján, az ajánlások figyelembevételével szervezzék, ill. végezzék a kutatásokat.

4. A kutatómunka eredményessége s mielőbbi kibontakoztatása érdekében az Elnökség úgy véli, hogy a közművelődés kutatásának programját mind tartalmi, mind szervezeti vonatkozásban kívánatos összehangolni „A köznevelés fejlesztését szolgáló pedagógiai kutatások” című, az Oktatási Minisztérium gondozásában levő országos szintű kutatási főiránnyal.

5. Az Elnökség megfontolásra ajánlja, hogy az 1979. évi közgyűlés után a jelenlegi MTA-OM Köznevelési Bizottság feladatköre egészüljön ki a közművelődésre vonatkozó koncepciók, távlati tervek, elvi kérdések vitatásával, s a bizottság MTA-OM-KM Köznevelési és Művelődési Bizottsága elnevezéssel folytathatná munkáját.

Történelmi és kulturális hagyományaink, emlékeink komplex kutatása

A „Történelmi és kulturális hagyományaink, emlékeink komplex kutatása” című tervezett új főirány a társadalomtudományi ágazatok közül a nyelvtudomány, az irodalomtudomány, a történettudomány, a néprajztudomány és a zenetudomány területén folyó legjelentősebb kutatásokat öleli fel. Nyilvánvaló ugyanis, hogy egyrészt az e területen elért tudományos eredményeknek meghatározó szerepük lehet társadalmi tudatunk formálásában, egész közművelődésünk fejlesztésében; másrészt pedig, bár mindegyik tudományterületnek lehetnek — és vannak — külföldön is kitűnő szakemberei, ezeknek a tudományterületeknek sokoldalú, elmélyült művelésével elsősorban Magyarországon kell — és számos vonatkozásban csak itt lehet — alkotó módon foglalkozni.

A tervezett új kutatási főirány megszervezésével az Akadémia az eddigieknél nagyobb lehetőséget kíván biztosítani a modern tudományművelés egyik legfőbb követelménye — a komplexitás és az interdiszciplinaritás — érvényesülésének is.

A főirány célja és feladata az említett tudományterületeken: reprezentatív szintézisek készítése az egyes tudományágazatok részterületeiről; összefoglaló monográfiák készítése egy-egy jelentős kulturális irányzatról a magyar történelem és kultúra egyes korszakairól, egy-egy tudományágazat történetéről; szótárak, lexikonok, egyéb gyűjtemények készítése és kiadása; a magyar történelem és kultúra tárgyi, írásos, valamint szóbeli emlékeinek kutatása és gyűjtése idehaza és külföldön; forráskiadások; szaktudományi bibliográfiák, katalógusok, topográfiák készítése; archívumok létrehozása.

E tematika is mutatja, hogy ennek a kutatási főiránynak a megszervezésével az Akadémia nem valamiféle, a maga egészében új feladatcsoport kutatásait kívánja megindítani, hanem egyfajta, számos részletében már régebben is folyó munka új, magasabb szintű, az eddiginél jobban összehangolt, tervszerűbb megalapozását, fokozatos kibővítését, történeti szemléletű, a „nemzeti” tudományok marxista értelmezésén nyugvó, komplex jellegű továbbfejlesztését kívánja biztosítani. Azaz: nemzeti történelmi és kulturális hagyományainknak és

emlékeinknek nemzetközi perspektívájú, tehát az egyetemes emberi haladás folyamatába ágyazott kutatását, feldolgozását akarja megvalósítani. Jelenünkre vonatkoztatva pedig ez azt jelenti, hogy ezek a munkálatok a szocialista hazafiság és a nemzetköziség egységének tudatát hivatottak erősíteni és fejleszteni.

A vita során felszólalók az előterjesztés koncepciójával egyetértettek, többen javasolták a természet- és a műszaki tudományok történetének hangsúlyozottabb szerepeltetését, a tárgyi emléktárgy gyűjtésének fontosságát. Szükségesnek tartották a koncepción alapuló főirány tervtanulmányának kidolgozását, mely egyaránt magában foglalja a tematikai, anyagi stb. vonatkozásokat, és a főirányért felelős tárca kijelölését.

Az Elnökség 11/1978. sz. határozata

1. Az Elnökség köszönetét fejezi ki a tartalmas és átfogó előterjesztés készítőinek. A „Történelmi és kulturális hagyományaink, emlékeink komplex kutatása” címmel tervezett új kutatási főirány munkálatainak megindulását tudományos és eszmei szempontból igen jelentősnek tartja, és az előterjesztést a főirány koncepciójaként elfogadja.

2. Az Elnökség szükségesnek tartja, hogy a Társadalomtudományi Koordinációs Bizottság koordináló tanácsot bízson meg a tematikai, anyagi stb. előirányzatokat egyaránt magában foglaló tervtanulmány kidolgozásával és a konkrét tervezési munka elvégzésével.

Közlemények

Pályázati felhívások

Pályázati felhívások

Az MTA Szociológiai Kutató Intézete pályázatot hirdet tudományos munkatársi álláshely betöltésére a közigazgatás szociológiája tématerületre.

A pályázóval szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség
- legalább ötéves kutatói gyakorlat.

A pályázónak meg kell felelnie az MTA főtítkára 8/1976. (A.K.1.) MTA-F számú utasításában a kutatómunkát végző tudományos dolgozók egységes követelményrendszerében foglalt általános követelményeknek.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevél hiteles másolatát
- részletes önéletrajzt
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt
- állami nyelvvizsgát igazoló bizonyítvány másolatát.

A pályázatot az Intézet igazgatójához kell benyújtani, a pályázati felhívás megjelenésétől számított 15 napon belül.

*Dr. Kulcsár Kálmán s. k.,
akadémikus,
intézeti igazgató*

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem pályázatot hirdet a gazdasági főigazgatói és egy gazdasági főigazgatóhelyettesi állás betöltésére.

Pályázati feltételek: egyetemi illetőleg főiskolai végzettség; továbbá pénzügyi, számviteli területen végzett hosszabb szakmai gyakorlat. Előnyben részesülnek azok, akik gyakorlatuk egy részét oktatási intézménynél szereztek.

Alapbér a 7/1977. (VII.27.) OM-MüM számú együttes rendelet szerint biztosítható.

A pályázatot a közzétételtől számított 15 napon belül az ELTE SZEMÉLYZETI OSZTÁLYÁN kell benyújtani.

(1053 Budapest, Egyetem tér 1—3. III. emelet 329. szoba).

*Dr. Ádám György s. k.,
rektor*

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdasági Gépészmérnöki Kar Mezőgazdasági Gépek Javítása Tanszékére

1 fő egyetemi tanári állás betöltésére.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a Gépgyártás és javítás szervezése c. tárgy előadása, a gépjavítási szakirány tantárgyainak továbbfejlesztése és az Üzemfenntartás műszaki problémái c. szorgalmi tárgy kidolgozása. Feladata továbbá az előadott tantárgyakkal kapcsolatos kutatási feladatok végzése és a tanszék B 11 számú, a Mezőgazdaság gépesítésének alapkérdései c. tárcaszintű kutatási téma kidolgozásában való közreműködés. Feladatát képezi a szakterülettel kapcsolatos tudományos diákköri munka irányítása.

Pályázhatnak olyan okl. gépészmérnöki végzettséggel rendelkezők, kik legalább 10 éves felsőoktatási gyakorlattal és tudományos fokozattal rendelkeznek.

A pályázónak rendelkeznie kell az egyetem követelményrendszerében meghatározott feltételekkel.

A betöltendő állás után a 7/1977. (VII.27.) OM-MüM. számú együttes rendeletben megállapított illetmény jár.

A pályázatot — az előírt mellékletekkel együtt — a MÉM Értesítőben történő közzétételtől számított 4 héten belül kell benyújtani az ATE rektorához címezve. A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad az Egyetem Személyzeti Osztálya (2103 Gödöllő, Páter K. u. 1. sz.).

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét;

- eddigi oktató-nevelő- és kutatómunkájának részletes ismertetését;
- szakirodalmi tevékenységét;
- tudományos fokozatának, esetleges kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését;
- az oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- részletes önéletrajzt 2 példányban;
- egyetemi végzettséget és tudományos fokozatot tanúsító oklevél hiteles másolatát;
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt;
- az egyetemről szerzett és kitöltött törzslapot 2 példányban.

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár, rektor

Az Orvostovábbképző Intézet rektora (1389 Budapest, Szabolcs u. 35.) pályázatot hirdet a Röntgenológiai Intézetében

1 fő 3221. kulcsszámú egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége az Intézeti igazgatói teendőinek ellátása.

Az orvostovábbképzés keretében a röntgenológia elméleti és gyakorlati oktatása, valamint a Röntgenológiai Intézet diagnosztikai és tudományos munkájának irányítása.

Pályázati feltétel:

orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, magas szintű oktatói tevékenység, jelentős tudományos munkásság.

A kinevezésre kerülő egyetemi tanár magán-gyakorlatot nem folytathat.

A pályázathoz mellékelni kell:

- oklevelet
- szakorvosi képesítésről szóló igazolást
- tudományos fokozatról szóló igazolást
- törzslapmásolatot
- minősítést
- önéletrajzt
- működési bizonyítványt
- erkölcsi bizonyítványt
- orvosi nyilvántartásba vételről szóló igazolást
- tudományos munkák jegyzékét
- tudományos munkák (publikációk) egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmet a pályázati hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül — szolgálati úton — az Intézet rektorához kell benyújtani.

Dr. Endrőczy Elemér s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Az Orvostovábbképző Intézet rektora (1389 Budapest, Szabolcs u. 35.) pályázatot hirdet a Traumatológiai Intézetben működő Traumatológiai Tan-székén

1 fő 3221. kulcsszámú egyetemi tanári, tanszék-vezetői állásra, egyben az egészségügyi miniszter felhatalmazása alapján az Országos Traumatológiai Intézet főigazgatói állására.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata: az orvostovábbképzés keretében a baleseti sebészet magas szintű elméleti és gyakorlati oktatása, és mindazon feladatok ellátása, amelyet a szervezési és működési szabályzat a tanszékvezető egyetemi tanár, illetőleg az Országos Traumatológiai Intézet főigazgatója részére meghatároz.

Pályázati feltétel: orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, magas szintű oktatói tevékenység, jelentős tudományos munkásság.

A kinevezésre kerülő egyetemi tanár magán-gyakorlatot nem folytathat.

A pályázathoz mellékelni kell:

- oklevelet
- szakorvos képesítésről szóló igazolást
- tudományos fokozatról szóló igazolást
- törzslapmásolatot
- minősítést
- önéletrajzt
- működési bizonyítványt
- erkölcsi bizonyítványt
- orvosi nyilvántartásba vételről szóló igazolást
- tudományos munkák jegyzékét
- tudományos munkák (publikációk) egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmet a pályázati hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül — szolgálati úton — az Intézet rektorához kell benyújtani.

Dr. Endrőczy Elemér s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Az Orvostovábbképző Intézet rektora (1389 Budapest, Szabolcs u. 35.) pályázatot hirdet a III. sz. Belgyógyászati Klinikáján:

1 fő 3221. kulcsszámú egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata: Az orvostovábbképzés keretében a belgyógyászat (különös tekintettel az endokrinológiára) elméleti és gyakorlati oktatása, továbbá az endokrinológiai klinikai vizsgálatok egységesítése, koordinálása az Intézet más Klinikáival, valamint a Klinika endokrinológiai szakambulanciájának vezetése.

Pályázati feltétel: orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, magas szintű oktatói tevékenység, jelentős tudományos munkásság.

A kinevezésre kerülő egyetemi tanár magán-gyakorlatot nem folytathat.

A pályázathoz mellékelni kell:

- oklevelet
- szakorvos képesítésről szóló igazolást
- tudományos fokozatról szóló igazolást
- törzslapmásolatot
- minősítést
- önéletrajzot
- működési bizonyítványt
- erkölcsi bizonyítványt
- orvosi nyilvántartásba vételről szóló igazolást
- tudományos munkák jegyzékét
- tudományos munkák (publikációk) egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmet a pályázati hirdeteménnyel megjelenésétől számított 4 héten belül — szolgálati úton — az Intézet rektorához kell benyújtani.

Dr. Endrőczy Elemér s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Az Orvostovábbképző Intézet rektora (1135 Budapest, XIII., Szabolcs u. 35.) pályázatot hirdet az Egészségügyi Főiskolai Kar Védőnőképző Szakának szegedi kihelyezett tagozatán szervezendő 3225. kulcsszámú főiskolai tanári állásra.

A pályázat feltételei: orvosi diploma, széles körű elméleti és gyakorlati felkészültség a csecsemő- és gyermekvédelem területén, legalább 10 éves oktatási tevékenység, az oktatásszervezésben megfelelő gyakorlat, tudományos fokozat, aktív közéleti tevékenység.

A kinevezésre kerülő főiskolai tanár feladata: a szegedi kihelyezett tagozat vezetése, az oktató-nevelő munka szervezése, a csecsemő és gyermekgyógyászat valamint a társadalomorvostan elméleti oktatása, a gyakorlati foglalkozások és a tudományos diákköri munka irányítása, a hallgatók vizsgáztatása, tudományos kutatómunka végzése.

A pályázatban közölni kell a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményének összegét, valamint továbbképzéseken, tanulmányutakon való esetleges részvételét.

A pályázathoz mellékelni kell:

- részletes önéletrajzot;
- diplomát;
- a tudományos fokozatról szóló igazolást;
- törzslapmásolatot;
- működési bizonyítvány(oka)t;
- minősítést;
- erkölcsi bizonyítványt;
- megjelent tudományos munkák jegyzékét.

A meghirdetett állás után járó illetmény a 7/1977. OM-MüM. rendeletnek megfelelően kerül megállapításra.

A pályázatot a hirdeteménnyel megjelenésétől számított négy héten belül szolgálati úton kell az Orvostovábbképző Intézet rektorához benyújtani.

Dr. Endrőczy Elemér s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Az Orvostovábbképző Intézet rektora (1389 Budapest, Szabolcs u. 35.) pályázatot hirdet az I. sz. Sebészeti Klinikáján

1 fő 3222. kulcsszámú egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő egyetemi docens feladata: a szív-műtetre kerülő betegek előkészítése, műtét alatti belgyógyászati ellenőrzése, a műtét utókezelésben a belgyógyászati munka irányítása, és az operált betegek utókezelése.

Pályázati feltétel: orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, magas szintű oktatói tevékenység, jelentős tudományos munkásság.

A pályázathoz mellékelni kell:

- oklevelet
- szakorvosi képesítésről szóló igazolást
- tudományos fokozatról szóló igazolást
- törzslapmásolatot
- minősítést
- önéletrajzot
- működési bizonyítványt
- erkölcsi bizonyítványt
- orvosi nyilvántartásba vételről szóló igazolást
- tudományos munkák jegyzékét
- tudományos munkák (publikációk) egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmet a pályázati hirdeteménnyel megjelenésétől számított 4 héten belül — szolgálati úton — az Intézet rektorához kell benyújtani.

Dr. Endrőczy Elemér s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Az Orvostovábbképző Intézet rektora (1389 Budapest, Szabolcs u. 35.) pályázatot hirdet a Szemészeti Klinikáján:

1 fő 3222. kulcsszámú egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő egyetemi docens feladata a Klinikán folyó glaucoma kutatás szervezése, és a glaucoma szakambulancia vezetése.

Pályázati feltétel: orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, magas szintű oktatói tevékenység, jelentős tudományos munkásság.

A pályázathoz mellékelni kell:

- oklevelet
- szakorvos képesítésről szóló igazolást
- tudományos fokozatról szóló igazolást
- törzslapmásolatot
- minősítést
- önéletrajzot
- működési bizonyítványt
- erkölcsi bizonyítványt
- orvosi nyilvántartásba vételről szóló igazolást
- tudományos munkák jegyzékét
- tudományos munkák (publikációk) egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmet a pályázati hirdetemny megjelenésétől számított 4 héten belül — szolgálati úton — az Intézet rektorához kell benyújtani.

Dr. Endrőczy Elemér s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Az Orvostovábbképző Intézet rektora (1389 Budapest, Szabolcs u. 35.) pályázatot hirdet a Pszichiátriai Neurológiai Tanszékén

2 fő 3222. kulcsszámú egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő egyetemi docens feladata: az elektrofiziológiai laboratórium vezetése és az Intézet konziliáriusi feladatainak ellátása.

A másik docens feladata: a klinikai neurológia területén az izom és perifériás betegségek tudományos kutatásainak továbbfejlesztése.

Pályázati feltétel: orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, magas szintű oktatói tevékenység, jelentős tudományos munkásság.

A pályázathoz mellékelni kell:

- oklevelet
- szakorvos képesítésről szóló igazolást
- tudományos fokozatról szóló igazolást
- törzslapmásolatot
- minősítést
- önéletrajzot
- működési bizonyítványt
- erkölcsi bizonyítványt
- orvosi nyilvántartásba vételről szóló igazolást
- tudományos munkák jegyzékét
- tudományos munkák (publikációk) egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmet a pályázati hirdetemny megjelenésétől számított 4 héten belül — szolgálati úton — az Intézet rektorához kell benyújtani.

Dr. Endrőczy Elemér s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Az Orvostovábbképző Intézet rektora (1389 Budapest, Szabolcs u. 35.) pályázatot hirdet az Intézet Gyógyszertárában

1 fő 3222. kulcsszámú egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő egyetemi docens feladata: a gyógyszerár vezetése, a gyógyszerárban folyó kutatómunka irányítása, továbbá a gyógyszerésztovábbképzésben való közreműködés.

Pályázati feltétel: gyógyszerész diploma, tudományos fokozat, klinikai gyógyszer ellátásban szerzett több éves gyakorlat. Szervezési és oktatási tapasztalat. Szakgyógyszerész képesítésről szóló igazolás.

A kinevezésre kerülő egyetemi docens magángyakorlatot nem folytathat.

A pályázathoz mellékelni kell:

- oklevelet
- szakorvos képesítésről szóló igazolást
- tudományos fokozatról szóló igazolást
- törzslapmásolatot
- minősítést
- önéletrajzot
- működési bizonyítványt
- erkölcsi bizonyítványt
- tudományos munkák jegyzékét
- tudományos munkák (publikációk) egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmet a pályázati hirdetemny megjelenésétől számított 4 héten belül — szolgálati úton — az Intézet rektorához kell benyújtani.

Dr. Endrőczy Elemér s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

A Szegedi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet újonnan szervezett 3222 kulcsszámú egyetemi docensi állások elnyerésére.

1. A Marxizmus—Leninizmus Intézetben

a kinevezendő egyetemi docens feladata és kötelessége:

- a) az intézet igazgatói teendőinek ellátása;
- b) a tudományos szocializmus elméleti és gyakorlati oktatása, a hallgatók vizsgáztatása, az intézet oktató-nevelő és tudományos kutatómunkájának szervezése, irányítása és ellenőrzése;
- c) mindazok a feladatok, amelyeket a 3/1969. (VII. 4.) MM sz. rendelet, az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata, illetve az Intézet Szervezeti és Működési Szabályzata az intézet igazgatójának feladatköréül meghatároz.

A pályázat feltétele: tudományegyetemi végzettség, tudományos fokozat, a tudományos szocializmus oktatásában, illetve a felsőoktatásban szerzett legalább 10 éves oktatási és kutatási gyakorlat, politikai és vezetői alkalmasság, illetve jártasság.

2. Az Orvosi Vegytani Intézetben

a kinevezendő egyetemi docens feladata és kötelessége a hallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; a peptidkémia területén tudományos kutatómunka végzése; az igazgató által kijelölt ügyviteli feladatok ellátása.

A pályázat feltétele: vegyész diploma, tudományos fokozat, legalább 10 éves felsőoktatási és kutatási gyakorlat.

3. A Bőrgyógyászati Klinikán

a kinevezendő egyetemi docens feladata és kötelessége az orvostanhallgatók bőrgyógyászati elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; a klinika gyógyító-megelőző, valamint tudományos kutató tevékenységében való részvétel; az igazgató által kijelölt ügyviteli feladatok ellátása.

A pályázat feltétele: orvosi diploma, szakorvosi képesítés, legalább 10 éves felsőoktatási és kutatási gyakorlat; a szakterület klinikumában szerzett kellő tapasztalat; tudományos tekintetben a bőr rosszindulatú daganatainak kutatásában való speciális jártasság.

4. A Fogászati és Szájsebészeti Klinikán

a kinevezendő egyetemi docens feladata a fogorvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; a szájsebészeti osztály vezetése, gyógyító-betegellátó tevékenységének szervezése, irányítása; a szájsebészet területén kutatómunka végzése és mindazoknak az ügyviteli feladatoknak az ellátása, amelyekkel az igazgató megbízza.

A pályázat feltétele: orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, legalább 10 éves felsőoktatási, kutatási gyakorlat, a szakterület klinikumában szerzett kellő tapasztalat és jártasság.

5. A Röntgen Klinikán

a kinevezendő egyetemi docens feladata és kötelessége: az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; a klinika gyógyító-megelőző tevékenységében és tudományos-kutató munkájában való részvétel; az igazgató által kijelölt ügyviteli feladatok ellátása.

A pályázat feltétele: orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, legalább 10 éves felsőoktatási gyakorlat, kellő jártasság a radiológiai kutatómunkában, elsősorban a veseangiográfiás eljárásokban.

6. A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán

az egyik kinevezendő egyetemi docens feladata és kötelessége: a klinika onkológiai osztályának vezetése; az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; orvosok onkológiai képzésének és továbbképzésének szervezése és vezetése; a klinika gyógyító-megelőző tevékenységében és a nőgyógyászati onkológiai kutatómunkában való részvétel.

A pályázat feltétele: orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, legalább 15 éves gyakorlat az adott szakterületen.

A másik kinevezendő egyetemi docens feladata és kötelessége: a klinikán működő Család- és Nővédelmi Tanácsadó irányítása az Eü.M. 40.834/1976. sz. irányelve alapján; az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; a klinika gyógyító-megelőző tevékenységében, valamint a családtervezéssel kapcsolatos kutatómunkában való részvétel.

A pályázat feltétele: orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, legalább 10 éves felsőoktatási és kutatási gyakorlat, a szakterület klinikumában szerzett kellő tapasztalat és jártasság, vezetőkészség.

7. A Gyógyszerészi Vegytani Intézetben

a kinevezendő egyetemi docens feladata és kötelessége a gyógyszerészhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; részvétel az intézet

tudományos kutatómunkájában, elsősorban a farmakonok hatás-szerkezet összefüggéseinek vizsgálatában, e témakörben speciális kollégium tartása, valamint az igazgató által kijelölt ügyviteli feladatok ellátása.

A pályázat feltétele: gyógyszerészi oklevél, tudományos fokozat, legalább 10 éves felsőoktatási és kutatási gyakorlat.

A kinevezendő egyetemi docensek illetményének megállapítása a felsőoktatási intézmények oktatói és egyéb dolgozói munkabérről szóló 7/1977. (VII. 27.) OM-MüM számú együttes rendelet és annak 1. sz. melléklete szerint történik.

A pályázóknak az állás elnyeréséhez meg kell felelniök a Szegedi Orvostudományi Egyetem „Oktatók munkaköri követelményei és kinevezési feltételei” Szabályzatában előírt általános, valamint az egyetemi docensek címszó alatt megfogalmazott speciális követelményeknek. (A Szabályzat megtekinthető a SZOTE Személyzeti és Oktatási Osztályán, illetve Rectori Hivatalában).

Az álláspályázati kérelemnek tartalmaznia kell a pályázó

a) jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását, illetményét;

b) eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktató-nevelő és tudományos munkájának leírását,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit, idegen nyelvismeretét, valamint jelentősebb külföldi tanulmányútjait;

c) a gyógyító-megelőző (orvosok esetében), tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzt két példányban,

— a képzettséget, szakképzettséget, tudományos fokozatot és idegen nyelvismeretét tanúsító oklevelek, bizonyítványok hiteles másolatát,

— kitöltött és hitelesített törzslapot,

— a legutolsó munkahelyi minősítés hiteles másolatát,

— hatósági erkölcsi bizonyítványt,

— a tudományos munkák jegyzékét,

— a tudományos dolgozatok (könyvek, monográfiák, jegyzetek, cikkek) egy-egy példányát,

A pályázatokat mellékleteivel együtt a hirdetmény közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani a SZOTE Személyzeti és Oktatási Osztályához (6701 Szeged, Lenin krt. 107. I. em. 27. Pf. 427.).

Dr. Petri Gábor s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet az Élettani Intézetben megüresedő 3221 ksz. igazgató egyetemi tanári munkakör ellátására.

Az intézetigazgató egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. Az intézet igazgatói teendőinek ellátása,
2. Az orvostanhallgatók élettani oktatása, vizsgáztatása, az intézet oktató nevelő tevékenységének irányítása és ellenőrzése.
3. Az intézet tudományos munkájának szervezése, irányítása és ellenőrzése.
4. Mindazok a feladatok, amelyeket a művelődésügyi miniszter 3/1969. (VII. 4.) MM számú rendeletének 4. fejezete, illetve az egyetem Szervezeti- és Működési Szabályzata az intézet igazgatójának feladatköréről meghatároz.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet 3221 ksz. egyetemi tanári állásra a Biofizikai Intézethez.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. A biofizika — különös tekintettel a sugár-biofizikára — elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása.
2. A sugár-biofizikai kutatásokban részvétel.
3. Feladatait az intézet igazgatójának irányítása mellett látja el.

A pályázati kérelmeknek tartalmaznia kell:

- a) A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását.
- b) A pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek ismertetését, különösen oktató-nevelő, tudományos munkájának részletes közlését.
- c) A pályázónak tudományos és oktató-nevelő, valamint az intézet munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázati kérelmekhez csatolni kell:

- részletes önéletrajzot,
- egyetemi oklevelet,
- tudományos fokozatot tanúsító oklevelet,
- a felsőoktatási intézménytől beszerezett és kitöltött törzslapot,
- hatósági erkölcsi bizonyítványt,
- a tudományos közlemények egy-egy különlenyomatát.

A kinevezendő egyetemi tanárok kötelesek a kinevezéstől számított 6 hónapon belül Pécsre költözni, magángyakorlatot nem folytathatnak.

A pályázati kérelmeket a hirdetésménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani az egyetem Rectori Hivatalához (7624 Pécs, Szigeti út 12.).

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Rectora pályázatot hirdet

- az I. sz. Belgyógyászati Klinikához és
- az I. sz. Sebészeti Klinikához

egy-egy 3222 ksz. egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docensek feladata:

A klinika vezetőjének útmutatása szerint résztvenni az oktató és nevelő, gyógyító megelőző és kutatómunkában.

A kinevezendő egyetemi docens illetménye a felsőoktatási intézmények oktatói és egyéb dolgozói munkabérének megállapításáról szóló 7/1977. (VII. 27.) OM-MüM. számú együttes rendelet melléklete szerint a 3222 ksz. docensi állásnak megfelelő.

A pályázati kérelmet a hirdetésménynek az Egészségügyi Közlönyben történő közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani az egyetem Rectori Hivatalához (7624 Pécs, Szigeti út 12.).

A pályázati kérelemhez mellékelni kell:

- az egyetemi oklevelet,
- törzslapot,
- tudományos fokozatot tanúsító oklevelet,
- részletes önéletrajzot,
- erkölcsi bizonyítványt,
- a tudományos munkák jegyzékét és a közlemények egy-egy különlenyomatát.

Előnyben részesülnek azok a pályázók, akik nagy oktatási gyakorlattal rendelkeznek.

Dr. Tigyí József s. k.,
a Pécsi Orvostudományi Egyetem
rektora

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora (4012. Debrecen, Nagyerdei krt. 98.) pályázatot hirdet a Fül-orr-gége Klinikán nyugdíjazás folytán megüresedő 3221 kulcsszámú egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata; a Fül-orr-gége klinika igazgatói teendőinek ellátása, az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; a klinika oktató-nevelő és tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése; továbbá mindazok a feladatok, amelyeket a művelődésügyi miniszter 3/1969. számú rendeletének 4. fejezete, illetve az Egyetemi Szervezeti és Működési Szabályzata a klinika igazgatóinak feladatköréről meghatároz.

A pályázat feltételei:

— orvosi diploma, szakorvosi bizonyítvány, tudományos fokozat, a fül-orr-gége oktatásban és kutatásban, valamint a vezetésben megfelelő tapasztalat és jártasság.

A kinevezésre kerülő egyetemi tanár magángyakorlatot nem folytathat.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a Kórbonctani Intézetben nyugdíjazás folytán megüresedő 3221 kulcsszámú egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a Kórbontani Intézet igazgatói teendőinek ellátása; az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása és vizsgáztatása; az intézet oktató-nevelő és tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése; továbbá mindazok a feladatok, amelyeket a művelődésügyi miniszter 3/1969. számú rendeletének 4. fejezete, illetve az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata az intézet igazgatóinak feladatköréről meghatároz.

A pályázat feltételei:

— orvosi diploma, tudományos fokozat, a kórbontan oktatásban és kutatásban, valamint a vezetésben megfelelő tapasztalat és jártasság.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a II. sz. Sebészeti Klinika szívsebészeti osztályán újonnan szervezett 3221 kulcsszámú egyetemi tanári állásra. A kinevezendő egyetemi tanár feladata a klinika igazgatójának irányítása mellett az elméleti és gyakorlati oktatásban és vizsgáztatásban, valamint a gyógyító és tudományos kutatómunkában való részvétel, különös tekintettel a szívsebészeti gyógyító feladatok ellátására és ezzel kapcsolatos kutatások irányítására.

A pályázat feltételei:

— orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, a szívsebészet oktatásban és kutatásban, valamint a vezetésben megfelelő tapasztalat és jártasság.

A kinevezésre kerülő egyetemi tanár magángyakorlatot nem folytathat.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a Bőrklinikán újonnan szervezett 3221 kulcsszámú egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a klinika igazgatójának irányítása mellett a bőrgyógyászat elméleti és gyakorlati oktatásban és vizsgáztatásban, valamint a klinika tudományos kutatómunkájában való részvétel, különös tekintettel a mykologi laboratórium feladatainak ellátására.

A pályázat feltételei:

— orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, a bőrgyógyászati oktatásban és kutatásban, valamint a vezetésben megfelelő tapasztalat és jártasság.

A kinevezésre kerülő egyetemi tanár magángyakorlatot nem folytathat.

A kinevezendő egyetemi tanárok illetménye a felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezéséről szóló 7/1977. (VII. 27.) OM-MüM számú utasítása szerint a 3221 kulcsszámú állásnak megfelelően kerül megállapításra.

A felsorolt pályázatoknak az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) a pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését ezek között:

— oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok felsorolását, megjelölve, hogy azok hol és mikor jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit, és idegen nyelvi ismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait;

c) a pályázó tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni tervét.

A pályázathoz az alábbiakat kell mellékelni:

1. diplomamásolat,
2. szakorvosi bizonyítvány,
3. törzslap,
4. minősítés,
5. részletes életrajz 2 példányban,
6. tudományos fokozatról igazolás,
7. orvosi nyilvántartásba vételéről igazolás,
8. erkölcsi bizonyítvány,
9. tudományos munkák egy-egy különlenyomata

A pályázati kérelmet a felsorolt mellékletekkel együtt a közzétételtől számított 28 napon belül kell benyújtani a Debreceni Orvostudományi Egyetem Rectori Hivatalához.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet az alábbi oktatási szervezeti egységeknél újonnan szervezett 3222 kulcsszámú docensi állásokra.

— A Gyermekklinikára

a kinevezendő docens feladata és kötelessége a klinika igazgatójának irányítása mellett az elméleti és gyakorlati oktatásban, vizsgáztatásban, betegellátásban, valamint tudományos-kutató munkában való részvétel, különös tekintettel az intenzív újszülött ellátással kapcsolatos teendők ellátására.

— A II. sz. Sebészeti Klinikára

a kinevezendő docens feladata és kötelessége a klinika igazgatójának irányítása mellett az elméleti és gyakorlati oktatásban, vizsgáztatásban, betegellátásban, valamint tudományos-kutató munkában való részvétel, különös tekintettel központi anesthesiológiai szolgálat ellátására.

— A II. sz. Sebészeti Klinikára

a kinevezendő docens feladata és kötelessége a klinika igazgatójának irányítása mellett az elméleti és gyakorlati oktatásban, vizsgáztatásban, betegellátásban, valamint tudományos-kutató munkában való részvétel.

— A Kísérletes Sebészeti Intézethez

a kinevezendő docens feladata és kötelessége az intézet igazgatójának irányítása mellett az elméleti gyakorlati oktatásban, vizsgáztatásban, valamint tudományos-kutató munkában való részvétel.

A pályázat feltételei:

— orvosi diploma, tudományos fokozat, az oktató-nevelő és tudományos munkában, valamint a vezetésben megfelelő tapasztalat és jártasság.

— *A Marxizmus—Leninizmus Intézethez*

A kinevezendő docens feladata és kötelessége az intézet igazgatójának irányítása mellett az elméleti és gyakorlati oktatásban és vizsgáztatásban, valamint tudományos kutatómunkában való részvétel.

A pályázat feltételei:

— Bölcsészettudományi egyetemen szerzett diploma, tudományos fokozat, oktató-nevelő és tudományos munkában, valamint a vezetésben megfelelő jártasság.

A kinevezendő egyetemi docensek illetménye a felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezéséről szóló 7/1977. (VII. 27.) OM-MüM számú utasítása szerint a 3222 kulcsszámú állásnak megfelelően kerül megállapításra.

A felsorolt pályázatoknak az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) a pályázónak munkahelyét, beosztását, beosztását és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését, ezek között:

— oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok felsorolását, megjelölve, hogy azok hol és mikor jelentek meg.

— tudományos fokozatát, kitüntetésait és idegen nyelvi ismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni tervét.

A pályázathoz az alábbiakat kell mellékelni:

1. diplomamásolat,
2. szakorvosi bizonyítvány,
3. törzslap,
4. minősítés,
5. részletes életrajz 2 példányban,
6. tudományos fokozatról igazolás,
7. orvosi nyilvántartásba vételéről igazolás,
8. erkölcsi bizonyítvány,
9. tudományos munkák egy-egy különlenyomata.

A pályázati kérelmet a mellékletekkel együtt a közzétételtől számított 28 napon belül kell benyújtani a Debreceni Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatalához.

Dr. Szabó Gábor s. k.,
egyetemi tanár, rektor

Pályázati felhívás

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tudományos továbbképzési ösztöndíjaira.

Mezőgazdaságtudományi Kar

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet 2 éves időtartamú tudományos továbbképzési ösztöndíjra. Jó szakmai és politikai felkészültségű fiatal szakemberek számára a tudomá-

nyos kutató és egyetemi oktatómunka területén való alapos felkészülés céljából.

A munkabérjellegű ösztöndíj havi összege: 2500 — Ft.

Állattani Tanszék:

1 fő részére

Pályázhatnak agrármérnökök. Az ösztöndíjas gyakornok feladata lesz a tanszék oktató, nevelő és kutatómunkájába való bekapcsolódás.

Állatelettani és Állategészségügyi Tanszék:

1 fő részére

Pályázhatnak Állatorvosi Egyetemet végzettek. Az ösztöndíjas gyakornok feladata lesz az állathigiéniai gyakorlatok vezetésébe való bekapcsolódás.

Állattenyésztési Tanszék:

1 fő részére

Pályázhatnak agrármérnökök.

Az ösztöndíjas gyakornok feladata lesz a tanszék oktató, nevelő és kutatómunkájába való bekapcsolódás, különös tekintettel a baromfitenyésztésére.

Földműveléstani és Növénytermesztési Tanszék:

1 fő részére

Pályázhatnak agrármérnökök.

Az ösztöndíjas gyakornok feladata lesz a tanszék oktató, nevelő és kutatómunkájába való bekapcsolódás.

Növényteni és Növényélettani Tanszék:

1 fő részére

Pályázhatnak az ELTE Természettudományi Karán végzettek és agrármérnökök.

Az ösztöndíjas gyakornok feladata lesz a tanszék kutatómunkájába és a gyakorlati oktatásba való bekapcsolódás.

Talajtani Tanszék:

1 fő részére

Pályázhatnak agrármérnökök.

Az ösztöndíjas gyakornok feladata lesz a talajtan és környezetvédelem oktatásába és gyakorlatvezetésbe való bekapcsolódás.

Gépészmérnöki Kar:

Traktorok-Autók Tanszék:

„Termodinamika és motorelmélet” témában

1 fő részére

Pályázhatnak mezőgazdasági gépészmérnökök.

Matematikai és Számítástechnikai Intézetben:
„Softver munkák agrár alkalmazásai” témában

1 fő részére

Pályázhatnak mezőgazdasági gépészmérnökök.

Mezőgazdasági Építészeti Tanszéken:

„Az építés gazdasági kihatásai, az építés és tartási-technológiai gépesítés összefüggései” témában

1 fő részére

Pályázhatnak építész mérnökök.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó tanulmányi eredményeit;
- a pályázó társadalmi tevékenységét;
- esetleges tudományos diákköri munkáját;
- a pályázat elnyerése esetén a tudományos továbbképzésre vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- részletes önéletrajzt;
- erkölcsi bizonyítványt;
- iskolai, illetve munkáltatói véleményt.

A pályázatot a közzétételtől számított 2 héten belül kell benyújtani az Agrártudományi Egyetem Személyzeti Osztályára. (2103 Gödöllő, Páter K. u.)

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet:

MEZŐGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Agrárgazdaságtani Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra.

Pályázhatnak, akik közgazdasági, vagy agrármérnöki oklevéllel, legalább 5 éves oktatói gyakorlattal és egy idegen nyelvből nyelvvizsgával rendelkeznek, továbbá egyetemi doktori címük van.

A kinevezésre kerülő adjunktus feladata lesz:

- az élelmiszertermelés kapcsolati rendszerének, nevezetesen a mezőgazdaság népgazdasági és belső kapcsolatainak kutatása;
- a termelés területi elhelyezésének és az e téren tapasztalható törvényszerűségeknek a feltárása;
- az ágazati gazdaságtanból a zöldség-gyümölcs-termelés, valamint a sertésenyésztés agrár-közgazdasági kérdéseinek kutatása;
- agrárgazdaságtani gyakorlatok vezetése;
- a fenti témakörök egyes részeiből előadások tartása.

Állattani Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra.

Pályázhatnak azok, akik agrármérnöki diplomával, egyetemi doktori címmel rendelkeznek, és felsőoktatási intézményben legalább 10–12 éves oktató vagy ugyanennyi időn át a szakképzettségnek megfelelő munkaterületen tudományos tevé-

kenységet folytattak, melynek során jelentős oktató-kutató gyakorlatot szereztek.

A kinevezésre kerülő egyetemi adjunktus feladata lesz:

A tanszék oktató-nevelő és tudományos kutató-munkájában való aktív részvétel, az „Állattan” c. tárgy gyakorlati oktatása, a vadbiológiai kutatásokban és a szakmérnökképzésben való közreműködés.

Állattenyésztési Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra.

Pályázhatnak olyan oktatási, kutatási és üzemi gyakorlattal rendelkező agrármérnökök, akik az egyetem oktatói követelményrendszere által az adjunktusi munkakör betöltéséhez előírt, megfelelő eredményekkel (egyetemi doktori cím, szakmérnöki oklevél, idegen nyelvek ismerete, tudományos kutató tevékenységet bizonyító szakirodalmi munkásság, megfelelő oktatói gyakorlat stb.) rendelkeznek.

A kinevezésre kerülő adjunktus feladata lesz:

A tanszék oktató-nevelő, kutatómunkájában való részvétel, különösen a „Szarvasmarhatenyésztés” c. tárgy gyakorlatainak szervezése, valamint a tárgy oktatásában, valamint a tanszék szarvasmarhatenyésztési kutatási témáiban való közreműködés.

Takarmányozás és Tejgazdaságtani Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra.

Pályázhatnak azok, akik az Agrártudományi Egyetemen szerzett mérnöki diplomával és doktorátussal rendelkeznek, mezőgazdasági nagyüzemi gyakorlatuk van és egyetemi oktatói munkakörben hosszabb idő óta jó eredménnyel dolgoztak. Kiváncsálom az általános és részletes takarmányozástan átfogó ismerete, ezen belül a sertéstakarmányozás területén kiemelkedő felkészültség és jártasság az önálló kutatómunkában.

A kinevezésre kerülő adjunktus feladata lesz:

A Tanszék oktató- és kutatómunkájában való részvétel, nevezetesen:

- a takarmányozástani gyakorlatok vezetése az állattenyésztési szakirányuláson és ugyanitt meghatározott témakörben előadás tartása;
- a takarmányozástani gyakorlatok sertéstakarmányozási tananyagának fejlesztése;
- a sertéstakarmányozási kutatás területén önálló feladatok ellátása.

Üzemtani tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra.

Pályázhatnak azok, akik Agrártudományi egyetemi végzettséggel, előnyös öntöző szakmérnöki diplomával rendelkeznek, valamint rendszeres kutatómunka végzése és publikálása, egyetemi doktori cím, 4–5 éves oktatási gyakorlat, ezzel kapcsolatos konkrét gyakorlatvezetési, tananyagfejlesztési tevékenység, a hallgatók nevelésére való készség, illetve ilyen irányú eredmények.

Tudományos diákköri munka és a diplomamunka önálló irányításának készsége. Aktív részvétel a Kar, a Tanszék politikai, társadalmi tevé-

kenységében, annak szervezésében. Orosz nyelv középfokú ismerete, illetve egy — másfél éven belüli állami nyelvvizsga letétele.

A kinevezésre kerülő adjunktus feladata lesz:

— „A Vállalati gazdálkodás” c. tárggyal kapcsolatos gyakorlatok tartása, külső gyakorlatok, tanulmányutak előkészítése, szervezése, vezetése, értékelése, a diplomamunka és tudományos diákköri munka irányítása.

„Az árunövénytermelő ágazatok kialakításának szervezési és ökonómiai kérdései” témakörben, ezenbelül az „Öntözéses növénytermelő ágazatok ökonómiája” témához terv szerinti előadások tartása, e témakörökben a tananyag korszerűsítési munkában való részvétel, gyakorlati és más foglalkozási anyagok önálló kimunkálása.

Az árunövénytermelő ágazatok kialakításának tervezésének, értékelésének témakörben rendszeres kutatómunka végzése. Intenzív részvétel a Tanszék öntözési kutatómunkájában. A kutatómunka eredményeinek rendszeres publikálása.

Vízgazdálkodási és Meliorációs Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra

Pályázhatnak azok, akik egyetemi végzettségű meteorológus oklevéllel rendelkeznek, büntetlen előéletű szakemberek;

- felsőoktatási intézménynél, a feladatok között megfogalmazott tudományterületen 5—10 éves oktató gyakorlattal rendelkeznek;
- erkölcsileg, továbbá szakmai és politikai képzettségük, pedagógiai készségük, jó előadóképességük alapján alkalmasak az oktatómunkára és az ifjúság szocialista nevelésére;
- egyetemi doktori címmel rendelkeznek vagy az annak elnyeréséhez benyújtott disszertációjukat elfogadták, vagy aspiránsok;
- egy világnyelvből — az állami középfokú nyelvvizsga követelményei szerint — legalább középfokú nyelvtudással rendelkeznek.

A kinevezésre kerülő egyetemi adjunktus feladata lesz:

- a tanszék által oktatott „Agrometeorológia” c. tárgy magas szintű oktatása (gyakorlatok tartása, esetenként egy-egy előadás tartása);
- a hallgatók szakmai és politikai nevelése;
- részvétel a tananyag összeállításában, a tananyag és az oktatás folyamatos fejlesztésében;
- részvétel a Tanszék kutatómunkájában, szakmai segítségnyújtás a Tanszéki kutatási- és egyéb feladatok meteorológiai vonatkozásainak megoldásában;
- tudományos diákkörös és diplomatervkészítő hallgatók munkájának irányítása;
- részvétel a Tanszék egyéb munkáiban.
- felkérés vagy kijelölés alapján közreműködés kari, vagy egyetemi bizottságok munkájában, kari, egyetemi feladatok megoldásában;
- részvétel a Kar és az Egyetem politikai, társadalmi tevékenységében és ennek szervezésében;

— saját szakmai, pedagógiai, politikai képzettségének folyamatos fejlesztése.

MG. GÉPÉSZMÉRNÖKI KAR

Mezőgazdasági Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra.

Pályázhatnak azok a mezőgazdasági gépészmérnökök, akik ezen a szakon oklevelet és egyetemi doktori fokozatot szereztek, s akik oktatói gyakorlattal, valamint a szükséges agrárgazdasági, üzemszervezési ismeretekkel rendelkeznek.

Előnyben részesülnek az agrárgépész gazdasági szakmérnöki diplomával rendelkezők.

A kinevezésre kerülő egyetemi adjunktus feladata lesz:

A Tanszék oktató-, nevelő- és kutatómunkájában való részvétel, a „Mezőgazdasági beruházások” c. tárgy önálló előadása, valamint a szükséges jegyzetek megírása.

Ezenkívül feladatát képezi a Tanszék ökonómiai kutatási feladatán belül meghatározott téma művelése és részvétel a „Mezőgazdasági üzemszervezés” c. tárgy gyakorlataiban, ill. a tárgy jegyzetének összeállításában.

Mezőgazdasági Építészeti Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra.

A pályázónak a mezőgazdasági építésben jártnak kell lennie, és az egyetemi oktatásban 5 éves gyakorlattal és műszaki doktori minősítéssel kell rendelkeznie.

A kinevezésre kerülő egyetemi adjunktus feladata lesz:

A Tanszéki oktatómunkában való részvétel azzal, hogy a tananyag egy részét önállóan előadja, a többiben helyettesíti a tanszékvezetőt. Vezeti a gépészmérnök-hallgatók gyakorlatait, s résztvesz a levelező oktatás előadásaiban, a tanszék kutatómunkájában, s a tananyag fejlesztésében, valamint a hallgatók nevelésében.

Mechanika Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra

Pályázhatnak okleveles gépészmérnökök, akik oktatási és — lehetőség szerint — szakmai gyakorlattal is rendelkeznek.

A kinevezésre kerülő egyetemi adjunktus feladata lesz:

A mechanikai gyakorlati oktatások ellátása, szorgalmi előadások tartása és a tudományos diákköri munkákban való részvétel. Közreműködik továbbá a tanszék kutatási programjában, különös tekintettel a szilárdságtanra.

Mezőgazdasági Gépek Üzemeltetése Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra

Pályázhatnak mezőgazdasági gépészmérnöki, vagy egyéb műszaki jellegű egyetemi diplomával, egyetemi doktori fokozattal és a kertészeti gépesi-

tés területén kellő oktatási gyakorlattal és — lehetőség szerint — nagyüzemi termelési gyakorlattal is rendelkezők.

A kinevezésre kerülő egyetemi adjunktus feladata lesz:

A Tanszéken oktatott tárgyakhoz — elsősorban a Kertészeti gépek c. tárgyhöz — kapcsolódó gyakorlatok szervezése és vezetése, valamint e tárgykör egyes fejezeteiből előadások tartása.

Feladata továbbá a kutató- és nevelőmunkában való aktív részvétel.

Mezőgazdaság Villamosítása és Állattenyésztés Gépei Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra

Pályázhatnak okleveles mezőgazdasági gépészmérnökök, akik az élelmiszeripari (vegyipari) gépészet terén széles körű ismeretekkel, kellő elméleti felkészültséggel és több éves felsőfokú oktatási tapasztalattal rendelkeznek.

A kinevezésre kerülő egyetemi adjunktus feladata lesz:

Az „Élelmiszeripari Gépek” c. tárgy egyes fejezeteiből előadások tartása a nappali és levelező tagozaton.

Feladata továbbá e tárgykörhöz és a választott élelmiszeripari tárgyakhoz szükséges oktatási segédletek kimunkálása, a külső előadók munkájának koordinálása és a diplomaterv-feladatok végzése.

KÖZPONTI INTÉZETEK ÉS TANSZÉKEK SZERVEZETE

Mezőgazdasági Jogi Tanszékén 1 fő adjunktusi állásra

Pályázhatnak azok a szakemberek, akik állam- és jogtudományi egyetemi végzettséggel, valamint felsőfokú oktatásban szerzett gyakorlattal rendelkeznek. Előnyben részesülnek, akik a mezőgazdasági jog, illetve a környezetvédelmi jog terén tudományos eredményt felmutatnak.

A kinevezésre kerülő egyetemi adjunktus feladata lesz:

„A mezőgazdasági jog” oktatása, továbbá a posztgraduális szakmérnöki tanfolyamon való specializált oktatás, különös tekintettel a környezetvédelmi jogra; a tanszék tudományos kutatómunkájában való részvétel.

Politikai Gazdaságtani Tanszékén 1 fő adjunktusi állásra

Pályázhatnak azok a szakemberek, akik a Közgazdasági Egyetem politikai gazdaságtan tanári szakos egyetemi végzettséggel, valamint felsőfokú oktatásban szerzett gyakorlattal rendelkeznek. Előnyben részesülnek, akik szakközgazdász képesítéssel is rendelkeznek.

A kinevezésre kerülő egyetemi adjunktus feladata lesz:

A „Politikai gazdaságtan” c. tárgy oktatása, előadások tartása, gyakorlati oktatás vezetése, továbbá a posztgraduális szakmérnöki tanfolyamon való oktatás; a Tanszéken folyó kutatómunkában való részvétel.

Filozófia-Tudományos Szocializmus Tanszékén 1 fő egyetemi adjunktusi állásra

Pályázhatnak azok a szakemberek, akik az ELTE Filozófia Szakán szerezték képesítésüket; egyetemi doktori címmel és legalább 4 éves felsőfokú oktatásban szerzett gyakorlattal rendelkeznek.

Előnyben részesülnek akik a természettudományok filozófiai kérdéseit kutatják.

A kinevezésre kerülő egyetemi adjunktus feladata lesz:

A Filozófia tárgy oktatása; előadások tartása, szemináriumok és konzultációk vezetése; a tantárgy módszertani, pedagógiai továbbfejlesztése; az egyetemi nevelőmunkában és a Tanszéken folyó kutatómunkában való aktív részvétel.

1 fő tanársegédi állásra

Pályázhatnak azok a szakemberek, akik az ELTE tudományos-szocializmus vagy történelem szakán szerezték képesítésüket és felsőfokú oktatási gyakorlattal rendelkeznek.

A kinevezésre kerülő tanársegéd feladata lesz:

A „Magyar Munkásmozgalom története” és a „Tudományos-szocializmus” c. tárgyak oktatásában való részvétel; az oktatott tárgyak módszertani továbbfejlesztése; az egyetemi nevelőmunkában és a tanszéken folyó kutatómunkában való aktív részvétel.

Idegen nyelvi Lektorátuson 1 fő nyelvtanári álláshely

Pályázhatnak azok a nyelvtanárok, akik egyetemen szerzett orosz—angol, vagy orosz—német szakpárosítással és több éves pedagógiai gyakorlattal rendelkeznek.

A kinevezésre kerülő nyelvtanár feladata lesz:

Az egyetemi hallgatók és aspiránsok idegen nyelvű oktatása; a tananyag kidolgozásával és korszerűsítésével járó alkotó munkában való aktív részvétel.

MEZŐGAZDASÁGI FŐISKOLAI KAR
(GYÖNGYÖS 3201, Mátrai u. 36.)

Marxizmus—Leninizmus Tanszékén 1 fő főiskolai tanársegédi állás

Pályázhatnak a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, a MSZMP Politikai Főiskolán vagy a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán szerzett oklevéllel rendelkezők.

Előnyben részesíthetők az oktatási gyakorlattal rendelkezők.

A kinevezésre kerülő tanársegéd feladata lesz:

A „Tudományos-szocializmus” c. tárgy elméleti és szemináriumszerű oktatása. Részvétel a tanszéki oktató-nevelő és tudományos munkában.

Agrárökonómiai Tanszékén 1 fő főiskolai adjunktusi állás

Pályázhatnak a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán vagy az Agrár-

tudományi Egyetem Természettudományi Kar szervező mérnöki szakán végzett és mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező szakemberek.

Előnyben részesülnek a könyvelői gyakorlattal rendelkezők.

A kinevezésre kerülő főiskolai adjunktus feladata lesz:

A „Számvitel és pénzgazdálkodás” c. tárgy elméleti és gyakorlati oktatása.

1 fő főiskolai tanársegédi állás

Pályázhatnak matematika tanári oklevéllel rendelkezők.

Előnyben részesülnek a számítástechnikai gyakorlattal rendelkezők.

A kinevezésre kerülő tanársegéd feladata lesz:

A „Matematika és számítástechnika alapjai” c. tantárgy keretén belül elsősorban a számítástechnika gyakorlati oktatása. Részvétel a tanszéki oktató-nevelő és kutatómunkában.

1 fő főiskolai adjunktusi állás

Pályázhatnak Agrár- ill. Kertészeti Egyetemen szerzett mérnöki oklevéllel rendelkezők.

Előnyben részesülnek a szervező szakmérnöki oklevéllel rendelkezők.

A kinevezésre kerülő főiskolai adjunktus feladata lesz:

Az „Üzemgazdaságtan” c. tantárgy elméleti és gyakorlati oktatása, részvétel a tanszéki oktató-nevelő, fejlesztő és tudományos munkában.

Állattenyésztési Tanszéken 2 fő főiskolai tanársegédi állás

Pályázhatnak Agrártudományi Egyetemen szerzett oklevéllel rendelkezők.

Előnyben részesülhetnek az állattenyésztési gyakorlattal rendelkezők.

A kinevezésre kerülő tanársegéd feladata lesz:

Az „Állattenyésztési technológia és terméfeldolgozás” és az „Állattenyésztés” c. tantárgyak elméleti, de főként gyakorlati oktatásában való részvétel, közreműködés a tanszéki oktató-nevelő és kutatómunkában.

Az egyetemi oktatói álláshelyre pályázóknak rendelkezniük kell az Egyetem követelményrendszerében meghatározott feltételekkel.

Az Egyetem a kinevezendő egyetemi adjunktusokkal és tanársegédekkel 3–5 évre szóló határozott idejű munkaszerződést köt, a nyelvtanárokkal és a főiskolai kar oktatóival határozatlan idejű munkaviszonyt létesít.

A betöltendő állás után a 7/1977. (VII. 27.) OM-MüM számú, együttes utasításban meghatározott illetmény jár.

A pályázatot az előírt mellékletekkel együtt a MÉM Értesítőben történő közzétételtől számított 4 héten belül kell eljuttatni az Agrártudományi Egyetem rektorához, illetve a Főiskolai Kar igazgatójához.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya (2103 Gödöllő, Nyisztor Gy. tér 1) ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;
- eddigi oktató- és kutatómunkájának részletes ismertetését;
- szakirodalmi tevékenységét;
- tudományos fokozatának, esetleges kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését;
- oktató- és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- részletes önéletrajzt;
- egyetemi végzettséget és tudományos fokozat elérését tanúsító oklevél hiteles másolatát;
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt;
- az egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot.

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16–17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 15.30–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, *minden kedden*, 14–15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14–15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126-840 telefonon, a 18-64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Index: 25.105
ISSN 0460-5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. ÁPRILIS 27.

TARTALOM

Személyi rész	71
Jogszabályok	2/1978.(A.K.5.) MTA-F sz. utasítás
Közlemények	A Szegedi Biológiai Központ létesítéséről szóló 1/1971. (A.K.1.) MTA-F. sz. utasítás módosításáról 73 Pályázati felhívások 73 A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 74 A Magyar Tudományos Akadémia főtthkárának fogadó- órája 74 A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és thkárá- nak fogadóórája 74 Az MTA Mikrobiológiai Kutató Csoportja Igazgató Ta- nácsának személyi összetétele 74

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa hazánk felszabadulásának 33. évfordulója alkalmából, kiemelkedő munkájuk elismeréseként a

MUNKA ÉRDEMREND arany fokozatában részesítette:

Hajdu Péter akadémikust, a Nyelvtudományi Intézet igazgatóját,
Kovács Tibort, a Központi Fizikai Kutató Intézet Személyzeti és Munkaügyi Főosztálya főosztályvezetőjét,
Stokum Gyulát, a műszaki tudományok kandidátusát, a Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálat igazgatóját;

a MUNKA ÉRDEMREND ezüst fokozatában részesítette:

Bérczes Tibort, a kémiai tudományok kandidátusát, az MTA Reakciókinetikai Tanszéki Kutatócsoportja tudományos főmunkatársát,
Földi Tamást, a Közgazdasági Információs Csoport igazgatóját,
Gerlei Ottót, a Napfizikai Obszervatórium tudományos munkatársát,
György Lajost, az orvostudományok doktorát, a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet tudományos osztályvezetőjét,
Hopp Lajost, az irodalomtudományok kandidátusát, az Irodalomtudományi Intézet osztályvezetőjét,

Koltay Árpádot, a mezőgazdasági tudományok kandidátusát, a Mezőgazdasági Kutatóintézet tudományos főmunkatársát,
Koltay Edét, a fizikai tudományok doktorát, az Atommag Kutatóintézet tudományos osztályvezetőjét,
Krémer Mihályt, a mezőgazdasági tudományok kandidátusát, a Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet tudományos főmunkatársát,
Lévai Jánosnét, a történelemtudományok doktorát, a Történettudományi Intézet tudományos főmunkatársát,
Németh Ferencet, az Akadémiai Nyomda termelési főosztályvezetőjét,
Patek Erzsébetet, a történelemtudományok kandidátusát, a Régészeti Intézet tudományos főmunkatársát,
Révész Gábort, a közgazdaságtudományok kandidátusát, a Közgazdaságtudományi Intézet tudományos csoportvezetőjét,
Sándor Istvánt, a Magyar Néprajzi Múzeum nyugalmazott tudományos főmunkatársát,
Somogyi Sándort, a földrajztudományok kandidátusát, a Földrajztudományi Kutatóintézet tudományos osztályvezetőjét,
Varga Pétert, a fizikai tudományok kandidátusát, a Központi Fizikai Kutatóintézet Szilárdtest Fizikai Kutatóintézete osztályvezetőjét,
Vasvári Gábort, a kémiai tudományok kandidátusát, a Központi Kémiai Kutatóintézet tudományos főmunkatársát,
Vályi Lászlót, a fizikai tudományok kandidátusát, a Központi Fizikai Kutató Intézet tudományos főmunkatársát;

*a MUNKA ÉRDEMREND bronz fokozatában
részesítette:*

Barabás Endrénét, az Ipargazdaságtani Kutatócsoport személyzeti felelősét,
Bíró Tamást, a fizikai tudományok kandidátusát, az Izotóp Intézet tudományos osztályvezetőjét,
Csaba Lászlót, a Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet tudományos osztályvezetőjét,
Csányi Ferencet, a Műszaki Fizikai Kutatóintézet technikusát,
Felcser Bélánét, a Műszaki Fizikai Kutatóintézet technikusát,
Fickert Albertet, a Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat szakmunkását,
Horváth Esztert, a Központi Hivatal főelőadóját,
Jäger Sándornét, a Központi Hivatal előadóját,
Lakatos Istvánt, a kémiai tudományok kandidátusát, az Olajbányászati Kutatólaboratórium tudományos osztályvezetőjét,
Milley Gyulát, a kémiai tudományok kandidátusát, az Olajbányászati Kutatólaboratórium tudományos osztályvezetőjét,
Nyitrai Zoltánt, a Központi Fizikai Kutató Intézet mb. főosztályvezetőhelyettesét,
Papp Gyulánét, az Állatorvostudományi Kutatóintézet gazdasági vezetőjét,
Tánczos Istvánt, az Izotóp Intézet műszaki ügyintézőjét,
B. Tóth Jánost, a Központi Hivatal Gépkocsi Csoport gépkocsivezetőjét,
Tóth Károlyt, a Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet szakmunkását,
Varga Rudolfot, a Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat elektroműszerészét,
Vince Tamást, a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet laboratórium-vezetőjét.

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkára hazánk felszabadulásának 33. évfordulója alkalmából

„KIVÁLÓ MUNKÁÉRT” kitüntetésben részesítette:

Mészáros Etelkát, a Központi Hivatal előadóját,
Skripeczky Lászlónét, a Központi Hivatal főelőadóját,
Farkas Lászlót, a Központi Hivatal főelőadóját,
Simon Péternét, a TMB Titkárság főelőadóját,
Molnár Gyulánét, a Központi Hivatal előadóját,
Német Jánosnét, a Központi Hivatal ügyviteli alkalmazottját,
Zupka Lajost, a Gépkocsi Csoport vezetőjét,
Miele Sándort, a Gépkocsi Csoport Javító műhely műszerészét.
Papp Istvánt, az Atommag Kutatóintézet gépkocsivezetőjét,
Tar Gábort, az Atommag Kutatóintézet technikusát
Schermann Antalnét, a Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet betanított munkását,
Práger Albertet, a Természettudományi Kutatólaboratóriumok ügyintézőjét,
Fekete Zoltánt, az Izotóp Intézet tudományos ügyintézőjét,
Horváth Ferencet, az Izotóp Intézet műszaki ügyintézőjét,
Tóth Imrét, az Olajbányászati Kutatólaboratórium szakmunkását,

Márkus Lászlót, a Központi Kémiai Kutatóintézet mb. osztályvezetőjét,
Sashegyi Editet, a Központi Kémiai Kutatóintézet műszaki ügyintézőjét,
Szombati Jánost, a Központi Kémiai Kutatóintézet szakmunkását,
Csorba Sándornét, a Műszaki Fizikai Kutatóintézet laboránsát,
Moldvay Árpádnét, a Műszaki Fizikai Kutatóintézet gazdasági ügyintézőjét,
Hites Ferencet, a Műszaki Kémiai Kutatóintézet tudományos titkárát,
Molnár Margitot, a Földrajztudományi Kutatóintézet asszisztensét,
Fáber Józsefet, a Központi Fizikai Kutatóintézet műszaki ügyintézőjét,
Mohácsi Jánost, a Központi Fizikai Kutatóintézet szakmunkását,
Pájer Istvánt, a Központi Fizikai Kutatóintézet osztályvezetőhelyettesét,
Szabó Józsefet, a Központi Fizikai Kutatóintézet mb. művezetőhelyettesét,
Varsányi Irént, a Központi Fizikai Kutatóintézet titkárnőjét,
Holecz Józsefet, a Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet szakmunkását,
Rittgasser Lászlót, a Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet gazdasági ügyintézőjét,
Sántha Jenőnét, a Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet adminisztratív ügyintézőjét,
Porubszky Györgynét, a Matematikai Kutatóintézet főelőadóját,
Szabó Lászlónét, az Anyagszerkezeti és Anyagvizsgálati Tanszéki Munkaközösség műszaki ügyintézőjét,
Kupás Zoltánt, az Antibiotikum Kémiai Tanszéki Kutatócsoport műszaki ügyintézőjét,
Cyranski Ilonát, a Kémiai Akadémiai Tanszéki Munkaközösség technikusát,
Abaváry Mihálynét, a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet tudományos ügyintézőjét,
Baranyai Ferencet, a Biológiai Kutatóintézet betanított munkását,
Hajós Illésnét, a Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet gazdasági ügyintézőjét,
Kurucsai Lajosnét, a Mezőgazdasági Kutatóintézet asszisztensét,
Veress Imrét, a Mezőgazdasági Kutatóintézet csoportvezetőjét,
Paulusz Pálnét, a Botanikai Kutatóintézet laboránsát,
Palotás Pálnét, a Botanikai Kutatóintézet laboránsát,
Orosz Sándort, az Állatorvostudományi Kutatóintézet laboratóriumi asszisztensét,
Bonecz Istvánt, a Szegedi Biológiai Központ Műszaki Részlege művezetőjét,
Traxler Juditot, az Agrártudományi Egyetem Öntözési Munkaközössége asszisztensét,
Oszvald Editet, a SOTE Gyógyszertani Intézete laboratóriumi asszisztensét,
Zsemlye Ferencet, az Állatorvostudományi Egyetem Állathigiéniai Tanszéke laboránsát,
Rozsnyói Sándornét, a Történettudományi Intézet osztályvezetőhelyettesét,
Szincsek Pálnét, a Történettudományi Intézet bibliográfusát,

Zsolnay Évát, a Közgazdaságtudományi Intézet gazdasági ügyintézőjét,
 Mercz Flóriánt, a Pszichológiai Intézet műszaki osztályvezetőjét,
 Árva Jánosnét, a Pszichológiai Intézet laboránsát,
 Balás Vilmost, a Régészeti Intézet műszaki ügyintézőjét,
 Bereczky Jánost, a Zenetudományi Intézet tudományos ügyintézőjét,
 Kovács Józsefnét, a Dunántúli Tudományos Intézet titkárnőjét,
 Láng Józsefnét, az Irodalomtudományi Intézet gazdasági ügyintézőjét,
 Sípó Katalint, az Állam- és Jogtudományi Intézet tudományos ügyintézőjét,
 Végh Magdolnát, az MTA Könyvtára elektrosztatikus gépkezelőjét,
 Demeter Jánosnét, a Világgazdasági Kutatóintézet vezető könyvtárosát,
 Leimetter Jánost, a Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat karbantartó lakatosát,
 Pásztor Gábort, a Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat vezető tervezőjét,
 G. Marton Lajost, az Akadémiai Nyomda monógépszedőjét,
 Décsi Gyulát, az Akadémiai Kiadó főszerkesztőjét,
 Járányi Rudolfot, a Mezőgazdasági Kutatóintézet Gazdasága osztályvezetőjét,
 Németh Józsefet, a Mezőgazdasági Kutatóintézet Gazdasága üzemegység vezetőjét,
 Sára Csabát, a Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálat műszerész gépkocsiveetőjét,
 Szombathy Vilmosnét, a Kutatási Ellátási Szolgálat külkereskedelmi üzletkötőjét,
 Végh Lászlót, a Kutatási Ellátási Szolgálat üzemeltetési osztályvezetőjét,
 Batyky Józsefnét, a Balatonalmádi Tudósüdülő vezetőjét.

Jogszabályok

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkárának 2/1978. (A.K. 5.) MTA-F. sz.

ut as í t á s a

a Szegedi Biológiai Központ létesítéséről szóló 1/1971. (A. K. 1.) MTA-F. sz. utasítás módosításáról.

A Szegedi Biológiai Központ létesítéséről szóló 1/1971. (A. K. 1.) MTA-F. sz. utasítás módosítására a Tudánypolitikai Bizottság elnökének felhatalmazása alapján a következő utasítást adom ki:

1. §. Az utasítás 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„A Biológiai Központ szervezetéhez tartozó tudományos kutatóintézetek:

Biofizikai Intézet

Biokémiai Intézet

Növényélettani Intézet

Genetikai Intézet

Enzimológiai Intézet.”

2. §. Ez az utasítás 1978. október 1. napján lép hatályba. A Biológiai Központ Enzimológiai Részlege az utasítás hatálybalépésének napjától Enzimológiai Intézetként működik.

Márta Ferenc s. k.,

Közlemények Pályázati felhívások

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala, Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a Szegedi Biológiai Központ főigazgatói, SzBK Biokémiai Intézet tudományos igazgatói, az SzBK Enzimológiai Intézet tudományos igazgatói munkakörére 1978. október 1-i hatállyal, és az SzBK Biofizikai Intézet tudományos igazgatói munkakörére 1978. szeptember 1-i hatállyal.

Az igazgató feladata az intézet szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feladatok ellátása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább tudományok doktora fokozat,
- jelentős eredmények a megpályázott intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet, tanszék vagy tudományos osztály vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával,
- tudományos fokozatának, kitüntetései, idegen nyelvismeretének megjelölését,
- jövőbeni vezetői működésére vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot 2 példányban,
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a felhívásra akadémiai intézeti kutató pályázik, úgy csak a jövőbeni vezetői működésre — az intézet tudományos programjára és annak megvalósítására — vonatkozó terveit kell benyújtani.

Az igazgató besorolására és vezetői megbízására a 16/1977. (XII. 1.) MüM sz. rendelettel módosított 2/1974. (II. 17.) MüM sz. rendelet ill. az annak végrehajtásáról intézkedő 1/1978. (A. K. 1.) MTA sz. főtítkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia főtítkárához címezve a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályához (1051 Budapest, V., Münnich Ferenc u. 7.) kell benyújtani a pályázat megjelenését követő egy hónapon belül.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

Az MTA Műszaki Kémiai Kutató Intézet (8201 Veszprém, Pf. 125) pályázatot hirdet tudományos főmunkatársi állás betöltésére az alábbi tématerületre:

Vegyipari művelettan területén előforduló problémák sztochasztikus és determinisztikus fizikai leírása.

A munkakör betöltéséhez okl. fizikusi végzettség és kandidátusi fokozat szükséges.

A pályázat tartalmazza a pályázó munkahelyét, beosztását és fizetését is.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzt,
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázónak meg kell felelnie az MTA főtítkáranak 8/1976. (A. K. I.) MTA-F. számú utasításában a kutató-fejlesztő munkát végző tudományos dolgozók egységes követelményrendszerében a tudományos főmunkatárssal szemben támasztott követelményeknek.

A pályázatot az Intézet igazgatójához kell benyújtani.

*Dr. Blickle Tibor s. k.,
igazgató*

A Budapesti Műszaki Egyetem Alkalmazott Biofizikai Laboratóriuma pályázatot hirdet tudományos munkatársi állásra.

A tudományos munkatárs feladata: részvétel biofizikai jellegű koherens-optikai és akusztikai kutatásokban, mind elméleti, mind kísérleti vizsgálatoknál; a Laboratórium műhelyeinek felügyelete; konzultáció a Laboratóriumban foglalkoztatott diplomamunkáikat készítő hallgatókkal és TDK-sokkal.

Pályázhatnak tudományegyetemen legalább három éve végzett fizikusok, vagy a műszaki egyetemek gépészmérnöki karán finommechanika-optika, villamosmérnöki karon műszer- és mérés technikai vagy híradástechnikai szakon oklevelet szerzett mérnökök. A pályázat elbírálása során előnyben részesülnek azok, akik nyelvvizsgával rendelkeznek, továbbá akik biológiai vagy orvosi területen már dolgoztak.

Az álláshely betölthető 1978. május 15-vel.

A pályázathoz csatolni kell:

- a) részletes önéletrajzt szakmai tevékenység feltüntetésével (két példányban),
- b) szakképzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát,
- c) három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt,
- d) szakmai referenciát (zárt borítékban) tetszőlegesen megválasztott két ismert szakembertől.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a) a pályázó munkahelyét, beosztását és fizetését,
- b) a pályázó eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését (az általa írt könyvek, jegyzetek,

tanulmányok, szabadalmak stb. felsorolását), jelentősebb külföldi tanulmányútjait, tudományos fokozatát, idegen nyelvismeretét és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeli terveit.

A pályázatokat a felhívás megjelenése után 4 héten belül kell eljuttatni a BME Alkalmazott Biofizikai Laboratórium igazgatójához (1111. Budapest, Kruspe u. 2–4.)

*Dr. Meisel János s. k.,
rektor*

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16–17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Igazgatási és Jogi Főosztály

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára *minden hétfőn* 15.30–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Igazgatási és Jogi Főosztály

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden* 14–15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14–15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126–840 telefonon, a 18–64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság

Az MTA Mikrobiológiai Kutató Csoport Igazgató Tanácsának összetétele:

Vezető: Földes István, az orvostudományok doktora, a Kutató Csoport igazgatója

Tagjai:

Jókay István, az orvostudományok kandidátusa, Berghammer Artúrné főkönyvelő, Nagy Gyula a kémiai tud. kandidátusa, Tóth Józsefné az orvostud. doktora, Weiszfeiler Gyula lev. tag,

Állandó meghívottak:

A pártszervezet, a szakszervezet és a KISZ megbízottja.

Természettudományi II. (biológiai) Főosztály

Index: 25.105
ISSN 0460–5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Pédányonkénti ára 3,— Ft.

78.5707 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. MÁJUS 22.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai 1978. III. 28-i ülésétől (13–14. határozatok)	13/1978. sz. határozat	Az Agrártudományok Osztályának tevékenységéről	75
	14/1978. sz. határozat	Az 1978. évi Akadémiai Díjak odaítéléséről	77
Közlemények		Pályázati felhívások	82
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadó- órája	83
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadó- órája	83
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárá- nak fogadóórája	83

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1978. március 28-i ülésétől (13–14. számú határozatok)

Beszámoló az Agrártudományok Osztályának tevékenységéről

Az Agrártudományok Osztálya beszámolójában meghatározta tevékenységének elvi alapját és célját, hangsúlyozva, hogy a MÉM-mel szoros együttműködésben, közösen viselve a felelősséget végzi munkáját az MSZMP XI. Kongresszusa határozatainak és tudománypolitikai irányelveinek sikeres és következetes megvalósításáért az agrártudományok területén.

Ismertette az Osztály hatókörét, tudományos bázisát, a kialakult — és belátható időn belül módosításra nem szoruló — bizottsági hálózatot.

Részletesen értékelte a beszámolóban tudományterületenként a fontosabb tudományos eredményeket, kiemelve, hogy

— a mezőgazdaság iparosodásával egyre jobban előtérbe kerülnek a gépesítés, a kemizálás, a nagyobbhozamú fajták, a növényvédelmi, állategészségügyi és környezetvédelmi feladatok, továbbá üzemtani, üzemvezetési és munkaszervezési tennivalók;

— a mezőgazdasági termelésben a koncentráció és specializáció következtében a struktúra korszerűsítése és mindinkább a műszaki-kémiai-biológiai, valamint az emberi környezeti tényezők összhangját megvalósító komplex fejlesztés válik meghatározóvá, amely arra vezet, hogy a szűkebb értelemben vett agrártudományi kutatásokkal egyidőben növekszik az alapkutatás, illetve a szorosan kapcsolódó tudományágak művelésének a jelentősége.

Jelentős részt szentelt a beszámoló a testületi befolyás növelése eszközeinek és módszereinek ismertetésére. Kiemelte, hogy az Osztály és bizottságai munkájának leglényegesebb területe a tudományos eredmények és teljesítmények rendszeres értékelése, továbbá az agrártudományokhoz tartozó valamennyi tudományterület helyzetének folyamatos áttekintése és feladatainak meghatározása.

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére kérésükre a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

Külön fejezetben foglalkozik a beszámoló

- az Osztálynak a tudományterületéhez kapcsolódó oktatás, szakképzés fejlesztésében kifejtett tevékenységével;
- azokkal az eszközökkel és módszerekkel — beleértve a könyv- és folyóiratkiadást is —, amelyekkel az Osztály és bizottságai a tudományos eredmények gyakorlati bevezetésén és elterjesztésén munkálkodnak;
- az Osztály kapcsolataival, elsősorban az Akadémia és a MÉM közötti együttműködéssel, amelynek jól bevált alapja az évenként megújításra kerülő szocialista szerződés, továbbá a bizottságoknak az Osztályon belül, egymás közötti és más tudományos osztályok bizottságaival kialakult együttműködésével, valamint az Osztálynak és bizottságainak az Akadémián kívüli, és nemzetközi kapcsolataival.

A beszámoló mellékletei ismertetik az agrártudományi kutatóhelyek összefoglaló adatait, az ötödik ötéves terv fontosabb kutatási-fejlesztési feladatait az agrártudományok területéről és a következő másfél-két évtized várhatóan nagy jelentőségű főbb kutatási irányait.

A vitában felszólalók egyetértettek a beszámolóval, amely jó áttekintést ad az Osztály munkájáról.

A vita a következő kérdésekre tért ki:

- az Osztályhoz tartozó tudományos testületek és az agrártudományi kutatóhelyek, valamint az Akadémia más tudományos osztályai, testületei, kutatóintézményei közötti együttműködés nem elég élő és szoros, ezt fejleszteni kell;
- a mezőgazdasági alaptervekenység után képezhető műszaki fejlesztési alap bevezetése — bár nem old meg minden problémát — indokolt és az Akadémia támogatja;
- megvizsgálandó a mezőgazdaságban dolgozó szakemberek agrokémiai képzésének, illetve továbbképzésének helyzete és feladatai;
- az Osztály erősítse kapcsolatait a vidéki akadémiai bizottságok illetékes testületeivel;
- az Osztály és a Természettudományi II. Főosztály kössön az OMFB-vel együttműködési szerződést az információcsere és a közös feladatok hatékonyabbá tételére.

Az Elnökség 13/1978. számú határozata

1. Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi az Agrártudományok Osztályának tevékenységéről szóló beszámolót, amely jól tükrözi az Osztály tevékenységét, irányító, koordináló, tanácsadó és véleményező szerepét. Megállapítja, hogy az Osztály az Akadémia 1970. évi reformja szellemében az agrártudományi kutatásokat egységesnek tekinti és hatását mindjobban igyekszik kiterjeszteni a tudományterület egészére. Tudománypolitikai tevékenységében szorosan együttműködik az Akadémia testületi és hivatali szerveivel, továbbá a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztériummal, közösen viselve a felelősséget az agrártudományok fejlesztéséért.

2. Az Elnökség helyesli és egyúttal megerősíti az Osztály által követett tudománypolitikai és fejlesztési irányvonalat. Főleg a következőkre hívja fel a figyelmet:

- az alap- és alapozó kutatások, valamint az adaptáció fokozottabb támogatása;
- a tudományos eredmények rendszeres értékelésének és gyakorlati bevezetésének, valamint a tudomány és a gyakorlat új együttműködési formáinak, integrációjának előmozdítása;
- az Osztály, valamint bizottságai nemzetközi kapcsolatainak bővítése, a hasonló területen működő akadémiai és nemzetközi társaságok közötti együttműködés előmozdítása. (Két- és többoldalú tudományos ülések, szimpóziumok stb. útján.)

3. Az Elnökség különösen fontosnak tartja az Akadémia és a MÉM közötti együttműködés tartalmi továbbfejlesztését a következő irányban:

- a tudományos tervezés színvonalának emelése, a kutatási irányok összehangolása, a koordináció erősítése, az eredmények közös értékelése, továbbá a kutatási eredmények széles körű ismertetése, gyakorlati bevezetése;
- szorosabb együttműködés kialakítása az intézeti kutatások és a vállalatok kutató-fejlesztő tevékenysége között, ez utóbbiak kibontakozásának elősegítése;
- a tudományos munka erkölcsi és anyagi elismerése összehangolt rendszerének kimunkálása és együttes megvalósítása;
- a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésének közös áttekintése, együttes kiutazási és fogadási programok, valamint képviselő egyeztetése;
- a MÉM ágazati tudományos tanácsok és az akadémiai bizottságok együttműködésének szorosabbra fonása, a feltételek megteremtésével közös bizottságok kialakítása és működtetése.

4. Az Elnökség egyetért azzal, hogy a mezőgazdaságban folyó kutatási és fejlesztési munka ágazatközi kapcsolatainak erősítése és hatékonyabbá tétele érdekében az OMFB-vel is szükséges az Osztály kapcsolatainak szorosabbra fűzése és az együttműködés eddiginél szélesebb alapokon történő kibontakoztatása.

Továbbra is támogatja a mezőgazdasági alaptervekenység után képződő műszaki-fejlesztési alap kimunkálására és bevezetésére tett kezdeményezést.

5. Az Elnökség támogatja az Osztálynak az egyetemi és főiskolai tanszéki kutatások előmozdítására irányuló tevékenységét. Felkéri a főtitkárt, valamint a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztert, hogy vizsgálja meg az agráregyetemi és főiskolai kutatások fokozottabb támogatásainak lehetőségeit. Javasolja továbbá, hogy a MÉM az Osztállyal együttműködve vizsgálja meg az egyetemek és a főhivatású kutatóhelyek közötti munkamegosztás és együttműködés fejlesztésének lehetőségeit.

6. A kapcsolatok bővítésének irányát az Elnökség az interdiszciplináris együttműködés eddiginél fokozottabb fejlesztésében jelöli meg:

- mindenekelőtt a Biológiai, az Orvosi Tudományok és az Agrártudományok Osztálya közötti együttműködés további elmélyítése főleg a mezőgazdasági fejlesztést megalapozó biológiai, ezen belül elsősorban a genetikai és ökológiai kutatásokban az osztályok működéséért felelős alelnök vezetésével;
- a Kémiai, a Matematikai és Fizikai, a Műszaki, a Föld- és Bányászati, a Gazdaság- és Jogtudományok, valamint az Agrártudományok Osztálya és megfelelő bizottságai kapcsolatainak erősítése az Osztály, illetve bizottsági elnökök irányításával.

7. Az Agrártudományok és a Kémiai Tudományok Osztálya a MÉM-mel és az OM-mel együttműködve vizsgálja meg, hogy a mezőgazdaságban dolgozó szakemberek agrokémiai képzésének jelenlegi módszere megfelelő-e, illetve milyen feladatok szükségesek a továbbfejlesztésre.

Az 1978. évi Akadémiai Díjak odaítélése

Az Elnökség 5/1978. számú határozatával bizottságot küldött ki az 1978. évi Akadémiai Díjak odaítélésének előkészítésére. A bizottság 12 díj odaítélésére tett javaslatot.

Az Elnökség 14/1978. számú határozata

Az Elnökség megvitatta az 1978. évi Akadémiai Díjak előkészítő bizottsága javaslatát és azzal összhangban a következőket részesíti Akadémiai Díjban.

I. Osztály

1. Megosztott díj

Farkas Vilmos, a nyelvtudományok kandidátusa, a Nyelvtudományi Intézet tudományos főmunkatársa 5000,— Ft

S. Hámosi Antónia, a Nyelvtudományi Intézet tudományos munkatársa 5000,— Ft

Hexendorf Edit, a nyelvtudományok kandidátusa, a Nyelvtudományi Intézet tudományos főmunkatársa 5000,— Ft

Kiss Lajos, a nyelvtudományok kandidátusa, a Nyelvtudományi Intézet tudományos főmunkatársa 5000,— Ft

Papp László, a nyelvtudományok kandidátusa, a Nyelvtudományi Intézet tudományos főmunkatársa 5000,— Ft

Pusztai Ferenc, az Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK egyetemi docense 5000,— Ft

P. Hidvégi Andrea, az Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK egyetemi docense 5000,— Ft

Kiss Jenő, az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyetemi adjunktusa 5000,— Ft

Zellinger Erzsébet, az Eötvös Loránd Tudományegyetem VTK egyetemi tanársegéde 5000,— Ft

Zsilinszky Éva, az Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK egyetemi adjunktusa 5000,— Ft

„A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára”-nak munkaközössége, szerkesztői és szerzői gárdája a mű I., II. és III. kötetéért, amely a magyar szókincs történetét dolgozza fel mintegy három és félezer lapon.

„A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára” az MTA Nyelvtudományi Intézetének és az ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárástani Tanszékének közös vállalkozásaként készült. A mű I. kötete 1967-ben, II. kötete 1970-ben, a III. kötete pedig 1976-ban jelent meg; teljes terjedelme megközelíti a három és félezer lapot. A magyar szókincs történetét dolgozza föl; mintegy tizenkétezer szócikkben több mint ötvenezer fő- és származékszó eredetét és életútját tárja föl; egyrészt a rájuk vonatkozó legfontosabb adatok filológiai pontos közlésével, másrészt alaki, jelentésbeli, művelődéstörténeti stb. vonatkozásaiak megvilágításával. A címben szereplő „szótár” jelző ez esetben nem a szokványos egy- vagy kétnyelvű szótárak jelölője, hanem a szóanyag betűrendes rendszerű bemutatásának kifejezője. A műnek tehát nem az anyaggyűjtő és -közlő jelleg a fő jellemzője, hanem az egyes szavak és szócsaládok történetét a maguk komplexitásában bemutató tudományos elemző, feldolgozó megközelítés, amelyben minden egyes szócikk egy-egy kisebb-nagyobb önálló cikk, tanulmány jellegével bír.

E szintézis nagy jelentősége nemcsak a magyar szótörténeti nyelvtudomány számára kétségen felüli — egyrészt az eddigi kutatások egységbe foglalásával és számos új, eddig nem publikált eredmény közzétételével, másrészt további kutatásokra való ösztönzéssel és a történeti nyelvészet majd minden területe számára kész forrásanyag szolgáltatásával — hanem jól felhasználható számos társtudomány számára is. Ez utóbbi vonatkozásában elsősorban a magyar művelődéstörténet aknázhathat ki belőle máshonnan gyakran föl sem tárható ismeretanyagot. A mű elméleti megalapozottsága, értékítéleteinek mértéktartó volta, jövővényszó- és nemzetközi szó-anyagának széles európai háttere, szerkezeti arányossága, filológiai és bibliográfiai pontossága a legfontosabb erényei. A mű a hazai és külföldi szakkörökben méltán váltott ki dokumentálható elismerést. A róla eddig megjelent több mint félszáz — jelentős részben külföldi — ismertetés, bírálat, egyhangúlag emeli ki a vállalkozásnak nemcsak a hazai nyelvtudományban való jelentőségét, hanem nemzetközi mércével is mérve számottevő súlyát. A külföldi vélemények közül számos a nyelvtudomány nagy tekintélyű képviselőinek tollából származik.

A művet a munkaközösség másfél évtizedes folytonos, megfeszített munkával állította elő, úgy hogy a készítőik munkaidejük és munkaerejük egészét vagy legnagyobb részét erre áldozták, legtöbbször egyéni tudományos tevékenységük háttérbe szorításával is. Fáradozásuk eredménye a magyar történeti nyelvtudomány eddigi legnagyobb vállalkozása és tudományos színvonalát tekintve is kiemelkedő teljesítménye.

II. Osztály

2. *Bökönyi Sándor*, a biológiai tudományok doktora, az MTA Régészeti Intézet tudományos tanácsadója 25 000,— Ft

„History of domestic mammals of Central and Eastern Europe” c. munkájáért (Akadémiai Kiadó, 1974).

Bökönyi Sándor e művében mintegy 400 hazai régészeti lelőhely közel félmillió állatcsontanyagának új módszerek segítségével történt feldolgozása révén az archeológia új szintézisét alakította ki. Ezzel pedig egy mind az emberiség korai története és gazdaságtörténete, mind pedig az állattenyésztés tudomány szempontjából alaptudomány jellegű terület fejlődését új utakon továbbvitte. A szerző a hazai adatanyag olyan tömegét használta fel, hogy az állattartás egész korszerű periodizációja a magyar anyagra alapul. Erre a vázra, mint normára építette a külföldi ismeretanyag rendszerbe foglalását, ezáltal a magyar régiót a nemzetközi kutatás fontos bázisává tette.

A könyv mind módszerében, mind eredményeiben az interdiszciplináris megközelítés jó példája. Következtetései nem csupán a zoológus, paleontológus vagy állattenyésztési kutató, de a régész, történész és gazdaságtörténész számára egyaránt fontosak, ezt messzemenően alátámasztják a régészeti irodalomban mind hazai, mind kelet-európai vonatkozásban az utóbbi évben megjelent kritikák, valamint az a körülmény, hogy külföldi szerzők számos esetben hivatkoznak könyvére.

3. *Niederhauser Emil*, a történelemtudományok doktora, az MTA Történettudományi Intézet tudományos tanácsadója 25 000,— Ft

„A nemzeti megújulási mozgalmak Kelet-Európában” című (Akadémiai Kiadó, 1977.) művéért.

A szerző 16 kelet-európai nemzet történetének azt a szakaszát foglalja össze, amelyben a burzsoá nemzetté válás megtörténik. Igen széles körű ismeretekkel, újszerűen kapcsolja össze a társadalomtörténeti analízist a nemzetté válás politikai és kulturális problémáival. A munka a korabeli kultúr- és művelődéstörténet egészen egyedülálló összefoglaló feldolgozása, melyben a gazdag anyagot és mély elemzést a tudati szféra és a gazdasági, társadalmi változások kapcsolatának újszerű megfogalmazásával egyesíti.

A szerző munkája alapvető a kelet-európai nemzeti megújulási mozgalmak típusa kidolgozásának szempontjából a 19. század polgári nemzetté válásának folyamatában.

III. Osztály

4. *Lovas István*, a fizikai tudományok doktora, az MTA KFKI Kutató Központ Magfizikai Kutatóintézet tudományos tanácsadója 25 000,— Ft

A rezonancia jelenségek vizsgálatában elért eredményeiért.

A magreakcióban megfigyelhető rezonanciák frekvenciáját és szélességét a reakciókban résztvevő

magok alkatrészeinek (azaz nukleonjainak) száma; térbeli elhelyezkedése és a köztük működő kölcsönhatás határozza meg. A rezonanciák tanulmányozásából tehát a magok struktúrájára lehet visszakövetkeztetni. Ahhoz, hogy ez a visszakövetkeztetés lehetséges legyen, olyan modellre van szükség, amely képes magába ötvözni a magokról egyéb forrásokból már rendelkezésre álló információkat.

Lovas István ilyen modell kidolgozását tűzte ki célul még a 60-as évek elején. A projekciós operátor technikai segítségével, a héjmodell és a kollektív modell elemeit felhasználva kidolgozott egy olyan fizikai modellt, amely jól illeszkedik a nukleonszórás problémájához.

A módszer konkrét alkalmazásaként kiszámította a ^{12}C magon történő rugalmas neutronszerkeztetést, illetve a ^{142}Nd magon történő rugalmas protonszórás hatáskeresztmetszetét. A számításokból meg lehetett határozni a fellépő rezonanciák típusát, energiáját, szélességét, spinjét és paritását. Az eredmények kitűnő egyezést mutattak a tapasztalattal, illetve a később elvégzett kísérletek eredményét helyesen jósolták meg.

A fizikai modell ellenőrzésére egy olyan háromtest modellt szerkesztett, amely a Faddeev-féle integrálegyenletek segítségével egzaktul megoldható. Ezt a modellt továbbfejlesztette, úgy hogy a részecskének belső szabadsági fokai is legyenek. Ily módon lehetővé vált a (p, p), (p, d), (p, n), (d, p), (d, n) és (d, d) reakciókban jelentkező rezonanciák és küszöbjelenségek egymásra hatásának vizsgálata.

A rezonancia jelenségek tanulmányozását 1974-ben kísérleti módszerrel folytatta. Meghatározta a ^{24}Mg magon történő protonszórás hatáskeresztmetszetének a bombázó energia, a gerjesztési energia és a szórási szög függvényében. A kapott, mintegy 2000 hatáskeresztmetszet adatból, elméleti módszerét felhasználva, kiderítette, hogy az általános hiedelemmel ellentétben, a könnyű magokban is ki tud alakulni az ún. óriási kvadrupól rezonancia.

A rezonanciák tárgykörében megjelent 19 publikációjára mintegy 150 irodalmi hivatkozás történt.

5. *Kátai Imre*, a matematikai tudományok doktora, az ELTE TTK Numerikus és Gépi Matematikai Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára

25 000,— Ft

Számelméleti numerikus analízis és számítás-technikai vizsgálatokban elért eredményeiért.

Kátai Imre a matematika több területén ért el kimagasló eredményeket. Több mint száz tudományos dolgozatot írt, amelyekben számos új hatásos módszert dolgozott ki.

Több dolgozatában Turán Pál akadémikus által kezdeményezett témakörben, számelméleti függvényekre vonatkozó lokalizált $\Omega \pm$ becslést bizonyít be, Radoszkij egy gondolatát lényegesen finomítva. Corrádival közösen a kör rácspontjainak számára és az osztóproblémára — Gangadharan eredményét élesítve — a legjobb $\Omega \pm$ becslést adták.

Számos dolgozatában egy Erdős Pál akadémikus által kezdeményezett témakörhöz kapcsolódik. Ezekben a logaritmus függvénynek, mint additív függvénynek a karakterizálásával foglalkozott és bebizonyított több ezzel kapcsolatos régebbi sejtést. Jelentősek az additív számelméleti függvények viselkedésére, egyértelműségi halmazaira vonatkozó vizsgálatai.

Dolgozataiból kitűnik, hogy az aritmetikai, az analitikus és a valószínűségelméleti gondolkodásmódot uralja, s ezeken a területeken jelentős eredményeket ért el.

Tudományos munkásságának jelentős külföldi visszhangja van. Kutatásaihoz számos külföldi matematikus kapcsolódott. Jelentős Kátai problémafelvető készsége, a felvetett problémák egy részét több dolgozatban tette közzé. Ezek máris érdeklődést váltottak ki és számos kutatás kiinduló pontjául szolgáltak. Több szerző cikkének címében is jelezte, hogy Kátai problémával ill. sejtéssel foglalkozik.

1971 óta számelméleti tárgyú kutatások mellett numerikus analízissel, valamint a számítástechnika alkalmazásaival foglalkozik. Jelentősek a véletlen számok genrálásával kapcsolatos vizsgálatai, valamint a számítógépek operációs rendszerének matematikai modelljeire vonatkozó kutatásai.

Közvetlen irányításával tanszékének munkatársai a természettudományok, a műszaki tudományok, valamint az ipar területén több témában dolgoztak ki nagy matematikai felkészültséget igénylő számítógépes eljárásokat.

Kátai Imre oktató és oktatás-szervezési munkája igen széles körű. A tudományegyetemen bevezetett 3 éves programozó matematikus képzés egyik fő szervezője volt. Jelentős részt vállalt a szak tantervének és jegyzeteinek elkészítésében, és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen a számítástechnikai alapképzés megszervezésében.

IV. Osztály

6. Megosztott díj

Ványi András, az Országos Állategészségügyi Intézet igazgatója 7500,— Ft

Palyusik Máttyás, az állatorvostudományok kandidátusa, az MTA Állatorvostudományi Kutatóintézet tudományos főmunkatársa 7500,— Ft

Dankó Gyula, az állatorvostudományok kandidátusa, az Állategészségügyi Intézet (Debrecen) osztályvezetője 5000,— Ft

Szigeti Gábor, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, az Állategészségügyi Intézet (Miskolc) szakállatorvosa 5000,— Ft

A hazai mycotoxin kutatások alapjainak megteremtésében e kutatások nemzetközileg elismert eredményeinek elérésében, s a hazai gyakorlatban való bevezetésében végzett kiemelkedő munkájukért.

Ványi András az MTA Állatorvostudományi Bizottságától 1970-ben kapott megbízást a mycotoxin témacsoport megszervezésére és vezetésére.

Személyes munkája elsősorban a fusariotoxikózisok hazai jelentőségének tanulmányozására irányult. Felmérte az egyes fajok elterjedtségét, toxintermelő képességét. Részletesen tanulmányozta az F-2 ösztrogén hatású fusariotoxin pathomechanizmusát és különböző állatfajok reprodukció képességére gyakorolt káros hatását. Munkatársaival 1975-ben akadémiai jutalomban részesült.

Palyusik Máttyás a stachybotriotoxicosis és fusariotoxiosis elméleti kutatásán kívül hozzájárult a malacok stachybotriotoxicosis alapon kifejlődő anaemiájának, a sertések és a tenyészlovak fusariotoxiosisának a megismeréséhez. A Kulturális Kapcsolatok Intézete és az amerikai National Science Foundation szervezésében eredményes közös kutatást végez a fent említett betegségek toxinjai kémiai tulajdonságainak felderítésében. Mint főelőadó eredményesen képviselte a hazai mycotoxin kutatásokat különböző nemzetközi mikológiai rendezvényeken.

Dankó Gyula a mycotoxin kutató kollektíván belül elsősorban a stachybotriotoxicosissal foglalkozott. Leírta valamennyi hasznos háziállat-fajban a betegség kórképét és azt többször mesterségesen is előidézte. A betegség pathomechanizmusát tanulmányozva immunbiológiai szempontból tett fontos megállapításokat. Kiderítette, hogy a stachybotriotoxinok mikrodózisai klinikai tünetek nélkül is károsíthatják a szervezet immunapparátusát, s ez csökkent reakcióképességhez vezethet.

Szigeti Gábor a mikotoxin kutatócsoport munkáját hasznosan egészítette ki széles körű biológiai és kémiai ismeretein alapuló munkájával. Tevékenysége elsősorban a takarmányok mikrobiális eredetű károsodásának oktatásával, mechanizmusával foglalkozott és ezek felderítésére szolgáló diagnosztikai eljárások kidolgozására irányult.

Legtöbb mikotoxin (8–10-féle) kimutatására alkalmas módszer kidolgozását és hazai bevezetését végezte, ugyanakkor széles körű bevezetést biztosító tisztított toxin-standardok előállítása is az ő érdeme.

V. Osztály

7. Megosztott díj

Dr. Somogyi János az orvostudományok doktora, a SOTE I. Kémiai-Biokémiai Intézet egyetemi tanára 12 500,— Ft

Dr. Vizi E. Szilveszter, az orvostudományok doktora, a SOTE Gyógyszertani Intézet egyetemi docense, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetőhelyettese 12 500,— Ft

Somogyi János a sejtmembránon át történő aktív iontranszport mechanizmusának tisztázásához alapvető adatokkal járult hozzá.

Vizi E. Szilveszter a központi perifériás idegrendszer szinapszisaiban lezajló ingerület átvitel preszinaptikus modulációjának neurokémiai bizonyítása terén ért el eredményeket.

Mindkét kutató az iontranszporttal kapcsolatos vizsgálatok terén fejtett ki értékes munkát.

Somogyi János közel 20 éve foglalkozik a biomembránok aktív iontranszportja vizsgálatával. Az elsők között írta le a Na^+ és K^+ aktív transz-

portért felelős enzimrendszer alapvető tulajdonságait. Az irodalomban elsőként ismertetett olyan eljárást, amely lehetővé tette a $\text{Na}^+ + \text{K}^+$ aktivált adenozintrifoszfátáz (ATPáz) elváltozást a más funkciókat betöltő egyéb ATP-t bontó enzimektől. Az enzimrendszer működésének megismerésében alapvető felismerésnek számít a különböző proteázokkal történő kezelés hatásának elemzése során nyert eredménye, amely szerint az enzimrendszer állandó térszerkezet változása képezi az alapját a Na^+ és K^+ aktív transzportjának a sejtmembránon keresztül. A proteáz kezelés nevéhez fűződő bevezetése az enzimrendszer működésének tanulmányozásában új irányt képez, mely számos, újabban a téma kutatásába bekapcsolódó kutatócsoportok munkájához adott kiindulási alapot. Részletesen vizsgálta fentiekén kívül a membrán enzimek szolubilizálási körülményeit, tisztázta az ATP enzimátikus bontásában a defoszforilációs részreakciókban az ATP módosító szerepét. Ezeket a vizsgálatait 1962 óta folyamatosan közölte a nagyobb részt nemzetközi folyóiratokban. Vizsgálatainak méltatása megtalálható a témát referáló összefoglaló munkákban, melyek prioritását is elismerték. Egyes megállapításait számtalan, a témában megjelent dolgozat idézi.

Jelentősek újabb vizsgálatai is, melyekben különböző herbicidek hatásait tanulmányozta eukariota sejteken. Munkatársaival együtt megállapította, hogy hazánkban nagy mennyiségben használt herbicid, a triklorfenoxietanol gátolja a sejtek energia termelő és felhasználó mechanizmusát. Tisztázták a hatásmechanizmust, s általános érvényű modellt dolgoztak ki a herbicidek és peszticidek hatásmódjára vonatkozóan. Figyelmet érdemelnek továbbá azok a vizsgálatai is, amelyekben különböző perorális antidiabetikumoknak a sejt energia háztartását károsító hatásait ismerteti. Kiemelendőnek ítéltető tudományszervező tevékenysége is. Megalakulása óta tagja az „Az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusa (Bioreguláció)” c. országos szintű kutatási főirány koordináló tanácsának, s egyben vezetője a Koordináló Tanács „Biomembránok a szabályozás mechanizmusában” c. szakmai plénumnak. Jelentékeny szerepe van a magyar biomembrán kutatások koordinálásában és az évenként rendezett membrántranszport konferenciák létrejöttében és szervezésében.

Dr. Vizi E. Szilveszter néhány évvel ezelőtt elsőként szolgáltatott neurokémiai bizonyítékokat az ideg ingerületátvitel presynaptikus gátlásának jelenségére, amikor kimutatta, hogy a noradrenalin presynaptikusan gátolja az acetilcholin felszabadulását.

Később az agykéreg területén is igazolta a noradrenalin presynaptikus gátló hatását.

Hasonló kölcsönhatást írt le a nucleus caudatus területén is: kimutatta, hogy a nigro-striatalis neuronokból felszabaduló dopamin presynaptikusan gátolja a nucleus caudatus interneuronjaiból az acetilcholin felszabadulását.

Az ideg ingerület-áttevődés presynaptikus modulációját a nemzetközi irodalomban is megerősítették, az idegrendszer más területein is igazolták.

Vizi E. Szilveszter az idegrendszer ingerület-áttevődésének fiziológiája és farmakológiája területén kifejtett munkássága révén az egyik legjobban idézett magyar kutató a nemzetközi tudományos irodalomban. Az ezen a területen végzett munkásságának eredményeiről több nagy, összefoglaló cikkben számolt be, melyek neves külföldi kiadóknál jelentek meg.

VI. Osztály

8. *Vajta Miklós*, a műszaki tudományok doktora, mint nyugdíjas a Villamosenergiaipari Kutatóintézet tudományos tanácsadója 25 000,— Ft

A hazai szintetikus megszakító képességvizsgáló berendezés kifejlesztésével, valamint a zárlatkorlátozás elméletének alapozásával elért kimagasló eredményeiért.

Vajta Miklós több évtized óta a nagyfeszültségű hálózatokban keletkező zárlati áramok számításával foglalkozik. Elméleti tevékenységét összekapcsolta olyan fontos gyakorlati területekkel, mint a hazai együttműködő energiarendszer kialakítása, a hazai nagyfeszültségű készülékfejlesztés és a legnagyobb teljesítményű magyar zárlati próbaállomás létrehozása.

Az elmúlt öt évben két területen ért el kimagasló eredményt:

1. Az első terület a hazai szintetikus megszakító képességvizsgáló berendezés kifejlesztése. A szintetikus berendezés megvalósításában Vajta Miklós jelölte ki a hazai kutatási főirányt, a gazdasági kivitelű feszültség-injektáló kapcsolást. Vezeti ezt a kutatási témát és elvi iránymutatása mellett dolgozott egy team a berendezés létrehozatalán. A megalakított szintetikus kapcsolás kísérleti bázisa a hazai nagyfeszültségű megszakító tervezése. Ennek a berendezésnek a segítségével vált lehetővé, hogy a GVM mérnökei ki tudták fejleszteni a HPGE-kk-13 típusú megszakítót, amely a hazai erősáramú technika történetében az első magyar fejlesztésű nagyfeszültségű megszakító.
2. A második terület a zárlatkorlátozás elmélete. Vajta Miklós az elmúlt öt évben feldolgozta ezen a területen a következő 15–20 évben várható feladatok megoldásához szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket. Az erről készült tanulmányt öt cikkből álló sorozatban az Elektrotechnika c. lapban publikálta. A tanulmány a nemzetközi irodalmi ismeretek rendszerezésén túlmenően kijelöli a hazai kutatási irányokat is. A tanulmány a hálózatfejlesztő mérnököknek a következő időszakokban jó és hasznos segédkönyvül szolgálhat a zárlatkorlátozási kérdésekben.

VII. Osztály

9. *Szepesváryné Dr. Tóth Klára*, a kémiai tudományok kandidátusa, a BME Általános Analitikai Kémiai Tanszék docense 25 000,— Ft

Az ionszelektív elektródok analitikai alkalmazásával, elméletével kapcsolatos kutatásaiért és a hazai elektródgyártás megindítása terén kifejtett tevékenységéért.

1963 óta nemzetközileg elismert munkásságot fejt ki az ionszelektív elektródok kutatásában. Közleményei, melyeknek túlnyomó része rangos külföldi folyóiratokban jelent meg, nagy visszhangot keltettek és számos nemzetközi konferencia plenáris előadásának megtartására kapott felkérést. Több monográfiában írt — felkérésre — fejezetet e jelentős tárgyköréről.

Kutatásai jelentősen elősegítették a hazai ionszelektív elektród-gyártás megindulását és rohamos fellendülését. Rendkívül fontos a hazai tudományos közéletben játszott szerepe, mely különböző fontos bizottságok vezetésében és tagságában, valamint a posztgraduális képzésben való intenzív szerepében mutatkozik meg.

VIII. Osztály

10. *Kretzói Miklós*, a földtudományok doktora, nyugalmazott egyetemi tanár 25 000,— Ft

Rudabányáról az ember származástörténetének kezdeti 10—14 millió év előtti időszakából való leleteket tárt fel. A tudományos feldolgozás eredményeként az emberré válás kibontakozásának területét az eddig vélt kis trópusi „sziget”-előfordulások helyett, a Föld egy hatalmas óvilági interkontinentális sávjára terjesztette ki. Rudabányán korábbi leletmentésből, majd 1971-től rendszeres ásatásokból az emberré válás kezdeti szakaszába tartozó — az indiai egykorú Ramapithecus nemzetséghez közelálló — ősi hominida került elő. A leletek feldolgozója, Kretzói Miklós Rudapithecus hungaricus néven vezette be a nemzetközi tudományos irodalomba.

A rendszeres feltáró munkák eredményeképpen ma a hominizáció-történet kezdeti, 10—14 millió év előtti időszakának nemcsak az eddigi világanyagot többszörösen felülmúló mennyiségű (67 leletdarab, 115 foggal), de minőségében és dokumentatív jelentőségében is messze meghaladó leletanyag áll a magyar tudomány — egyben az emberi kultúra — rendelkezésére.

A rudabányai leletanyag jelentőségét a következőkben összegezhetjük:

A hominizáció kibontakozásának területét — az eddig vélt kis trópusi „sziget”-előfordulások helyett, a Föld egy hatalmas óvilági interkontinentális sávjára terjesztette ki.

Egy szerencsés maxilla lelet révén tisztázta, hogy a hominizáció további lépései nem az afrikai Australopithecinacon keresztül vezettek a Homo genusig, hanem azoknak oldalágként történő kihagyásával külön dél-eurázsiai vonalban bontakoztak ki. Kiderül ugyanis leleteink alapján, hogy az Australopithecina erős — tehát primitív — arcformáját a valódi Hominidák már az Australopithecina előtt 8—10 millió évvel elvesztették, tehát ebben a vonatkozásban már akkor fejlettebbek voltak. Másrészt viszont a frontális fogazat redukciójában az Australopithecusok már 2—3 millió évvel ezelőtt sokkal előbbre voltak, mint ameddig a Homo evolúciós trendje mindmáig eljutott. Ezek és más

minuciózusabb jellegek kétségtelenül mutatják, hogy a hominizáció az Australopithecina-tól függetlenül külön, eurázsiai vonalon bontakozhatott ki.

A rudabányai leletanyag lehetővé teszi az európai alsó pliocénben kialakult két fejlődési vonalnak: az emberhez vezető hominizációs vonalnak, másrészt a pongidnak nevezhető specializálódási iránynak megkülönböztetését.

A végtagleletek alapján bizonyítható (az izületi felületek jellege és elhelyezése), hogy a két lábon járás már a Rudapithecus-stádiumban fellépett.

Gazdag kísérő állat és növény maradványanyag segítségével eddigi feltevések helyébe az emberré válás kezdeteinek reális milieu-rekonstrukciója lép.

A tudományos ismereteink fejlődését az emberré válás területén döntően befolyásoló leletanyag első ismertetése 1967. október 10-én történt, az MTA Antropológiai és Humángenetikai Szimpozionján.

További kommunikációi az 1976-os nizzai nemzetközi ős- és koratörténeti kongresszuson, a német antropológusok és humángenetikusok nemzetközi kongresszusán (Hamburg) 1977-ben, illetve a Nature (1975), valamint az Anthropológiai Közleményekben (1976) történtek. A monografikus feldolgozás ez évben került befejezésre.

A rudabányai leletanyagot az elmúlt évek során a kérdés — gyakorlatilag valamennyi — kompetens nemzetközi specialistája megismerte és tanulmányozta. A rudabányai nagy értékű leletanyag ma a hominizáció kezdeti szakaszának legjelentősebb dokumentációs anyagát képviseli.

IX. Osztály

11. *Erdős Tibor*, a közgazdaságtudományok doktora, az MTA Közgazdaságtudományi Intézetének tudományos tanácsadója 25 000,— Ft

„A gazdasági növekedés a fejlett tőkésországokban” (Kossuth Kiadó, 1972), „A termelés korszerűsítése és a gazdasági növekedés” (Kossuth Kiadó, 1974), „Egyensúly, válság, ciklikusság” (Kossuth Kiadó, 1976) c. munkáiért.

A szerző munkásságával nagymértékben hozzájárult a modern kapitalizmusról való korszerű szemlélet kialakításához, a tőkés világgazdaság kutatásának elméleti megalapozásához. Jelentős része van abban, hogy politikai gazdaságtan oktatásunk e téren a nemzetközi élvonalban halad. Külön érdeme, hogy a tőkés gazdaság kérdéseit, növekedési problémáit vizsgálva gazdaságpolitikai alkalmazás szempontjából is figyelemre méltó kutatási eredményeket ért el.

X. Osztály

12. *Megosztott díj*

Bernát Tivadar, a földrajztudományok doktora, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Gazdaságföldrajzi Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára 8333,— Ft

Bora Gyula, a földrajztudományok kandidátusa, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Gazdaságföldrajzi Tanszék egyetemi docense
8333,— Ft

Fodor László, a közgazdaságtudományok kandidátusa, a Magyar Nemzeti Bank osztályvezetője
8333,— Ft

„Világvárosok, nagyvárosok” c. (Gondolat Kiadó, 1973) könyvükért.

A könyv a szerzők több éves kutatásait összegezi. A világot átfogó urbanizációs folyamatokkal, nagyvárosi, világvárosi jelenségekkel foglalkozó munka az igen gazdag nemzetközi irodalom és statisztikai kiadványok eredményeit felhasználva, napjaink egyik legfontosabb és legellentmondásosabb társadalmi jelenségéről, a különböző kontinensek nagyvárosainak sajátosságairól ad átfogó képet. A világvárosokkal összefüggő társadalmi-gazdasági folyamatokat történetiségében is feltárják. Különös figyelmet szentelnek a nagyvárosok válságával, az urbanizáció jövőjével és ezen belül a következő évtizedek metropolisaival kapcsolatos elképzelésekkel összefüggő kérdéseknek. A nagyvárosi fejlődés árnyoldalai között részletesen kitérnek a természeti környezet és városiasodás összefüggéseire; így a levegő és a víz szennyezettségének fokozódására, a vízellátás, a közlekedés, a lakáshiány gondjaira, s a világvárosokon belüli „slummosodás” kérdéseire.

* A könyv második — elemző részében 14 különböző metropolis (London, Párizs, Róma, Moszkva,

Prága, Varsó, Bécs, Koppenhága, Stockholm, Calcutta, Tokió, Chicago, New York, Budapest) példáján keresztül vizsgálják az általános és különös törvényszerűségek érvényesülését. A mű egyik fő erénye, hogy a geográfiai módszerek mellett az elemzés és a szintézis támaszkodik a rokontudományok (település-tudomány, várostervezés, városgazdaság stb.) eredményeire s így annak tárgya a nagyváros komplex problémáinak teljességére szélesül.

A kötet nem elvont tudományos problémákat boncolgat, hanem napjaink aktuális, a nagyvárosi fejlődésre ható kérdések egész sorát fejt ki elméleti és gyakorlati vonatkozásban egyaránt. A hatalmas témaanyagra, elméleti kutatásokra támaszkodó mű a nagyvárosi fejlődés okainak, típusainak és problémáinak feltárásával egy világméretű probléma megismeréséhez nyújt igen fontos elméleti alapot, s ezzel a hazai városrendezési koncepciók megfogalmazásához, az ésszerű területi tervezés érvényesítéséhez is alapot nyújt.

Az újszerű célkitűzés megvalósítása nem csupán a hazai geográfia kutatási módszereit gazdagította, hanem komplex szemléletével és elért eredményeivel, a város kérdésével foglalkozó rokontudományokat is.

A tudományos körökben és a sajtóban a könyv megjelenése egyaránt kedvező elismerést váltott ki. A téma aktualitása és kifejtési módja a közművelődés szempontjából is újszerű, sikerességét a kiadott 4500 példány megvásárlása is jelzi.

Szentágothai János s. k.,
elnök

Bp. 1978. március 29.

Közlemények

Pályázati felhívások

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztálya pályázatot hirdet a Szociológiai Kutató Intézet tudományos igazgatóhelyettesi munkakörére, 1978. szeptember 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat;
- jelentős tudományos eredmények a megpályázott intézet profiljának megfelelő kutatások területén;
- kutatóintézet vagy nagyobb kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;

- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek az ismertetését;
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét;
- tudományos fokozatának, kitüntetéseiének, idegen nyelvismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát;
- részletes önéletrajzot 2 példányban;
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, akkor a pályázatnak a fentebb megjelölt adatokat, mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A tudományos igazgatóhelyettes besorolására és vezetői megbízására vonatkozóan a 16/1977. (XII.1.) MüM sz. rendelettel módosított 2/1974. (II. 17.) MüM sz. rendelet, valamint az 5/1974. (A.K.7.)MTA—F számú főtítkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat az MTA illetékes főtítkárhelyetteséhez címezve az MTA Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztályához (Budapest, V., Münnich Ferenc utca 7.) kell benyújtani a pályázat közzétételétől számított 30 napon belül.

Rottler Ferenc s. k.,
főosztályvezető

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet az Urológiai Klinikán elhalálozás miatt megüresedett klinika igazgatói állásra. A klinika igazgatójának feladata; a klinika igazgatói teendőinek az ellátása; az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása; a klinika oktató-nevelő, tudományos-kutató és betegellátó munkájának irányítása és ellenőrzése; továbbá mindazok a feladatok amelyeket a művelődésügyi miniszter 3/1969. sz. rendeletének 4. fejezete, illetve az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata az intézet igazgatói feladatköréről meghatároz.

A pályázat feltételei:

- orvosi diploma, tudományos fokozat, az urológia oktatásban és kutatásban, valamint a vezetésben megfelelő tapasztalat és jártasság.

A kinevezendő egyetemi tanár illetménye a felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezéséről szóló 7/1977. (VII. 27.) OM-MüM számú utasítása szerint a 3221 kulcsszámú állásnak megfelelően kerül megállapításra.

A kinevezésre kerülő egyetemi tanár magán-gyakorlatot nem folytathat.

A fenti pályázatnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) a pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését, ezek között:

- oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,
- az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok felsorolását, megjelölve, hogy azok hol és mikor jelentek meg,
- tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvi ismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait;

c) a pályázó tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni tervét.

A pályázathoz az alábbiakat kell mellékelni:

1. diplomamásolat,
2. szakorvosi bizonyítvány,
3. törzslap,
4. minősítés,

5. részletes életrajz 2 példányban,
6. tudományos fokozatról igazolás,
7. orvosi nyilvántartásba vételről igazolás,
8. erkölcsi bizonyítvány,
9. tudományos munkák egy-egy különlenyomata.

A pályázati kérelmet a felsorolt mellékletekkel együtt közzétételtől számított 28 napon belül kell benyújtani a Debreceni Orvostudományi Egyetem Rectori Hivatalához (4012. Debrecen Nagyerdei krt. 98.).

Dr. Szabó Gábor s. k.,
egyetemi tanár, rektor

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn 16—17.30 óra között* — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára *minden hétfőn 15.30—17 óra között* — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden 14—15 óra között*,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön 14—15 óra között* tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126—840 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Index : 25.105
ISSN 0460—5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál, az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1300 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Pédányonkénti ára 3,— Ft

78.5802 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. JÚNIUS 7.

TARTALOM

Jogszabályok	3/1978. (A.K.7.) MTA—F. sz. utasítás	A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala ideiglenes Szervezeti és Működési Szabályzatának ki- adásáról 85
Az Akadémia Elnökségének határozatai az 1978. április 25-i üléséről	16/1978. sz. határozat 20/1978. sz. határozat 21/1978. sz. határozat	Az Orvosi Tudományok Osztályának tevékenységéről 95 A politikatudományról 96 Alkalmi bizottság kiküldése a Tudós Klub új szervezeti és működési szabályzatának elkészítésére 97 Az Elnökség egyéb állásfoglalásai 97
Közlemények		A Munkaügyi Minisztérium Munkaerő- és Bérgazdálko- dási Főosztályának közleménye a felsőoktatási intéz- mények nappali tagozatán végzett pályakezdő szakem- berek munkába lépésének nyilvántartására szolgáló adatlap kitöltéséről 97 A Budapesti Műszaki Egyetem jelentkezési felhívása 98 Pályázati felhívások 98 A Magyar Tudományos Akadémia elnökének, főtítkárá- nak, valamint a Tudományos Minősítő Bizottság elnö- kének és titkárának fogadóórája 99

Jogszabályok

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkárának
3/1978. (A.K. 7) MTA-F. sz.

utasítása

**A Magyar Tudományos Akadémia Központi
Hivatala ideiglenes Szervezeti és Működési
Szabályzatának kiadásáról**

1. §.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének egyet-
értésével a Központi Hivatal ideiglenes Szervezeti
és Működési Szabályzatát az utasítás mellékletében
foglaltak szerint állapítom meg.

2. §.

Ez az utasítás a kihirdetése napján lép hatályba.
Egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Tudományos
Akadémia elnökének és főtítkárának 4/1971. MTA
(A.K.20.) számú együttes utasítása.

Márta Ferenc s. k.,

Melléklet a 3/1978 (A.K.7). MTA—F sz. utasításhoz

**A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALÁNAK IDEIGLENES
SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA**

ÁLTALÁNOS RÉSZ

I. FEJEZET

**A KÖZPONTI HIVATAL FELADATAI ÉS
SZERVEZETE**

1. §.

A feladatkör

(1) A Magyar Tudományos Akadémia Központi
Hivatala országos hatáskörű tudományos szak-
igazgatási szervként ellátja egyrészt a Minisz-
tertanács által az Akadémia főtítkárá hatáskö-
rébe utalt országos és felügyeleti feladatokat,
másrészt biztosítja az Akadémia tudományos
testületeinek működéséhez szükséges feltétele-
ket.

(2) Országos feladatok különösen

- az OTTKT-ből az Akadémiára bízott főirányok szervezése (kialakítása, irányítása);
- az Akadémia tudományos feladatait szolgáló nem akadémiai kutatóhelyeken — elsősorban az egyetemeken — folytatott kutatások szervezése és támogatása, az akadémiai és nem akadémiai kutatóhelyek együttműködésének elősegítése;
- nemzetközi tudományos, nem kormányközi szervezetekben való magyar részvétel koordinálása;
- a természettudományok országos koordinálása;
- a kutatói káderpolitikával kapcsolatban az Akadémiára bízott országos feladatok ellátása;
- a Minisztertanács, valamint az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke által átruházott hatáskörben árhatósági jogkör gyakorlása;
- a műszergazdálkodásból az Akadémiára bízott országos feladatok ellátása;
- a kutatási-fejlesztési célt szolgáló jelentős beruházások véleményezése;
- jogszabály vagy felettes szerv által az Akadémiára bízott egyéb országos kutatásszervezési és kutatási feladatok ellátása.

(3) Felügyeleti feladatok különösen

- az Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények és az általa támogatott kutatások tudományos szakigazgatásának irányítása, intézmények létrehozása és megszüntetése, illetőleg feladatkörük meghatározása;
- az Akadémia felügyelete alatt álló intézmények működésének elbírálása, általában a szakigazgatási ellenőrzés gyakorlása;
- az akadémiai intézmények tekintetében jogszabályokban, illetőleg egyéb állami határozatokban foglalt rendelkezések végrehajtása. Az Akadémia felügyelete alá tartozó intézményekre kiterjedő hatállyal normatív utasítások kiadása;
- konkrét kutatási feladatok esetenkénti kitűzése;
- az akadémiai intézmények szervezeti és működési elveinek megállapítása;
- az akadémiai kutatóhelyeken elért tudományos kutatások gyakorlati hasznosítását előmozdító intézkedések, illetőleg rendelkezések kiadása;
- a tudományos kutatások eredményeinek nyilvánosságra hozatala érdekében a tudományos könyv- és folyóirat kiadás tervszerű irányítása;
- az Akadémia intézményeinek képviselete;
- az MTA és a felügyelete alá tartozó intézmények költségvetési és beruházási, valamint béralap és létszámgigényeinek megtervezése, a keretek felosztása, az azokkal való gazdálkodás szervezése, irányítása és ellenőrzése;
- az Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények személyzeti munkájának irányítása;

- országos érvényű fejlesztési irányelvek és ajánlások érvényre juttatása;
- az akadémiai intézmények számára a nemzetközi tudományos kapcsolatok fejlődését előmozdító intézkedések, illetőleg rendelkezések kiadása;
- az MTA-hoz tartozó tudományos egyesületek és társaságok állami felügyeletének ellátása, működési feltételeik biztosítása;
- vállalatok, üdülők, jóléti- és egyéb intézmények alapítása, irányítása és felügyeletének ellátása;
- az Akadémia felügyelete alá tartozó szervezetek működésével kapcsolatos közérdekű bejelentések és panaszok elintézése.

- (4) A Központi Hivatal feladata a tudományos testületek (a közgyűlés, az elnökség, a tudományos osztályok, valamint a bizottságok) működéséhez szükséges operatív szervező-, előkészítő és ügyviteli munka ellátása.

2. §.

A szervezet

- (1) A főtitkár az 1. §-ban meghatározott feladatait az Akadémia Központi Hivatala közreműködésével látja el.
- (2) A főtitkár a Központi Hivaltal a főtitkárhelyettesek és a hivatalvezető, továbbá a főosztályok vezetőinek közreműködésével irányítja.
- (3) A főtitkár az elnökkel egyetértésben jár el minden olyan kérdésben, amely az Akadémia testületi szerveinek hatáskörét és működését érinti.

3. §.

- (1) A Központi Hivatal szervezete a következő:
- a) — Természettudományi I. Főosztály;
 - Természettudományi II. (biológiai) Főosztály;
 - Társadalomtudományi Főosztály mint tudományági főosztályok.
 - b) — Igazgatási és Jogi Főosztály;
 - Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya;
 - Pénzügyi Főosztály;
 - Személyzeti Főosztály mint funkcionális főosztályok.
 - c) — Tudományos Testületi Titkárság;
 - Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága
- (2) Egyes ágazati, koordinálási, együttműködési stb. feladatok ellátására a főtitkár időszakos programirodát, irodát, titkárságot (a következőkben: irodát) létesíthet egy vagy több akadémiai intézmény szervezetéhez kapcsolva.

II. FEJEZET

A KÖZPONTI HIVATAL VEZETŐI ÉS ÜGYINTÉZŐI

4. §.

A főtitkár személyes hatásköre

A főtitkár személyes hatáskörben jár el különösen a következő ügyekben:

- a) Országos hatáskörű kérdésekben magasabb állami és társadalmi szervek előtt az Akadémia és a Központi Hivatal képviselte;
- b) előterjesztések, javaslatok és jelentések megtétele az a) pontban foglalt ügyekben;
- c) főtitkári normatív utasítások, továbbá a magasabb rendű jogszabályok és más rendelkezések végrehajtására irányuló egyéb intézkedések kiadása;
- d) az Akadémia felügyelete alatt álló intézmények alapítására, átszervezésére és megszüntetésére vonatkozó rendelkezések kiadása;
- e) az Akadémia pénzügyi, beruházási, béralap és egyéb igényeinek megtervezése, a beruházási és költségvetési keretek felosztása;
- f) külön rendelkezések szerint a munkáltatói jogok gyakorlása;
- g) kormánykitüntetésekre vonatkozó előterjesztések megtétele;
- h) a „Kiváló Munkáért” és egyéb kitüntetések adományozása és megvonása;
- i) az Akadémia tudományos társaságai és egyesületei alapszabályának jóváhagyása;
- j) döntés, illetőleg intézkedés azokban az ügyekben, amelyeket jogszabály kifejezetten a főtitkár személyes hatáskörébe utalt vagy amelyeket egyébként saját hatáskörébe vont.

5. §.

A főtitkárhelyettesek

- (1) A főtitkárhelyettesek ellátnak a — külön rendelkezések szerint megjelölt — főosztályok és intézmények felügyeletét. Döntenek, illetőleg intézkednek a főtitkár által hatáskörükbe utalt ügyekben. Helyettesítik a főtitkárt az általa meghatározott ügyekben. Miniszterhelyettesi szinten tartják a kapcsolatot, illetőleg képviselik a Központi Hivatalt.
- (2) A főtitkárt távollétében az általa megjelölt főtitkárhelyettes helyettesíti.
- (3) A főtitkárhelyettesek a felügyeletük alatt álló tudományági főosztályok közreműködésével különösen
 - irányítják a kutatási tervek kidolgozását, saját hatáskörben főosztályi szintű kutatási feladatokat jelölnek ki,
 - rendszeresen figyelemmel kísérik a kutatóhelyek munkáját, véleményezik és elbírálják ezek működését.
- (4) A 3. §-ban felsorolt főosztályok felügyeletének főtitkárhelyettesek közötti megosztását a főtitkár határozza meg.
- (5) A főtitkárhelyettesek feladatuk ellátásához bármely főosztály, illetőleg az Akadémia felügyelete alatt működő intézmény közreműködését igénybe vehetik. Intézkedésükről az illetékes főtitkárhelyettest értesítik, amennyiben az a másik főtitkárhelyettes felügyeleti jogkörét érinti. Az egyik főtitkárhelyettes távollétében feladatait a másik főtitkárhelyettes látja el.
- (6) A főtitkárhelyettesek a külön rendelkezések szerint gyakorolják a munkáltatói jogokat.

6. §.

A hivatalvezető

- (1) A Központi Hivatal szervei tevékenységének összehangolása a hivatalvezető feladata.
- (2) A hivatalvezető közvetlen felügyeletet az Igazgatási és Jogi Főosztály, valamint a Pénzügyi Főosztály felett lát el.
- (3) A főtitkárhelyettesek felügyelete alá tartozó főosztályok, továbbá a Tudományos Testületi Titkárság felett a hivatalvezető hivatali felügyeletet gyakorol.
- (4) A hivatalvezető a külön rendelkezések szerint meghatározott jogkörben gyakorol munkáltatói jogokat.
- (5) A hivatalvezető a főtitkár felhatalmazása alapján képviseli a Központi Hivatalt külső szervek előtt.
- (6) A hivatalvezető tekintetében a munkáltatói jogokat a főtitkár gyakorolja.

7. §.

A főosztályok vezetői és helyetteseik

- (1) A főosztályvezető a jogszabályok, továbbá a felsőbb szervek és a főtitkár, a felügyeletet gyakorló főtitkárhelyettes, illetőleg a hivatalvezető rendelkezései alapján irányítja a főosztály munkáját. Felelős a vezetése alatt álló szervezet működéséért, továbbá a hatáskörébe utalt feladatok teljesítéséért és ellenőrzéséért.
- (2) A főosztályvezető feladata különösen
 - a) a főosztályi szervezeti egységek irányítása és rendszeres beszámoltatása;
 - b) a főosztály feladat körébe tartozó előterjesztések, normatív utasítások és egyéb rendelkezések kiadványozásra történő előkészítése, továbbá az Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények számára szakmai irányelvek és elvi állásfoglalások kialakítása;
 - c) a főosztály feladat körébe tartozó kérdésekben a főosztály — külön felhatalmazás alapján — a Központi Hivatal képviselte;
 - d) javaslattétel bérmegállapításra, Főtitkári Dícséret, jutalom, illetőleg kitüntetés adományozására;
 - e) döntés azokban az ügyekben, amelyeket a főtitkár, a főtitkárhelyettes, illetőleg a hivatalvezető a hatáskörébe utalt;
 - f) külön rendelkezések szerint meghatározott körben a munkáltatói jogok gyakorlása.
- (3) A főosztályvezetők tekintetében a munkáltatói jogokat a főtitkár gyakorolja.
- (4) A főosztályvezetőhelyettes a főosztályvezetőt annak távollétében helyettesíti, az illető főosztály sajátosságaival összhangban a főosztályvezető által meghatározott munkamegosztás alapján részt vesz a főosztály irányításában, ellátja a hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.
- (5) A főosztályvezetőhelyettesek tekintetében a munkáltatói jogokat a hivatalvezető gyakorolja.

8. §.

Tudományos titkárok

- (1) A tudományos titkár az Akadémia elnöke, alnökei, illetőleg az osztályelnökök tartalmi irányítása mellett részt vesz a testületi szervek folyamatos működésének biztosításában, tudománypolitikai és tudományszervezési munkájával elősegíti a testületi szervek, különösen a tudományos osztály működését.
- (2) A tudományos titkár tekintetében a munkáltatói jogokat a főtitkár — az Akadémia elnökével egyetértésben — gyakorolja.
- (3) A tudományos titkár a Tudományos Testületi Titkárság keretében, a Titkárság vezetőjének koordinálása mellett végzi munkáját.

9. §.

Osztályvezetők és helyetteseik

- (1) Az osztályvezető felelős a vezetése alatt álló egység működéséért. A főosztályvezetőtől kapott irányelvek és rendelkezések szerint irányítja és ellenőrzi annak tevékenységét, továbbá esetenként — külön felhatalmazás alapján — eljár a Központi Hivatal képviselőjeként.
- (2) Az osztályvezetőhelyettes az osztályvezető távollétében ellátja annak teendőit, továbbá irányítja és ellenőrzi a hozzá beosztott dolgozók munkáját, emellett ügyintézői tevékenységet is végez.
- (3) Az osztályvezető és osztályvezetőhelyettes tekintetében a munkáltatói jogokat a hivatalvezető gyakorolja.

10. §.

Csoportvezetők és ügyintézők

- (1) A csoportvezető felelős a vezetése alatt álló csoport működéséért, irányítja és ellenőrzi annak tevékenységét, emellett az irányítását ellátó vezető által megszabott keretek között ügyintézői tevékenységet is végez.
- (2) Az ügyintéző felelős a vezetői által rábízott feladatok önálló ellátásáért. Munkáját legjobb tudása szerint, a munkatervben, munkaköri leírásban, illetőleg a felettese utasításának megfelelően a jogszabályok, szakmai előírások és ügyviteli szabályok betartásával kell végeznie. Az ügy elintézéséért a kiadmányozási joggal felruházott vezetővel együtt felelős.
- (3) Az ügyvitelt ellátó és kisegítő dolgozók a számukra meghatározott feladatokat kötelesek el látni és azok lelkiismeretes teljesítéséért tartoznak felelősséggel.
- (4) A csoportvezető, főelőadó és előadó tekintetében a hivatalvezető, az ennél alacsonyabb besorolású dolgozó tekintetében a főosztály vezetője gyakorolja a munkáltatói jogokat.

III. FEJEZET

A KÖZPONTI HIVATAL MŰKÖDÉSI SZABÁLYAI

11. §.

Tanácsadó fórumok

- (1) Az Akadémia Központi Hivatala és a tudományos testületek közötti együttműködésből adódó konkrét feladatokat az Akadémia Vezetői Értekezlete megtárgyalja. A Vezetői Értekezleten a Központi Hivatal részéről a főtitkár, a főtitkárhelyettesek és a hivatalvezető vesznek részt.
- (2) A főtitkár a tudományos szakigazgatás tevékenységét érintő fontos kérdésekben operatív döntései kialakítása végett főtitkárhelyettesi értekezleteket tart.
- (3) A tudományos szakigazgatás tevékenységét érintő legfontosabb elvi kérdésekben tanácsadó fórumként a főtitkár mellett Főtitkári Kollégium működik.
- (4) A hivatalvezető a Központi Hivatal előtt álló feladatok megtárgyalására és összehangolására, valamint a végzett munka ellenőrzésére főosztályvezetői értekezleteket tart.
- (5) A főtitkárhelyettesi értekezlet, a Főtitkári Kollégium és a főosztályvezetői értekezlet működését külön szabályok határozzák meg.

12. §.

Alá- és fölrendeltség

- (1) A dolgozó — beosztására tekintet nélkül — köteles
 - a) felettesitől kapott rendelkezéseket végrehajtani, továbbá
 - b) a felsőbb vezetőktől közvetlenül kapott rendelkezésekről a közvetlen felettesét haladéktalanul tájékoztatni.
- (2) Ha a dolgozó a felettesétől kapott rendelkezéssel nem ért egyet, mert az jogszabályt vagy az Akadémia érdekeit sérti, köteles erre a körülményre felettese figyelmét felhívni, észrevételeit az ügyiraton is feltüntetetheti. Az utasítást azonban ebben az esetben is végre kell hajtania, kivéve ha a rendelkezés végrehajtása egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné vagy egyébként az érdekeit védő jogszabályba ütközik. Ha az utasítás végrehajtásával a dolgozó bűncselekményt követne el, az utasítás végrehajtását meg kell tagadnia.

13. §.

A főosztályok együttműködése

- (1) A főosztályok egymás mellé rendelt hivatali szervek. Tevékenységüket egymással szoros együttműködésben végzik.
- (2) Az egyes főosztályok feladatkörébe tartozó, de más főosztályok feladatkörét is érintő ügyekben az érdekelt főosztályok bevonásával kell eljárni. Az ennek során felmerült vitás kérdésekben a közös álláspont kialakítását egyeztetés útján

kell megkísérelni. Ha ez nem vezet eredményre, a vitás ügyet a hivatalvezetőhöz kell felterjeszteni.

- (3) A Tudományos Testületi Titkárság keretében működő tudományos osztálytitkárságok a feladatkörükbe tartozó ügyekben a tudományági főosztályokkal közvetlenül tartják a kapcsolatot.
- (4) A tudományági főosztályokon a funkcionális feladatokat ellátó dolgozók — pénzügyi, személyzeti, nemzetközi kapcsolatok ügyintézői — a tudományági főosztályvezető közvetlen, és az illetékes funkcionális főosztályvezető elvi, szakmai irányítása mellett végzik munkájukat.

14. §.

Intézmények felügyelete

- (1) A kutatóintézetek és egyéb intézmények felügyeletének ellátása az illetékes — különös részben meghatározott — főosztályok feladata.
- (2) Az intézmények részére működésükre, tevékenységükre vonatkozó rendelkezést csak a felügyeletet ellátó főosztály útján lehet kiadni.
- (3) Több intézményt, vagy az intézményhálózat egészét érintő, funkcionális feladatokkal összefüggő (pénzügyi, személyzeti, munkaügyi, nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó stb.) rendelkezést az illetékes funkcionális főosztály a felügyeletet ellátó főosztállyal a 13. §. (2) bekezdésében foglalt egyeztetés után adhat ki.

15. §.

Külső szervekkel való kapcsolat

- (1) A minisztériumok és országos hatáskörű szervek illetékes főosztályaival a munkakapcsolatot a feladatkörébe tartozó ügyekben az illetékes főosztály tartja.
- (2) A Minisztertanács Titkárságával, a Tudáspolitikai Bizottság Titkárságával, a minisztériumok és országos hatáskörű szervek titkárságával (Igazgatási Főosztályával stb.) a közvetlen kapcsolatot általában az Igazgatási és Jogi Főosztály, a testületi működéssel összefüggő ügyekben pedig a Tudományos Testületi Titkárság tartja.

16. §.

Külföldi szervekkel való kapcsolat

- (1) Külföldi szervekkel elsősorban a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya tartja a kapcsolatot. A többi főosztály a külföldi szervekkel csak a Szabályzatban feladatkörébe utalt kérdésekben, továbbá külön felhatalmazás alapján tarthat kapcsolatot.
- (2) A főosztályokon külföldi vendéget fogadni és vele hivatalos jellegű megbeszéléseket folytatni csak a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályával való egyeztetés után lehet. Külföldi részére bármilyen hivatalos irat átadásához az illetékes főtitkárhelyettes, illetve a hivatalvezető előzetes hozzájárulása szükséges.

17. §.

A hivatali szakszervezeti szervekkel való együttműködés

Az illetékes hivatali vezetők a hatályos jogszabályok szerint kötelesek a dolgozók munkaviszonyát, munka- és életkörülményeit érintő kérdésekben az illetékes szakszervezeti szervekkel (Sz. B., bizalmi stb.) együttműködni.

18. §.

Kiadmányozási és utalványozási jog

- (1) A kiadmányozási jog a főtitkárt és helyetteseit, a hivatalvezetőt, a főosztályvezetőket és helyetteseiket, az osztályvezetőket és helyetteseiket, a csoportvezetőket, valamint az ügyintézőket a (2)–(6) bekezdésben foglaltak szerint illeti meg.
- (2) A főtitkár kiadmányozza mindazoknak az ügyeknek iratait, amelyekben személyes hatáskörében jár el vagy személyes hatáskörébe von.
- (3) A főtitkárhelyettesek, valamint a hivatalvezető kiadmányozzák a hatáskörükbe utalt ügyek intézésére vonatkozó iratokat.
- (4) A főosztályvezetők és helyetteseik, valamint a tudományos titkárok gyakorolják a kiadmányozás jogát a hatáskörükbe tartozó mindazon ügyekben, amelyekben az aláírás joga nincs magasabb szintű vezető részére fenntartva.
- (5) Az osztályvezetőket, helyetteseiket, a csoportvezetőket és az ügyintézőket ügykörükben a kiadmányozás joga azokban az ügyekben illeti meg, amelyekre vonatkozóan a közvetlen felettesüktől felhatalmazást kaptak.
- (6) A főosztályok vezetői kötelesek helyetteseik, illetőleg az osztályvezetők, a csoportvezetők és az ügyintézők aláírási jogának körét és annak feltételeit megállapítani.
- (7) A Központi Hivatal költségvetése terhére utalványozást teljesíteni csak a Gazdasági Osztály vezetőjének ellenjegyzése után lehet.

19. §.

A Központi Hivatal álláspontjának képviselése

- (1) Értekezleten és más hivatalos tárgyaláson a Központi Hivatal a főtitkáron, főtitkárhelyetteseken és a hivatalvezetőn kívül csak az képviselheti, aki arra a Szabályzat alapján jogosult, vagy az, aki a jogosulttól a képviselőre külön felhatalmazást kapott.
- (2) Aki a Központi Hivatal képviselőjére jogosult, külön felhatalmazás nélkül csak munkakapcsolat keretében és a döntés előkészítését szolgáló tárgyaláson vehet részt, a Központi Hivatal terhelő kötelezettséget azonban nem vállalhat.
- (3) A tárgyaláson részt vevő dolgozó — beosztására tekintet nélkül — csak a Központi Hivatal összehangolt álláspontját képviselheti.

20. §.

Előterjesztések, normatív utasítások előkészítése

- (1) A Központi Hivatal feladatkörébe tartozó előterjesztés, illetőleg normatív utasítás (a továbbiakban: előterjesztés) szakmai tervezetét az ügykör szerint elsősorban érdekelt főosztály köteles előkészíteni.
- (2) A jogszabály szakmai tervezetét az illetékes főosztály készíti el, majd a Hivatalon belüli egyeztetés után az Igazgatási és Jogi Főosztály részére megküldi. Az Igazgatási és Jogi Főosztály a tervezetet jogpolitikai és szerkesztési szempontból felülvizsgálja, szükség esetén külső szervekkel is véleményezteteti, majd kiadásra előkészíti.
- (3) Hivatalon belüli véleményeltérés esetén a vitás ügyek eldöntésére vonatkozó rendelkezések szerint kell eljárni. Ha a jogszabály tervezetével kapcsolatban külső szervek tettek olyan észrevételt, amelyek saját hatáskörben nem fogadhatók el, az ellenvélemények megvitatása céljából egyeztető tárgyalást kell tartani. Az egyeztető tárgyalást az Igazgatási és Jogi Főosztály és a szakmai tervezetet készítő főosztály együttesen készíti elő.
- (4) Ha a felsőbb szerv részére teendő előterjesztés az előírt határidőben nem nyújtható be, a határidő meghosszabbítására vagy az előterjesztési kötelezettség törlésére az ügykör szerint elsősorban illetékes főosztálynak kell javaslatot tenni. A javaslatot kellő indokolással a felügyeletet gyakorló főtítkárhelyettes, illetve a hivatalvezető terjeszti a főtítkár elé.
- (5) A szakmai irányelvek, elvi állásfoglalások és közlemények tervezetét a kiadó főosztály szükség esetén az Igazgatási és Jogi Főosztállyal, továbbá más érdekeltekkel egyezteteti.

21. §.

Előterjesztések és jogszabályok véleményezése

- (1) A külső szervek által megküldött előterjesztések és jogszabályok előzetes tervezetére munkakapcsolat keretében az érdekelt főosztály vezetője, hivatali szinten az Igazgatási és Jogi Főosztály vezetője, végleges tervezetére pedig a főtítkár tehet hatályos nyilatkozatot.
- (2) A jogszabály- és egyéb tervezeteknek az érdekelt főosztályokkal történő véleményeztetéséről, az általuk tett észrevételek összehangolásáról és a Központi Hivatal állásfoglalásának kialakításáról az Igazgatási és Jogi Főosztály vezetője köteles gondoskodni.
- (3) Azokban az ügyekben, amelyekben külső szervek a tudományos testületeket tanácsadás, illetőleg tudományos testületi vélemény érdekében keresték meg, az Akadémia elnökének, illetőleg az illetékes tudományos testületeknek választtervezeteit a Tudományos Testületi Titkárság az Igazgatási és Jogi Főosztály közreműködésével készíti el.

22. §.

Jogszabályok végrehajtása, nyilvántartása és megőrzése

- (1) Az érdekelt főosztályok a jogszabályok és felsőbb szervek által kiadott határozatok végrehajtásához szükséges intézkedéseket kijelölés alapján, illetőleg, ha azokból nyilvánvalóan kitűnik, hogy a végrehajtás a főosztály feladatkörébe tartozik, a kijelölés bevárása nélkül is kötelesek megtenni.
- (2) A főosztályok az Akadémiai Közlönyben közzé nem tett állásfoglalásokról, rendelkezésekről, irányelvekről stb. a kérdésben érdekelt főosztályokat a rendelkezés megküldésével kötelesek tájékoztatni.
- (3) A jogszabályokat és a felsőbb szervek által kiadott határozatokat az Igazgatási és Jogi Főosztály tartja nyilván és ellenőrzi azok végrehajtását. A végrehajtásról a főtítkárt, a főtítkárhelyetteseket és a hivatalvezetőt rendszeresen tájékoztatja. Ennek érdekében a főosztályok minden negyedév utolsó hónapjának közepéig tájékoztatják az Igazgatási és Jogi Főosztályt a tárgyidőszakban esedékes feladatok teljesítéséről, illetőleg a mulasztás okairól.
- (4) A főtítkári és elnöki utasítások, továbbá a főosztályok által kiadott közlemények és elvi állásfoglalások eredeti kiadmányait az Igazgatási és Jogi Főosztály őrzi meg.

23. §.

Munkatervek

- (1) A főosztályok javaslatai alapján az Igazgatási és Jogi Főosztály minden év január 1. napjáig elkészíti a Központi Hivatal éves munkatervét.
- (2) A Központi Hivatal munkatervét a főtítkár hagyja jóvá.
- (3) A Hivatal munkaterve és az azonkívül adódó feladatok alapján a Hivatal főosztályai minden év január 31-ig feladataikról, határidő megjelölésével részletes munkatervet készítenek.
- (4) A főosztályok munkatervét az illetékes főtítkárhelyettesek, illetőleg a hivatalvezető hagyják jóvá.

KÜLÖNÖS RÉSZ**IV. FEJEZET****A FŐOSZTÁLYOK FELADATKÖRE**

24. §.

Tudományági főosztályok feladata

- (1) A tudományági főosztályok — tudományterületi illetékességük szerint — az Akadémia tudománypolitikai céljainak megvalósítását szolgáló közvetlen feladatokat látják el. Tevékenységük kiterjed
 - a) tudományterületükön a kutatáspolitikai kialakításának és végrehajtásának a megszervezésére a kutatóhelyek sajátosságainak figyelembevételével;

- b) az OTTKT-ból az Akadémia főtítkárára bízott országos szintű és a tárcaszintű kutatási főirányok szervezésére és gondozására, illetőleg a más főhatóságok felügyelete alatt művelt kutatási főirányok, célprogramok kutatásainak elősegítésére;
 - c) a tudományterületükhöz tartozó akadémiai kutatóhelyek szervezésére és tevékenységük közvetlen irányítására, az akadémiai támogatásban részesített egyetemi, ill. egyéb kutatóhelyek szervezésére, irányítására a felügyeletet ellátó minisztériummal egyetértésben;
 - d) a kiemelt középtávú kutatási feladatokból az Akadémia felelősségébe utaltak gondozására;
 - e) a nemzetközi kapcsolatokkal összefüggő feladatok kialakításában és végrehajtásában való részvételre;
 - f) tudományterületükkel kapcsolatos egyéb, hivatali feladatok ellátására.
- (2) A tudományági főosztályok feladata különösen:
- a) javaslatok kidolgozása a művelendő tudományterületekre, preferenciákra, arányokra, kutatási feladatokra;
 - b) javaslatok kidolgozása a kutatási főirányok kialakítására, átalakítására és megszüntetésére, azok közvetlen felügyeletének ellátása;
 - c) javaslatok kidolgozása a kutatóhelyek létesítésére, feladatuk megállapítására és megszüntetésére, azok közvetlen felügyeletének ellátása;
 - d) az akadémiai célok megvalósítása érdekében — szervezési, pénzügyi és egyéb eszközökkel — nem akadémiai kutatóhelyek bevonása a kutatómunkába;
 - e) a kutatási főirányok és kutatóhelyek tervei felülvizsgálatának, illetve beszámolóik értékelésének megszervezése;
 - f) a nem akadémiai kutatóhelyekre telepített kutatási feladatok teljesítésének ellenőrzése a felügyeletet ellátó minisztériummal együttműködve;
 - g) a rendelkezésükre bocsátott éves (vagy középtávú) gazdálkodási keretek felosztása után a felügyeletük alá tartozó kutatóhelyek költségvetési alapokmányának, beruházási (építési és műszer) programjának elkészítése, illetőleg elkészíttetése, valamint ezen tervek jóváhagyásának előkészítése. Elvi és operatív irányítás kutatóhelyeik éves gazdálkodása és műszergazdálkodása felett;
 - h) részvétel a személyzeti, bér- és munkaügyi politika kialakításában és végrehajtásában;
 - i) részvétel a nemzetközi tudományos együttműködés mértékének, arányainak és formáinak kidolgozásában, a tudományos együttműködésben résztvevő kutatóhelyek kijelölése, a tudományterületükön folyó többoldalú és KGST együttműködések szervezése és felügyelete;
 - j) a tudományos társaságok igazgatási felügyeletéből adódó feladatok ellátása;
 - k) mindazoknak a feladatoknak a végzése, amelyeket részükre jogszabályok előírnak, illetőleg melyekre az Akadémia vezetői utasítást adnak.
25. §.
- Az Igazgatási és Jogi Főosztály feladata és szervezete**
- (1) Az Igazgatási és Jogi Főosztály előkészítő és koordináló tevékenységével közreműködik a Szabályzat 1. §.-ában meghatározott feladatok ellátásában.
 - (2) Feladata különösen
 - a) a vezetői értekezlet, a főtítkárhelyettesi értekezlet, a Főtítkári Kollégium és a főosztály-vezetői értekezlet előkészítése, illetve közreműködés az azokon hozott döntések végrehajtásában;
 - b) az Akadémia által benyújtásra kerülő minisztertanácsi, TPB és egyéb előterjesztések előkészítése;
 - c) a jogszabályi formában megjelenő akadémiai rendelkezések koordinálása és elkészítése;
 - d) külső szervektől az Akadémiához érkező előterjesztések és jogszabályok tervezeteinek Hivatalon belüli véleményeztetése;
 - e) a tudományos egyesületek igazgatási felügyeletével és a központi nyilvántartásával kapcsolatos feladatok végzése;
 - f) a Központi Hivatal képviselte bírósági peres és peren kívüli eljárásokban;
 - g) közreműködés fegyelmi és kártérítési ügyek intézésében, illetőleg bűncselekmény esetén a büntető eljárás megindításának kezdeményezése;
 - h) a titkos ügykezelés Hivatalon belüli és felügyeleti feladatainak ellátása;
 - i) a Tudományos Minősítő Bizottság határozatai ellen előterjesztett jogorvoslati kérelmek döntésre történő előkészítése;
 - j) az OTTKT végrehajtásával, a kutatás-tervezéssel és beszámoltatással, a K+F statisztikával, valamint a kutatási nyilvántartási rendszerrel összefüggő rendelkezések előkészítése;
 - k) az illetékes főtítkárhelyettes felügyelete és tartalmi irányítása mellett — ez utóbbi tekintetében a megbízott elnökségi tag közreműködésével — s sajtó — és propagandatevékenység ellátása;
 - l) a gazdasági mozgósítással, a tűzrendszettel és a polgári védelemmel kapcsolatos hivatali és felügyeleti feladatok ellátása;
 - m) a Kutatási Ellátási Szolgálat keretében működő Szabadalmi Csoport közvetlen szakmai felügyeletének ellátása;
 - n) a testületi és hivatali szervek költségvetésének előkészítése, valamint ezen szervek működésével kapcsolatos gazdasági-, bér- és munkaügyi teendők ellátása;
 - o) a főosztályvezetőhelyettes közvetlen irányításával

- a Központi Hivatal műszaki és anyagi igényeinek, beruházásainak intézése;
- a Központi Hivatal jóléti és szociális intézményeinek, valamint a tudós-üdülőknek működtetése, az üdültetési ügyek intézése;
- a Vendégházba történő beutalások intézése;
- az akadémikusok kegyeleti ügyeinek intézése;
- a Gépkocsi Szolgálat és a Tudós Klub közvetlen felügyeletének ellátása;
- a külső- és belső kézbesítés és a sokszorosítás biztosítása, a Központi Hivatal iratanyagának rendszeres selejtezése.

(3) Az Igazgatási és Jogi Főosztály szervezeti egységei:

Jogi Osztály
Gazdasági Osztály
Tervezési és Koordinációs Csoport
Sajtótitkárság
Székház Üzemeltetési Csoport
Irodaház Gondnokság
Jóléti Csoport
Központi Ügyiratkezelői Iroda

26. §.

A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának feladata és szervezete

(1) A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya az Akadémia tudományos testületei és a Központi Hivatal nemzetközi tudományos kapcsolatainak létesítésével, fejlesztésével és koordinálásával kapcsolatos teendőket látja el.

(2) Feladata különösen

- a) az MTA vezetői szerveitől és társfőhatóságoktól érkezett vagy a részükre szóló, nemzetközi kapcsolatokat érintő dokumentumok véleményezése, illetve előkészítése;
- b) a nemzetközi tudományos kapcsolatok folyamatos figyelemmel kísérése alapján elemzések és tájékoztatások készítése;
- c) az illetékes tudományági főosztályokkal együtt az Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények nemzetközi kapcsolatainak felügyelete;
- d) a nemzetközi tudományos, nem kormányközi szervezetekben való magyar részvétel koordinációs feladatainak ellátása, és az Akadémia illetékességi körébe tartozó nemzetközi szervezetek ügyeinek intézése;
- e) az illetékes tudományági főosztályokkal együtt a külföldi akadémiaikkal és egyéb külföldi tudományirányító intézményekkel való kapcsolattartásról történő gondoskodás;
- f) az MTA együttműködési egyezményeinek és munkaterveinek előkészítése, azok végrehajtásának biztosítása;

- g) az illetékes tudományági főosztályokkal együtt a szocialista akadémiaikkal létrejött sokoldalú együttműködésben az MTA részvételéből adódó feladatok ellátása;
- h) az Akadémia rendezvény-terveinek előkészítése és azok végrehajtásának biztosítása;
- i) az Akadémia tiszteleti tagjai megválasztásának, illetve magyar tudósok külföldi akadémia tiszteleti tagjává történő választásával kapcsolatos előkészítő egyeztető tevékenység elvégzése;
- j) az Akadémia nemzetközi kapcsolataival összefüggő ki- és beutazások előkészítése, koordinálása és biztosítása;
- k) az útijelentések nyilvántartása és a tapasztalatok hasznosításának figyelemmel kísérése;
- l) az Akadémia nemzetközi tudományos kapcsolatai bonyolításával összefüggő protokolláris feladatok ellátása;
- m) az Akadémia nemzetközi kapcsolatainak ápolására szolgáló költségvetési fedezettel való gazdálkodás, illetőleg annak tervszerű és rendeltetésszerű felhasználásáról való gondoskodás;
- n) a nemzetközi tudományos kapcsolatokkal összefüggő statisztikai jelentési kötelezettség ellátása.

(3) A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának szervezete:

Területi Referatúra
Utazási Csoport
Pénzügyi Csoport

27. §.

A Pénzügyi Főosztály feladata és szervezete

(1) A Pénzügyi Főosztály látja el az Akadémiának — mint az állami költségvetés önálló fejezetének — költségvetési előirányzataival és beruházási kereteivel, a gazdasági tervezéssel, finanszírozással, gazdálkodással kapcsolatos teendőit; felügyel az intézmények saját döntési hatáskörébe tartozó pénzeszközökkel való gazdálkodásra. Bér-gazdálkodási, munkaügyi-, munkavédelmi-, valamint számviteli, beszámolási, ellenőrzési és egyéb, hatáskörébe utalt főhatósági teendőket végez. Irányítja az intézmények ilyen természetű tevékenységét, ellátja az MTA vállalatok közvetlen felügyeletét és a szolgáltató szervek, valamint a vidéki központok irányítását.

(2) Feladata különösen:

- a) az Akadémia távlati, középtávú és éves beruházási terveinek — kutatási, fejlesztési stb. tervekkel összhangban való — elkészítése, az előkészítéssel, a tervezéssel és végrehajtással kapcsolatos főhatósági feladatok ellátása, a központi döntési hatáskörbe tartozó beruházások előkészítésének műszaki-gazdasági felülvizsgálata, pénzügyi feltételeinek tervezése és biztosítása, a beruházások megvalósításának ellenőrzése.

- b) a beruházásokkal kapcsolatos rendelkezések és szabályozások végrehajtására vonatkozó intézkedések előkészítése, illetve megtétele, a kiadott intézkedések végrehajtásának ellenőrzése, valamint a műszergazdálkodással összefüggő feladatok koordinálása;
- c) az Akadémia távlati, középtávú és éves költségvetési tervjavaslatainak, majd a megállapított költségvetési kereten belül a tárca részletes költségvetési tervének elkészítése és a gazdálkodáshoz szükséges intézkedések megtétele;
- d) az Akadémia részére megállapított éves költségvetés keretein belül gondoskodás az akadémiai intézmények részletes költségvetésének elkészítéséről, ennek alapján a költségvetési tárca-füzet szerkesztése, kiadása;
- e) közreműködés a kutatóintézetek középtávú kutatási terve gazdasági fejezetének felülvizsgálatában, valamint az intézetek működéséről és kutatási tevékenységéről szóló jelentések gazdasági fejezetének elbírálásában;
- f) az akadémiai intézmények és a támogatott gazdálkodó szervek szabályszerű gazdálkodásának irányítása a tudományos főosztályok közreműködésével, gazdasági vonatkozásban a törvényesség betartásának, a társadalmi tulajdon védelmének biztosítása; az elfekvő készletek hasznosításával kapcsolatos feladatok ellátása;
- g) az Akadémia felügyelete alá tartozó és általa támogatott gazdálkodó szervek pénzellátása;
- h) akadémiai vezetők kinevezési és megbízási hatáskörébe tartozó intézeti vezetők kinevezésének, megbízásának adminisztratív előkészítése, a kapcsolatos munkaügyi nyilvántartások vezetése;
- i) a hatályos bér- és munkaügyi jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos utasítások és intézkedések előkészítése;
- j) a tudományos fokozattal rendelkező elhunyt személyek hozzátartozói részére ellátási díj megállapítása;
- k) az akadémiai középtávú és éves felújítási tervek elkészítése, a felújítási pénzeszközökkel és alappal való gazdálkodás, az elvégzett felújítási munkák ellenőrzése;
- l) a Központi Kutatási Alap pénzeszközeinek kezelése, az Alap felhasználásával összefüggő pénzügyi előírások betartásának biztosítása;
- m) a gazdálkodó szervek számviteli munkájának irányítása és ellenőrzése, bankszámlák megnyitása és nyilvántartása;
- n) az Akadémia kiadási és bevételi előirányzatainak nyilvántartása, a tárcakönyvelés feladatainak ellátása;
- o) az országos statisztikai adatgyűjtési rendszerből az MTA-ra háruló feladatok végrehajtása; az Akadémia saját igazgatási statisztikai rendszerének szervezése és felügyelete;

- p) az Akadémia irányítása alá tartozó vállalatok felügyeletével kapcsolatos irányítási, beszámoltatási és ellenőrzési feladatok ellátása;
- r) a tárca gépkocsi-ügyek intézése;
- s) a költségvetésben meghatározott feladatok végrehajtásának átfogó és a szabályok végrehajtására irányuló költségvetési ellenőrzések (cél-, téma- és utóvizsgálatok) lefolytatása;
- t) a munka- és balesetvédelemmel, valamint az energiagazdálkodással kapcsolatos főhatósági feladatok ellátása;
- u) az Akadémia intézményeinek hatósági elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátása;
- v) az Akadémia beruházási és költségvetési gazdálkodásának, ezek összefüggéseinek közgazdasági elemzése.

(3) A Pénzügyi Főosztály szervezeti egységei:

Beruházási Osztály
Pénzügyi Osztály
Számviteli és Ellenőrzési Osztály
Vállalati Referatúra.

28. §.

A Személyzeti Főosztály feladata és működése

- (1) A Személyzeti Főosztály az Akadémia központi személyzeti szerve. A főtktár, mint a személyzeti munka legfelsőbb irányítója, e főosztály útján látja el az Akadémiához tartozó intézmények személyzeti tevékenységének irányítását, a tárcaszintű személyzeti feladatokat.
- (2) Feladata különösen
 - a) az Akadémia és a Központi Hivatala egészét érintő személyzeti vonatkozású rendelkezések határozatok előkészítése, azok végrehajtásának szervezése, és jelentés készítése az intézkedések során szerzett tapasztalatokról;
 - b) az elnök, a főtktár, a főtktárhelyettesek, a hivatalvezető, a TMB titkára, valamint a főosztályvezetők és a TMB Titkársága vezetőjének hatáskörébe tartozó kinevezési, áthelyezési, kitüntetési, fegyelmi és jutalmazási javaslatok, illetve határozatok véleményezése és döntésre előkészítése;
 - c) az Akadémia alkalmazásában álló dolgozók személyi minősítésének elvi, módszertani és adminisztratív szempontból történő előkészítése, azok lebonyolításának biztosítása, a minősítésekkel kapcsolatos döntések végrehajtásában való részvétel, továbbá a személyi minősítések kezelése és feldolgozása;
 - d) nyilvántartás vezetése az Akadémia rendes és levelező tagjairól, a tudományok doktorairól, továbbá az akadémiai intézmények és kutatóhelyek, valamint a Központi Hivatal és a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága dolgozóiról;
 - e) a vezetők és kutatók továbbképzésének, tanfolyamokra történő beiskolázásának kezdeményezése, közreműködés az akadémiai ve-

zetőtovábbképzés szervezésében, a Központi Hivatal és a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága állami oktatásban résztvevő dolgozói előmenetelének és eredményeinek ellenőrzése;

- f) véleménynyilvánítás meghatározott külföldi kiküldetések, kiutazások engedélyezése kérdésében, a hatáskörébe utalt esetekben javaslattétel a külföldi utakkal kapcsolatos szabadságidő megállapítására, illetve a hazai illetmények folyósításának engedélyezésére;
- g) az Akadémia tudományos ösztöndíjas gyakornoki és a pedagógus ösztöndíjas keret főosztályok közötti elosztására vonatkozó javaslat elkészítése és a gyakornokok felvételével kapcsolatos teendők végzése;
- h) az akadémiai dolgozókra vonatkozó címzetes egyetemi tanári és docensi javaslatok véleményezése;
- i) bűncselekmény vagy fegyelmi vétség esetén a szükséges eljárások kezdeményezése;
- j) az Akadémia állományába tartozó dolgozók aspiránsvétele és tudományos minősítéssel kapcsolatos kérelmeinek véleményezése;
- k) a fontos és bizalmas munkakörökbe történő kinevezésekhez szükséges adatok beszerzése és jóváhagyás kikérése az illetékes szervektől;
- l) a Központi Hivatal és a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága, valamint a tanszéki kutatóhelyek katonaköteles dolgozóiról nyilvántartás vezetése, a katonai szolgálat-halasztási ügyek intézése;
- m) közreműködés az Akadémia tagválasztásának előkészítésében, a bizottságok személyi összetételének kialakításában, vezetőinek kijelölésében, továbbá az akadémiai tisztújítás előkészítő munkáiban;
- n) az Állami- és Kossuth-díjra, továbbá az Akadémiai Díjra és az Ifjúsági Díjra vonatkozó döntés-előkészítő feladatok ellátása.

29. §.

A Tudományos Testületi Titkárság feladata és szervezete

- (1) A tudományos testületek (a közgyűlés, az elnökség, a tudományos osztályok, a tudományos bizottságok, a vidéki akadémiai és más elnökségi bizottságok) működéséhez szükséges előkészítő, szervező és ügyviteli munkát az Akadémia elnökének és alelnökeinek — a tudományos osztályok vonatkozásában az osztályelnökök — tartalmi irányítása mellett működő Tudományos Testületi Titkárság (a továbbiakban: TTT) látja el.
- (2) A TTT hivatali felügyeletét a hivatalvezető látja el.
- (3) A TTT feladata különösen
 - a) gondoskodás a közgyűlés, az elnökségi ülések, osztályülések és egyéb testületi események

előkészítéséről, lebonyolításától, határozattervezeteinek megfogalmazásáról és végrehajtásuk megszervezéséről;

- b) a testületi feladatok ellátásához biztosított anyagi eszközök rendeltetésszerű és szabályos felhasználásáról való gondoskodás;
 - c) állandó és alkalmi testületi bizottságok működésének előkészítése és szervezése;
 - d) a testületi szervek folyamatos működésének biztosításával hivatali, tudománypolitikai és tudományszervezési munkával közreműködés a hazai és a külföldi tudományos eredmények megismerésében, új kutatási irányok kialakításában, a hazai tudományos kutatással kapcsolatos véleményezési munka előkészítésében, a testületi állásfoglalások kialakításában, a tudományos helyzetfelmérések és prognózisok készítésében, az új tudományos eredmények gyakorlatba való bevezetésére szolgáló javaslatok kidolgozásában;
 - e) tudományos, véleményező munkával tartalmi vonatkozásban a tudományos társaságok felügyeletének ellátása;
 - f) a tudományos közélet formálása érdekében gondoskodás tudományos kérdések megvitatásáról és a kutatási eredmények terjesztéséről (nemzetközi és hazai kongresszusok, sajtó stb.);
 - g) a nemzetközi együttműködésből a tudományos testületekre háruló feladatok előkészítésében és végrehajtásában való közreműködés;
 - h) gondoskodás a testületek, illetőleg azok vezetői által meghirdetett pályázatok lebonyolításáról;
 - i) gondoskodás a kormánykitüntetésekre vonatkozó testületi javaslatok összeállításáról;
 - j) a testületekre háruló felsőbb szintű rendelkezések végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése;
 - k) mindazoknak a feladatoknak az ellátása, amelyekkel a testületek, illetőleg az Akadémia vezetői megbízzák.
- (4) A TTT szervezetén belül a tudományos osztályoknak megfelelően osztálytitkárságok működnek, amelyek a (3) bekezdésben foglalt feladatokat az illetékes tudományos osztály vonatkozásában végzik.
- (5) A TTT-n belül működő osztálytitkárságok:
- Nyelv és Irodalomtudományok Osztálya Titkársága
 - Filozófia és Történettudományok Osztálya Titkársága
 - Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya Titkársága
 - Agrártudományok Osztálya Titkársága
 - Orvosi Tudományok Osztálya Titkársága
 - Műszaki Tudományok Osztálya Titkársága
 - Kémiai Tudományok Osztálya Titkársága
 - Biológiai Tudományok Osztálya Titkársága

Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya Titkársága
Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya Titkársága

30. §.

A Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága feladata és szervezete

- (1) A Tudományos Minősítő Bizottság szervezési, gazdálkodási és ügyviteli tevékenységét a Központi Hivatal keretében a Tudományos Minősítő Bizottság titkárságának irányításával működő Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága (a továbbiakban: TMB Titkársága) látja el.
- (2) Feladata különösen:
 - a) a TMB és szakbizottságai üléseinek és az ülésre kerülő ügyek előkészítése;
 - b) jelentések, javaslatok készítése a TMB üléseire;
 - c) a TMB és a szakbizottság határozatainak végrehajtása;
 - d) a bel- és külföldi aspiránsok tanulmányi, szociális, valamint munkaügyi és az ezzel összefüggő egyéb ügyeinek intézése;
 - e) a külföldön tanuló magyar aspiránsok folyóirat ellátásának megszervezése;
 - f) a külföldön tanuló magyar aspiránsok munkájának ellenőrzése és erről évenként beszámolás a TMB-nek;
 - g) a TMB és szakbizottságai döntései ellen benyújtott fellebbezések felterjesztése az MTA elnökéhez, illetve a TMB-hez;
 - h) a doktori és kandidátusi ügyekben egyes felmentések, különleges eljárás engedélyezése tárgyában az előírt esetekben az illetékes miniszter és az Akadémia elnöke állásfoglalásának beszerzése;

- i) a TMB költségvetési tervére vonatkozó javaslat kialakítása;
- j) a TMB működéséhez szükséges hitelkeretekkel való gazdálkodás;
- k) a szükséges gazdasági jelentések és beszámolók elemzése és indokolása;
- l) a vizsga és eljárási díjak, tézisek előállítási költségeinek befizettetése;
- m) ösztöndíjak, illetménykiegészítések és tiszteletdíjak, valamint segélyek és juttatások kiutalása;
- n) a TMB és szakbizottságai ülésein a jegyzőkönyv vezetése, a határozatok írásba foglalása, és az érdekelteknek való kiküldése;
- o) az aspirantúrával és a tudományos minősítéssel kapcsolatos személyi nyilvántartások, és a tudományok doktorairól, valamint a kandidátusokról anyakönyvek és statisztikai nyilvántartások vezetése;
- p) az aspiránsi végbizonyítvány és a tudományos fokozatokról szóló oklevelek kiállítása.

V. FEJEZET

VEGYES RENDELKEZÉSEK

31. §.

- (1) A Szervezeti és Működési Szabályzat jóváhagyása után valamennyi főosztály elkészíti a főosztály részletes ügyrendjét és a főosztály dolgozóinak munkaköri leírását.
- (2) A főosztályok ügyrendjét az illetékes főtítkárhelyettesek, illetőleg a hivatalvezető hagyják jóvá.
- (3) A jóváhagyott ügyrendek egy példányát és a munkaköri leírásokat az Igazgatási és Jogi Főosztály részére meg kell küldeni.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1978. április 25-i üléséről (16—21. számú határozatok)

Beszámoló az Orvosi Tudományok Osztályának tevékenységéről

A beszámoló funkcionális szempontból ismerteti az Osztály szervezeti felépítését, működését, tevékenységének mechanizmusát és annak bázisát: a bizottsági hálózatot. Tényszerűen mutatja be az orvostudományi kutatóhelyek Akadémia és Egészségügyi Minisztérium közötti megosztását, és kritikusan tárgyalja a tudományos beszámolók és munkatervek elbírálásának kérdéseit. Az Osztály fontos feladatának tartja, hogy a szükséges alap-

kutatásokon kívül a társadalmi igényeknek és a tudománypolitikai irányelveknek megfelelően hatékony segítséget nyújtson az Egészségügyi Minisztériummal karöltve a gyakorlati orvosi tevékenységgel kapcsolatos tudományos kutatásnak.

Részletesen elemzi az Osztály bizottsági rendszerének működését. Az eddigi tevékenység elismerése mellett megállapítja, hogy a jövőben szükségessé válik a bizottsági struktúra bizonyos mértékű korszerűsítése. Külön fejezet foglalkozik a tudományos fokozatra pályázók elbírálásának kérdéseivel, és ismerteti azokat a változtatásokat, amelyek segítségével az Osztály a jelölt tudományos és közéleti tevékenységének reális megítélésére

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére — kérésükre — a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

törekszik. A könyv- és folyóiratkiadással kapcsolatban beszámol a múltbeli hiányosságok nagy részének felszámolásáról, ugyanakkor felhívja a figyelmet a szakmai színvonal növelésének szükségességére. Elemzi az Osztály Akadémián kívüli kapcsolatait, melynek következményeképpen indokoltan tartja az együttműködés további javítását az Egészségügyi Minisztériummal és a MOTESZ-szel.

A vitában felszólalók értékelték, hogy a beszámoló megállapításai tudományos életünk számos területén hasznosak lehetnek.

A felszólalások és a kérdések az Osztály tudományirányító tevékenységének módjára, a tudományos minősítés problémáira irányultak, továbbá azzal a kérdéssel foglalkoztak, hogy az OTTKT-ban az orvostudományok kutatási feladatait programszerűen kellene megfogalmazni.

Az osztályelnök részletes választ adott a felvetett kérdésekre, amelyben hangsúlyozta, hogy vezetőorvosi állásokra pályázóknál nem helyeselné a tudományos fokozattól való eltekintést, de kíváncsún várja, hogy a klinikai szakmák fokozatainál előfeltétel legyen a megfelelően magas szintű klinikai tapasztalat.

Az Elnökség 16/1978. számú határozata

1. Az Elnökség tudomásul veszi az Orvosi Tudományok Osztálya tevékenységéről szóló beszámolót. Megállapítja, hogy a tudománypolitikai irányelvek valóra váltásának érdekében az Osztály a kezdeti lépéseket megtette, a további eredmények érdekében határozott állásfoglalásokra van szükség. Néhány vonatkozásban nem érvényesül kellő mértékben az Osztály irányító és véleményező tevékenysége az ország tudományos életében. Az országos befolyás növelése szempontjából szükségesnek látszik, hogy az Osztály és az Egészségügyi Minisztérium együttműködése elmélyültebb, szervezetesebb és differenciáltabb legyen, és kívánatos határozottabb kapcsolat kialakítása a MOTESZ-szel.

2. Helyesli, hogy kiemelt súllyal kezelte a mindennapi gyakorlati orvosi tevékenységgel, a nép-egészségüggyel foglalkozó és népgazdasági szempontból is fontos helyzetelemzéseket. Egyetért azzal, hogy hasonló jellegű tudományos helyzetfelmérések a továbbiakban is készüljenek.

3. Támogatja az Osztálynak azt a törekvését, hogy országos hatáskörének növelése érdekében bizottsági struktúráját — az Egészségügyi Minisztériummal egyetértésben — korszerűsítse.

4. Egyetért azzal, hogy hatásosabbá és objektívebbé kívánja tenni az Osztály a tudományos munka és a munkatervek elbírálását. Helyesli azt a törekvést, hogy a kutatómunkába a helyszínen kíván betekintést nyerni, ami a hathatósabb megismerést és értékelést segíti elő. Felhívja a figyelmet azonban arra, hogy a további véleményező tevékenységében határozottan foglaljon állást a tudománypolitikai irányelveknek megfelelően a témaszelektálást és -koncentrált, az interdiszciplinaritást stb. illetően.

5. Helyesli az Elnökség, hogy a tudományos fokozatra pályázók esetében a jelölt tudományos és közéleti tevékenységének reális megítélésére törekszik. Ennek érdekében a jelöltnek be kell nyújtania főbb tudományos eredményeinek rövid összefoglalását és irodalmi tevékenységének részletes jegyzékét.

6. Megelégedéssel veszi tudomásul az Osztálynak az Acták ügyében tett intézkedéseit, és támogatja azt a törekvést, hogy nem adminisztratív eszközökkel igyekszik elérni a legszínvonalasabb magyar közleményeknek az Actákban való megjelentetését.

Előterjesztés a politikatudományról

A Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának előterjesztése rámutat arra, hogy napjaink politikai gyakorlatának éppen úgy megvan a maga elmélete, mint a társadalmi gyakorlat más területeinek. Ez az elmélet a politikatudomány, amely a társadalom komplex politikai szféráját kutatja, vizsgálja. Jelleget követően szükségképpen interdiszciplináris, amely különböző típusú tényezőket integrál politikai elméletbe. Létrejöttének társadalmi és tudományos szükségessége alapvetően hozzájárulhat a szocialista politikai rendszer általános, különös és egyedi vonásainak feltárásához, és nagymértékben segíti a nemzeti sajátosságnak megfelelő politikai rendszerek felvázolását, illetve a nemzetközi tudományos együttműködést és politikai vonalon a tudományos vitákat.

A politikatudomány hazai kifejlesztése és elméleti módszertani kiépítése alapvetően a társadalom politikai mozgástörvényeinek feltárására törekszik a társadalomtudományok gazdagításán keresztül. Feladata egyfelől politikai intézményeink és rendszerünk komplex elemzése, másfelől változó politikai viszonyok gyakorlati problémáira elméletileg megalapozott és szintetizált válaszokat adni, továbbá prognózisaival megkísérlni a tudományos politikai előrelátást, javaslataival sokoldalúan elősegíteni bel- és külpolitikai kérdésekben politikai döntéseink meghozatalát. Közvetlenül a tudomány oldaláról pedig mind elméleti, mind gyakorlati szempontból hozzájárulni a társadalmi viszonyok tudatos alakításához és fejlesztéséhez.

A politikatudomány tehát a feladat komplex jellegéből következően maga is interdiszciplináris jelleggel fogja össze a különféle tudományágak részterületeit annyiban, amennyiben ezek a részterületek politikai szervezet és gyakorlat kutatásának tárgyai.

Az 1970-es évektől kezdve a politikatudomány a szocialista országok többségében fokozatos módon különféle mértékben került előtérbe. Hazánkban is voltak e tárgykörben kezdeményezések, de intézményesítésre a társadalomtudományok körébe történő beilleszkedésre nem került sor. Ez gátolta meg a politikatudomány elméletének és módszertanának kialakítását.

A politikatudomány nemzetközi egyesülete (IPSA) keretében bizonyos tudományos és politikai szempontból hasznos tevékenységet fejtett ki a

Magyar Államtudományi Társaság, de kizárólag jogászokból álló keretei nem engedték meg a tudományág teljes kibontakozását. Ezért 1978. január 31-én a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya elhatározta a Magyar Államtudományi Társaság interdiszciplináris összetételű Magyar Politikatudományi Társasággá történő átalakítását. Ezután határozat született a politikatudomány terén aspiránsképzés bevezetésére a Politikai Főiskola keretében.

Az Osztály 1978. február 13-i osztályülésén megtárgyalta a Friss István akadémikus vezetése alatt alakult alkalmi bizottság jelentését, amely foglalkozott a politikatudománnyal kapcsolatos problémákkal.

Az elnökségi ülés vitájában felszólalók egyetértettek az előterjesztésben foglaltakkal, és több olyan kérdésre hívták fel a figyelmet — például: pontosabban kell meghatározni, mi tartozik a politikatudomány körébe; figyelemmel kell lenni arra, hogy a politikatudománynak specifikus technikája van; milyen intézmények jöhetnek elsősorban számításba a kutatás és felhasználás, majd később az oktatás szempontjából stb. —, amelyeknek tisztázása, kidolgozása a létrehozandó Politikatudományi Bizottság, illetve a Magyar Politikatudományi Társaság munkája, illetve a meginduló kutatások során szükséges és szükséges.

Az Elnökség 20/1978. számú határozata

1. Az Elnökség a politikatudományról szóló előterjesztését elfogadja. Indokoltnak tartja a politikatudomány hazai kifejlesztését és elméleti-módszertani kiépítését az előterjesztésben körvonalazott tartalmi keretek között.

2. Egyetért azzal, hogy a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya Politikatudományi Bizottságot hozzon létre, biztosítva ebben az interdiszciplinaritást, valamint az Akadémián kívüli kutatóhelyek kutatóinak és gyakorlati politikusainak a bevonását.

3. A politikatudományi tudományos minősítést be kell építeni a Tudományos Minősítő Bizottság rendszerébe. Ennek érdekében az Elnökség felkéri a TMB elnökét, készítsen előterjesztést a politikatudományi minősítés jogszabályi lehetőségének megteremtésére, majd indítsa meg a TMB mellett már létrehozott Politikatudományi Szakbizottság tevékenységét.

4. Az Elnökség egyetért az Osztály felügyelete alatt működő Magyar Államtudományi Társaságnak interdiszciplináris összetételű Magyar Politikatudományi Társasággá történő átalakításával.

Előterjesztés

a Tudós Klub új szervezeti és működési szabályzatának elkészítésére alkalmi bizottság kiküldésére

Az Akadémia Tudós Klubjának jelenleg érvényben levő szervezeti és működési szabályzatát az Elnökség 1954. május 15-én tartott ülése hagyta jóvá.

Indokolt, hogy a közel huszonöt évvel ezelőtt készült szabályzatot az Elnökség felülvizsgálja és szükség szerint módosítsa. Az új szabályzat elkészítésére az Elnökség alkalmi bizottság kiküldését tartja célszerűnek.

Az Elnökség 21/1978. számú határozata

Az Elnökség a Tudós Klub új szervezeti és működési szabályzata tervezetének elkészítésére a következő személyi összetételű alkalmi bizottságot küldi ki:

elnök: Törő Imre akadémikus
titkár: Dr. Sály László, az MTA Központi Hivatala Igazgatási és Jogi Főosztálya vezetője
tagok: Major Máté akadémikus
Ádám György akadémikus
Kovács István akadémikus (IX. Osztály)

Az Elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökségi ülés napirendjén szerepeltek még a következő tájékoztatók:

1. Tájékoztató jelentés az 1978. évi aspirantúrára beérkezett pályázatokról és a felvételi döntésekről.

2. Beszámoló az Elnökség legutóbbi ülése (március 28.) óta eltelt időszak legfontosabb testületi és szakigazgatási eseményeiről.

Szentágothai János s. k.,
elnök

Közlemények Pályázati felhívások

KÖZLEMÉNY

a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán végzett pályakezdő szakemberek munkába lépésének nyilván tartására szolgáló adatlap kitöltéséről

A felsőoktatási intézmények nappali tagozatán végzett pályakezdő szakemberek munkába lépéséről szóló 21/1977. (XII. 9) MüM számú rendelettel módosított 12/1976. (X.3) MüM számú rendelet 11. §

(3) bekezdése előírja, hogy a megkötött munkaszerződésekéről a vállalat a felügyeleti szervét tájékoztassa.

E tájékoztatásnak a fenti rendelet 2. számú mellékletében megjelölt adatokat kell tartalmaznia, amelyet a munkaügyi miniszter 25031/1977. számon elrendelt — a gépi adatfeldolgozás szempontjainak megfelelő — adatlap kitöltése útján kell megadni.

Az adatlap kiállítása minden olyan esetben kötelező, amikor a fenti rendelet 1. § (1) bekezdésében meghatározott munkáltató 1978. év során pályakezdő szakemberrel

— pályázat útján, vagy

— a felügyeletet ellátó miniszter, országos hatáskörű szerv vezetője engedélyével pályázat nélkül, illetőleg

— tanulmányi szerződés alapján létesít munkaviszonyt.

Az adattalappal a felsőoktatási intézmény látja el a pályakezdő szakembert és egyben felhívja a figyelmét arra, hogy a munkaszerződés megkötésekor azt a vállalatnak át kell adnia.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a pályakezdő szakember adattalappal nem rendelkezik, azt be kell szereznie az illetékes egyetem rektori, dékáni, illetve főiskola főigazgatói, igazgatói hivatalaitól.

A munkaszerződések megkötésekor tehát a vállalat a pályakezdő szakembertől kapja az adatlapot. Kivételesen a felsőoktatási intézménytől kell az adatlapot közvetlenül megkérnie annak a vállalatnak, amelyik 1978-ban, e közleményt megelőzően kötött munkaszerződést pályakezdő, vagy nappali tagozaton végző, tanulmányi szerződéssel rendelkező szakemberrel.

Munkaügyi Minisztérium
Munkaerő- és Bérigazgatási
Főosztály

Jelentkezési felhívás

A Budapesti Műszaki Egyetem felvételt hirdet az 1979. februárjában induló alábbi szakmérnöki szakokra:

Építőmérnöki Kar:

Geotechnikai szak
Vasbetonépítési szak
Folyami vízepítési szak
Közüti építő és üzemeltető szak
Geodéziai automatizálási szak

Gépészmérnöki Kar:

Hegesztő szak
Fűtés- és távfűtési szak

Építészmérnöki Kar:

Szervezőmérnöki szak
Építész-statikus szak

Vegyészmérnöki Kar:

Műanyagfeldolgozó és alkalmazástechnikai szak
(nem vegyészmérnökök részére)
Korróziós szak
Szál- és rostvegyipari szak
Növényvédőszer-kémiai szak
Élelmiszerminősítő szak
Kémiai technológiai kibernetikai szak
Magkémiai szak
Környezetvédelmi szak
vizminőségvédelmi ágazat,
zajcsökkentési ágazat

Villamosmérnöki Kar:

Irányítástechnikai szak
Digitális elektronikai szak

Számítógépes elektronikai tervezési és gyártási szak

Teljesítményelektronikai szak
Villamosmérnöki szervező szak

Közlekedésmérnöki Kar:

Építőgép-rendszerek szak
Hajóépítő szak
Közüti forgalomszervezési szak
Gépjavító szak

A szakmérnökképzésre felvételüket kérhetik mindazok, akik műszaki egyetemi vagy természet-tudományi karon szerzett és a továbbképzés szakjellegének megfelelő oklevéllel rendelkeznek, mérnöki munkakört látnak el és az oklevél megszerzésétől számított 2 éves mérnöki gyakorlattal rendelkeznek. A tanulmányi idő 2 év. A felvételi kérelmeket a munkáltatónál kell benyújtani olyan időpontig, hogy a munkáltató azt javaslatával ellátva folyó év szeptember 15-ig megküldhesse az Egyetem illetékes kara dékáni hivatalának. A jelentkezéshez szükséges nyomtatvány a dékáni hivatalokban, valamint az Egyetem főportáján (Bp. XI. Műegyetem rakpart 3.) szerezhető be. A kérelemhez csatolni kell a Dékáni Hivatalban beszerezhető átutalási postautalványon 100,— Ft felvételi eljárási díj befizetését igazoló szelvényt, oklevelet, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolatát, erkölcsi bizonyítványt és önéletrajzt.

Pályázati felhívások

Az MTA Irodalomtudományi Intézete pályázatot hirdet szakterületük tudományos kérdései iránt érdeklődő felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett, gyakorló pedagógusok részére, az Intézet kutatómunkájában megbízásos jogviszony alapján való részvételre, a következő témakörökben:

A magyar irodalomtudomány és kritika története,

Kutatások a XVI—XVIII. századi magyar irodalomtörténet köréből

Kutatások a XIX. és a XX. századi magyar irodalomtörténet köréből

A magyar szocialista irodalom története

Kutatások a felszabadulás utáni magyar irodalom tárgykörében

Költészettörténeti kutatások

Irodalomelméleti kutatások

Kutatások az összehasonlító irodalomtörténet tárgykörében.

A pályázatot elnyert pedagógusok — jelenlegi munkaviszonyuk fenntartása mellett — az Intézettel kötött szerződésben meghatározott kutatási feladatot végeznek, amelynek teljesítésekor a végzett munka arányában díjazásban részesülnek, s amelyre az Intézet havi 500,— Ft előleget folyósít.

A pályázatot a kutatási terület megjelölésével, részletes önéletrajzzal, publikációs jegyzékkel és a munkahely vezetőjének javaslatával ellátva f. évi

július 31-ig az MTA Irodalomtudományi Intézete Igazgatójához kell benyújtani. (1118. Budapest, Ménesi út 11–13.).

MTA Irodalomtudományi
Intézet Igazgatósága

Pályázati felhívás

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tudományos továbbképzési ösztöndíjaira

MEZŐGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR:

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet 2 éves időtartamú tudományos továbbképzési ösztöndíjra. Jó szakmai és politikai felkészültségű fiatal szakemberek számára a tudományos kutató- és egyetemi oktatómunka területén való alapos felkészülés céljából.

A munkabérjellegű ösztöndíj havi összege: 2500,— Ft

Üzemtani Tanszék: 1 fő részére

Pályázhatnak a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen végzettek.

Az ösztöndíjas gyakornok feladata lesz a mezőgazdasági számvitel — pénzgazdálkodás különböző ismeretköreiből a tudás elmélyítése és a vállalati gyakorlat megismerése (gazdaságokban hosszabb idő eltöltése);

Részvétel oktatási és továbbképzési anyagok kidolgozásában, foglalkozások előkészítésében, valamint lebonyolításában.

Pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó tanulmányi eredményeit;
- a pályázó társadalmi tevékenységét;
- esetleges tudományos diákköri munkáját;
- a pályázat elnyerése esetén a tudományos továbbképzésre vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- részletes önéletrajzot;
- erkölcsi bizonyítványt;
- iskolai, illetve munkáltatói véleményt.

A pályázatot a közzétételtől számított 2 héten belül kell benyújtani az Agrártudományi Egyetem Személyzeti Osztályára. (2103 Gödöllő, Páter K. út).

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16–17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 15.30–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden* 14–15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14–15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126–840 telefonon, a 18–64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Index : 25.105
ISSN 0460-5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál, az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1300 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft

78.5879 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. JÚLIUS 5.

TARTALOM

Jogsabályok	4/1978. (A. K. 8.) MTA—F. sz. ut. 1/1978. (A. K. 8.) MTA—F.—OM sz. együttes ut.	A tudományos dolgozók saját költségén megvalósuló tudományos célú külföldi kiutazásokról 101 Az egyetemi kutatások tanszéki akadémiai támogatása egy részének átadásáról 103
Határozatok	a TMB 1978. III. 29-i határozata	Az értekezések tézisei tartalmi és formai követelményeinek módosításáról 104
Közlemények		Pályázati felhívások 104 A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 104 A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórája 104 A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárnak fogadóórája 104

Jogsabályok

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának
4/1978. (A. K. 8.) MTA—F. sz.

ut as í t á s a

a tudományos dolgozók saját költségén megvalósuló tudományos célú külföldi kiutazásokról]

A tudományos és szakmai ismeretek bővítése érdekében a tudományos dolgozók saját költségű külföldi kiutazásainak támogatására a pénzügyminiszterrel egyetértésben az alábbi utasítást adom ki.

1. §.

(1) Az utasításban foglaltak szerint utazhatnak

- az MTA rendes- és levelező tagjai, a tudományok doktori és kandidátusai, valamint az ösztöndíjas és levelező aspiránsok;
- a kutatóintézeti dolgozók közül a főigazgató, az igazgató és helyettesei, a tudományos főosztályvezető, a tudományos osztályvezető és csoportvezető, a tudományos tanácsadó, a főmunkatárs, munkatárs és a segédmunkatárs;
- nem kutatóintézeti szerveknél működő kutatórészlegek dolgozói közül azok, akik

legalább egy éve tudományos kutatómunkával foglalkoznak.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon kívül az Akadémia támogatást nyújt azoknak a nem akadémiai állományban levő tudományos dolgozóknak a kiutazásához is, akiknek külföldi tartózkodásához akadémiai érdek fűződik.

(3) Az utasítást azoknál az utazásoknál kell alkalmazni, amikor az (1) és (2) bekezdésben megjelölt dolgozók magánszemélyként (nem hivatalos kiküldetésben stb.) utaznak külföldre és kiutazásukhoz tudományos érdek fűződik.

2. §.

Az utasítás alapján történő kiutazás esetén az utazás minden költségét (a kiutalásra kerülő valuták forint ellenértéke, beleértve az illeték- és jutalék-tételeket is, menetjegyvásárlás, útlevelelláték, vízumdíj stb.) a kiutazónak saját forrásokból kell fedeznie. A kiutazó anyagi támogatásban nem részesülhet.

3. §.

(1) A kiutazást az intézmény vezetőjének javaslata alapján az MTA Központi Hivatala Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya engedélyezi. A javaslathoz adatszolgáltatási lapot kell kitölteni és azt közvetlenül a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályához felterjeszteni.

(2) A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának engedélye a Magyar Nemzeti Bank Devizaengedélyezési Osztályához címzett megkeresésből és a Belügyminisztérium Útlevelel Osztályához címzett támogató levélből áll.

(3) Az engedélynek tartalmaznia kell

- a kiutazó személyi adatait;
- azokat az adatokat, amelyekből egyértelműen megállapítható, hogy a kiutazó az 1. §-ban meghatározott dolgozónak minősül;
- az utazás célját, a tartózkodás helyét és időtartamát;
- annak feltüntetését, hogy a kiutazás az évi rendes szabadság vagy fizetés nélküli szabadság terhére történik-e, illetőleg a 4. §. (3) bekezdése esetén a rendkívüli szabadság engedélyezésének indokait;
- a javasolt valutaellátmány összegét;
- arra való hivatkozást, hogy az utazás és a részvétel minden költsége a kiutazót terheli;
- a hazaérkezéstől számított 15 napon belül benyújtandó útijelentés elkészítésére való felhívást;
- a 3378/1969. Korm. sz. határozat 4. pontjára történő hivatkozást.

4. §.

(1) Az utasítás alapján egy dolgozó részére évente összesen legfeljebb 14 napi külföldi tartózkodásra adható engedély.

(2) Az utazás alapján történő külföldi utazások az évi rendes szabadság vagy fizetés nélküli szabadság terhére valósíthatók meg.

(3) Kivételesen indokolt esetben a kiutazó munkáltatója az utazáshoz rendkívüli szabadságot engedélyezhet.

5. §.

(1) Az útlevelekérelmet a kiutazó közvetlenül nyújtja be a Belügyminisztériumhoz.

(2) A kiutazáshoz szükséges vízumot a kiutazó költségén a Központi Hivatal Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya szerzi be.

6. §.

(1) A valutakiutalás engedélyezése iránti kérelmet a kiutazó terjeszti elő a Magyar Nemzeti Banknál.

(2) A kiutazók saját költségén az alábbiak szerint vásárolhatnak valutát:

- az MTA rendes- és levelező tagjai a kiutazásra járó teljes I. osztályú napidíj és szállásköltség erejéig;
- a tudományok doktorai, kandidátusai, a tudományos főmunkatársak, tudományos munkatársak és segédmunkatársak a teljes II. osztályú napidíj és szállásköltség erejéig;
- egyéb tudományos dolgozók a turista utazásokra megállapított valutanormák erejéig.

(3) Olyan egyéni meghívások esetén, amikor a külföldi tartózkodás költségeit a meghívó fedezi, a kiutazó a konvertibilis devizaelszámolású orszá-

gokba a látogató utazásokra megállapított valutaellátásnak megfelelő valutát vásárolhat.

(4) A tartózkodási költségekre igényelhető valutaellátáson felül a (6) és (7) bekezdésekben meghatározottak szerint kongresszusi, konferencia stb. részvételi díjra, továbbá üzemanyagvásárlásra is igényelhető valuta.

(5) Részvételi díj címén akkor igényelhető valutaellátás, ha a kiutazó a részvételi díj összegét olyan hivatalos értesítővel igazolja, amelyből kitűnik, hogy a díj tartalmaz-e szállás- vagy étkezési költség címén történő befizetést. Amennyiben a részvételi díj tartózkodási költséget (szállás és étkezés) is magában foglal, a vásárlással igényelhető valutaellátás arányosan csökken.

(6) Üzemanyagvásárlásra konvertibilis devizaelszámolású viszonylatban a Magyar Nemzeti Bank által megállapított normák, Rubel-elszámolású viszonylatban pedig a szükség szerint kérhető valutaellátás.

7. §.

(1) Konvertibilis deviza-elszámolású országokban kizárólag a tényleges kinntartózkodási napok számával arányosan lehet felhasználni valutaellátmányt.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben foglalt országokban való kinntartózkodás a tervezettnél korábban befejeződik, a valutaellátmány ebből eredő maradványát haza kell hozni és azt a Magyar Nemzeti Banknál a hazaérkezéstől számított 8 napon belül vissza kell fizetni.

8. §.

Az utazáshoz szükséges menetjegyeket az MNB eseti engedélye alapján a kiutazó szerzi be.

9. §.

A kiutazó az utazás előtt útiprogramot, a visszatérést követő 15 napon belül pedig útijelentést köteles benyújtani a Központi Hivatal Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályára. Ennek elmulasztása esetén további utazási lehetőségekből kizárható.

10. §.

A jelen utasítás alapján engedélyezett utazások a turista utazási lehetőségeket nem befolyásolják és a turista utazásokra igényelhető valutaellátás mértékét nem csökkentik.

11. §.

(1) A Központi Hivatal Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya a jelen utasítás alapján engedélyezett kiutazásokról naprakész nyilvántartást köteles vezetni.

(2) A nyilvántartás alapján a Nemzetközi kapcsolatok Főosztálya minden év január 31-ig értesíti a Magyar Nemzeti Bank Devizaengedélyezési Osztályát az elmúlt év kiutazásairól.

12. §.

Ez az utasítás a kihirdetése napján lép hatályba. Egyidejűleg a 3/1971. (A. K. 4.) MTA—F. sz. utasítás 4. § (1) bekezdés a) pontja hatályát veszti.

Márta Ferenc s. k.

A Magyar Tudományos Akadémia főtthkárának és az oktatási miniszternek

1/1978. (A. K. 8.) MTA—F. — OM számú

együttes utasítása

az egyetemi kutatások tanszéki akadémiai támogatása egy részének átadásáról

Az egyetemi kutatások tanszéki támogatása egy részének átadását — az egyetemi kutatások fejlesztésére irányuló határozatok alapján — az alábbiak szerint szabályozzuk.

1. A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala az akadémiai tanszéki támogatások átcsoportosítása során az utasítás mellékletében felsorolt tanszékek, tanszéki kutatócsoportok és munkaközösségek kutatásaira fordított támogatásokat 1978. január hó 1. hatállyal átadja az Oktatási Minisztériumnak (a továbbiakban: minisztérium).

2. A tanszéki akadémiai támogatások átcsoportosítása során át kell adni a tanszéki támogatások 1977. évi költségvetési alapokmány szerinti keretét az 1978. évre előirányzott bérszintfejlesztéssel együtt, továbbá az V. ötéves beruházási tervben 1978. évre jóváhagyott beszerzések beruházási keretét.

Ugyancsak átadásra kerülnek az egyes tanszéki kutatóhelyeken a Magyar Tudományos Akadémia tulajdonát képező műszerek, berendezések, felszerelési tárgyak, továbbá könyvek és folyóiratok. Az állóeszközök átadásáról jegyzőkönyvet kell készíteni.

3. Az átadásra kerülő tanszéki kutatócsoportok, munkaközösségek, illetőleg egyéb egyetemi szervezeti egységek, valamint azok áthelyezésre kerülő kutatói és munkatársai a szolgáltatások, illetőleg a szociális juttatások szempontjából az 1977. évinél hátrányosabb helyzetbe nem kerülhetnek.

4. A tanszéki akadémiai támogatások átadása után az egyes tanszékekre, illetőleg tudományágazatokra biztosított korábbi támogatás mértéke 1980-ig csak a Magyar Tudományos Akadémia főtthkárának hozzájárulásával csökkenthető.

5. Amennyiben az átadott tanszéki támogatásokkal kapcsolatban a jövőben 1980-ig szervezeti változtatás szükséges, ennek végrehajtása előtt a minisztérium előzetesen kikéri a Magyar Tudományos Akadémia főtthkárának egyetértését.

Polinszky Károly s. k.

Márta Ferenc s. k.

oktatási miniszter

a Magyar Tudományos Akadémia főtthkára

Melléklet az 1/1978.(A. K. 8.)MTA-F-OM sz. együttes utasításhoz
Akadémiai tanszéki kutatások támogatásának átadása az egyetemnek

Sor- szám	Támogatott tanszéki kutatóhely megnevezése	Létszám			Költségvetési támogatás				
		Állandó főfoglalk.	Részf. átlag- létszám	Összesből kutató	Főosztályi előirányz.		Központi kez. elő- irányzat	Összesen	
					Kiadási ei.	Ebből béralap		Kiadási ei. 6 + 8	Ebből béralap
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	NME Bányászati Tanszéki Mk.-ből Bányagéptani Tanszék Ásványelőkészítéstani Tanszék	3	—	—	213,4	113,4	17,0	230,4	113,4
		2	—	1	185,2	93,2	14,0	199,2	93,2
		5	—	1	398,6	206,6	31,0	429,6	206,6
2.	NME Kohászati Tanszék	24	1,0	7	1681,7	1057,7	159,0	1840,7	1057,7
3.	NME Nehézgéptani Tanszék	8	0,5	3	757,8	357,8	54,0	811,8	357,8
	NME összesen	37	1,5	11	2838,1	1622,1	244,0	3082,1	1622,1
1.	ELTE Történeti Tanszék	1	—	1	86,3	56,3	9,0	95,3	56,3
2.	ELTE Román Filológiai Tanszék	1	—	1	60,6	50,6	8,0	68,6	50,6
3.	ELTE Statisztikai Tanszék	—	0,5	0,5	15,0	12,0	1,0	16,0	12,0
	ELTE összesen	2	0,5	2,5	161,9	118,9	18,0	179,9	118,9
1.	JATE Altajisztikai Kutató Csoport	1	—	—	64,2	24,2	4,0	68,2	24,2
2.	JATE Állattani Tanszék	5	0,25	2	369,7	194,7	29,0	398,7	194,7
3.	JATE Finnugor Nyelv. Tanszék	—	0,5	—	68,0	18,0	3,0	71,0	18,0
	JATE összesen	6	0,75	2	501,9	236,9	36,0	537,9	236,9
1.	MKKE Tud. Szocializm. Tanszék	1	—	1	55,1	55,1	8,0	63,1	55,1
	MKKE összesen	1	—	1	55,1	55,1	8,0	63,1	55,1
	Mindösszesen	46	2,75	16,5	3557,0	2033,0	306,0	3863,0	2033,0

Határozatok

„A Tudományos Minősítő Bizottság 1978. március 29-i határozata az értekezések tézisei tartalmi és formai követelményeinek módosításáról.

1. A TMB időszerűnek és indokoltnak tartja, hogy az értekezésekben és más munkákban foglalt eredmények hasznosítását a maga módszereivel is elősegítse. Ezért előírja, hogy a pályázók a munkák kinyomtatásra kerülő téziseinek III. részében

a) kötelesek feltüntetni, hogy eredményeik hol és hogyan kerültek hasznosításra, illetve

b) kötelesek javaslatot tenni arra, hogy hol és hogyan hasznosíthatók azok.

A hasznosítás úgy értelmezendő, hogy az magában foglalja a gyakorlatban (politikai, gazdasági, oktatási, közművelődési stb. területen) való közvetlen és közvetett felhasználást, továbbá az adott tudomány belső fejlődésének elősegítését, vagy más tudomány új ismeretekkel való gyarapítását.

2. A TMB Titkárság gondoskodik arról, hogy a felhasználásra vonatkozó javaslatokat tartalmazó téziseket az érdekeltek megkapják.

3. Az 1. pontban megjelölt új követelményt a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell, ha a pályázó szempontjából ez nem hátrányos. 1978. június 1-től általánosan érvényesíteni kell.”

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Közlemények Pályázati felhívások

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztálya pályázatot hirdet a

Néprajzi Kutatócsoport

igazgatói munkakörére, 1978. október 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat;
- jelentős tudományos eredmények a megpályázott intézet profiljának megfelelő kutatások területén;
- kutatóintézet vagy nagyobb kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- az intézet tudományos programjára és annak megvalósítására vonatkozó tervét;

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek az ismertetését;
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét;
- tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát;
- részletes önéletrajzt 2 példányban;
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, akkor a pályázatnak csupán az intézet tudományos programjára és annak megvalósítására vonatkozó tervet kell tartalmaznia.

Az igazgató besorolására és vezetői megbízására vonatkozóan a 16/1977. (XII. 1.) MüM számú rendelet, valamint az 1/1978. (A. K. 1.) MTA—F. számú főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatot az MTA főtitkárához címezve az MTA Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztályához (Budapest. V. Münnich Ferenc u. 7.) kell benyújtani 1978. július 31-ig.

Rottler Ferenc s. k.
főosztályvezető

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hétfőn 16—17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke minden kedden 14—15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára minden csütörtökön 14—15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126—840 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Index: 25.105
ISSN 0460—5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1500 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (PKHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a PKHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

78.5964 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST 1978. JÚLIUS 18.

TARTALOM

Jogszabályok	1016/1978. (VI. 10.) Mt. sz. határozat	A Tudománypolitikai Bizottság feladatköréről, hatásköréről és működéséről	105
Az Akadémia elnökségének határozatai az 1978. május 30-i ülésen	22/1978. sz. határozat	A Biológiai Tudományok Osztályának tevékenységéről	107
	23/1978. sz. határozat	A klinikai kémia feladatairól, helyzetéről, fejlesztésének irányairól	108
	24/1978. sz. határozat	A tudományos célú külföldi kiküldetések során szerzett tapasztalatok hazai hasznosításának problémáiról	109
	25/1978. sz. határozat	Az 1978. évi közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapításáról	110
		Az elnökség egyéb állásfoglalásai	111
Közlemények		A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának felhívása a nem szocialista országokban biztosított ösztöndíjakról	111
		Pályázati felhívások	111
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének, főtítkárnak, valamint a Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárnak fogadóórája	112

Jogszabályok

A Minisztertanács 1016/1978. (VI. 10.) számú

határozata

a Tudománypolitikai Bizottság feladatköréről,
hatásköréről és működéséről

I.

1. A Tudománypolitikai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) a Minisztertanács által létrehozott kormánybizottság: tevékenységéért és döntéseiről a Minisztertanácsnak felelős.

2. A Bizottság feladata a Minisztertanács által meghatározott felvek és hatáskör szerint a tudománypolitika kialakítása és elvi irányítása, a tudományos kutatás és a műszaki fejlesztés állami irányításának szervezett összehangolása, közreműködés a társadalom- és gazdaságpolitikai döntések tudományos megalapozásában, a tudományos ismeretek

és a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásának elősegítése, a nemzetközi tudományos kapcsolatok fejlesztése elveinek, fő céljainak és irányainak meghatározása.

II.

3. A Bizottság a Minisztertanács elé *terjesztést* megelőzően *megtárgyalja* és *véleményezi*:

a) a tudománypolitikai szempontból is jelentős, átfogó társadalom- és gazdaságpolitikai kérdésekkel foglalkozó javaslatokat;

b) az országos távlati és középtávú kutatási-fejlesztési tervjavaslatot, az abban szereplő, illetve felvételre kerülő országos kutatási-fejlesztési feladatokat;

c) a kutatás-fejlesztés anyagi ellátottságával, finanszírozásával, gazdasági szabályozásával kapcsolatos javaslatokat;

d) valamennyi a hatáskörébe tartozó minisztertanácsi előterjesztést;

e) azokat a kérdéseket, amelyekkel a Minisztertanács külön megbízza.

4. A Bizottság, hatáskörében eljárva:

a) elemzi és értékeli a hazai tudományos kutatás, műszaki fejlesztés helyzetét, alakulását, a kutatási eredmények, új tudományos ismeretek gyakorlati realizálását, és meghatározza a szükséges intézkedéseket;

b) összehangolja és ellenőrzi az egyes minisztériumok és országos hatáskörű szervek tudományos kutatást és műszaki fejlesztést irányító tevékenységét;

c) a népgazdasági tervezés rendjével összhangban megállapítja a kutatás-fejlesztés közép- és hosszú távú tervezésének rendjét, ellenőrzi a kutatási-fejlesztési tervező munka megszervezését és a tervezési rend betartását;

d) ellenőrzi a középtávú kutatási-fejlesztési terv és az abban foglalt országos kutatási-fejlesztési feladatok megvalósítását, elemzi az ezzel kapcsolatos tapasztalatokat és meghatározza a szükséges intézkedéseket;

e) állást foglal, illetve véleményt nyilvánít a kutatási-fejlesztési tevékenység gazdálkodási kérdéseiben, továbbá anyagi ellátottságának, finanszírozásának és gazdasági szabályozásának kérdéseiben;

f) állást foglal a nemzetközi tudományos kapcsolatok átfogó, elvi kérdéseiben, figyelemmel kíséri e kapcsolatok alakulását és a külföldi tudományos-műszaki ismeretek, eredmények hazai felhasználását;

g) a tudományos kutatás helyzetének elemzése alapján állást foglal a felsőfokú szakemberképzés, továbbképzés elvi kérdéseiben;

h) állást foglal a tudományos kutatóképzés és a tudományos minősítés elvi kérdéseiben;

i) előzetesen hozzájárul kutatóintézetek alapításához, összevonásához és megszüntetéséhez;

j) állást foglal, illetve véleményt nyilvánít felsőoktatási intézmények, valamint azok jelentős oktatási-kutatási szervezeti egységeinek alapítása, összevonása és megszüntetése tárgyában;

k) állást foglal a kutatási-fejlesztési, valamint a felsőoktatási tevékenységet szolgáló nagyberuházások fejlesztési célja, illetve az e tárgykörbe tartozó jelentős beruházások tudománypolitikai indokoltsága tárgyában;

l) felügyeletet gyakorol albizottsága, a Társadalomtudományi Koordinációs Bizottság felett, amelynek feladata a társadalomtudományi kutatások irányításában, összehangolásában való részvétel; jóváhagyja ügyrendjét, munkatervét és állásfoglalásait;

m) dönt a rendelkezésére álló pénzeszközök felosztásáról;

n) beszámoltatással, egyes szerveknek adott megbízásokkal és egyéb módon gondoskodik a hozott határozatok végrehajtásának ellenőrzéséről.

5. A Bizottság

a) az Állami Tervbizottsággal történő együttműködés keretében

— megvitatja és tudománypolitikai szempontból értékeli a társadalmi, gazdasági fejlődés átfogó kérdéseivel foglalkozó, a különböző távú népgazdasági terveket megalapozó egyes, tudománypolitikai szempontból is fontos koncepciókat, valamint a középtávú népgazdasági tervkoncepció, illetve tervjavaslat kutatási-fejlesztési részét;

— figyelemmel kíséri a központi fejlesztési programok keretében megállapított kutatási és műszaki-fejlesztési feladatok teljesítését, tudománypolitikai szempontból véleményezi az új központi fejlesztési programokra vonatkozó javaslatokat;

— elősegíti a középtávú népgazdasági terv és a kutatási-fejlesztési tervek összehangolását;

b) a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottságával történő együttműködés keretében,

— állást foglal a tudományos műszaki nemzetközi együttműködés fő irányainak és feladatainak meghatározásában.

III.

6. A Bizottság elnöke a Minisztertanácsnak ezzel megbízott elnökhelyettese. A Bizottság elnökhelyettesét, aki ellátja a Társadalomtudományi Koordinációs Bizottság elnöki teendőit, és a Bizottság titkárát a Minisztertanács nevezi ki.

A Bizottság tagjai továbbá:

- az egészségügyi miniszter,
- az építésügyi és városfejlesztési miniszter,
- a kohó- és gépipari miniszter,
- a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Tudományos, Közköztudományi és Kulturális Osztályának helyettes vezetője,
- a Magyar Tudományos Akadémia elnöke,
- a Magyar Tudományos Akadémia főtárgyalója,
- a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter,
- a munkaügyi miniszter,
- a nehézipari miniszter,
- a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Titkárságának vezetője,
- az oktatási miniszter,
- az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke,
- az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság általános elnökhelyettese,
- az országos tervehivatali államtitkár,
- a pénzügyminiszter.

IV.

7. A Bizottság a hatáskörébe utalt ügyekben állást foglal, illetve határozatot hoz; határozatait a miniszterek, országos hatáskörű szervek vezetői végrehajtani kötelesek. A Bizottság elnöke a Bizottság üléséről és a hozott határozatokról a Minisztertanács soron következő ülésén jelentést tesz. A határozat ellen a Minisztertanács tagja, akinek jogkörét a határozat érinti, a Minisztertanács elnöke terjesztéssel élhet.

8. A Bizottság ügyrendjét, munkatervét és ellenőrzési terveit maga állapítja meg, azokat a Minisztertanács hagyja jóvá.

9. A Tudománypolitikai Bizottság működésével kapcsolatos koordinációs, szervezési és adminisztratív teendőket a Bizottság munkaszerve, a Titkárság látja el. A Titkárság munkakapcsolatot tart fenn az érdekelt minisztériumokkal és országos hatáskörű szervezetekkel. A Bizottság Titkársága szervezetiileg a Minisztertanács Titkársága keretében működik. A működéséhez szükséges költségek fedezetéről a Minisztertanács Titkársága költségvetésében kell gondoskodni.

10. E határozat a kihirdetés napján lép hatályba, egyidejűleg a 2020/1969. (VII. 1.), 2013/1974. (IV. 2.), 2021/1974. (V. 6.), 2039/1974. (XII. 7.), 2013/1975. (VI. 25.), 2014/1975. (VI. 25.), 2019/1975. (VII. 21.), 2023/1977. (IX. 10.), valamint a 2004/1978. (I. 19.) számú minisztertanácsi határozat hatályát veszti, illetve jelen határozat 4. i) pontjának megfelelően módosul az 1010/1967. (V. 28.) Korm. számú határozat.

Lázár György s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1978. május 30-i üléséről (22—25. számú határozatok)

Beszámoló a Biológiai Tudományok Osztálya tevékenységéről

A Biológiai Tudományok Osztálya beszámolójában rövid áttekintést ad a biológiai tudományok helyzetéről a felszabadulást követő időben. Rámutat azokra az ideológiai és szervezeti problémákra, amelyek hátráltatták a tudomány nemzetközi fejlődésével való lépéstartást.

Az egyes részdiszciplínák helyzetét, problémáit és az eredményeket a bizottságok tükrében mutatja be az Osztály. Számot ad arról, hogy a tudományterület fejlődésével egyidőben hasznos, eredményes multidiszciplináris kapcsolatot építettek ki a társtudományokkal. A beszámoló rámutat a biológiai tudományok centrális helyzetére a természettudományokon belül; a módszerek sokrétűségére és a növekvő igényekre az orvosi és mezőgazdasági alkalmazott kutatások részéről.

Kiemeli a beszámoló az Osztály kezdeményező tevékenységét a természettudományos műveltség és a biológia oktatásának korszerűsítésében, továbbá a jelenlegi kutatási főirányok kialakításában. Rávilágít olyan problémákra is, hogy a hatvanas, de különösen a hetvenes években bekövetkezett gyors fejlődés bizonyos területek visszamaradásához vezetett; a jövőben további témakonzentrálás mellett több részdiszciplína korszerű szinten tartása is kívánatos.

A beszámoló a jövő feladatait, a multidiszciplináris együttműködés erősítése mellett, három kiemelt témacsoport (bioreguláció, környezetkutatás, biológiailag aktív anyagok) gondozásában, az oktatás további korszerűsítésében és a postgraduális képzésben történő jelentősebb előrelépésben jelöli meg.

A beszámoló feletti vita három fő kérdés köré csoportosult. Az első kérdéscsoport a multidiszciplináris kapcsolatok és együttműködés, melynek során

az a javaslat hangzott el, hogy a Mezőgazdasági és Élelmezéstudományi Minisztériummal, továbbá az Egészségügyi Minisztériummal való együttműködést — a meglévő egyezmények keretében — a két társoztsályhoz kapcsolódva kívánatos erősíteni.

A második kérdéscsoport az oktatás-továbbképzés körül alakult ki. A vitában megoszlottak a vélemények a szakemberképzés korszerű módjáról; nevezetesen hazai körülményeink között mi a helyesebb, az egyetemi tanulmányok alatti (korábban vagy később) specializált képzés, vagy pedig általános képzés és ezt követő specializált postgraduális képzés. A postgraduális képzés fontosságát és ezen továbbképzési forma szervezett megoldásának szükségét mindegyik hozzászóló hangsúlyozta.

Többen erőteljesen hangsúlyozták a Kossuth Lajos Tudományegyetem Természettudományi Kar biológiai tanszékeinek a korszerű igényeknek megfelelő és a többi természettudományi karokhoz mérten arányos szintre emelését. Ebben nagy segítséget nyújthatnak — különösen — a Debreceni Orvostudományi Egyetem, valamint a debreceni Agrártudományi Egyetem biológiai tanszékei.

A harmadik fő témacsoport „Az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusa (bioreguláció)” c. kutatási főirány — melynek országos koordinátora a Magyar Tudományos Akadémia — gondozásával, felülvizsgálatával és korszerűsítésével volt kapcsolatos. A hozzászólók egyöntetűen megállapították, hogy a főirány jelen formájában túl széles területet ölel fel, ezért szükséges a profil tisztítása és a szükségleteknek, valamint társadalmi elvárásoknak eleget tevő új feladatok kitűzése.

A három kérdéscsoporton túlmenően felmerült a biofizika rohamos fejlődése és a biofizikai módszerek iránt növekvő igény, a humángenetikai kutatások fokozódó jelentősége és a klasszikus genetikai ismeretek szüksége különösen a növény- és állattenyésztés szempontjából.

Többen kíváncsiaknak tartották, hogy megfelelő időben a Biológiai, Kémiai, Orvosi Tudományok Osztálya tekintse át a gyógyszer- és növényvédő-

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére kérésükre a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

szer-gyártás tervezett fejlesztési programjának biológiai, klinikai-farmakológiai hátterét és feltételeit.

Nagy érdeklődést keltett a vitában a napenergia-hasznosítás kutatásának kérdése is, de ezzel — jelentőségére való tekintettel — külön kíván foglalkozni az Elnökség.

Az Elnökség 22/1978. számú határozata

1. Az Elnökség elfogadja a Biológiai Tudományok Osztályának beszámolóját. Tudomásul veszi, hogy az Osztály az akadémiai reform szellemében — kezdeményezően — eredményes multidiszciplináris együttműködéseket valósított meg.

2. Az Osztály erősítse és szélesítse tovább osztályközi kapcsolatait és ajánlásokkal ösztönözze a multidiszciplináris munkát a kutatás szintjén is.

3. Az Osztály bizottságai továbbra is tartsanak élő kapcsolatot a kutatóhelyekkel és minden bizottság tegye módszerévé a munkahelyek rendszeres látogatását.

4. Az Osztály a Mezőgazdasági- és Élelmészügyi Minisztériummal, ill. az Egészségügyi Minisztériummal történő szorosabb együttműködést az Agrártudományok, ill. az Orvosi Tudományok Osztályával karöltve a meglevő egyezmények keretében valósítsa meg.

5. Fordítson az Osztály különös figyelmet a környezetvédelem tudományos problémáinak megoldásában való együttműködés fokozására; a károsodott ökoszisztémák biológiai módszerekkel való helyreállítására.

6. Az Osztály aktívan működjön közre ajánlásokkal a VI. ötéves tervhez kapcsolódó középtávú kutatási feladatok kialakításában. Ezen belül fordítson különös figyelmet „Az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusa (bioreguláció)”, valamint a „Biológiailag aktív vegyületek kutatása” c. országos szintű főirányok tartalmi korszerűsítésére; tegyen javaslatot „profilisztitásra”, illetve súlypontképzésre, szükség szerint átcsoportosításra.

A Természettudományi II. (Biológiai) Főosztállyal együttműködve értékelje a kutatás új irányzatait, valamint a hazai eredményeket és ezek mérlegelésével tegyen javaslatot az eredményes, ill. perspektivikus témák fokozott támogatására vagy témaváltásokra.

A Biológiai Osztály működjön közre az V. és VII. Osztállyal a gyógyszer- és növényvédőszer-gyártás tervezett fejlesztési programjának biológiai, klinikai-farmakológiai hátterének áttekintésében és a kutatási feladatok feltételei megteremtésében.

7. Az Elnökség elismeri az Osztály azon tevékenységét, melyet a biológia oktatásának tartalmi korszerűsítésében fejtett ki. Felkéri az Osztályt, hogy az Oktatási Minisztériummal és az Akadémia intézeteivel együttműködve segítse a biológus tanárok továbbképzését.

8. Felkéri az Osztályt, hogy a Természettudományi II. (Biológiai) Főosztállyal és az Akadémia intézeteivel együttműködve készítsen tervezetet a biológus kutatók postragudális képzésének megszervezésére.

9. Az Osztály vizsgálja meg, hogy melyek azok a tudományterületek, melyek az általános fejlődésben elmaradtak, viszont szükségesek, ill. perspektivikusak, és tegyenek javaslatot a szinten tartás vagy fejlesztés irányaira.

10. Az Elnökség megállapítja, hogy a biológiai tudományok oktatásának és művelésének feltételei a Kossuth Lajos Tudományegyetemen elmaradtak. Korszerű, a többi Természettudományi Kar biológiai szakához mérten arányos szintre hozása kívánatos lenne. Az Osztály tegyen erre vonatkozó ajánlásokat az Oktatási Minisztériumnak.

11. Az Elnökség nagy fontosságot tulajdonít a vita során felmerült napenergia-hasznosítás kérdésének, s ezért felhatalmazza az Elnököt, hogy az illetékes alelnökkel és az osztályelnökkel a probléma szélesebb körű megvitatását készítse elő.

Előterjesztés

a klinikai kémiai feladatairól, helyzetéről, fejlesztésének irányairól

Az Orvosi Tudományok Osztálya előterjesztést vitatott meg a klinikai kémia feladatairól, helyzetéről, fejlesztésének irányairól és a téma jelentősége, valamint időszerűsége miatt szükségesnek tartotta, hogy azt az Elnökség is tűzze napirendre. Az Elnökség az előterjesztés előzetes megvitatására 44/1977. sz. határozatával alkalmi bizottságot küldött ki.

Az alkalmi bizottság jelentése hangsúlyozza ezen interdiszciplináris tudományág egyre növekvő jelentőségét, amely mindjobban a mindennapi orvosi tevékenység egyik alapját képezi és elengedhetetlen feltétele a klinikai tudományok fejlődésének. A további intenzív fejlődés érdekében a jelentés szükségesnek tartja regionális klinikai kémiai laboratóriumok szervezését, megfelelő szintű és számú szakember ki- és továbbképzését, ezen belül az interdiszciplinaritásnak megfelelően a vegyész, biológus, mérnök, matematikus képzettségűek arányának növelését, valamint a műszerezettség javítását és automatizálását.

A tudományterület fontosságára való tekintettel szükségesnek tartja a jelentés az Orvosi Tudományok Osztályának bizottsági rendszerén belül a klinikai kémiai bizottság létrehozását, melynek tagjai részben a Biológiai és a Kémiai Tudományok Osztályának képviselői lennének.

A vitában felszólalók általában egyetértettek a jelentéssel, különösen hangsúlyozták, hogy megfelelő számú és képzettségű szakember szükséges. A különböző szintű és alapképzettségű szakemberek képzését elsősorban munka melletti postgraduális képzéssel javasolták megoldani, melynek módját az EüM-nek, az OM-nek és az egyetemeknek együttesen kellene kidolgozni.

Az Elnökség 23/1978. számú határozata

1. A klinikai kémia az orvostudományoknak ma már önálló és rendkívül gyorsan fejlődő ága. Mind a klinikai kémiában, mind a klinikai laboratóriumok egyéb speciális területein nagy az országos lemaradás. Ennek felszámolása előfeltétele a színvonalas klinikai kutatásnak. Ezért az Elnökség javasolja:

1.1. az Egészségügyi Minisztériumnak, hogy az elnökségi alkalmi bizottság ajánlásainak filembevitelével teremtesse meg a színvonalas klinikai laboratóriumi munka személyi, szervezeti és korszerű felszerelési előfeltételeit;

1.2. az Orvosi Tudományok Osztálya bizottsági rendszerében interdiszciplináris klinikai laboratóriumi bizottság létrehozását a Biológiai, a Kémiai és a Műszaki Tudományok Osztálya képviselőinek a bevonásával.

A tudományos célú külföldi kiküldetések során szerzett tapasztalatok hazai hasznosításának problémái

A hazai nemzetközi tudományos kapcsolatok jelentősen kibővültek az elmúlt tíz esztendő során. 1975-ben a magyar kutatók 35,1%-a, 1976-ban pedig 33,1%-a járt külföldön. A kiküldetések során szerzett tapasztalatok jobb hasznosítása a magyar tudomány egyik nagy belső tartaléka. Ezért mind országosan, mind az Akadémia keretében új kezdeményezésekre van szükség ezen a téren. Írásos formában felmérték az előterjesztés készítői mintegy száz kutató tapasztalatait, személyesen kikérték több akadémikus, intézetvezető és hivatali munkatárs véleményét, és széles körű vita alapján új úti-jelentés-tervezetet dolgoztak ki.

A kutatók külföldön szerzett ismereteik hasznosításával kapcsolatos tapasztalatait két gondolat-körben mérték fel:

- miben állt tanulmányútjuk tudományos haszna;
- mit javasolnak a tanulmányutak hatékonysága növelésének érdekében.

Az effektív haszonnal, annak hazai adaptálásával és közzététele módjaival, valamint a hatékonyság növelésére vonatkozó koncepcionális, előkészítéssel, adminisztrációval stb. kapcsolatos kérdések körében számos értékes vélemény, javaslat és kritika került feldolgozásra.

A személyes konzultációk során elhangzott és összegezett vélemények elsősorban a tanulmányutak jelenlegi nem egységes értékelési módjára és ezek felhasználásának további javítására vonatkoztak.

A javasolt új úti-jelentés-tervezet több lépésből áll — még nem lezárt — folyamat terméke. A tervezetet hét akadémiai intézet kutatói vitatták meg és egészítették ki. Ennek feldolgozása után alakult ki a jelenlegi úti-jelentés-tervezet, amely mind a rövid és hosszú külföldi tanulmányutak, mind a külföldi tudományos rendezvények során szerzett tapasztalatok egy részének összegyűjtését szolgálja az e célból kialakított kérdéssorozat segítségével.

Az írásos úti-jelentés-forma átalakításával az a cél, hogy ennek alapján olyan alkalmas információ-rögzítő formula alakuljon ki, amely az úti-jelentések tartalmát az eddigiektől eltérően a jövőben rendszeresen feldolgozó, értékelő és továbbító rendszer bázisa lehet.

A vitában felszólalók helyeselték a téma napirendre tűzését, és az előterjesztés főbb megállapításával, valamint a megoldás módjaitól egyetértettek, főleg a tekintetben, hogy az egész kérdés-komplexust lehetőleg egységes formában, országosan meg kell oldani úgy, hogy az később integrálható legyen a teljes K + F országos nyilvántartási rendszerével.

Egyetértettek azzal, nem lenne célszerű az országos rendezésig várni, ezért helyeselték, hogy az Akadémia kísérleti jelleggel próbálja megvalósítani a tapasztalatok hasznosítását. A felszólalók a tervezett formanyomtatványok további egyszerűsítését és pontosítását javasolták, főleg a statisztika és az érdemi értékelő részek különválasztásával (tekintettel a tárolási problémákra is). Felvetették továbbá, hogy mindezek mellett kapjanak nagyobb hangsúlyt az ideológiai-politikai, illetve a társadalomtudományi szempontok is.

Több felszólaló aláhúzta az úti-jelentésekben foglalt tapasztalatok, javaslatok hasznosításának szükségességét addig is, amíg az országosan egységes nyilvántartási rendszer kialakul, olyan formában, hogy az akadémiai bizottságok azokkal rendszeresen foglalkozzanak. Kíváncsú lenne, a kiutazók előzetesen ismerjék meg, hogy korábban az adott országban és témában milyen tapasztalatok állnak már rendelkezésre.

Az Elnökség 24/1978. számú határozata

1. Az Elnökség köszönetet mond az előterjesztés készítőinek a színvonalas, körültekintő munkáért. Elvi egyetértését fejezi ki azzal az elgondolással, hogy néhány éven belül létre kell hozni a külföldi tanulmányutak nyilvántartásának országos adatbankját. Ennek érdekében bizonyos fokig egységesíteni szükséges az országban használatos úti-jelentésformákat, és meg kell teremteni a számítógépes feldolgozás feltételeit.

Az Elnökség a fentiekre vonatkozó állásfoglalását terjessze a Tudománypolitikai Bizottság elé.

2. Az Akadémia tudományos osztályai és bizottságai számára szervezeten kell gondoskodni arról, hogy a szakterületük szerinti fontosabb tanulmányutak jelentéseit (mind az Akadémia, mind a többi szaktárcák kiküldetései vonatkozásában) az országos nyilvántartás megszervezése után megismerhessék, megvitathassák és ily módon hozzájárulhassanak a tanulmányutak tapasztalatainak elterjesztéséhez.

3. Az Elnökség célszerűnek tartja, hogy az országos nyilvántartás bevezetéséig is kezdje meg az Akadémia kísérleti jelleggel — az akadémiai kiutazások esetében — a nyilvántartás és hasznosítás javasolt rendszerét.

4. Indokoltnak tartja, hogy a jelen előterjesztésben foglaltak — megfelelő szerkesztés után — jelenjenek meg a Magyar Tudomány című folyóiratban.

A Magyar Tudományos Akadémia 1978. évi közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapítása

Az Elnökség 25/1978. számú határozata

Az Elnökség az 1978. évi közgyűlés határozatának szövegét az alábbiak szerint hagyja jóvá.

1. A Magyar Tudományos Akadémia megelégedéssel veszi tudomásul, hogy — amint ez pártokumentumokból is kitűnik és a gyakorlatban is igazolt — egyre inkább növekszik a társadalom irányító szervezeteinek igénye arra, hogy cselekvésük során támaszkodjanak a tudományos megalapozásra, és bevonják a tudomány irányítóit és művelőit a döntések előkészítésébe és végrehajtásába.
2. A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi az elnöknek „Tudománypolitikánk időszerű feladatairól” szóló, valamint a főtítkárnak „A Politikai Bizottság 1977. június 28-i és a Minisztertanács 1978. január 18-i határozataiból adódó akadémiai szakigazgatási feladatok” című tájékoztatóját. Helyesli, hogy a fenti határozatokban megfogalmazott állásfoglalások végrehajtására, valamint azok megvalósítását szervező és segítő, a Minisztertanács és a Tudománypolitikai Bizottság döntéseiben rögzített feladatok teljesítésére fordítja az Akadémia a fő figyelmet.
3. Az Akadémia az élelmiszertermelés növekvő nemzetközi fontosságát és a hazai lehetőségeket figyelembe véve különösen időszerűnek tartja „A mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlesztése és a tudomány feladatai” című téma napirendre tűzését. Ezért felelőssége teljes tudatában felhívja a testületek, a területi akadémiai bizottságok, továbbá a szakigazgatás, illetve a kutatóhelyek és az egyetemek figyelmét, hogy az előadásban és a vitában elhangzottakat munkájukban hasznosítsák. A közgyűlés az előadást, valamint a vitát a kormány figyelmébe ajánlja.

Szükségesnek tartja a párt agrárpolitikájának következetes megvalósítása — főként a szocialista jelleg erősítése, a termelőerők és a termelési viszonyok továbbfejlesztése, az élelmiszertermelés fokozása, a természeti erőforrásokkal való optimális gazdálkodás és környezetvédelem — tudományos megalapozása érdekében az Akadémia, valamint a MÉM testületei és intézményei között a tudományos együttműködés tartalmi továbbfejlesztését. Ennek jó alapja az 1970-ben megkötött együttműködési megállapodás.

A közgyűlés szükségesnek látja továbbá a mezőgazdaságban folyó kutatási és fejlesztési munka ágazatközi kapcsolatainak erősítése és hatékonyabbá tétele érdekében az Akadémia, valamint a MÉM és az OMFB között a kapcsolatok szorosabbra fűzését, illetve az együttműködés szélesítését.

Felhívja a figyelmet arra, hogy a közös feladatok végrehajtásában különös hangsúlyt kapjon az interdiszciplináris kutatási együttműködés. Ezt indokolja az, hogy az agrártudományok és az élelmiszertudomány az alkalmazott természettudományoknak olyan jellegzetes határterülete, amely a matematika, a fizika, a kémia, a biológia, továbbá a műszaki és a földtudományok, valamint a társadalomtudományok komplex ismeretanyagát igényli.

Helyesli és támogatja az Akadémia szakigazgatásának azt a kezdeményezését, hogy az MTA, a MÉM, az OVH, az OMFB és esetleg más érdekelt főhatóságok képviselőiből alakuljon alkalmi bizottság az ország ökológiai potenciáljának globális felmérésére, és az ökológiai adottságok jobb hasznosítására vonatkozó javaslatok kidolgozására, amelyek esetleg e témakörrel összefüggő kutatási kapacitások átcsoportosítását vagy újabb témák kitűzését is jelentenék.

A fehérjetermeléshez fűződő nagy népgazdasági érdek indokoltá teszi a kutatás intenzív fejlesztését. Ennek érdekében

— az Akadémia kísérje fokozott figyelemmel és sajátos eszközeivel támogassa az ez irányú kutatásokat, továbbá

— az MTA, a MÉM, az OMFB és esetleg más érdekelt főhatóságok képviselőiből hozzon létre olyan állandó vagy alkalmi bizottságot, amely kidolgozza az egységes fehérjekutatási programot, a legfelső szintű koordináció elveit és módszereit.

A közgyűlés megállapítja, hogy a fejlesztés érdekében a tudományos eredményeknek jobban kell hasznosulniuk a termelésben. Ezért felhívja a testületeket, a területi akadémiai bizottságokat és a szakigazgatást, illetve a kutatóhelyeket és az egyetemeket, hogy

— nyújtsanak segítséget a mezőgazdasági és az élelmiszerügyi ágazatok (mezőgazdaság, élelmiszeripar, erdészet, elsődleges faipar, továbbá földügy és térképészet) VI. ötéves tervi és távlati időszakára vonatkozó kutatási-fejlesztési feladatainak kialakításához;

— segítsék elő a mezőgazdasági termelés jövő fejlődése előtt álló nagy ökonómiai kérdések megválaszolását;

— az erőforrások gazdaságosabb kihasználását előmozdítandó működjenek közre ennek optimális szervezeti keretei kialakításában, a termelési integrációk fejlesztésében; kísérjék figyelemmel és sajátos eszközeikkel támogassák a kutatóintézetek és kutatóhelyek, valamint a gazdálkodó szervek között a tudományos eredmények idővesztés nélkül hasznosítása érdekében létrehozott vagy létrehozásra kerülő tudományos termelési társulásokat;

— tevőlegesen vegyenek részt „A mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzete, továbbfejlesztésének feladatai” című március 15-i központi bizottsági határozatban rögzített feladatok megvalósításában, és a tudomány legújabb eredményeinek felhasználásában.

4. A közgyűlés tudomásul veszi, hogy az 1977. évi közgyűlés állásfoglalásával elindított alapszabálymódosító munkálatokat tovább kell folytatni az MSZMP KB tudománypolitikai irányelvei meg-

valósításának tapasztalatairól és időszerű feladatairól szóló párt- és állami határozatokban foglalt újabb feladatokra figyelemmel.

E munkálatokat úgy kell ütemezni, hogy a szövegszerűen megfogalmazott alapszabály-tervezet véglegesítésére és elfogadására az Akadémiáról szóló 1969. évi 41. sz. tvr. módosítása után, vagy az 1979. vagy az 1980. évi közgyűlésen sor kerülhesen. Az új alapszabály mellett ügyrend is kerüljön kidolgozásra, amely a módosított alapszabály minisztertanácsi megerősítése után lép életbe.

A közgyűlés egyidejűleg tudomásul veszi, hogy a főtítkár — a korábbi felhatalmazásnak megfelelően — kialakította az egységes Központi Hivatalt, amely mind a testületi, mind pedig a szakigazgatási munka feltételeit hivatott biztosítani.

5. A közgyűlés felhatalmazza az Elnökséget, hogy megfelelő konzultációk és előkészítés után saját hatáskörében döntse el azt a kérdést, hogy az akadémiai levelező és rendes tagságra jelöltek névsorát, az ajánlók nevét és az ajánlások szövegét a választást megelőzően, megfelelő időben közzétegyék-e a Magyar Tudományban a jelölt tudományos tevékenysége dokumentációjának az Akadémiai Könyvtárban történő hozzáférhetővé tételével egyidejűleg.

6. A testületek és a szakigazgatás elmúlt évi munkájáról írásban beterjesztett tájékoztatót, valamint a bemutatott hivatali Szervezeti és Működési Szabályzatot a közgyűlés tájékoztatásul tudomásul veszi.

Az Elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökségi ülés napirendjén a következő tájékoztatók szerepeltek:

1. Tájékoztató a szocialista országok tudományos akadémiainak társadalomtudományi alelnöki értekezletéről.
2. Beszámoló az Elnökség legutóbbi (április 25.) ülése óta eltelt időszak legfontosabb testületi és szakigazgatási eseményeiről.
3. Tájékoztató „A társadalomtudományi információs rendszer működésének irányelvei” tárgyban március 7-én tartott elnökségi kerekasztal-konferenciáról.
4. Tájékoztató „A tudományos kutatás és közlés etikai kérdései” tárgyban március 29-én tartott elnökségi ankétról.

Szentágothai János s. k.,

Közlemények

Pályázati felhívások

A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának felhívása

Az Országos Ösztöndíj Tanács által kiadott tájékoztató alapján meghirdettük a nem szocialista országokban állam és kormányközi megállapodásokkal, egyezményekkel, levélváltásokkal, illetve a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség, valamint a 3346/1961. sz. Korm. határozat által biztosított, az 1979-es naptári, illetve az 1979/80-as akadémiai évben igénybe vehető ösztöndíjas lehetőségek jegyzékét, amely megtekinthető az intézetek titkárságain.

A pályázatokat a tudományági főosztályokhoz kell beküldeni. Beküldési határidő 1978. augusztus 1-től folyamatos a kiadott körlevélben foglaltak szerint.

Dr. Dömény János s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala, Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a Szegedi Biológiai Központ Genetikai Intézete és Növényélettani Intézete tudományos igazgatói munkakörére 1979. január 1-i hatállyal.

Az igazgató feladata az intézet szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feladatok ellátása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább tudományok doktora fokozat,
- jelentős eredmények a megpályázott intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet, tanszék vagy tudományos osztály vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával,
- tudományos fokozatának, kitüntetései, idegen nyelvismeretének megjelölését,
- a jövőbeni vezetői működésére vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot 2 példányban,
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a felhívásra akadémiai intézeti kutató pályázik, úgy csak a jövőbeni vezetői működésre — az intézet tudományos programjára és annak megvalósítására — vonatkozó terveit kell benyújtani.

Az igazgató besorolására és vezetői megbízására a 16/1977.(XII.1.) MüM sz. rendelettel módosított 2/1974.(II.17.) MüM sz. rendelet ill. az annak végrehajtásáról intézkedő 1/1978.(A.K.1.) MTA sz. főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához címezve a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályához (1051 Budapest, V., Münnich Ferenc u. 7.) kell benyújtani a pályázat megjelenését követő egy hónapon belül.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden* 14—15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14—15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126—840 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Index: 25.105
ISSN 0460—5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1400 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (PKHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a PKHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. AUGUSZTUS 9.

TARTALOM

Jogszabályok	30.014/1978. TPB határozat	A VI. ötéves tervidőszakra szóló országos középtávú kutatási-fejlesztési terv készítéséről 113
	5/1978. (A. K. 10.) MTA-F. utasítás	A munkáltatói jogok gyakorlásáról 115
Az Akadémia Elnökségének határozatai az 1978. június 27-i ülésétől	26/1978. sz. határozat	Az idegen szavak használatáról 117
	27/1978. sz. határozat	Az Elnökség 1978. II. félévi munkatervéről 118
	28/1978. sz. határozat	A Tudósklub Klubtanácsa tagjainak és titkárnak meg- bízásáról 120
	29/1978. sz. határozat	A Magyar Tudomány című folyóirat szerkesztő bizott- ságában megüresedett hely betöltéséről 120
	30/1978. sz. határozat	A Nemzetközi Gazdaságtörténeti Társaság VIII. Kong- resszusának megrendezéséről 120
Közlemények		Pályázati felhívások 120
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének, főtítkárá- nak, valamint a Tudományos Minősítő Bizottság el- nökének és titkárnak fogadóórája 122

Jogszabályok

A Tudománypolitikai Bizottság 30.014/1978.
számú

határozata

A VI. ötéves tervidőszakra szóló országos középtávú kutatási-fejlesztési terv készítéséről

A Tudománypolitikai Bizottság „A tudomány-
politika időszerű feladatai”-ról szóló 1003/1978.
Mt.h.sz., az ennek végrehajtásáról rendelkező
2005/1978. Mt.h.sz., valamint a TPB 30.021/1977. sz.
határozatok alapján a VI. ötéves tervidőszakra
szóló Országos Középtávú Kutatási-Fejlesztési Terv
(OKKFT) tartalmáról, elkészítéséről a következ-
ket határozza.

I. A terv jellege és funkciói

1. Az OKKFT célja: a gazdaság- és tudomány-
politika kapcsolatának szorosabbra fűzése, a kutató-
fejlesztő munka, a tudománypolitikai és kutatás-
irányító tevékenység tervszerűségének növelése.
A terv a kutatásirányító szervek számára előírt

feladatokkal, a tervbe felvett kutatási programok-
kal közvetlenül, a hazai kutatási-fejlesztési tevé-
kenység egészére kifejtett orientáló hatásával pedig
közvetve szolgálja e célokat.

A tervben előírt tevékenység támassza
alá a termelési szerkezet külgazdasági követelmé-
nyeknek megfelelő korszerűsítésével kapcsolatos
jelentős kutatási és műszaki fejlesztési feladatok
megoldását; a középtávú tervidőszakot követő
társadalmi, gazdasági, műszaki fejlődést, különös
tekintettel a VII. ötéves terv várható igényeire;
valamint a tervidőszakot megelőzően elért nagy je-
lentőségű kutatási-fejlesztési eredmények gyakorlati
bevezetését. A terv járuljon hozzá a kutatás és fej-
lesztés hatékonyságának javításához, a minőségi
követelmények fokozottabb előtérbe állításához,
az erőteljesebb szelekcióhoz és a tartalékok jobb
kihasználásához.

2. A tervet a népgazdasági tervezéssel össze-
hangoltan, az Országos Távlati Tudományos Ku-
tatási Terv (OTTKT) figyelembevételével, a nem-
zetközi tudományos és műszaki együttműködés
lehetőségeinek tekintetbevételével kell kidolgozni.

3. A terv a kutatás-fejlesztés egész tervezési rendszerének továbbfejlesztésével összhangban alapul szolgál az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek, a kutatóhelyek, a tervezés körébe bevont vállalatok középtávú kutatási-fejlesztési terveinek kidolgozásához.

II. Az OKKFT és az OTTKT kapcsolata

4. Az OKKFT kutatási programjainak kialakításához az OTTKT-ben rögzített kutatási irányzatok alapvető orientációt adnak, de az OKKFT-programjai nem korlátozódnak kizárólag az OTTKT főirányai és célprogramjai által körülhatárolt feladatokra.

5. A középtávú terv készítése során az OTTKT-ben megfogalmazott, illetve megfogalmazásra kerülő kutatási irányzatokat, (amennyiben ez az országos kiemelés szempontjából indokolt, és az irányzat jellege lehetővé teszi,) és az adott időszakban országos kiemelést igénylő további kutatási feladatokat program-részletességgel kell tervezni.

6. Az OKKFT-ben szereplő programok teljesítésének idő igényét a feladatok határozzák meg. A programok időtávjának nem kell feltétlenül egybeesnie a középtávú tervidőszakkal.

III. A terv tartalma, szerkezete

7. Az OKKFT három fejezetből épül fel.

a) A terv I. fejezete tartalmazza a VI. ötéves tervidőszakra szóló legfontosabb tudománypolitikai célokat. Meghatározza a fő feladatokat a kutatás-fejlesztés társadalmi szerepének növelése, a fő gazdaságpolitikai célok elérésének elősegítése, a kutatóhálózat szerkezetének korszerűsítése, a tudományos szakemberek képzése és továbbképzése, az anyagi-pénzügyi ellátási rendszer fejlesztése, a nemzetközi tudományos kapcsolatok ápolása terén. Megállapítja az alapkutatások fejlődésének fő irányait.

b) A II. fejezet tartalmazza a tervidőszak legfontosabb, országos szintű kutatási feladatait, a kiemelkedő fontosságú kutatási-fejlesztési eredmények gyakorlati bevezetésére irányuló teendőket, valamint az e feladatok teljesítését szolgáló nemzetközi kutatási-fejlesztési együttműködést. Ezeket az ország közvetlen gazdasági, társadalmi céljaihoz kapcsolódó kutatási-fejlesztési feladatokat kutatási programokban kell rögzíteni.

c) A III. fejezet tartalmazza a kutatási-fejlesztési tevékenységre fordítható erőforrások főbb előirányzatait és a kutató-fejlesztő tevékenység különböző típusai, céljai és intézménycsoportjai közötti főbb arányokat.

IV. A terv elkészítése

8. A terv fejezeteinek kidolgozása a VI. ötéves népgazdasági tervezés keretében készülő „Műszaki fejlesztéspolitika” és a „Tudományos kutatás fő irányai” című gazdaságpolitikai részkoncepciók alapulvételével történik.

a) A terv I. fejezetét a TPB Titkársága készíti el az érdekelt szervekkel együtt.

b) A terv II. fejezetében rögzítésre kerülő kutatási programokra az érdekelt minisztériumok, országos hatáskörű szervek tesznek javaslatokat. A tárcák kiemelési javaslataiból a közvetlen gazdasági célú kutatási feladatok esetében az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB), a társadalomtudományi kutatásoknál a Társadalomtudományi Koordinációs Bizottság (TKB), a többi feladatoknál a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) választja ki a tárca véleményének meghallgatásával a tervbe felvételre javasolt feladatokat.

A kiemelési javaslatokat követően a felelős tárcák kidolgozzák a kutatási-fejlesztési programok tervtanulmányait, majd a program tervjavaslatokat. A tervbe történő felvétel kritériumaira, a kiemelési javaslatok, a tervtanulmány, a program tervjavaslatok kidolgozására az OMFB, az MTA és a TKB készítsen a fenti tárgyköröknek megfelelő, értelemszerűen differenciált tartalmi és módszertani útmutatót.

A fejezet kidolgozását az OMFB, az MTA és a TKB értelemszerű munkamegosztásban koordinálja.

c) A terv III. fejezetét a központi tervező szervek, az érdekeltekkel együtt erre a célra kidolgozandó tartalmi és módszertani útmutató előírásai szerint készítik el.

9. A terv kidolgozásának irányítása:

a) Az OKKFT kidolgozását a TPB elvi irányítása, figyelemmel kísérése, ellenőrzése mellett kell végrehajtani.

b) A tervet az OMFB és az MTA átfogó felelősségével, a tárcák felelős részvételével és közreműködésével kell elkészíteni.

c) A terv elkészítésében a TPB Titkársága koordináló tevékenységgel működik közre.

10. A terv kidolgozásának munkaprogramja és módszertana:

a) Az OKKFT kidolgozását a TPB által jóváhagyott egységes munkaprogram szerint kell elvégezni. A munkaprogramot az érdekeltek részére a TPB Titkársága közvetlenül megküldi.

b) A terv elkészítéséért felelős központi szervek a tervezés során, a tervezés egyes tárcaközi szabályozást igénylő kérdéseit — a szükséghez mérten, és az érdekeltekkel egyeztetve — további utasításokban szabályozhatják.

A tervező munka végrehajtásáról és további szabályozásáról a minisztériumok (országos hatáskörű szervek) saját hatáskörükben gondoskodnak.

11. A Tudománypolitikai Bizottság felkéri a kutatást végző minisztériumok (országos hatáskörű szervek) vezetőit, hogy gondoskodjanak a határozatnak hivatalos lapjaikban történő közzétételéről.

Budapest, 1978. június 16.

Aczél György s. k.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának
5/1978. (A. K. 10.) MTA-F. számú

ut as í t á s a

a munkáltatói jogok gyakorlásáról

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala (a továbbiakban: Központi Hivatal), valamint felügyelete alá tartozó költségvetési szervek és vállalatok (a továbbiakban: intézmények) dolgozóival kapcsolatos munkáltatói jogok gyakorlására — az Akadémia elnökével egyetértésben — a következő utasítást adom ki.

Az utasítás hatálya

1. §.

Az utasítás hatálya kiterjed

- a) a Központi Hivatalra;
- b) a Központi Hivatal felügyelete alá tartozó
 - kutatóközpontokra, kutatóintézetekre, kutatócsoportokra, kutatólaboratóriumokra (a továbbiakban: kutatóintézet),
 - MTA Könyvtára (a továbbiakban: Könyvtár),
 - vidéki akadémiai központokra,
 - szolgáltató szervekre,
 - szociális és jóléti intézményekre, Gépkocsi Szolgálatra,
 - tudományos társaságokra,
 - vállalatokra, mint munkáltatókra és
 - az ezekkel munkaviszonyban álló dolgozókra, mint munkavállalókra.

Általános rendelkezések

2. §.

(1) Az alapvető munkáltatói jogok:

- a kinevezés (alkalmazás),
- a tudományos vezetői teendők ellátására adott megbízás,
- a munkaszerződés módosítása,
- a személyi alaphér és a bérpótlék megállapítása,
- az áthelyezés,
- a munkaviszony megszüntetése,
- a főálláson kívüli foglalkoztatás engedélyezése,
- a jutalmazás,
- a fegyelmi jogkör gyakorlása, és az írásbeli figyelmeztetés,
- az anyagi felelősségrevonás.

(2) Az egyéb munkáltatói jogok, különösen:

- a személyi minősítés,
- a munkaviszonyban töltött idő beszámítása,
- a jutalomszabadság, valamint a rendkívüli és a fizetés nélküli szabadság engedélyezése,
- a jubileumi jutalom megállapítása,

- az évi rendes szabadság és a jogszabály alapján biztosított egyéb szabadság kiadása,
- a kitüntetések adományozása,

Az alapvető munkáltatói jogok gyakorlása

3. §.

(1) A főtitkár gyakorolja az alapvető munkáltatói jogokat

- a Központi Hivatal hivatalvezetője és főosztályvezetői, valamint tudományos titkárai,
- a Központi Hivatal felügyelete alá tartozó valamennyi intézmény főigazgatója, igazgatója, ügyvezető igazgatója tekintetében.

(2) Az illetékes főtitkárhelyettesek gyakorolják az alapvető munkáltatói jogokat a Központi Hivatal felügyelete alá tartozó kutatóintézetek, Könyvtár igazgatóhelyettesei, gazdasági igazgatói, gazdasági igazgatóhelyettesei és gazdasági vezetői tekintetében.

(3) A hivatalvezető gyakorolja az alapvető munkáltatói jogokat

- a tudományos titkárok kivételével a Központi Hivatal főosztályvezetőhelyettesei, osztályvezetői, osztályvezetőhelyettesei, csoportvezetői, főmunkatársai, főelőadói és előadói, valamint
- a Központi Hivatal felügyelete alá tartozó szolgáltató szervek és vállalatok igazgatóhelyettesei és gazdasági vezetői (főkönyvelői),
- a vidéki akadémiai központok gazdasági vezetői tekintetében.

(4) A Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága és a Tudományos Testületi Titkárság vezetőjével, valamint a tudományos titkárokkal kapcsolatos alapvető munkáltatói jogok gyakorlásához az Akadémia elnökének egyetértése szükséges.

(5) A Központi Hivatal főosztályvezetői gyakorolják az alapvető munkáltatói jogokat a vezetésük alatt álló főosztály ügyviteli és fizikai dolgozói tekintetében.

(6) A Központi Hivatal Igazgatási és Jogi Főosztálya vezetője gyakorolja az alapvető munkáltatói jogokat a szociális és jóléti intézmények, valamint a Gépkocsi Szolgálat vezető állású dolgozói tekintetében.

(7) A Központi Hivatal tudományági főosztályvezetői gyakorolják az alapvető munkáltatói jogokat a tudományos társaságok munkaviszonyban álló dolgozói tekintetében. Kivételt képeznek azok a tudományos társaságok, amelyeknek az Akadémia főtitkára által jóváhagyott alapszabálya szerint a munkáltatói jogokat a társaság elnöke vagy főtitkára gyakorolja.

Egyéb munkáltatói jogok gyakorlása

4. §.

(1) A főtitkár gyakorolja a személyi minősítési jogkört a Központi Hivatal hivatalvezetője és főosztályvezetői tekintetében.

(2) Az illetékes főtítkárhelyettesek gyakorolják a személyi minősítési jogkört a Központi Hivatal felügyelete alá tartozó valamennyi intézmény főigazgatója, igazgatója, ügyvezetői igazgatója és tudományos igazgatóhelyettesei tekintetében.

(3) A hivatalvezető gyakorolja a személyi minősítési jogkört

- a Központi Hivatal főosztályvezetőhelyettesei és tudományos titkárai;
- a Központi Hivatal felügyelete alá tartozó szolgáltató szervek és vállalatok igazgatóhelyettesei tekintetében.

(4) A Központi Hivatal illetékes főosztályvezetői gyakorolják a személyi minősítési jogkört a vezetésük alatt álló főosztály osztályvezetői, osztályvezetőhelyettesei, csoportvezetői, főmunkatársai és főelőadói tekintetében.

(5) A Központi Hivatal Pénzügyi Főosztályának vezetője gyakorolja a személyi minősítési jogkört — a szociális és jóléti intézmények, a Gépkocsi Szolgálat, valamint a tudományos társaságok kivételével — a Központi Hivatal felügyelete alá tartozó intézmények gazdasági vezetői teendőit ellátó dolgozói tekintetében.

5. §.

(1) A dolgozót a személyi minősítési jogkör gyakorlója évi 6 napig terjedő jutalomszabadságban részesítheti, illetőleg részére 6 napig terjedő rendkívüli vagy fizetés nélküli szabadságot engedélyezhet.

(2) A személyi minősítés alá nem tartozó dolgozók esetében az (1) bekezdésben említettek engedélyezéséről az illetékes főosztályvezető dönt.

(3) Az alapvető munkáltatói jogkör gyakorlója évi 12 napig terjedő jutalomszabadságot adhat, továbbá 3 hónapig terjedő rendkívüli vagy fizetés nélküli szabadságot engedélyezhet.

(4) Három hónapot meghaladó rendkívüli vagy fizetés nélküli szabadságot a főtítkár engedélyezhet.

(5) Azokban az esetekben, amikor a rendkívüli vagy a fizetés nélküli szabadság a dolgozót jogszabály alapján megilleti, a (4) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

6. §.

A munkaviszonyban töltött idő beszámításával, a jubileumi jutalom megállapításával és a kötelező béremeléssel kapcsolatos tájékoztatás

- a Központi Hivatal dolgozói tekintetében a Központi Hivatal Gazdasági Osztálya vezetőjének,
- a Központi Hivatal felügyelete alá tartozó kutatóintézetek, Könyvtár, szolgáltató szervek, vállalatok akadémiai kinevezési, illetőleg megbízási hatáskörbe tartozó dolgozói tekintetében a Központi Hivatal Pénzügyi Főosztálya vezetőjének hatáskörébe tartozik.

7. §.

A Központi Hivatal Igazgatási és Jogi Főosztályának vezetője gyakorolja az egyéb munkáltatói jogokat a szociális és jóléti intézmények, valamint a Gépkocsi Szolgálat vezető állású dolgozói tekintetében.

8. §.

A Központi Hivatal tudományági főosztályvezetői gyakorolják az egyéb munkáltatói jogokat a tudományos társaságok munkaviszonyban álló dolgozói tekintetében. Kivételt képeznek azok a tudományos társaságok, amelyeknek az Akadémia főtítkára által jóváhagyott alapszabálya szerint a munkáltatói jogokat a társaság elnöke vagy főtítkára gyakorolja.

9. §.

(1) Az ösztöndíjjal külföldön tartózkodók, valamint az akadémiai érdekből külföldre utazó dolgozók rendkívüli és fizetés nélküli szabadságának engedélyezésére vonatkozó szabályokat külön főtítkári utasítás tartalmazza.

(2) Az utasítás hatálya alá tartozó valamennyi dolgozó részére a közvetlen vezetője adja ki az évi rendes és a jogszabályban biztosított egyéb szabadságot.

(3) A Központi Hivatal felügyelete alá tartozó intézmények főigazgatói, igazgatói, ügyvezető igazgatói szabadságuk időpontját előzetesen kötelesek bejelenteni a felügyeletet ellátó főosztály vezetőjének.

10. §.

A Kiváló Munkáért, Főtítkári Dicséret és egyéb kitüntetések vonatkozásában a külön jogszabályokban foglaltak az irányadók.

Vegyes rendelkezések

11. §.

A Központi Hivatal kinevezett dolgozói a kinevezést követően — külön meghatározott rendelkezések szerint — esküt kötelesek tenni.

12. §.

(1) A Központi Hivatal dolgozói tekintetében a munkaviszony létesítéséhez előírt képesítés, a büntetlen előélet hiánya, a hozzátartozók együttes alkalmazásának tilalma alól kivételesen indokolt esetben — a hatályos jogszabályokban foglaltak figyelembevételével — a főtítkár adhat felmentést.

(2) A Központi Hivatal dolgozói főálláson kívüli foglalkoztatásával kapcsolatos összeférhetlenségi ügyekben, magasabb vezető állású dolgozók esetében a főtítkár, a többi dolgozó esetében a hivatalvezető dönt.

13. §.

A Központi Hivatal felügyelete alá tartozó kutatóintézeteknél a tudományos tanácsadó kinevezéséhez a tudományos főosztályvezető és osztály-

vezető tudományos vezetői megbízásához az illetékes tudományági főosztály vezetőjének előzetes egyetértése szükséges.

14. §.

A Központi Hivatal Pénzügyi Főosztálya vezetőjének előzetes egyetértését kell kikérni

- az intézmények számviteli és pénzügyi feladatokat ellátó gazdasági főosztályvezetőivel, gazdasági osztályvezetőivel, ellenőrzési osztályvezetőivel, illetőleg az önálló belső ellenőrrel,
- a szociális és jóléti intézmények főkönyvelőivel, valamint
- a tudományos társaságok gazdasági ügyintézőivel kapcsolatos alapvető munkáltatói jogok gyakorlásához.

15. §.

A Központi Hivatal dolgozói és az intézmények akadémiai kinevezési, illetve megbízási hatáskörbe tartozó magasabb vezető állású dolgozói tekintetében az anyagi felelősségrevonás és a fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása — az alapvető mun-

káltatói jogokat gyakorló vezető döntésének figyelembevételével — az Igazgatási és Jogi Főosztály közreműködésével a Személyzeti Főosztály feladata.

16. §.

(1) Az intézmények dolgozóival kapcsolatos munkáltatói jogok gyakorlásának szabályait — a jelen utasításban foglaltak figyelembevételével — az intézmények vezetői határozzák meg.

(2) Az intézmények vezetői a munkáltatói jogok gyakorlásával kapcsolatos szabályokat, az intézmény szervezeti szabályzatában az utasítással összhangban saját hatáskörükben módosítsák.

(3) Az akadémiai támogatásban részesülő tan-
széki és egyéb kutatóhelyek dolgozóival kapcsolatos munkáltatói jogok gyakorlására külön rendelkezések az irányadók.

17. §.

Ez az utasítás kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a 2/1972. (A. K. 4.) MTA-E. és a 3/1972. (A. K. 5.) MTA-F. számú utasítás hatályát veszti.

Márta Ferenc s. k.,
főtitkár

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1978. június 27-i üléséről (26—30. számú határozatok)

Előterjesztés az idegen szavak ügyében

Társadalmi igény és meghatározott felkérés alapján az Akadémia elnöke még 1975-ben felhívta a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályát, alakítsa ki álláspontját az idegen szavak használatával és indokolatlan terjedésével kapcsolatban. A kérdés időszerűségét bizonyította, hogy a témában tartott elnökségi ankét után, a Nyelvtudományi Bizottság és az Anyanyelvi Bizottság együttes állásfoglalásának közlése nyomán a Magyar Tudomány-ban széles körű vita bontakozott ki, amelynek során a legkülönbözőbb szakterületek képviselői fejtették ki véleményüket. A Magyar Pszichológiai Szemle és a napi sajtó szintén foglalkozott a kérdéssel. A Magyar Tudomány-ban folyt vita lezárása és összefoglalása alkotta az Osztály előterjesztésének alapját.

Az előterjesztés hangsúlyozta a szó- és írásbeli vita fontosságát, szerepét a kérdés elemzésének elmélyítésében és a vitaindító állásfoglalás tartalmi szempontjainak gazdagításában. Ugyanakkor kiemelte, hogy az idegen szavak túlzott, indokolatlan használata része egy tágabb kérdéskörnek, amely felöleli a mai magyar nyelv állapotát, a szóbeli és

az írásbeli kifejezőkészség terén fennálló problémákat. Az idegen szavak használata korántsem pusztán nyelvi probléma, hanem társadalmi okok, sőt tudati tényezők játszanak közre alakulásában. Ugyanakkor tévedésekhez vezetne, ha alkalmazásuk mértékéből messzemenő ideológiai, politikai következtetéseket vonnának le.

Az előterjesztés a kérdés reális, a világ haladását, a tudományos-technikai forradalom következményeit figyelembe vevő kezelése mellett foglalt állást; helytelennek tartaná, ha teret kapna az idejélt, öncélú „nyelvtisztítás”, egyben leszögezte, hogy a legkülönbözőbb szinteken már a közérthetőséget is veszélyeztető idegenszó-áradatra fel kell figyelni, és átgondolt tudományos és közművelődési intézkedésekkel egyaránt gátat kell vetni az idegen szavak túlzott, szükségtelen használatának.

Az elnökségi ülésen felszólalók valamennyien helyeselték, hogy az Elnökség a témát vitára bocsátotta. Hangsúlyozták, hogy a magyar nyelv védelme a nemzeti tudat része; ezért szükséges, hogy az Akadémia — alapítási céljának is megfelelően — felelőssége tudatában szót emeljen ez ügyben. Megállapították, hogy az idegen szavak használata a tudományos szaknyelv kialakítása és az idegenszerű nyelvhasználat leküzdése terén valamennyi tudományra jelentős feladat hárul, de e szempontból indokolt különbséget tenni a szorosan tudományos

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére kérésükre, a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

célú és az ismeretterjesztő közlések között. Többen rámutattak arra, hogy a javaslattevő részben több olyan ajánlás van, amelyet helyes lenne az elnökségi határozatba foglalni.

Az Elnökség 26/1978. számú határozata

1. Az Elnökség köszönetet mond az előterjesztés készítőinek és előadójának az országos érdekű és az Akadémia tevékenységét közvetlenül érintő téma gondos, felelősségteljes kidolgozásáért.

2. Az idegen szavak kérdése része egy nagyobb, tágabb kérdéskörnek: a mai magyar nyelvhasználat, a szóbeli és az írásbeli kifejezőkészség kérdéskörének. Az idegen szavak használatának megítélésakor számba kell venni, miként fejlődik, alkalmazkodik a magyar nyelv a mai korszerű, tudományos, gazdasági, technikai körülményekhez, igényekhez; a már meghonosodott idegen szavak esetében pedig azok helyes, pontos alkalmazására kell törekedni. Nemcsak az idegen szavak használatát kell elemezni, hanem ki kell terjeszteni a vizsgálatot magyar és idegen szavak, stílári fordulatok, mondat szerkezetek helytelen, idegenszerű használatára is.

A kérdés előtérbe kerülése, vitatott volta azt is jelzi, hogy a magyar közvélemény érzékenyen figyel a nyelvvel kapcsolatos fejleményeket; a nyelv kérdéseit joggal a nemzeti tudat részének tartja.

A Magyar Tudományos Akadémia alapítási céljának megfelelően, s mai feladatainak tudatában a magyar nyelv ápolását és fejlesztését saját ügyének is tekinti.

3. Az Elnökség megállapítja, hogy az egész kérdés csoport vizsgálatában különös felelősség hárul a nyelvtudományra. Az eddiginél behatóbban kell foglalkoznia a mai magyar nyelv fejlődésének fő tendenciáival, az írott és beszélt nyelv állapotával, a nyelvművelési munkának még mélyebb tudományos megalapozást kell adnia. A nyelvtudomány, a készülőben levő nyelvművelő kézikönyv mielőbbi befejezése mellett, alapozza meg újabb kézikönyvek (hivatalos nyelvünk kézikönyve, iskolai szinonimaszótár, a nyelvtudomány terminológiai szótára, az egyes szaknyelvek terminológiai szótára) elkészítését.

4. Az Elnökség úgy véli, hogy az idegen szavak használata, a tudományos szaknyelv alakítása terén valamennyi tudományágnak jelentős teendői, ezeken belül a társadalomtudományoknak sajátos feladatai vannak. A filozófia, a szociológia, a pszichológia, a pedagógia és a történeti tudományok művelői tegyenek újabb erőfeszítéseket a terminológiai tisztaságért, a fogalmak világosabb meghatározásáért, ennek keretében válthatják fel a pótolható idegen szakkifejezéseket fogalmilag tisztázott és érthető magyar megfelelőekkel. Az idegen szavak használatát illetően valamennyi tudomány-szakban indokolt különbséget tenni a tudományos célú és az ismeretterjesztő közlések között.

5. Az Elnökség felhívja a tudományos osztályokat és a felügyeletük alá tartozó társaságokat, hogy az érintett tudományterületek szaknyelvi kérdéseit

vitassák meg, különös tekintettel az idegen szavak használatára a tudomány népszerűsítésében, a tudományos ismeretterjesztésben.

6. Az Elnökség felhívja az akadémiai folyóiratok szerkesztősegeit, hogy közleményeikben fokozottabban ügyeljenek a nyelvezet magyarosságára, szabatoságára, közérthetőségére, s adjanak ösztönző példát a nélkülözhető, felesleges idegen szavak mellőzésére.

7. Az Akadémia felkéri azokat az intézményeket, amelyeknek a közművelődésben fontos szerepük van (rádió, televízió, sajtó) hogy a maguk területén törekedjenek a megértést gátló, felesleges idegen szavak használatának visszaszorítására. E tevékenységükben az Akadémia kész tudományos szakmai segítséget adni.

8. Az akadémia felkéri az illetékes minisztériumokat, hogy oktatási intézményeikben érvényesítsék a tantárgyi terminológia közérthetőségének kívánalmait, különösképpen ügyelve az új, illetve az átdolgozásra kerülő tankönyvek és jegyzetek nyelvi megformálására.

9. Az Elnökség felkéri az Országos Közművelődési Tanácsot, hogy — együttműködve az Akadémiával — a mai magyar nyelvhasználat, s e kereten belül az idegen szavak kérdésével folyamatosan foglalkozzék, az intézkedések lehetőségét és a kérdés társadalmi vonatkozásait is megvizsgálva.

10. Az Elnökség a mai magyar nyelvhasználat kérdéskörét három-öt év múlva ismét napirendre tűzi.

11. Az Elnökség felkéri a Magyar Tudomány című folyóirat szerkesztő bizottságát, hogy e határozatot következő számainak egyikében közzölje.

Az Elnökség 1978. II. félévi munkaterve

Az Elnökség 27/1978. számú határozata

1. Az Elnökség megvitatta az 1978. II. félévi munkatervre vonatkozó javaslatot és azt mint kettertervet az alábbiak szerint hagyja jóvá.

Szeptember

1. Tájékoztató a tudományos minősítés továbbfejlesztésének vitájáról

Előadó: Kónya Albert, a TMB elnöke

2. A nemzetközi tudományos kapcsolatok fejlesztési irányaira, fő céljaira vonatkozó alapelvek tervezete

Előadó: Láng István főtitkárhelyettes

3. Javaslat az 1979. évi közgyűlés tudományos előadásának tárgyára és az előadó személyére

Előadó: Szentágothai János elnök

4. Az 1978. évi közgyűlés határozata, valamint az elnöki és a főtitkári vitaindító, továbbá a tudománypolitika időszerű feladataival kapcsolatos akadémiai intézkedési terv alapján elvégzendő feladatok

Előadó: Szentágothai János elnök

5. Javaslat a Miskolci Akadémiai Bizottság létesítésére

Előadó: Szentágothai János elnök

6. Javaslat az akadémiai ankétok, kerekasztal-konferenciák, elnökségi klubdelutánok 1978–79. évi témáira

Előadó: Szentágothai János elnök

7. Az MTA—MTESZ együttműködési megállapodás tervezete

Előadó: Szentágothai János elnök
Márta Ferenc főtítká

8. Javaslat a távlati tudományos kutatások körében elért jelentős eredmények jutalmazását előkészítő bizottság kiküldésére

Előadó: Szentágothai János elnök

9. Tájékoztatók

10. Egyebek

*Október**Az első elnökségi ülés (előreláthatólag október 24-én)*

1. A költségvetésből gazdálkodó kutatóhelyek középtávú tervezési és beszámolási rendjének koncepciója

Előadó: Pungor Ernő akadémikus, az alkalmi bizottság elnöke

2. A közigazgatás fejlesztésének komplex tudományos vizsgálata című főirány kutatása terén elért eredmények, azok hasznosítása, javaslat a további feladatokra

Előadó: Kovács István akadémikus, a főirány koordináló tanácsa elnöke

3. Javaslat az Akadémia 1979. évi közgyűlésének jellegére és szervezeti rendjére

Előadó: Szentágothai János elnök

4. Javaslat az Akadémia 1979. évi közgyűlésének elnökségi beszámolójának koncepció-tervezetére

Előadó: Szentágothai János elnök*A második elnökségi ülés (előreláthatólag október 31-én)*

1. Beszámoló a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya tevékenységéről

Előadó: Szabolcsi Miklós osztályelnök

2. A Balaton környezetvédelmével kapcsolatos regionális kutatások helyzete és eredményei

Előadó: Láng István főtítkárhelyettes

3. Javaslat az 1979. évi tagválasztásra vonatkozó közgyűlési előterjesztést az Elnökség számára előkészítő bizottság kiküldésére

Előadó: Szentágothai János elnök

4. Tájékoztatók

5. Egyebek

*November**Az első elnökségi ülés (előreláthatólag november 21-én)*

1. A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló törvényerejű rendelet tervezetének megvitatása

Előadó: Szentágothai János elnök

2. A Magyar Tudományos Akadémiának a nem kormányközi tudományos szervezetek országos koordinálására vonatkozó javaslata

Előadó: Láng István főtítkárhelyettes

3. A tudományos osztályok javaslatai a tiszteleti tagok 1979. évi közgyűlési választásának elnökségi jelölésére

Előadó: Fülöp József alelnök*A második elnökségi ülés (előreláthatólag november 28-án)*

1. Beszámoló a Filozófiai és Történettudományok Osztálya tevékenységéről

Előadó: Mátrai László osztályelnök

2. Előterjesztés a társadalomtudományi társaságok tevékenységének továbbfejlesztésére

Előadó: Pach Zsigmond Pál alelnök

3. Tájékoztatók

3.1. A távlati tudományos kutatások körében elért jelentős eredmények jutalmazásának előkészítésére kiküldött bizottság javaslata a jutalmak odaítélésére

4. Egyebek

*December**Az első elnökségi ülés (előreláthatólag december 12-én, esetleg együttes ülés vagy ankét)*

1. Javaslat a tudományos minősítés továbbfejlesztésére

Előadó: Kónya Albert, a TMB elnöke

2. Előterjesztés a tudományos pótlékok rendszere vizsgálatának eredményéről

Előadó: Somos András alelnök*A második elnökségi ülés (előreláthatólag december 19-én)*

1. Beszámoló a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya tevékenységéről

Előadó: Eörsi Gyula osztályelnök

2. Előterjesztés a területi akadémiai bizottságok szervezeti és működési szabályzatáról

Előadó: Szentágothai János elnök

3. Előterjesztés az irányítás-, szervezés- és vezetéstudományi kutatások helyzetéről, továbbfejlesztésének feladatairól

Előadó: Eörsi Gyula osztályelnök

4. Javaslat az Elnökség 1979. I. félévi munkatervére

Előadó: Szentágothai János elnök

5. Tájékoztatók

6. Egyebek

II. Az Elnökség felhatalmazza az elnököt, hogy a munkatervben — a szükséghez képest — változtatásokat hajtson végre, különös tekintettel a Tudománypolitikai Bizottság 1978. II. félévi munkatervére.

A Tudósklub Klubtanácsa tagjainak és titkárának megbízása

A Klub szabályzata szerint a Klubtanács tagjait és titkárát egy évi időtartamra az Elnökség bízza meg.

Az Elnökség 28/1978. számú határozata

Az Elnökség — egyidejűleg megköszönve az elmúlt évben végzett munkájukat — a következő évre is 1979. június 30-ig a Klubtanács tagjaként

Major Máté és

Ádám György akadémikust,

a Klub titkáráként pedig

Ertl Mihályné nyugdíjast,

a Klub volt vezetőjét bízza meg.

Javaslat a Magyar Tudomány című folyóirat szerkesztő bizottságában Jánossy Lajos akadémikus elhunytával megüresedett hely betöltésére

Az Elnökség 42/1976. számú határozatával három évi időtartamra megválasztotta a Magyar Tudomány című folyóirat szerkesztő bizottságát,

amelyben a Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya képviselőjében Jánossy Lajos akadémikus vett részt. Elhunytát óta a szerkesztő bizottságban az Osztálynak nincs képviselője.

Az Elnökség 29/1978. számú határozata

Az Elnökség a Magyar Tudomány című folyóirat szerkesztő bizottságába — az 1979. évi közgyűlésig terjedő időtartamra — a Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya képviselőjében Berényi Dénes akadémikust választotta meg.

Előterjesztés a Nemzetközi Gazdaságtörténeti Társaság VIII. Kongresszusának 1982. évi megtartására

A Filozófiai és Történettudományok Osztálya kérte az Elnökség előzetes hozzájárulását ahhoz, hogy a Nemzetközi Gazdaságtörténeti Társaság VIII. Kongresszusát 1982-ben az Akadémia rendezvényeinek keretében Budapesten rendezhessék meg.

Az Elnökség 30/1978. számú határozata

Az Elnökség előzetesen hozzájárul, hogy az 1982. évi VIII. Nemzetközi Gazdaságtörténeti Kongresszus megrendezését az Akadémia vállalja és felkéri a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályát, hogy a Nemzetközi Gazdaságtörténeti Társaság VB-ülésének 1979. tavaszán történő megrendezését iktassa be az 1979. évi rendezvénytervbe.

*Pach Zsigmond Pál s. k.,
alelnök*

Közlemények Pályázati felhívások

Az MTA Közgazdaságtudományi Intézete pályázatot hirdet az alábbi témacsoportok kutatásával foglalkozó osztályok tudományos osztályvezetői munkakörének betöltésére:

„A gazdasági növekedés dinamikáját és a beruházások hatékonyságát befolyásoló tényezők a magyar népgazdaságban”

„A KGST-országok részvétele a nemzetközi munkamegosztásban”

A kinevezendő osztályvezetők feladata: az osztály tevékenységével összefüggő tudományos irányító és szervező munka ellátása.

1. A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat,

— jelentős tudományos eredmények a megpályázott kutatási területen,

— kutatási egység vezetésében szerzett gyakorlat.

2. A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének és beosztásának megjelölését,

— tudományos munkásságának rövid ismertetését és publikációinak jegyzékét,

— a megpályázott munkakörre vonatkozó elképzeléseit,

— tudományos fokozatának, idegen nyelvismeretének megjelölését.

3. A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,

— részletes önéletrajzot,

— erkölcsi bizonyítványt.

Ha a pályázó az Intézet alkalmazásában áll, a pályázatnak a 2. és 3. pont alatti mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázatot a közzétételtől számított 1 hónapon belül az Intézet igazgatójához kell benyújtani.

Nyers Rezső s. k.,
igazgató

A Magyar Tudományos Akadémia Pszichológiai Intézete pályázatot hirdet a Pszichofiziológiai és Pszichopatológiai Osztályon betöltendő tudományos segédmunkatársi állásra. A pályázó feladata az Intézet középtávú kutatási tervében foglalt, elektrográfias módszerekkel végzett pszichofiziológiai kutatásokban való közreműködés.

Pályázhatnak azok a fiatalok, akik az ELTE Bölcsészettudományi Karának pszichológia szakán szereztek diplomát és érdeklődnek a pszichofiziológiai kutatások iránt.

A pályázathoz az alábbi iratokat kell mellékelni két példányban:

- tudományos önéletrajz, amely tartalmazza a pályázó eddigi szakmai munkáját és érdeklődési körét, jelenlegi munkahelyét és fizetését;
- esetleges publikációinak jegyzékét;
- három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot a jelen hirdetmény megjelenését követő 30 napon belül kell benyújtani az alábbi címre:

MTA Pszichológiai Intézet, 1068 Budapest, VI. Szondy u. 83/85.

Dr. Pataki Ferenc s. k.,
igazgató

Az MTA Műszaki Kémiai Kutató Intézet (8201 Veszprém, Pf. 125) pályázatot hirdet tudományos munkatársi állás betöltésére az alábbi tématerületre:

Technológiai művelettervezés számítógépre orientált algoritmusainak készítésében jártasság, különösen a modellreferenciájú adaptív elektrotechnológiák, vezérlésméleti problémáinak formális logikai megfogalmazása területén.

A feladatkörre minimum 3 éves gyakorlattal rendelkező elektrotechnológiában jártas okl. gépészmérnök pályázhat.

A pályázat tartalmazza a pályázó munkahelyét, beosztását és fizetését is.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevél hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot,
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt,
- állami középfokú nyelvvizsga bizonyítvány másolatát.

A pályázónak meg kell felelnie az MTA főtítkárnak 8/1976 (A. K. 1) MTA-F számú utasításában a kutató-fejlesztő munkát végző tudományos dolgozók egységes követelményrendszerében a tudományos munkatárssal szemben támasztott követelményeknek.

A pályázatot az Intézet igazgatójához kell benyújtani.

Dr. Blicke Tibor s. k.,
igazgató

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem rektora és az Egészségügyi Minisztérium pályázatot hirdet az Egyetem Bőr- és Nemikórtani Klinikáján elhalálozás folytán megüresedett 3221. ksz. klinika igazgató egyetemi tanári állásra, illetőleg az Országos Bőr- Nemikórtani Intézet ezzel egybekötött 3601 ksz. tudományos intézeti igazgatói állására.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata:

1. A klinika igazgatása, az egyetemi hallgatók elméleti és gyakorlati oktatása, vizsgáztatása, a klinika oktató-nevelő munkájának, a klinika tudományos és gyógyító munkájának irányítása és mindazok a feladatok, melyeket a művelődésügyi miniszter 3/1969. (VII. 4) MM számú rendeletének 4. fejezete, ill. az egyetemi szervezeti és működési szabályzata a klinika igazgató egyetemi tanár feladatköréről meghatároz.

2. Az Országos Bőr- Nemikórtani Intézet igazgatása és tudományos munkájának irányítása, a nemi-, a fertőző- és a foglalkozási bőrbetegségek leküzdését szolgáló gyógyító-megelőző tevékenység, valamint mindazon feladatok ellátásának irányítása, amelyeket az egészségügyi miniszter az 51/1968. (Eü. K. 19.) Eü. M. számú utasítás 1. § alapján 31308/1969. Eü. M. szám alatt jóváhagyott intézeti szervezeti és működési szabályzat az intézet feladatköréről meghatároz.

Fenti munkakörök ellátása egy személy feladatát képezik. A kinevezendő egyetemi tanár illetménye az oktatási miniszter és a munkaügyi miniszter 7/1977. (VII. 27.) OM-MüM. számú együttes rendelete szerint a kulcsszámnak megfelelően kerül megállapításra; az OBNI igazgató főorvosaként a 16/1977. (XII. 1.) MüM. számú rendelet 3601 ksz. 50%-os bértételének megfelelő illetmény.

A pályázat feltételei:

- szakorvosi képesítés bőr- és nemibetegségek, kozmetológiából,
- több évtizedes oktatói, nevelői tevékenység,
- tudományos fokozat,
- megfelelő gyakorlat az oktatás szervezésében, irányításában és ellenőrzésében. Egészségügyi és oktatási intézmények adminisztratív vezetésében való jártasság.

A pályázathoz mellékelendőek:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét igazoló iratok;

b) az eddigi szakmai és tudományos munkájának ismertetése;

c) tudományos fokozata és annak tárgyköre;

d) a pályázó által írt közlemények felsorolása, megjelölve, hogy mikor és hol jelentek meg;

e) tudományos dolgozatok egy-egy példánya;

f) részletes életrajz 2 példányban;

g) oklevél hiteles másolata;

h) szakorvosi bizonyítvány, valamint az eddigi működést igazoló iratok;

i) személyi igazolvány kivonata a személyi adatokról;

j) erkölcsi bizonyítvány.

A pályázatokat mellékleteivel együtt a közzétételtől számított 21 napon belül kell benyújtani a Semmelweis Orvostudományi Egyetem rektori hivatalához (Bp. VIII., Üllői út 26.).

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Rectora pályázatot hirdet 3221 kulcsszámú egyetemi tanári állásra a Gyógyszertani Intézetben.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata:

- részvétel az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati farmakológiai oktatásában és vizsgáztatásában;
- az intézet oktató-nevelő munkájának irányításában és ellenőrzésében részvétel;
- a gyógyszer-tan és méregtan oktatása és vizsgáztatása a Gyógyszerésztudományi Karon;
- kutatócsoport vezetése és részvétel az intézet tudományos munkájának irányításában és ellenőrzésében;
- az intézet igazgatójának — akadályoztatás esetén — helyettesítése, feladatait az intézet igazgatójának irányítása mellett látja el.

A pályázathoz az alábbiakat kell mellékelni:

1. diploma másolat,
2. szakorvosi bizonyítvány,
3. törzslap,
4. minősítés,
5. részletes életrajz 2 példányban,
6. tudományos fokozatról igazolás,
7. orvosi nyilvántartásba vételéről igazolás,
8. erkölcsi bizonyítvány,
9. tudományos munkák egy-egy különlenyomata.

A vezetői és politikai alkalmasság tekintetében az Egyetem oktatóival szemben támasztott követelményrendszer II. fejezet A) alfejezet 3—4 pontjában foglaltak az irányadók. (Megtékinthető az Egyetem Személyzeti és Oktatási Osztályán.)

A pályázat feltétele: orvosi diploma, tudományos fokozat, a gyógyszer-tan egyetemi oktatásában és az experimentális farmakológiai kutatásban való jártasság.

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Rectora pályázatot hirdet a Szakdidaktikai és Oktatástechnikai Csoport vezetésére, 3221 kulcsszámú egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata:

- a Csoport munkájának szervezése, irányítása, ellenőrzése;
- az Egyetemen alkalmazott oktatási módszerek elemzése, javaslat a fejlesztésre;
- az oktatás hatékonyságának vizsgálata;
- a vizsgamódszerek elemzése és egységes elveken alapuló vizsgamódszerek kidolgozása;
- az egyetemi pedagógiai és oktatástechnikai képzési és továbbképzési programok központi szervezése a Személyzeti és Oktatási Osztállyal közösen;
- psychophysiológiai kutató tevékenység;
- az oktatástechnikai módszerek fejlesztése.

A pályázat feltételei: orvosi diploma, hosszú egyetemi oktatási tapasztalat, tudományos fokozat, a szakdidaktikai és oktatástechnikai kérdésekben való jártasság.

A pályázathoz az alábbiakat kell mellékelni:

1. diploma másolat,
2. szakorvosi bizonyítvány,
3. tudományos fokozatról szóló igazolás,
4. törzslapmásolat,
5. minősítés,
6. önéletrajz,
7. működési bizonyítvány,
8. erkölcsi bizonyítvány,
9. orvosi nyilvántartásba vételéről szóló igazolás,
10. tudományos munkák jegyzéke,
11. tudományos munkák (publikációk) külön lenyomata.

Vezetői és politikai alkalmasság tekintetében az Egyetem oktatóival szemben támasztott követelményrendszer II. fejezet A) alfejezet 3—4 pontjában foglaltak az irányadók (Megtékinthető az Egyetem Személyzeti és Oktatási Osztályán).

A pályázati kérelmet a felsorolt mellékletekkel együtt a közzétételtől számított 4 héten belül kell a Rectori Hivatalba (Bp. VIII., Üllői út. 26.) benyújtani.

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hétfőn 16—17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Igazgatási és Jogi Főosztály

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 15.30–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Igazgatási és Jogi Főosztály

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden* 14–15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14–15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126–840 telefonon, a 18–64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság

Index: 25.105
ISSN 0460-5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1500 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (PKHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a PKHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

78.6089 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. SZEPTEMBER 11.

TARTALOM

Jogszabályok	6/1978. (III. 18.) MüM sz. rendelet	A munka díjazásának egyes kérdéseiről szóló 7/1967. (X. 8.) MüM sz. rendelet módosításáról 125
Közlemények		A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tájé- koztatója a közigazdasági továbbképzésről 126
		Pályázati felhívások 127
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének, főtítkárá- nak, valamint a Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 128

Jogszabályok

A munkaügyi miniszter 6/1978. (III. 18.)
MüM számú
rendelete

**a munka díjazásának egyes kérdéseiről szóló
7/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet módosításáról**

A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló
34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendeletben (a to-
vábbiakban: Mt. V.) kapott felhatalmazás alapján
— a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyet-
értésben — az alábbiakat rendelem:

1. §

A munka díjazásának egyes kérdéseiről szóló, a
9/1969. (XII. 20.) MüM számú rendelet 4. §-ával
és a 24/1974. (IX. 18.) MüM számú rendelettel
módosított 7/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet 3.
és a 4. §-a helyébe a következő rendelkezések
lépnek:

„3. § (1) Az Mt. V. 61. §-ának (2) bekezdésében
foglalt feltételek fennállása esetén a vállalat [Mt.
V. 125. § (2) bekezdés c) pont] vezetője havi hét-
ezer forintig terjedően állapíthat meg személyi
fizetést. Ha ezt a dolgozó munkakörére előírt bér-
tétel felső határának harminc százalékkal meg-
növelt összege meghaladja, ennek erejéig állapít-
ható meg személyi fizetés. Ez utóbbi esetben sem
lehet a személyi fizetés kilencezer forintnál ma-
gasabb összegű.

(2) Az (1) bekezdés alapján személyi fizetésben
részesített fizikai és nem fizikai dolgozók száma
nem haladhatja meg a nem fizikai foglalkozású
dolgozók előző év december 31-i munkajogi lét-
számának 10 százalékát.

(3) A miniszter havi tizenegyezer forintig, egyéb
felügyeleti szerv pedig havi kilencezer forintig ter-
jedő összegű személyi fizetést állapíthat meg az
általa kinevezett dolgozók, valamint — a vállalat
(intézmény) vezetőjének javaslata alapján — a fel-
ügyelete alá tartozó vállalat (intézmény) egyéb
dolgozói részére. A minisztert megillető hatáskör-
ben állapíthat meg személyi fizetést az országos
hatáskörű szerv vezetője, továbbá a kiemelt kate-
góriába sorolt tanácsi vállalatok dolgozói részére a
fővárosi, megyei tanács elnöke. Az így megállapított
személyi fizetés a vállalat bérköltségét terheli.

(4) A személyi fizetést minden olyan esetben,
amikor a jogszabály alaptól eltérő ren-
delkezés hiányában — alaptól eltérően kell figyelembe
venni. A költségvetési szerveknél és a kutató inté-
zeteknél érvényes alaptól eltérő rendszerekben előírt
három évenkénti kötelező alaptörlemelés a személyi
fizetésekre nem vonatkozik.

4. § (1) A személyi fizetés mind határozott,
mind pedig határozatlan időre megállapítható és
azt az engedélyező bármikor visszavonhatja.

(2) Ha a személyi fizetést visszavonják a dolgo-
zót a ténylegesen ellátott munkakörére érvényes
szabályok szerint kell besorolni. Amennyiben a
munkakör nem változott, részére legalább a sze-
mélyi fizetés megállapítása előtti — a három éven-
kénti kötelező alaptörlemeléssel érintett területeken
az eltelt időszak alatt esedékessé vált összeggel
növelt — alaptól eltérően kell folyósítani.”

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép ha-
tályba. Az 1. §-sal megállapított tíz százalékos kor-
látozást az e rendelet kihirdetését követően meg-
állapított személyi fizetésekre kell alkalmazni.

(2) A munka díjazásának egyes kérdéseiről szóló 7/1967. (X. 8.) MűM számú rendelet módosításáról kiadott 24/1974. (IX. 18.) MűM számú rendelet hatályát veszti.

Dr. Trethony Ferenc s. k.,
munkaügyi miniszter

Közlemények Pályázati felhívások

Közgazdasági továbbképzés

(A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tájékoztatója)

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Közgazdasági Továbbképző Intézete hetedik éve látja el a szakközgazdász képzést és több mint tizenöt éve szervezi és bonyolítja a közgazdasági ismereteket nyújtó, illetve az ismereteket felfrissítő tanulmányi továbbképzést.

A képzés- továbbképzés tematikáiról évenként tájékoztató kiadására kerül sor, amely ez évben augusztus hónap folyamán jelenik meg.

A szakközgazdász képzés a következő tagozatok (szakok) keretében folyik.

Elméleti tagozat

Az oktatás célja: a közgazdaságtudományok művelésében felsőfokú oktatásban, alap- és alkalmazott kutatásban/ vagy azzal egyenértékű igényű szakmai feladatok megoldásában közreműködő, még a pályafutásuk kezdetén levő közgazdák egyetemmel követő képzése, hogy hivatásuknak magasabb fokon tehessenek eleget.

A tagozat keretében 1979. évben a pedagógus és közgazdaságtudományi szak indul.

Gazdasági szakértői tagozat

Az oktatás célja: a népgazdaság intenzív fejlesztése által igényelt, továbbá a minisztériumok és hatóságok részéről megkívánt speciális közgazdasági szakismeretekkel, alapos módszertani jártassággal rendelkező, valamint a segédtudományok eredményeit felhasználni tudó szakemberek képzése. Olyan ismeretek nyújtásán van a hangsúly, amelyekre az országos, az ágazati és a területi (tanács) gazdaságirányítás ellátásához, valamint népgazdaságszervezéshez van szükség.

A tagozat keretében 1979. évben induló szakok:

- Tervgazdasági szak,
- Nemzetközi gazdasági kapcsolatok szak,
- Pénz- és hitelügyi szak,
- Statisztikus szak,
- Fővállalkozói szak,
- Gazdasági elemző-ellenőrző szak.

Vállalatgazdasági tagozat

Az oktatás célja: az állami vállalatoknál és szövetkezeteknél működő, megfelelő gyakorlattal rendelkező közgazdák specializált feladatok jobb ellátására történő — vezetőképzéssel egybekötött szakosított továbbképzés.

A tagozat keretében 1979. évben induló szakok:

- Vállalati komplex tervező-elemző szak,
- Vállalati pénzügyi szak,

- Vállalati munkaügyi szak,
- Vállalati piacszerző szak,
- Vállalati komplex szervezési és vezetési szak,
- Számítási technikai szak.

A kötelező óraszámokon felül a hallgatók részt vehetnek angol, francia, orosz vagy spanyol nyelvi továbbképzésben is. A négy félév után letett nyelvi szigorlat állami nyelvvizsgával egyenértékű. (A nyelvi képzés külön tandíja: 1000, — Ft. félévenként.)

Jelentkezéseiket 1978. október 31-ig adhatják be azok, akik

- a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen oklevelet szereztek, vagy mérnök-közgazdász oklevéllel, vagy külföldön szerezett, de honosított közgazdaságtudományi oklevéllel rendelkeznek, legalább két év szakmai gyakorlattal (előnyben vannak azok, akik a szakkal egyező gyakorlattal) rendelkeznek;
- munkáltatójuk a képzésben való részvételt javasolja.

A jelentkezési laphoz (amelyet az Intézetnél lehet igényelni) az

- egyetemi oklevelet és
- önéletrajzot kell mellékelni.

A képzés négy féléves (számítástechnika szakon öt féléves), az oktatás februárban kezdődik. A tandíj 1800,— Ft/félév, a számítástechnikai szakon 2800,— Ft/félév.

A vizsgakötelezettségüknek eleget tett hallgatók a képzés utolsó félévében szakdolgozatot készítenek, ennek megvédése után szakközgazdász oklevelet kapnak. Amennyiben a szakdolgozat megfelel az MKKE doktorisabályzatában előírt követelményeknek, az Intézet az illetékes Kari Tanácsnak javasolja, hogy a doktori disszertációként a képzés keretében letett szigorlatokat doktori szigorlatként fogadja el.

A szakközgazdász képzéssel kapcsolatban további felvilágosítást nyújt az Intézet a 133—965 telefonszámon vagy személyesen (Budapest VIII., Makarenkó u. 20. I. em. 27.) Kleyer Attiláné és Mörk Ildikó — Levélcím: 1431 Budapest, Postafiók 275.

Az Intézet az egyetemet végzettek szakközgazdász képzésén túlmenően a közgazdasági munkakörben dolgozók részére ismeretterjesztő tanfolyamokat is szervez, részben egyéni jelentkezések alapján, részben vállalatok, intézmények felkérésére, céltanfolyamok formájában. Ezen tanfolyamok tematikáit ugyancsak a tájékoztató tartalmazza. A tájékoztatót címlista alapján az Intézet szétküldi, de az kapható az Intézet portáján (Budapest, VIII. Makarenkó u. 20.) illetve a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem portáján (Budapest IX., Dimitrov tér 8.).

Tanfolyami kérdésekben tájékoztatást nyújt a 136—089 telefonon Horváth Jánosné, személyesen Budapest VIII., Makarenkó u. 20. I. em. 28. (Levélcím: 1431 Budapest, Postafiók 275.).

A tanfolyami továbbképzés keretében a következő témákkal foglalkozunk:

- Bevezetés az operációkutatásba (04-804)

- A folyamattervezés és szervezés matematikai módszerei (04-805)
- Szocialista árelmélet-, népgazdasági és vállalati árpolitika, árkalkuláció (04-806)
- A gazdasági hatékonyság szerepe a vállalati hatékonyságban (04-807)
- Marketing a magyar gyakorlatban (04-808)
- Időszerű pénzügyi kérdések (04-809)
- Gazdasági ellenőrző-elemző továbbképző tanfolyam (04-810)
- A fogyasztás és a fogyasztási javak áruforgalma a szocialista gazdaságban (04-811)
- Vállalati folyamatok szervezése az áruforgalom területén (04-812)
- A piacbefolyásolás eszközei és módszerei (04-813)
- Disztribúció szervezése (04-814)
- Vevő és reklámlélektan (04-815)
- Az ÁFÉSZ-ek gazdálkodásának aktuális kérdései (04-816)
- A vezetési rendszer korszerűsítése az ipar szövetkezetekben (04-817)
- A vállalati piaci műveletek jogi háttere gazdasági szakemberek számára (04-818)
- Ipari vezetők közgazdasági és üzemgazdasági ismeretei (04-819)
- Az ÁFÉSZ-ek vezetésének közgazdasági problémái (04-820)
- A vállalati szociális tervezés elméleti és gyakorlati kérdései (04-821)
- A világgazdasági kapcsolatok főbb területei c. tanfolyam (04-822)
- Számítóközpontok gazdaságtana (04-823)
- Nem lineáris tervezési modellek és módszerek (04-824)
- Értékelemzés I. (04-825)
- Értékelemzés II. (04-826)
- Előadások a számítástechnika elemeiről (04-827)
- Iparjogvédelmi tanfolyamok (04-828)
- A vállalati külkereskedelem gazdaságtana (04-834)
- Vezetési színvonal és a gazdasági hatékonyság (04-835)
- Középfokú beruházási, ill. tervgazdasági tanfolyam (04-836)
- Felsőfokú beruházási, ill. tervgazdasági tanfolyam (04-837)
- Iparvállalatok ügyviteli és tervtári mikrofilm rendszereinek tervezése és szervezése (04-838)
- Áruforgalom és értékesítés — kereskedelmi vállalatok gazdálkodása (04-839)
- Értékelemzés III. (05-830)
- Programozható asztali számológépek vállalati alkalmazása I. (05-831)
- Programozható asztali számológépek vállalati alkalmazása II. (05-832)
- Programozható asztali számológépek vállalati alkalmazása III. (05-833)
- ZÖLDÉRT, ÁFÉSZ középvezetők tájegységi zöldség-gyümölcs forgalmazási speciális tanfolyamára (05-835).

Tanfolyamaink 1—4 félévesek. Vállalati igény alapján intenzív tanfolyamokat is indítunk a külön kötött megállapodás szerint.

Tanfolyamainkra az egyéni jelentkezések határideje:

1978. szeptember 30.

Marx Károly

Közgazdaságtudományi Egyetem
Közgazdasági Továbbképző
Intézet

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztálya pályázatot hirdet az *Ipargazdaságtani Kutató Csoport tudományos igazgatóhelyettesi munkakörére*, 1979. január 1-i hatállyal, továbbá a *Filozófiai Intézet tudományos igazgatóhelyettesi munkakörére* 1978. november 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség és tudományos fokozat,
- jelentős tudományos eredmények az intézmény profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, besorolásának és fizetésének megjelölését,
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával,
- tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevél hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot két példányban,
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó akadémiai intézménynél dolgozik, akkor csak a jövőbeni vezetői működésére vonatkozó terveit kell benyújtania.

Az igazgatóhelyettes besorolására és vezetői megbízására a 16/1977. (XII. 1.) MüM számú rendelettel módosított, 2/1974. (II. 17.) MüM számú rendelet, illetve annak végrehajtásáról intézkedő 1/1978. (A.K.S.) MTA-F. számú főtítkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat az MTA illetékes főtítkárhelyetteséhez címezve, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztályához (1051. Budapest, Münnich Ferenc utca 7. sz.) kell benyújtani, a *pályázati felhívás megjelenését követő 30 napon belül*.

Rottler Ferenc s. k.,
főosztályvezető

Az MTA Közgazdaságtudományi Intézete pályázatot hirdet *tudományos segédmunkatársi állásra* tervezésméleti kutatásban való közreműködésre.

1. A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség,
- közgazdasági matematikában való jártasság.

Előnyben részesülnek az angol és orosz nyelv- ismerettel rendelkezők, a számítógép alkalmazásában jártassággal rendelkezők.

2. A pályázati jelentkezéshez mellékelni kell:

- részletes önéletrajzot,
- az oklevelek hiteles másolatát,
- erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot a közzétételtől számított 1 hónapon belül az Intézet igazgatójához kell benyújtani.

Nyers Rezső s. k.,
igazgató

Az MTA Szociológiai Kutató Intézete pályázatot hirdet szerződéses alkalmazással tudományos segédmunkatársi álláshely betöltésére.

Az alkalmazott munkatárs feladata a tudomány és technika összefüggései, illetve az emberi erőforrás és K + F c. kutatásban való részvétel, közelebbről adatgyűjtés, statisztikai elemzés, interjú készítés stb.

Az álláshely betöltéséhez egyetemi diploma szükséges. Elsősorban közgazdasági és szociológiai végzettségük jelentkezését várjuk.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó

- legfontosabb személyi adatait,
- a végzett szak megnevezését, szakmai érdeklődési körét, szakdolgozatának tárgyát,
- különleges képesítését, nyelvismeretét,
- munkabérre vonatkozó igényét.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevél hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot,
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot az Intézet igazgatójához kell benyújtani a pályázati felhívás megjelenésétől számított 15 napon belül.

Dr. Kulcsár Kálmán s. k.,
akadémikus, igazgató

A Kertészeti Egyetem pályázatot hirdet a Természeti Kar Ökonómiai Intézetben betöltendő egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata lesz az Agrártörténet c. tárgy keretében az Élelmiszeripartörténet oktatása.

Feladata lesz továbbá a megnevezett tantárgy anyagának továbbfejlesztése, jegyzetek és egyéb oktatási segédletek készítése, a tudományos kutatómunka szervezése, irányítása és végzése, valamint aktív részvétel az egyetemen folyó nevelőmunkában.

Pályázhatnak azok a tudományos fokozattal rendelkező diplomások, akik a felsőoktatási intézményben szükséges oktató-nevelő tapasztalatokkal rendelkeznek és legalább egy idegen nyelvet jól ismernek.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását, fizetést,
- eddigi szakmai munkájának és kutatási eredményének részletes ismertetését,
- szakirodalmi tevékenységét,
- esetleges kitüntetései, idegen nyelvismeretének megjelölését,
- oktató és tudományos kutató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- részletes önéletrajzot 2 példányban,
- a szakképzettséget tanúsító oklevelek hiteles másolatát,
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt,
- az Egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot.

A pályázatot az előírt mellékletekkel együtt a pályázati felhívás megjelenése után 2 héten belül kell eljuttatni a Kertészeti Egyetem Személyzeti Osztályára. Címe: Budapest XI., Villányi u. 35–43.

Dr. Dimény Imre s. k.,
rektor

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hétfőn 16–17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Igazgatási és Jogi Főosztály

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Igazgatási és Jogi Főosztály

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke minden kedden 14–15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára minden csütörtökön 14–15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126–840 telefonon, a 18–64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság

Index: 25.105
ISSN 0460–5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1600 példány

PKHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a PKHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48. — Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3. — Ft.

78.6180 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. SZEPTEMBER 26.

TARTALOM

Jogszabályok	30.014/1978. TPB határozat	A VI. ötéves tervidőszakra szóló országos középtávú kutatási-fejlesztési terv készítéséről 129
	6/1978. (A. K. 12.) MTA—F. sz. ut.	Az országos középtávú kutatási-fejlesztési terv (OKKFT) kidolgozásának munkaprogramja a Tudománypoli- tikai Bizottság 30.014/1978. sz. határozata alapján ... 130
Közlemények		Az 1978. évi ifjúsági parlamenteknek az MTA intézmé- nyeiben történő megrendezéséről 134
		Pályázati felhívások 136
		Az MTA Botanikai Kutatóintézete Igazgató Tanácsának összetétele 138
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének, főtítkárá- nak, valamint a Tudományos Minősítő Bizottság el- nökének és titkárának fogadóórája 138

Jogszabályok

A Tudománypolitikai Bizottság 30.014/1978. számú

határozata

A VI. ötéves tervidőszakra szóló országos középtávú kutatási-fejlesztési terv készítéséről

A Tudománypolitikai Bizottság „A tudomány-
politika időszerű feladatai”-ról szóló 1003/1978.
Mt. h. sz., az ennek végrehajtásáról rendelkező
2005/1978. Mt. h. sz., valamint a TPB 30.021/1977.
sz. határozatok alapján a VI. ötéves tervidőszakra
szóló Országos Középtávú Kutatási-Fejlesztési Terv
(OKKFT) tartalmáról, elkészítéséről a következőket
határozta.

I. A terv jellege és funkciói

1. Az OKKFT célja: a gazdaság- és tudomány-
politika kapcsolatának szorosabbra fűzése, a kutató-
fejlesztő munka, a tudománypolitikai és kutatás-
irányító tevékenység tervszerűségének növelése.
A terv a kutatásirányító szervek számára előírt
feladatokkal, a tervbe felvett kutatási programokkal
közvetlenül, a hazai kutatási-fejlesztési tevékenység
egészére kifejtett orientáló hatásával pedig közvetve
szolgálja a célokat.

A tervben előirányzott tevékenység támassza
alá a termelési szerkezet külgazdasági követelmé-
nyeknek megfelelő korszerűsítésével kapcsolatos

jelentős kutatási és műszaki fejlesztési feladatok
megoldását; a középtávú tervidőszakot követő tár-
sadalmi, gazdasági, műszaki fejlődést, különös te-
kintettel a VII. ötéves terv várható igényeire;
valamint a tervidőszakot megelőzően elért nagy
jelentőségű kutatási-fejlesztési eredmények gya-
korlati bevezetését. A terv járuljon hozzá a kutatás
és fejlesztés hatékonyságának javításához, a mi-
nőségi követelmények fokozottabb előtérbe állí-
tásához, az erőteljesebb szelekcióhoz és a tartalékok
jobb kihasználásához.

2. A tervet a népgazdasági tervezéssel össze-
hangoltan, az Országos Távlati Tudományos Kuta-
tási Terv (OTTKT) figyelembevételével, a nemzet-
közi tudományos és műszaki együttműködés lehető-
ségeinek tekintetbevételével kell kidolgozni.

3. A terv a kutatás-fejlesztés egész tervezési
rendszerének továbbfejlesztésével összhangban ala-
pul szolgál az érdekelt minisztériumok és országos
hatáskörű szervek, a kutatóhelyek, a tervezés körébe
bevont vállalatok középtávú kutatási-fejlesztési
terveinek kidolgozásához.

II. Az OKKFT és az OTTKT kapcsolata

4. Az OKKFT kutatási programjainak kialakí-
tásához az OTTKT-ben rögzített kutatási irányzatok
alapvető orientációt adnak, de az OKKFT-program-
jai nem korlátozódnak kizárólag az OTTKT fő
irányai és célprogramjai által körülhatárolt fel-
adatokra.

5. A középtávú terv készítése során az OTTKT-ben megfogalmazott, illetve megfogalmazásra kerülő kutatási irányzatokat, (amennyiben ez az országos kiemelés szempontjából indokolt, és az irányzat jellege lehetővé teszi,) és az adott időszakban országos kiemelés igénylő további kutatási feladatokat program-részletességgel kell tervezni.

6. Az OKKFT-ben szereplő programok teljesítésének idő igényét a feladatok határozzák meg. A programok időtávjának nem kell feltétlenül egybeesnie a középtávú tervidőszakkal.

III. A terv tartalma, szerkezete

7. Az OKKFT három fejezetből épül fel.

a) A terv I. fejezete tartalmazza a VI. ötéves tervidőszakra szóló legfontosabb tudománypolitikai célokat. Meghatározza a fő feladatokat a kutatás-fejlesztés társadalmi szerepének növelése, a fő gazdaságpolitikai célok elérésének elősegítése, a kutató-hálózat szerkezetének korszerűsítése, a tudományos szakemberek képzése és továbbképzése, az anyagi-pénzügyi ellátási rendszer fejlesztése, a nemzetközi tudományos kapcsolatok ápolása terén. Megállapítja az alapkutatások fejlődésének fő irányait.

b) A II. fejezet tartalmazza a tervidőszak legfontosabb, országos szintű kutatási feladatait, a kiemelkedő fontosságú kutatási-fejlesztési eredmények gyakorlati bevezetésére irányuló teendőket, valamint az e feladatok teljesítését szolgáló nemzetközi kutatási-fejlesztési együttműködést. Ezeket az ország közvetlen gazdasági, társadalmi céljaihoz kapcsolódó kutatási-fejlesztési feladatokat kutatási programokban kell rögzíteni.

c) A III. fejezet tartalmazza a kutatási-fejlesztési tevékenységre fordítható erőforrások főbb előirányzatait és a kutató-fejlesztő tevékenység különböző típusai, céljai és intézménycsoportjai közötti főbb arányokat.

IV. A terv elkészítése

8. A terv fejezeteinek kidolgozása a VI. ötéves népgazdasági tervezés keretében készülő „Műszaki fejlesztéspolitika” és a „Tudományos kutatás fő irányai” című gazdaságpolitikai részkonceptiók alapulvételével történik.

a) A terv I. fejezetét a TPB Titkársága készíti el az érdekelt szervekkel együtt.

b) A terv II. fejezetében rögzítésre kerülő kutatási programokra az érdekelt minisztériumok, országos hatáskörű szervek tesznek javaslatokat. A tárcák kiemelési javaslataiból a közvetlen gazdasági célú kutatási feladatok esetében az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB), a társadalomtudományi kutatásoknál a Társadalomtudományi Koordinációs Bizottság (TKB), a többi feladatokról a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) választja ki a tárcá véleményének meghallgatásával a tervbe felvételre javasolt feladatokat.

A kiemelési javaslatokat követően a felelős tárcák kidolgozzák a kutatási-fejlesztési programok tervtanulmányait, majd a program tervjavaslatokat. A tervbe történő felvétel kritériumaira, a kiemelési

javaslatok, a tervtanulmány, a program tervjavaslatok kidolgozására az OMFB, az MTA, és a TKB készítsen a fenti tárgyköröknek megfelelő, értelem-szerűen differenciált tartalmi és módszertani útmutatót.

A fejezet kidolgozását az OMFB, az MTA és a TKB értelem-szerű munkamegosztásban koordinálja.

c) A terv III. fejezetét a központi tervező szervek, az érdekeltekkel együtt erre a célra kidolgozandó tartalmi és módszertani útmutató előírásai szerint készítik el.

9. A terv kidolgozásának irányítása:

a) Az OKKFT kidolgozását a TPB elvi irányítása, figyelemmel kísérése, ellenőrzése mellett kell végrehajtani.

b) A tervet az OMFB és az MTA átfogó felelősségével, a tárcák felelős részvételével és közreműködésével kell elkészíteni.

c) A terv elkészítésében a TPB Titkársága koordináló tevékenységgel működik közre.

10. A terv kidolgozásának munkaprogramja, és módszertana:

a) Az OKKFT kidolgozását a TPB által jóváhagyott egységes munkaprogram szerint kell elvégezni. A munkaprogramot az érdekeltek részére a TPB Titkársága közvetlenül megküldi.

b) A terv elkészítéséért felelős központi szervek a tervezés során, a tervezés egyes tárcaközi szabályozást igénylő kérdéseit — a szükséghez mérten, és az érdekeltekkel egyeztetve — további utasításokban szabályozhatják.

A tervező munka végrehajtásáról és további szabályozásáról a minisztériumok (országos hatáskörű szervek) saját hatáskörükben gondoskodnak.

11. A Tudománypolitikai Bizottság felkéri a kutatást végző minisztériumok (országos hatáskörű szervek) vezetőit, hogy gondoskodjanak a határozatnak hivatalos lapjaikban történő közzétételéről.

Budapest, 1978. június 16.

Aczél György s. k.

Az országos középtávú kutatási-fejlesztési terv (OKKFT) kidolgozásának munkaprogramja

a Tudománypolitikai Bizottság 30.014/1978. sz.

határozata alapján

Az OKKFT-t két szakaszban kell elkészíteni. Az első szakaszban a terv koncepcióját, a másodikban az OKKFT javaslatát kell kidolgozni.

A népgazdasági tervezés és az OKKFT készítése közötti kapcsolatot a „Műszaki fejlesztéspolitika” és a „Tudományos kutatás fő irányai” című az OT 4/1977. (Tg. É. 10.) sz. utasítása alapján készülő gazdaságpolitikai részkonceptiók (a továbbiakban: részkonceptiók) határozzák meg. E részkonceptiók a K+F tervezés kiinduló forrásanyagai.

Az egységes munkaprogram a tervezési feladatok fő szakaszait tartalmazza, az egyes szakaszok tartalmát a munka közvetlen megszervezése során a mindenkorli helyzet és feltételek figyelembevételével kell részletesen meghatározni.

I. A KONCEPCIÓ-KÉSZÍTÉSI SZAKASZ

1. A „Műszaki fejlesztéspolitika” című részkonceptió kidolgozása

A részkonceptió a gazdasági célokhoz keresi és alkalmazza a műszaki fejlődésből adódó megoldásokat. Elemzésének módszere a gazdasági célok és a műszaki megoldások közötti kapcsolat vizsgálata.

1.1 Előzetes elgondolások kidolgozása műszaki fejlődésünk várható eredményei, gazdaságfejlesztési törekvéseink és lehetőségeink, valamint az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek javaslatainak figyelembevételével.

Felelős: OMFB

Határidő: 1978. június

1.2 Az előzetes elgondolások egyeztetése a többi gazdaságpolitikai részkonceptióval.

Felelős: OMFB

Határidő: folyamatos a részkonceptió kidolgozásáig

1.3 Az előzetes elgondolások alapján a részkonceptió egyes elemeinek részletes kidolgozása az illetékes minisztériumok és országos hatáskörű szervek részvételével.

Felelős: OMFB, az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek

Határidő: 1978. október

1.4 A részkonceptió tervezetének kidolgozása és egyeztetése a többi gazdaságpolitikai részkonceptióval, valamint az 1.3. pontban felelősként megjelölt szervekkel.

Felelős: OMFB

Határidő: 1978. december

1.5 A további egyeztetésekkel párhuzamosan, a részkonceptió tervezet megvitatása az MKKT-ban és az MTA megfelelő fórumán.

Felelős: OMFB, MTA

Határidő: 1979. február

1.6 A részkonceptió tervezetét a TPB elé kell terjeszteni.

Felelős: OMFB

Határidő: 1979. március

1.7 A részkonceptió véglegesítése a TPB-ben történt megvitatás után.

Felelős: OT

Határidő: 1979. április

1.8 A részkonceptió felülvizsgálata (elsősorban a VI. ötéves népgazdasági terv koncepciója alapján) és korszerűsítése.

Felelős: OMFB

Határidő: 1979. december

2. A „Tudományos kutatás fő irányai” című részkonceptió kidolgozása

A tudományos kutatás fő irányai a népgazdasági terv társadalmi—gazdasági célkitűzéseinek megvalósulását szolgálják a tudományos kutatás és fejlesztés eszközeivel.

2.1 A „Műszaki fejlesztéspolitika” című részkonceptióhoz készült előzetes elgondolások figyelembevételével, az OT részéről kiadott tartalmi irányelvek alapján a kutatásirányító tárcák kidolgozzák elképzeléseiket a „Tudományos kutatás fő irányai” című részkonceptióhoz.

Felelős: az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek

TKB

Határidő: 1978. október

2.2 A tárcák elgondolásai alapján, egyeztetve a többi, gazdaságpolitikai részkonceptióval, össze kell állítani a „Tudományos kutatás fő irányai” című részkonceptió tervezetét.

Felelős: OMFB, MTA

Határidő: folyamatos (az egyeztetésre) 1978. december

2.3 A további egyeztetésekkel párhuzamosan, a részkonceptió tervezetét az MKKT-ban és az MTA megfelelő fórumán meg kell vitatni.

Felelős: OMFB, MTA

Határidő: 1979. február

2.4 A részkonceptió tervezetét a TPB elé kell terjeszteni.

Felelős: OMFB, MTA

Határidő: 1979. március

2.5 A véglegesített részkonceptiót az OT-nak meg kell küldeni.

Felelős: OMFB, MTA

Határidő: 1979. március

2.6 A részkonceptió felülvizsgálata (elsősorban a VI. ötéves népgazdasági terv koncepciója alapján) és korszerűsítése.

Felelős: OMFB, MTA

Határidő: 1979. december

3. Az OKKFT-konceptió kidolgozásának rendje

Az OKKFT-konceptió* kidolgozásában a hazai kutatás és fejlesztés irányításában jelentősebb szerepet betöltő minisztériumok és országos hatáskörű szervek a következők szerint vesznek részt:

3.1 Az OKKFT-konceptió I. fejezetében a tervidőszakban érvényesítendő tudománypolitikai elveket, célokat és ezek alapján megoldandó legfontosabb tudománypolitikai feladatokat kell megfogalmazni a Minisztertanács és a Tudománypolitikai Bizottság vonatkozó határozatai alapján.

* Mind az OKKFT koncepciója, mind maga az OKKFT három fejezetből áll. (Lásd 30.014/1978. TPB. sz. határozat 7. pontja.)

3.1.1 Az OKKFT-koncepció I. fejezetét a Tudománypolitikai Bizottság Titkársága az érdekeltekkel együtt készíti el.

Felelős: a TPB titkára, MTA, OMFB, OT, OM, NGKT

Határidő: 1979. szeptember

3.1.2 A fejezet összeállítása során orientációs forrásként kell felhasználni az 1. és 2. pontokban leírt munkaprogram keretében kidolgozott gazdaságpolitikai részkonceptiókat, valamint a 3.4.1., 3.4.2. és 3.4.3. pontok (lásd ott) alapján kidolgozott anyagokat.

3.2 Az OKKFT-koncepció II. fejezetébe az anyagi termelést közvetlenül szolgáló, a szocialista építés társadalmi-gazdasági céljainak elérését elősegítő, konkrét, a Minisztertanács szintjén kijelölendő kutatási-fejlesztési programokat kell felvenni.

3.2.1 Az OKKFT-koncepció II. fejezetének elkészítése

3.2.1.1 Az OTTKT-ban szereplő országos és tárca-szintű feladatok végrehajtásáért felelősök meglévő vagy a feladatra létrehozott munkaszerveikkel végeztessék el a kiemelt feladatok terén eddig elért és az 1980. év végéig várható eredmények felmérését és a fontosabb kérdésekre kiterjedő értékelést, különös tekintettel a realizálás feltételeire. A felmérés és értékelés, valamint egyéb ismeretek és igények egybevetésének alapján tegyenek javaslatokat — a 3.2.2 pont értelmében — az egyes K+F programok OKKFT-ba történő felvételére. Javaslatukat küldjék meg az OMFB-nek, társadalomtudományi kutatási feladatok esetében a TKB-nak.

Felelős: az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek

Határidő: 1978. október

3.2.1.2 A K+F programokat az OMFB, MTA, TKB által kiadásra kerülő módszertani útmutatóban (lásd Függelék) szereplő fogalmi meghatározás és fő kritériumok figyelembevételével lehet a tervbe felvétellel javasolni.

A K+F programjavaslat általában az OTTKT-ban szereplő országos szintű kutatási feladatok figyelembevételével, arra alapozva fogalmazható meg. Külön indokolást igényel, ha az OTTKT-ban szereplő valamelyik országos szintű kutatási célprogram végrehajtásáért felelős szerv egy programot sem kíván szerepeltetni az OKKFT-ben.

Az OTTKT-ban országos szinten ki nem emelt kutatási és/vagy fejlesztési feladat is alapját képezheti a K+F programjavaslatnak. Ebben az esetben különös körülményt igényel az indokolás megfelelő elkészítése.

3.2.2 A 3.2.1.1 pont szerinti javaslatokat — a szükséges szelekció végrehajtása után — össze kell foglalni, és el kell készíteni az OKKFT koncepció II. fejezetének tervezetét.

Felelős: OMFB, MTA, TKB

Határidő: 1978. december

3.2.3 A tárcák javaslatait — tudományos indokoltóságuk és megalapozottságuk szempontjából — az MKKT, illetve az MTA megfelelő fóruma, társadalomtudományi kutatási feladatok esetében a TKB vitassa meg. A tárcák javaslataival egyidejűleg célszerű megvitatni (lásd 2.3 pont) a „Tudományos kutatás fő irányai” című részkonceptiót. A vita során kell állást foglalni a tárcajavaslatok között a 3.2.2 pont értelmében végrehajtott kiválasztásra vonatkozóan is.

Felelős: OMFB, MTA, TKB

Határidő: 1979. február

3.2.4 Az elfogadott tárcajavaslatok alapján a javaslattevő szervek kidolgozzák a részletes tanulmányokat, amelyek a programok tervjavaslatainak megalapozására is alkalmasak.

Felelős: a javaslattevő szervezetek

Határidő: 1979. augusztus

3.3 Az OKKFT-koncepció III. fejezete nyújtson áttekintést a K+F tevékenységre a VI. ötéves terv ideje alatt felhasználható erőforrások mértékéről, főbb arányairól, különös tekintettel az OKKFT-be felvett K+F programokra tervezett előirányzatokról.

3.3.1 Az OKKFT-koncepció III. fejezetének kidolgozását a felelős szervek végezzék el. Ehhez az Országos Tervhivatal bocsássa rendelkezésükre a VI. ötéves tervidőszakra vonatkozó, a K+F tevékenységre fordítható erőforrások főbb előirányzatainak előzetes, tájékoztató adatait.

Felelős: a) az adatok rendelkezésre bocsátásáért: OT, PM

b) az OKKFT koncepció III. fejezetének kidolgozásáért: OMFB, MTA

Határidő: a) 1978. december (az adatok rendelkezésre bocsátására)

b) 1979. június (az OKKFT koncepció III. fejezetének kidolgozására)

3.4 A tervkészítés során érvényesítésre kerülő további anyagok kidolgozása

3.4.1 A nemzetközi tudományos együttműködés fő irányainak meghatározása érdekében meg kell vizsgálni

- a KGST komplex programjához kapcsolódó tudományos együttműködési egyezmények 1980. utáni időszakra szóló programjait;
- a két- és sokoldalú kormányközi együttműködésben kiemelésre kerülő kutatási-fejlesztési fő irányokat és alapvető problémákat;
- a KGST sokoldalú integrációs intézkedéseinek tervében szereplő magyar feladatokat;
- a nemzetközi tudományos kapcsolatok fejlesztési irányaira kidolgozásra kerülő alapelveket.

Felelős: MTA, OMFB, ágazati minisztériumok

Határidő: 1979. június

3.4.2 Az OKKFT-be illeszkedő, a kutatóbázis fejlesztésére kidolgozott munkaprogram szerint el kell készíteni a kutatóbázis szervezeti átalakítására, kapcsolati rendszerének fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

Felelős: OMFB—MTA

Határidő: 1979. június

3.4.3 A tudományos kutatás, műszaki fejlesztés finanszírozási rendszerének, gazdasági szabályozóinak továbbfejlesztését az ÁTB 5011/1978. sz. határozatában előírtak szerint a népgazdasági szabályozórendszer korszerűsítésével együtt kell végezni. Ezzel összehangoltan, de önálló vizsgálat keretében kell kidolgozni a költségvetésből finanszírozott kutatások gazdasági szabályozóinak továbbfejlesztését. E munkák eredményeit az OKKFT koncepció fejezeteinek kidolgozása és a koncepció összeállítása során fel kell használni.

Felelős: OMFB, PM, OT

Határidő: az ÁTB 5011/1978. sz. határozata szerint

3.5 Az OKKFT koncepció összeállítása és jóváhagyása

3.5.1 A „Tudományos kutatás fő irányai” című és a „Műszaki fejlesztéspolitika” című gazdaságpolitikai részkoncepciók, a VI. ötéves népgazdasági tervkoncepció, a 3.1.3, 3.2.3, a 3.3.1 és a 3.4 pontjai, továbbá egyéb hasznosítható információk alapján ki kell dolgozni az OKKFT koncepcióját és azt az MKKT-ban, illetve az MTA megfelelő fórumán meg kell vitatni.

Felelős: OMFB, MTA

Határidő: 1979. október

3.5.2 Az OKKFT koncepcióját — az MKKT-ban, illetve a MTA megfelelő fórumán kialakított állásfoglalások figyelembevételével — a TPB elé kell terjeszteni.

Felelős: OMFB, MTA

Határidő: 1979. december

Az OKKFT koncepciót az országos hatáskörű szervek a tárcaszintű, kutatóhelyi és vállalati K+F tervek kidolgozása során orientációs forrásként használják fel.

II. AZ OKKFT-JAVASLAT KÉSZÍTÉSI SZAKASZ

1.1 Az OKKFT-koncepció I. fejezetét át kell tekinteni, figyelembe véve az újabb információkat és a tervezés folyamatában kialakult jelentősebb változásokat.

Felelős: a 3.1.1 pont szerint

Határidő: 1980. március

1.2 A tárcák az OKKFT-koncepció II. fejezetével kapcsolatos testületi állásfoglalások, az időközben kimunkálásra kerülő további jelentősebb információk figyelembevételével kidolgozzák az OKKFT-be felvételre előirányzott K+F programokra vonatkozó tervjavaslatokat, az azokról szóló annotációkkal együtt megküldik az OMFB-

nek, társadalomtudományi kutatási feladatok esetében a TKB-nak.

Felelős: az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek

Határidő: 1980. május

1.3 A központi tervező szervek a tárcák javaslatai és egyéb forrásanyagok alapján (beleértve a népgazdasági tervjavaslattal való egyeztetést), elvégzik az összefoglaló számításokat, és elkészítik javaslatukat az OKKFT II. fejezetére.

Felelős: OMFB, MTA, OT, TKB

Határidő: 1980. június

1.4 Az OKKFT-koncepció III. fejezetét felül kell vizsgálni, és az újabb információk alapján (beleértve a népgazdasági tervjavaslattal való egyeztetést) a szükség szerinti módosításokat végre kell hajtani.

Felelős: OMFB, MTA, PM és az érdekelt tárcák

Határidő: 1980. június

1.5 Az OKKFT-javaslat fejezetenként elkészült részanyagaiból a központi tervező szervek összeállítják az OKKFT javaslatot.

Felelős: OMFB, MTA, TKB, OT, PM és az érdekelt tárcák

Határidő: 1980. augusztus

1.6 Az OMFB plénuma és az MTA Elnöksége megvitatja az OKKFT javaslatot.

Felelős: OMFB, MTA

Határidő: 1980. szeptember

2. Az OKKFT jóváhagyásának rendje

2.1 Az OKKFT javaslatot, a testületi vélemények figyelembevételével a TPB elé kell terjeszteni.

Felelős: OMFB, MTA

Határidő: 1980. október

2.2 Az OKKFT-javaslatnak a Minisztertanácshoz történő benyújtásáról a 2005/1978. (I. 19.) Mt. h. sz. határozat I. c. pontjában foglaltak szerint kell gondoskodni.

Felelős: TPB elnöke

Határidő: a VI. ötéves népgazdasági tervezés munkaprogramjával összhangban

2.3 Gondoskodni kell arról, hogy az OKKFT-t a VI. ötéves tervi tárcaszintű, kutatóhelyi és vállalati K+F tervek elkészítése során értelemszerűen érvényesítsék.

Felelős: minisztériumok és országos hatáskörű szervek

Határidők: a középtávú tárcaszintű és kutatóhelyi, vállalati tervkészítéssel összehangoltan

III. EGYÉB FELADATOK

1. Az OKKFT-koncepciójának, majd az OKKFT javaslatának fő részeit kidolgozásuk során, vagy kidolgozásukat követően, jellegüknek megfelelően (szükség szerint a jelen munkaprogramban feltüntetettekén túlmenően is) testületi véleményezésre kell bocsátani, indokolt esetben a Tudománypolitikai Bizottság elé kell terjeszteni.

2. Az OKKFT tervezésének egész folyamatában figyelemmel kell lenni a tudománypolitika időszzerű feladatairól szóló 1003/1978. (I. 18.) Mt. h. számú határozat, valamint az ennek végrehajtását szolgáló 2005/1978. (I. 19.) Mt. h. számú és a 30.001/1978. TPB számú határozatok végrehajtásából adódó következtetésekre, melyeket a tervezés során érvényesíteni kell.

TUDOMÁNYPOLITIKAI BIZOTTSÁG TITKÁRSÁGA

Függelék

az OKKFT kidolgozásának munkaprogramjához

A VI. ötéves tervidőszakra szóló OKKFT kidolgozása során kiadásra kerülő fontosabb — jelenleg szükségesnek ítélt — tartalmi és módszertani útmutatók

j e g y z é k e

1. Az OKKFT-be kiemelésre kerülő kutatási programokra vonatkozó tartalmi és módszertani útmutatók elkészítése és közreadása:

- 1.1 kiemelési javaslatokra: 1978. július
1.2 tervtanulmányokra: 1978. szeptember
1.3 program tervjavaslatokra: 1979. október

Készíti: OMFB, MTA, TKB (értelemszerűen a tárgyköröknek megfelelően)

2. A tárca és kutatóhelyi kutatási-fejlesztési tervezésre vonatkozó irányelvek, tartalmi és módszertani útmutatók közreadása:

- 2.1 tárca kutatási-fejlesztési tervek elkészítéséhez: 1978. október
2.2 kutatóhelyi tervezési irányelvekre vonatkozóan: 1978. december
Készíti: OMFB, MTA (értelemszerűen, a tárcák és kutatóhelyek jellegének megfelelő részletességgel)

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 6/1978 (AK. 12) MTA—F. sz.

u t a s í t á s a

az 1978. évi ifjúsági parlamenteknek az MTA intézményeiben történő megrendezéséről

Az ifjúsági parlamentek megrendezésének egyes kérdéseiről szóló 1031/1977. (VIII. 5.) sz. MT-SZOT, KISZ KB együttes határozatának, továbbá az 1978. évi munkahelyi-intézményi parlamentek megrendezéséről szóló ÁIB 15.007/1978. (IPK. 6.) sz. határozatának és az ÁIB 6/1978. (IPK. 6.) számú irányelveinek megfelelően a Magyar Tudományos Akadémia intézményeiben 1978. évben megtartásra kerülő ifjúsági parlamentek megrendezésének szabályait a következők szerint állapítom meg.

1. Az ifjúsági parlament célja

Az ifjúsági parlament célja, hogy fórumot teremtsen, lehetőséget adjon a fiataloknak a tudományos munka intézeti szintű eredményeinek, problémáinak a megismerésére, az Ifjúsági Törvény, az ifjúságról szóló főtítkári utasítások intézményi végrehajtásának értékelésére; a jövő terveihez kapcsolódó javaslatok megtételére és kötelességeik, politikai, gazdasági, közéleti feladataik meghatározására. Az 1978. évi ifjúsági parlamentek a fiatalok informálásának megjavításával, közéleti tevékenységének fokozásával, a jogok és kötelesek együttes hangsúlyozásával szolgálják a szocialista demokrácia fejlesztését, a fiatalok eszmei-politikai nevelését, szakmai fejlődését.

2. Az ifjúsági parlamentek feladata

a) Értékelni az ifjúsági törvény és annak helyi (intézeti, vállalati, szolgáltatószervi) megvalósítását szolgáló intézkedési tervek időarányos — ezen belül az 1976. évi ifjúsági parlamenteken elhangzott javaslatok — megvalósítását is magában foglaló végrehajtását és — egyetértési jogukat gyakorolva — megvitatni a következő két évre szóló intézkedési terveket.

b) Az V. ötéves terv munkahelyi-intézményi célkitűzései időarányos végrehajtásának értékelése alapján mozgósítani a fiatalokat — megoldásra váró feladatok megvalósítására.

c) Fórumot teremteni a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség érdekvédelmi és érdekképviselői jogosítványainak megismertetésére.

3. Az ifjúsági parlamentek megrendezésének szervezeti keretei

Az ifjúsági parlamentek megrendezésére vonatkozóan a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasításában, valamint a Minisztertanács, SZOT és a KISZ KB 1031/1977. (VIII. 5.) sz. együttes határozatában és a 6/1978. (IPK. 6.) sz. irányelveiben foglaltak az irányadók.

A munkahelyi, intézményi parlamenteket a központi előírásoknak megfelelően 1978. október 15. és december 15. között kell megrendezni. Felsőbb szintű (összszakadémiai) tanácskozásokat a jelen parlamenti ciklusban nem tartunk.

Ifjúsági parlamenteket kell tartani minden egyes akadémiai intézetnél, vállalatnál, szolgáltató szervnél, a Könyvtárnál és a Központi Hivatalnál, tekintet nélkül a fiatalok számára. A 10 főnél kevesebb fiatalal rendelkező intézményeknél az ifjúsági parlamentet csoportos beszélgetés formájában kell megtartani.

Azoknál az intézményeknél, ahol a fiatalok száma ezt lehetővé teszi, a vállalati, intézményi parlamenteket a fiatalok közvetlen részvételével, ahol ez nem lehetséges, ott az intézeti, üzemeységi, műhely stb. parlamenteken választott küldöttek részvételével kell megrendezni.

Az akadémiai tanszéki kutatóhelyeken az ifjúsági parlamentet összevontan, főosztályi kereten belül kell megszervezni, amelyen az egyes tudomány-

ági főosztályokhoz tartozó tanszéki kutatóhelyeken dolgozó összes fiatal részvételét lehetővé kell tenni.

Az ifjúsági parlamenteken való részvételt minden 30 éven aluli fiatal számára lehetővé kell tenni, függetlenül az intézményekben dolgozó fiatalok számától.

Az intézmények állományába tartozó gyermek-gondozási segélyen levő fiatal anyák, illetve a sor-katonai szolgálatot teljesítő fiatalok, az ifjúsági parlamentre kapjanak meghívót.

4. Az intézményi ifjúsági parlamentek megszervezése:

A parlamentek megszervezéséért — az illetékes KISZ és szakszervezeti érdekképviselői szervek bevonása mellett — felelős az intézet, vállalat, szolgáltató szerv igazgatója, a tanszéki kutatóhelyek vonatkozásában a tudományági főosztályok vezetői, a tanszéki kutatóhelyek vezetőivel együtt, az MTA Központi Hivatalánál pedig a hivatalvezető.

A parlamentek eredményes lebonyolításához a fiatalok mozgósításához és felkészítéséhez kérni kell a KISZ szervezetek és a Szakszervezeti Bizottságok segítségét. Célszerű a parlamentet megelőzően beszélgetést folytatni a fiatalokkal, érdeklődni problémáikról, gondjaikról.

Az előkészítéshez fel kell használni a helyi hírközlő eszközöket és a különböző termelési és egyéb tanácskozásokon is fel kell hívni a parlamentekre a figyelmet.

Az ifjúsági parlament tanácskozása legfeljebb két munkanapot vehet igénybe. A parlamenteket munkaidőn kívül, illetve szombat-vasárnap kell megrendezni. Ettől csak olyan esetekben lehet eltérni (több műszak, folyamatos termelő üzem stb.), amikor a parlament megrendezése termelési okokból egyébként lehetetlen volna. A rendezéssel járó összes költségek a rendező szerveket terhelik.

A parlament helyét és időpontját lehetőleg 3–4 héttel a megrendezés előtt közölni kell a fiatalokkal.

A parlament elnökeül — a KISZ szervezet és a szakszervezet egyetértésével — egy ismert és megbecsült fiatalot célszerű felkérni.

Gondoskodni kell arról, hogy a vitában elhangzottakról, a parlamentnek az intézkedési tervvel kapcsolatos észrevételeiről, az egyetértési jog gyakorlásáról, a fórum állásfoglalásairól, valamint az előadó válaszairól megfelelő írásbeli összefoglaló, illetve jegyzőkönyv készüljön.

A parlamentek rendezéséért felelős vezetők a parlamentekre hívják meg a pártszervezet, a KISZ és a szakszervezet képviselőit, az adott területen dolgozó állami-gazdasági vezetőket és a felsőbb szervek képviselőit.

Az intézeti, intézményi parlament időpontjáról — az írásos anyagok egyidejű megküldése mellett — értesíteni kell az MTA Ifjúsági Bizottságának titkárát, Baksay Zoltán főosztályvezető-helyetttest (MTA Személyzeti Főosztálya).

A kutatóintézetek, tanszéki kutatóhelyek, vállalatok és szolgáltató szervek parlamentjén hivatalból részt vehetnek az MTA Ifjúsági Bizottságának tagjai, illetve az MTA Központi Hivatala felügyeletileg illetékes főosztályainak képviselői.

A parlamenti tanácskozásokról jegyzőkönyvet kell készíteni és ezt, valamint az elhangzott javaslatokat értékelő tájékoztatót meg kell küldeni az MTA Ifjúsági Bizottsága elnökének, a parlament megtartását követő egy héten belül. A beszámolóknak tartalmaznia kell a résztvevő fiatalok számát, a résztvevők százalékos arányát az összes fiatal számához viszonyítva és a hozzászólók számát.

5. Az intézményi ifjúsági parlamentek napirendje

Az intézményi parlamentek napirendjét a következőképpen kell összeállítani:

a) *Beszámoló.* Ennek keretében az intézmények vezetői tájékoztatást adnak az ifjúsági törvény végrehajtására kiadott utasítások, a helyi intézkedési tervek végrehajtásának tapasztalatairól, különös tekintettel az 1976. évi ifjúsági parlamentek óta eltelt időszakra, valamint a törvény további végrehajtása érdekében tervezett intézkedésekről.

Tájékoztatót adnak továbbá a vezetők az intézeti tervekről, feladatokról és e feladatok teljesítése érdekében az ifjúsággal szemben támasztott követelményekről, elvárásokról.

b) *Vita* a beszámoló és a következő időszakra szóló intézkedési terv, valamint az ifjúságpolitikai célú pénzeszközök felhasználásának tervezete felett (kérdések, interpellációk, javaslatok).

c) *Válaszadás* a kérdésekre, javaslatokra (Az illetékes vezetők foglalják össze a vita tapasztalatait, és az elhangzott kérdésekre, javaslatokra a parlamenteken adják meg a választ, tekintettel arra, hogy az ez évi parlamentek a munkahelyi szinttel lezárulnak. Amennyiben az előadó valamely kérdésre a helyszínen nem tudna válaszolni, jelentse be, hogy legkésőbb 30 napon belül válaszol. A válasziról a parlament valamennyi résztvevőjét tájékoztatni kell. Az intézményi vezető hatáskörét meghaladó kérdésekre a válaszadás során külön ki kell térni, azzal, hogy ezeket a felügyeleti szervhez terjesztik fel.)

d) *Szavazás* (állásfoglalás a vezetői beszámoló elfogadásáról, valamint az ifjúságpolitikai célú pénzeszközök felhasználási tervéről, egyetértési jog gyakorlása, az intézkedési tervvel kapcsolatban).

e) Több lépcsős parlamentek esetében (nagyobb intézményeknél, ahol üzeneként, intézeteként tartanak parlamentet), a küldöttek megválasztása az intézeti, vállalati parlamentekre.

A beszámolóknak kapjanak kiemelt hangsúlyt a következő témák:

- pályakezdő fiatalok beilleszkedésének segítése, szervezett patronálása, a szakmunkástanulókval való foglalkozás;
- a fiatal házások családalapításának támogatását szolgáló intézkedések ismertetése;

- a fiatalok részvétele a szocialista munkaversenyben, az „Alkotó Ifjúság” pályamunkák hasznosítása;
- a művelődési és tömegsportolási lehetőségek; az „Egy üzem egy iskola” mozgalom fejlesztése.

A beszámoló lehetőleg 30–40 percnél tovább ne tartson. Mivel az új előírások értelmében a parlament állást foglal az ifjúsági törvény végrehajtásáról szóló beszámolóval kapcsolatban, célszerű a beszámolót vagy annak értékelő részét előzetesen, legalább egy héttel a parlament megrendezése előtt írásban megküldeni az érdekelteknek.

A beszámolót tartó vezetők az előkészítés során igényeljék a pártszervezet véleményezését, értékelését, rendszeresen konzultáljanak a KISZ-szel és a szakszervezettel, közösen vitassák meg a beszámolót.

A beszámolóval együtt a következő két évre szóló intézkedési tervet is a parlament elé kell terjeszteni. Az intézkedési tervnek, valamint az ifjúsági törvényből adódó helyi intézkedési munkaprogramnak az elkészítéséért az intézmény vezetője a felelős, azonban hatálybalépéséhez szükséges az illetékes KISZ és szakszervezeti szerv, illetve az ifjúsági parlament egyetértése is.

Az intézkedési terv elkészítésénél fontos követelmény, hogy konkrét helyi követelményeket tartalmazzon, konkrét felelősöket jelöljön meg és konkrét időpontokat.

Az ifjúságpolitikai célú pénzeszközök felhasználási tervét, amely szorosan összefügg az intézkedési tervvel, ugyancsak a parlament elé kell terjeszteni. Az ifjúságpolitikai célú pénzeszközök felhasználásához ki kell kérni az illetékes KISZ szervezetek egyetértését, illetve az ifjúsági parlament állásfoglalását.

6. Az ifjúsági parlament, a KISZ és a szakszervezeti szervek jogköre

Az ifjúsági parlament jogköre a következőkre terjed ki:

- a) állást foglal:
 - az ifjúsági törvény végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadásával és
 - a vállalati, intézményi pénzeszközök ifjúságpolitikai célokra történő felhasználásával kapcsolatban.
- b) egyetértési jogot gyakorol:
 - az ifjúsági törvény végrehajtását szolgáló megfelelő szintű intézkedési terv kiadásával.

c) dönt:

- a felsőbb szintű parlamentek küldötteinek megválasztásáról és a továbbítandó javaslatokról.

Az illetékes KISZ és szakszervezeti szervezetek az ifjúsági parlamentekkel kapcsolatos jogköre a következőkre terjed ki:

- a) előzetesen véleményezik:
 - az ifjúsági törvény végrehajtásáról szóló beszámolót;

b) javaslatot tesznek:

- a felsőbb szintű parlamentekre megválasztandó küldöttekre;
- az ifjúsági parlament összehívására;

c) egyetértési jogot gyakorolnak:

- az ifjúsági törvény végrehajtását szolgáló, megfelelő szintű intézkedési terv kiadásával;
- a vállalati, intézményi pénzeszközök ifjúságpolitikai célokra történő felhasználásával kapcsolatban.

Az ifjúsági parlament a fenti jogköröket — a vitát és a válaszadást követően — szavazás útján gyakorolja. A parlament érdemi álláspontjára az illetékes KISZ és szakszervezeti szervek tesznek indítványt és arról a tanácskozás nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel dönt.

Abban az esetben, ha a parlament nem ért egyet az intézkedési tervvel, nem kell a parlamentet ismételt összehívni, hanem a parlament bízta meg az ifjúság érdekeinek képviselőjét ellátó KISZ és szakszervezeti szervezetet, hogy a parlamenten elhangzott javaslatok és vélemények figyelembevételével végezzék el az intézkedési terv további egyeztetését az állami-gazdasági vezetéssel.

A KISZ érdekképviselői és érdekvédelmi jogosítványainak az intézeti, vállalati, szolgáltatószervi gyakorlatban történő érvényesítése érdekében az Állami Ifjúsági Bizottság 15.004/1978. (IPK. 3.) számú határozata alapján kiadott 3/1978. (IPK. 5.) számú ÁIB irányelvek figyelembevételével — az illetékes KISZ és szakszervezeti szervek bevonásával — legkésőbb 1978. okt. 15-ig vagyis az ifjúsági parlamentek kezdetéig, minden akadémiai intézménynél belső szabályzataikat (szervezési és működési szabályzat, ügyrend stb.) ki kell egészíteni a KISZ jogosítványainak meghatározásával.

Márta Ferenc
főtitkár helyett

Köpeczi Béla s. k.
főtitkárhelyettes

Közlemények Pályázati felhívások

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a KFKI Atomenergia-Kutató Intézete tudományos igazgatói munkakörére 1978. november 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség és tudományos fokozat;
- jelentős tudományos eredmények az atomenergia-kutatások valamely területén;

- kutatóintézet vagy nagyobb kutatási egység vezetésében szerzett gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, besorolásának és fizetésének megjelölését;
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek és egyéb alkotások jegyzékét pontos bibliográfiával;
- tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;
- az intézet jövőbeni tudományos munkájára és annak megvalósítására vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát;
- részletes önéletrajzot 2 példányban;
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a felhívásra akadémiai kutató pályázik, úgy az előbb említett okmányokat nem szükséges a pályázathoz csatolni.

Az igazgató besorolására és vezetői megbízására a 2/1974. (II. 17.) MüM. számú rendelet, ill. ennek végrehajtásáról intézkedő 5/1974. (A. K. 7.) MTA—F. sz. főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatot a Magyar Tudományos Akadémia Főtitkárának címezve — a Központi Fizikai Kutató Intézet főigazgatója útján — a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természet-tudományi I. Főosztályának (1051 Budapest, Münich Ferenc u. 7.) kell benyújtani a pályázat megjelenését követő 3 héten belül.

Sándory Mihály s. k.
főosztályvezető

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete pályázatot hirdet a kutatóközpont Atomenergia Kutató Intézete tudományos igazgatóhelyettesi munkakörének betöltésére 1978. november 1-i hatállyal.

A tudományos igazgatóhelyettes feladata:

az intézet Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott irányító feladatok ellátása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség és tudományos fokozat;
- jelentős tudományos eredmények az atomenergia kutatások valamely területén;
- vezetési és kutatás-szervezési tapasztalat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;

- eddigi tudományos munkájának és eredményeinek ismertetését
- idegen nyelvismeretének, esetleges kitüntetéseinek megjelölését;
- a megpályázott vezetői munkakörre vonatkozó vezetési és tudományos elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát;
- részletes önéletrajzot 2 példányban;
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a felhívásra akadémiai kutató pályázik, úgy az említett okmányokat nem szükséges a pályázathoz csatolni.

Tudományos vezetői megbízásra a 2/1974. (II. 17.) MüM. sz., a 16/1977. (XII. 1.) MüM. sz. rendeletek és az 5/1974. (A. K.) MTA—F. sz. főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete főigazgatójához (Budapest, 1525., Konkoly Thege út) kell benyújtani a pályázat megjelenését követő 3 héten belül.

Szabó Ferenc s. k.
főigazgató

A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete pályázatot hirdet akadémiai ösztöndíjas tudományos gyakornoki állásra, 1978. október 1-i hatállyal.

A tudományos gyakornok feladata: Vezető kutató irányításával területfejlesztési célkitűzésünkkel összefüggő természetföldrajzi, környezetvédelmi kutatások végzése a Dél-Dunántúl területén.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyét, besorolását, beosztásának és fizetésének a megjelölését,
- a pályázó szakmai érdeklődési területét.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az egyetemi diploma hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot 2 példányban,
- erkölcsi bizonyítványt.

Pályázhatnak: Az 1978-ban vagy korábban egyetemet végeztek.

A határozott idejű alkalmazás időtartama: 2 év.

A pályázatot az MTA Dunántúli Tudományos Intézete Igazgatójához (7601 Pécs, Pf. 199.) kell — 1978. szeptember 20-ig benyújtani. Pécs, 1978. július 27.

Bihari Ottó s. k.
akadémikus, intézeti igazgató

Az MTA Botanikai Kutatóintézete Igazgató Tanácsának összetételei:

Vezető:

Berczik Árpád a biol. tud. doktora,
az Intézet igazgatója

Titkár:

ifj. Máthé Imre a biol. tud. kandidátusa,
tud. főmunkatárs,

Tagjai:

Borhidi Attila a biol. tud. doktora,
igazgatóhelyettes,
Filkor Bertalanné gazdasági vezető,
Abaffy Jenőné tud. munkatárs,
Kovács Margit a biol. tud. doktora,
tudományos tanácsadó,
Máthé Imre akadémikus,
tud. tanácsadó,
Pócs Tamás a biol. tud. doktora,
tud. osztályvezető,
Fekete Gábor a biol. tud. doktora,
tud. főmunkatárs,
Tóth János a biol. tud. kandidátusa,
tud. főmunkatárs,
Ujvárosi Miklós a mezőgazd. tud. doktora,
tud. osztályvezető

Állandó meghívottak:

Zólyomi Bálint akadémikus,
Paulusz Pál az MSZMP Alapszervezet titkára,
Divald Béláné személyzeti megbízott,
Dinka Vincéné SZB titkár,
Klincsek Pál tud. munkatárs,
az ifjúság képviselőjében.

Szelei László s. k.
a Természettudományi II.
Főosztály helyettes vezetője

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden* 14—15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14—15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126—840 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja

A Magyar Tudományos Akadémia

BUDAPEST 1962 OKTÓBER 17

TARTALOM

Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	1-5
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	6-10
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	11-15
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	16-20
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	21-25
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	26-30
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	31-35
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	36-40
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	41-45
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	46-50
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	51-55
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	56-60
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	61-65
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	66-70
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	71-75
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	76-80
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	81-85
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	86-90
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	91-95
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszéde az MTA 100. évfordulója alkalmából	96-100

Index: 25.105
ISSN 0460-5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1300 példány

(PKHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a PKHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Pédányonkénti ára 3,— Ft.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. OKTÓBER 17.

TARTALOM

Jogszabályok	7/1978. (A.K.13.) MTA-F. sz. ut.	Az egyes akadémiai intézmények polgári védelem önvédelmi szervezetének korszerűsítéséről 139
	8/1978. (A.K.13.) MTA-F. sz. ut.	Az MTA Műszerügyi Bizottságának feladatköréről és szervezetéről szóló 6/1976. (A.K.10.) MTA-F. sz. utasítás módosításáról 139
Közlemények		Pályázati felhívások 140
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének, valamint a Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 140

Jogszabályok

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának
7/1978. (A.K.13.) MTA-F. számú

utasítása

**Az egyes akadémiai intézmények polgári védelem
önvédelmi szervezetének korszerűsítéséről**

(Az érdekeltek közvetlenül kapják)

A Magyar Tudományos Akadémia Főtitkárának
8/1978. (A.K.13.) MTA-F. számú

utasítása

**Az MTA Műszerügyi Bizottságának feladatköréről
és szervezetéről szóló 6/1976. (A.K. 10.) MTA-F.
számú utasítás módosításáról**

1. §.

1. Az utasítás 1. §. 1. f. pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

A nagy értékű — 5 millió forint együttes beszerzési és/vagy előállítási értékhatárt elérő — műszerek beruházásának felülvizsgálata (döntés előkészítéskor és üzembehelyezés után két évvel) és

2. Az utasítás 1. §. 2. b.) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

az 5 millió forint együttes beszerzési és/vagy előállítási értékhatárt elérő nagyműszerek beszerzésének jóváhagyását megelőző véleményezése.

3. 1. §. 2/c. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

a 0,5-től 5 millió forint együttes beszerzési és/vagy előállítási értékhatárok közötti középűszerek beszerzésének jóváhagyását megelőző véleményezése.

2. §.

1) Az utasítás az alábbi 3. §.-al egészül ki.

A Műszerügyi Bizottság munkájának más országos hatáskörű szervek műszerbizottságainak munkájával való koordinálását a Tudáspolitikai Bizottság által létrehozott Országos Kutatási Nagyműszer Bizottság végzi, a 30 030/1976. számú TPB határozat szerint.

A Műszerügyi Bizottság tevékenységéről készülő jelentés másolatát jóváhagyás után a Műszerügyi Bizottság titkára megküldi az Országos Kutatási Nagyműszer Bizottságnak.

2. Az utasítás 3. §-ának számozása 4. §-ra változik.

3. §.

Az utasítás kihirdetése napján lép hatályba.

Márta Ferenc s. k.,
főtitkár

Közlemények

Pályázati felhívások

Pályázati felhívások

Az MTA Pszichológiai Intézete pályázatot hirdet az Intézet Pszichopatológiai Csoportjánál levő tudományos munkatársi álláshely betöltésére.

A pályázóval szembeni követelmények:

- orvosegyetemi végzettség
- legalább ötéves klinikai vagy kutatóintézeti gyakorlat
- jártasság a klinikai electroencephalographiai munkában.

A pályázónak meg kell felelnie az MTA főtitkára 8/1976. (A.K.1.) MTA-F számú utasításában a kutatómunkát végző tudományos dolgozók egységes követelményrendszerében foglalt általános követelményeknek.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevél hiteles másolatát
- részletes önéletrajzt
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt
- állami nyelvvizsgát igazoló bizonyítvány másolatát.

A pályázatot az Intézet igazgatójához kell benyújtani, a pályázati felhívás megjelenésétől számított 15 napon belül az alábbi címre:

MTA Pszichológiai Intézet, 1394 Budapest, VI. Szondy u. 83–85.

Dr. Pataki Ferenc s. k.,
igazgató

A Kertészeti Egyetem pályázatot hirdet a Kertészeti Főiskolai Kar (Kecskemét) Marxizmus—Leninizmus Tanszékére főiskolai tanári állásra.

A kinevezendő főiskolai tanár feladata lesz tudományos szocializmus, a filozófia és a politikai gazdaságtan tantárgyak oktatásának irányítása, azok előadásainak és szemináriumainak tartásában való részvétel, valamint a tanszék kutató és egyéb feladatainak irányítása.

Pályázhatnak azok, akik az oktatott tantárgyaknak megfelelő szakú egyetemi oklevéllel, egyetemi doktori címmel és legalább 10 éves felsőoktatási gyakorlattal rendelkeznek.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.
- Eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését.

- Tudományos és oktatómunkájának részletes ismertetését.
- A pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg.
- Tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését.
- A pályázó tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- Részletes önéletrajzt két példányban.
- A szakképzettséget, illetőleg a tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát.
- Az intézménytől beszerezett, pontosan kitöltött törzslapot.
- A lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerezett erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 7/1977. (VII. 27.) OM-MűM számú együttes rendelet szerinti illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított 4 héten belül kell a Kecskeméti Főiskolai Kar igazgatójához (6000 Kecskemét, Erdei Ferenc tér 1–3) eljuttatni.

Dr. Dimény Imre s. k.,
egyetemi tanár, rektor

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hétfőn 16–17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Igazgatási és Jogi Főosztály

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15.30–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

Igazgatási és Jogi Főosztály

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke minden kedden 14–15 óra között,

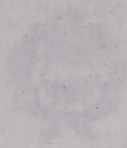
Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára minden csütörtökön 14–15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126–840 telefonon, a 18–64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Legyen kitéve

1955. évi 1. szám

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

1955. évi 1. szám

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

1955. évi 1. szám

1955. évi 1. szám

1955. évi 1. szám

1955. évi 1. szám

1955. évi 1. szám

1955. évi 1. szám

Legyen kitéve

1955. évi 1. szám

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Jegyzetek

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

1955. évi 1. szám

1955. évi 1. szám

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Index: 25.105
ISSN 0460—5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1300 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (PKHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a PKHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Pédányonkénti ára 3,— Ft.

78.6370 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. NOVEMBER 15.

TARTALOM

Jogszabályok	9/1978. (A.K.14) MTA-F. sz. utasítás	A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala vezető állású dolgozóinak külföldi publikációs tevékenységéről 141
A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai	32/1978. sz. határozat	A tudományos minősítéssel kapcsolatos vitáról 141
(1978. szept. 26-i ülésen)	36/1978. sz. határozat	Az akadémiai ankétok, kerekasztal-konferenciák, és elnökségi klubdelutának 1978—79. évi témáról 142
	37/1978. sz. határozat	Az MTA és a MTESZ együttműködési megállapodásáról 142
	38/1978. sz. határozat	A távlati tudományos kutatások körében elért jelentős kutatási eredmények jutalmazását előkészítő bizottság kiküldéséről 143
	39/1978. sz. határozat	Elnökségi alkalmi bizottság kiküldéséről a növénygenetikai kutatások helyzetének megvizsgálására 143
		Az elnökség egyéb állásfoglalásai 143
Közlemények		Pályázati felhívások 144
		Az MTA elnökének és főtítkárának, valamint a TMB elnökének és titkárának fogadóórája 145

Jogszabályok

A Magyar Tudományos Akadémia Főtítkárának
9/1978. (A.K. 14.) MTA-F. sz.
utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala
vezető állású dolgozóinak külföldi publikációs
tevékenységéről

(Az utasítást az érdekeltek közvetlenül kapták meg).

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1978. szeptember 26-i üléséről (31—39. számú határozatok)

Tájékoztató jelentés a tudományos minősítéssel kapcsolatos vitáról

Korábbi elhatározásoknak megfelelően nyilvános vita indult a tudományos minősítés kérdéseiről. A vitaindító cikk a Magyar Tudomány 1977. 12. számában jelent meg (Kónya Albert: A tudományos minősítés továbbfejlesztésének főbb problémái). A cikk felkeltette más szerkesztőségek érdeklődését is, így néhány publicisztikai írás megjelent az Élet és Irodalom-ban, s egy hosszabb tanul-

mány a Valóság-ban, majd a Népszabadság is foglalkozott a kérdéssel. A Magyar Tudomány Szerkesztőségéhez összesen 33 kézirat érkezett, ezek közül a még meg nem jelenteket az októberi szám közli.

Az Elnökség elé terjesztett tájékoztató jelentés célja az volt, hogy egyrészt közbeeső információt

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére kérésükre a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

adjon a vitában szereplő főbb témákról, nézetekről és javaslatokról, másrészt hogy ezen előzetes elnökségi vita adjon további segítséget a végleges előterjesztés tervezetének elkészítéséhez.

Az elmélyült és sokrétű vita során elhangzott felszólalások — amelyekről szó szerinti jegyzőkönyv is készült — hangsúlyozták a tudományos minősítés rendszere fenntartásának és lényeges továbbfejlesztésének szükségességét, továbbá az egységes tudósképzési szemlélet érvényesítését.

Az Elnökség 32/1978. számú határozata

1. Az Elnökség a tájékoztató jelentést — céljának és jellegének megfelelően — közbeeső tájékoztatásul elfogadja, megállapítva, hogy az jó összefoglaló áttekintést ad a nyilvános vitáról.

2. A vita során elhangzottakra is figyelemmel a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke készítsen átfogó értékelést és javaslatokat a tudományos minősítés továbbfejlesztésére, és azt megvitatásra terjessze az Elnökség novemberi ülése elé.

Javaslat

az akadémiai ankétok, kerekasztal-konferenciák és elnökségi klubdelutánok 1978—79. évi témáira

Az Elnökség 1977. júniusában megvitatta és elfogadta az előző évben rendezett ankétok, kerekasztal-konferenciák és elnökségi klubdelutánok tapasztalatairól szóló beszámolót illetve az 1977—78. évben rendezendő ülésekre vonatkozó tematikai javaslatot, és olyan értelemben foglalt állást, hogy 4 ankét, 3 kerekasztal-konferencia, továbbá 2 elnökségi klubdelután megrendezésére kerüljön sor, illetve a meghívandók köre a témától függően bővüljön.

A 25/1977. számú elnökségi határozat végrehajtásaként 1977. július 1. és 1978. június 30. között 2 ankét, 1 kerekasztal-konferencia és 1 elnökségi klubdelután megrendezésére került sor. E rendezvények témáinak kiválasztása az Elnökség elvi állásfoglalásának megfelelően történt, a rendezvények nyitottsága a meghívottak körének szélesítésével fokozódott, a tudományos élet egészét érintő etikai problémák megvitatására a sajtó képviselői is meghívást kaptak. Az előző évekhez viszonyítva az ebben az időszakban tartott rendezvények száma csökkent a különféle rendezvényekkel való ütközés elkerülésére, illetve az előadók elfoglaltsága miatt.

Az 1978. szeptember—1979. június 30. közötti időszakban szervezendő ankétok, kerekasztal-konferenciák és elnökségi klubdelután témáinak kialakítására vonatkozó javaslat elsősorban a tudománypolitika időszerű feladatairól szóló minisztertanácsi határozat végrehajtásának elősegítését tűzte ki célul, és a témák széles körű megvitatása érdekében — az előző évhez hasonlóan — a rendezvények nyitottságát kívánta biztosítani.

A javaslat szerint 1978. július 1. — 1979. június 30. közötti időszakban a rendezvények témái — a vitában elhangzott kiegészítésekkel és törlésekkel — a következők:

ankétok témái:

- A hosszútávú népgazdasági tervezés és a kutatástervezés kölcsönhatása,
- Koncepció-vázlat a költségvetésből gazdálkodó kutatóhelyek középtávú tervezési és beszámoltatási rendjére,
- A szocialista társadalom irányítása és a tudomány,
- Beszámoló az MTA—OM Köznevelési Bizottsága tevékenysége nyomán keletkezett tudományos eredményekről és ezek gyakorlati hasznosításáról,

kerekasztal-konferenciák témái:

- A magyar részvétel elvi és gyakorlati problémái a nemzetközi tudományos szervezetekben,
- Az irányítás-, a szervezés- és a vezetéstudományi kutatások helyzete és továbbfejlesztésük főbb vonásai,
- A gazdaságpolitika továbbfejlesztésének tudományos megalapozása című, az OTTKT főiránya keretében elért legkiemelkedőbb kutatási eredmények (a téma kijelölése a Koordináló Tanács javaslata alapján történik)
- A Kelet Európa-kutatás további feladatai.

elnökségi klubdelután témája:

- Látogatás a Videoton Gyárban.

Az Elnökség 36/1978. számú határozata

1. Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi az 1977. július 1. és 1978. június 30. között megrendezett ankétok, kerekasztal-konferenciák és elnökségi klubdelutánokról szóló tájékoztatót.

2. Egyetért azzal, hogy az 1978. szeptember 1. és 1979. június 30. közötti időszakban rendezendő ankétok és kerekasztal-konferenciák témái elsősorban a tudománypolitika időszerű feladatairól szóló minisztertanácsi határozat végrehajtásához igazodjanak. E rendezvények nyitottságát — az előző időszakhoz hasonló keretekben — továbbra is biztosítani kell.

3. Az egyes rendezvények időpontját, az előadók és a meghívandók körét — a javasolt tematika figyelembevételével — az elnök határozza meg.

4. Az Elnökség felhatalmazza az elnököt, hogy az ajánlott témaköröket még kiegészíthesse.

Előterjesztés

az MTA és a MTESZ együttműködési megállapodás tárgyában

Az MTA és a MTESZ, illetőleg az MTA tudományos osztályai és a MTESZ tagegyesületei közötti együttműködés továbbfejlesztése érdekében megállapodás-tervezet készült, amely a két intézmény együttműködésének általános elveit és kereteit szabályozza, rögzíti mind az MTA, mind a MTESZ által vállalt kötelezettségeket és az ezek realizálásához szükséges munkakapcsolatok formáit.

A vitában felszólalók — egyetértve az együttműködés szükségességével — a megállapodásban reális, gyakorlatilag is megvalósítható feladatok rögzítését és ebből a szempontból a szerződés-tervezet szövegezési pontosításának végrehajtását tartották indokoltnak.

Az Elnökség 37/1978. számú határozata

Az Elnökség egyetért azzal, hogy az MTA és a MTESZ kössön együttműködési megállapodást.

Felkéri az elnököt és a főtítkárt, hogy a reális és gyakorlatilag megvalósítható feladatokat rögzítő szövegpontosítások elvégzése után az MTA részéről a megállapodást írják alá.

Javaslat

a távlati tudományos kutatások körében elért jelentős kutatási eredmények jutalmazását előkészítő bizottság kiküldésére

Az Elnökség 34/1977. számú határozatával elfogadta a távlati tudományos kutatások körében elért jelentős kutatási eredmények jutalmazása új pályázati rendjét. Ennek alapján az 1/1977. számú elnöki utasítással megtörtént a pályázat kiírása. Eszerint a pályázatokat közvetlenül a főirányért felelős tárcához kellett benyújtani.

A tárcák rangsorolt javaslataikat megküldték az Akadémiának. A jutalmak odaítéléséről a rangsorolt tárcavélemények és az Akadémia tudományos osztályainak javaslatai alapján az Akadémia elnöke dönt.

A korábbi években a döntés előkészítését olyan elnökségi bizottság végezte, amelyben minden osztály képviselve volt — néha több taggal is. Mivel a jelenlegi pályázati rendben az osztályok véleményezésre közvetlenül megkapják a rangsorolt tárcajavaslatokat, a pályázat tartalmával, értékelésével kapcsolatos főbb adatokat tartalmazó űrlapokat, és kívánságra magát a pályamunkát, elegendőnek látszik szűkebb körű előkészítő bizottság kiküldése.

Az Elnökség 38/1978. számú határozata

1. Az Elnökség a távlati tudományos kutatások körében elért jelentős eredmények jutalmazásának előkészítésére a következő bizottságot küldi ki:

- elnök: Pach Zsigmond Pál alelnök
- titkár: Gujdi Barna főosztályvezető
- tagok: Fülöp József alelnök
Somos András alelnök
Láng István főtítkárhelyettes

2. A bizottság javaslatát — a tárcák és a tudományos osztályok véleményének figyelembevételével — november 10-ig tegye meg.

3. A bizottság javaslata — az elnök döntését megelőzően — az elnökségi ülés „Tájékoztatók” napirendi pontja keretében kerüljön az Elnökség

novemberi második ülése elé azzal, hogy csak a javaslat megváltoztatására irányuló indítványokat vitassa meg.

Javaslat

elnökségi alkalmi bizottság kiküldésére a növénygenetikai kutatások helyzetének megvizsgálására

A Szegedi Akadémiai Bizottság biológiai és mezőgazdasági szakbizottságai összevont ülésükön megvitatták a hazai növénygenetikai kutatások helyzetét, és együttes állásfoglalásuk szerint e területen országosan lemaradás, szétaprózódás mutatkozik, amelynek megszüntetése sürgős intézkedéseket kíván, elsősorban az Akadémia, valamint a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium részéről.

A SZAB elnöke kérte, hogy az Akadémia Elnöksége vizsgálja meg ezt az országos fontosságú kérdést, és segítse hathatósan elő annak mielőbbi megoldását.

A Biológiai Tudományok Osztályának tevékenységéről készült beszámolót tárgyaló elnökségi ülésen szintén felmerült a magasabb rendű szervezetek genetikájával kapcsolatos kutatások háttérbe szorulása, amely különösen a mezőgazdasággal szorosabb kapcsolatot tartó témák vonatkozásában igényel sürgős megoldást.

Különös aktualitást adnak a kérdésnek az Akadémia ez idei közgyűlési vitáján elhangzottak.

A megbeszélések eredményeként az az állásfoglalása alakult ki, hogy alkalmi bizottságot kell felkérni a SZAB előterjesztésében foglaltaknak, illetve annak alapos megvizsgálására, hogy milyen módon lehetne a magasabb rendű szervezetek genetikájával kapcsolatos kutatásokat fejleszteni, továbbá a mezőgazdasági kutatásokat közvetlenebbül szolgáló genetikai témákat beiktatni a következő időszakra szóló tervekbe. Szükséges, hogy a bizottság egyben tegyen javaslatot az egyes kutatóhelyek közötti célszerű munkamegosztás kialakítására is.

Az Elnökség 39/1978. számú határozata

1. Az Elnökség a növénygenetikai kutatások helyzetének vizsgálatára alkalmi bizottságot küld ki a következő személyi összetételben:

társelnökök

- Kurnik Ernő akadémikus
- Szabó Gábor akadémikus

titkár

- Sutka József, a biológiai tudományok kandidátusa

tagok

- Alföldi Lajos, a biológiai tudományok doktora
- Bálint Andor, a biológiai tudományok doktora

- Barabás Zoltán, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa
- Beke Ferenc, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa
- Belea Adonisz, a biológiai tudományok doktora
- Kiss Árpád, a biológiai tudományok doktora
- Király Zoltán akadémikus

- Rajki Sándor akadémikus
- Vida Gábor, a biológiai tudományok doktora

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökségi ülés napirendjén szerepelt még „Beszámoló az Elnökség legutóbbi (1978. június 26.) ülése óta eltelt időszak legfontosabb testületi és szakigazgatási eseményeiről” című tájékoztató.

Budapest, 1978. szeptember 28.

Szentágothai János s. k.,
elnök

Közlemények Pályázati felhívások

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Az MTA Világgazdasági Kutató Intézete pályázatot hirdet az alábbi vezetői állások betöltésére:

A Fejlett Tőkés Országok Osztálya tudományos osztályvezetői állására,

a Fejlődő Országok Osztálya tudományos osztályvezetői állására,

a Szocialista Országok Osztálya tudományos osztályvezetői állására.

A meghirdetett állások 1979 április 1-i hatállyal kerülnek betöltésre.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- Egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat,
- jelentős tudományos eredmények a megpályázott vezetői állás kutatási területén,
- gyakorlat nagyobb kutatási egység vezetésében,
- idegen nyelvek magas szintű ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- A pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek bibliográfiai jegyzékét,
- tudományos fokozatának, kitüntetéseiének, idegen nyelvismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

Az oklevelek hiteles másolatát,
részletes önéletrajzot 2 példányban,
erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA Világgazdasági Kutató Intézete alkalmazásában áll, akkor a pályázatnak a fentebb megjelölt mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A pályázatokat az MTA Világgazdasági Kutató Intézete igazgatójának címezve (1124 Budapest, XII., Kálló esperes utca 15.) kell benyújtani, 1979. január 20-ig.

Bognár József s. k.,
igazgató

A Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézete pályázatot hirdet a Kórélettani Osztályon megüresedett kutatói állás betöltésére. Előnyben részesül, aki általános orvosi diplomával rendelkezik, a gastroenterológiai- hormon és enzimszekréció szabályozásának kutatása iránt érdeklődik, és a kutató munkában tapasztalata van.

Az állás azonnal elfoglalható. Bérezés, besorolás végzettségtől és szakmai gyakorlattól függően. A pályázatokat az intézet igazgatója címére (1083 Budapest, Szigony u. 43.) a hirdetés megjelenésétől számított 15 napon belül a diplomáról készült fénymásolattal, önéletrajzzal, az esetleges tudományos és az eddigi szakmai tevékenység rövid ismertetésével kérjük eljuttatni.

Az állással kapcsolatos felvilágosítást az intézet személyzeti megbízottja ad.

Dr. Stark Ervin s. k.,
igazgató

Az MTA Állam- és Jogtudományi Intézete pályázatot hirdet 1979. április 1-i hatállyal kezdődő ösztöndíjas *intézeti gyakornoki munkahely* betöltésére.

Az MTA intézetei keretében kialakított ösztöndíjas gyakornoki rendszer egyik célja a kutatóhelyek káderutánpótlásának biztosítása. (Akadémiai Közlöny, 1969. 9. sz. 105. o.)

Az Akadémia elnökének rendelkezése értelmében:

„(1) Ösztöndíjban olyan 35 évnél fiatalabb szakember részesíthető, aki

- a) egyetemet vagy főiskolát végzett,
- b) tudományos továbbfejlődésre képes és szakterületén megfelelő ismeretekkel rendelkezik,

- c) a népi demokratikus rendszerhez hű magatartást tanúsít és aktív társadalmi politikai tevékenységet fejt ki.

Az ösztöndíjas felvételnél — egyenlő felkészültség esetén — előnyben kell részesíteni a fizikai dolgozók gyermekeit, valamint azokat, akik az egyetemi (főiskolai) végzettségen túlmenően szakmai gyakorlattal is rendelkeznek.

Előnyben kell részesíteni továbbá azokat, akik aktív tagjai a tudományos diák-szakköröknek vagy más módon bekapcsolódtak a tudományos munkába.

(2) Az ösztöndíjas tudományos gyakornok-képzés időtartama 2 év, ezt az időt meghosszabbítani nem lehet”.

Az ösztöndíj összege 2 200, — Ft.

A 2 év lejártá után az Intézet segédmunkatársaként alkalmazza az ösztöndíjast, ha tudományos fejlődése alapján megfelel az intézeti kutatómunka követelményeinek.

Az MTA Állam- és Jogtudományi Intézete a részére biztosított státust az *államjogi és államigazgatási főosztályon folyó kutatások fejlesztésére* kívánja felhasználni. A jogterület jellegéből következően — a már említett feltételek figyelembevételével — az Intézet vezetősége előnyben részesíti azokat a pályázókat, akik idegen nyelveken legalább passzív nyelvtudással rendelkeznek, azaz a jogi szakirodalmat e nyelveken követni tudják.

A pályázathoz önéletrajzot és a tanulmányi eredményeket tanúsító igazolást kell benyújtani.

A pályázatokat 1978. december 15-ig kell az MTA Állam- és Jogtudományi Intézete címére (1014. Budapest, I., Országház u. 30.) eljuttatni.

Szabó Imre s. k.,
igazgató

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden* 14—15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14—15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126—840 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Index: 25.105
ISSN 0460-5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA
Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1500 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál
(PKHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a PKHI 215-96 162 pénzforgalmi
jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

78.6445 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. NOVEMBER 30.

TARTALOM

Személyi rész	147
Jogszabályok	10/1978. (A. K. 15.) MTA. sz. ut.
Közlemények	Pályázati felhívások
	Az ifjúságról szóló 1971. évi IV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
	Az MTA elnökének és főtítkárának, valamint a TMB elnökének és titkárának fogadóórája

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

Posgay Zsigmond főosztályvezetőhelyettesnek nyugállományba vonulása alkalmából, két évtizedes példamutató gazdasági munkájáért, odaadó társadalmi tevékenységéért

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata,

Dr. Dániel Lajosnak a biológiai tudományok kandidátusának a Szegedi Biológiai Központ Genetikai Intézete tudományos főmunkatársának nyugállományba vonulása alkalmából, a növénygenetikai kutatásokban elért eredményeiért;

Fráter Jánosnének, az Akadémiai Könyvtár csoportvezetőjének nyugállományba vonulása alkalmából, kiemelkedő szakmai tevékenységéért és társadalmi munkájáért

MUNKA ÉRDEMREND

ezüst fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitékára Fekete Istvánné osztályvezetőt, az Agrártudományok Osztály tudományos titkárárt, Pajor Margit a Tudományos Testületi Titkárság előadóját

KIVÁLÓ MUNKÁÉRT,

Bodziony Irént a Társadalomtudományi Főosztály ügyviteli alkalmazottját,

Büky Sándornét az Igazgatási és Jogi Főosztály előadóját,

Molnár Gyulánét, a Pénzügyi Főosztály előadóját

FŐTITKÁRI DICSÉRET BEN
részesítette.

Jogszabályok

A Magyar Tudományos Akadémia főtitékárának
10/1978. (A. K. 15.) MTA számú

utastása

az ifjúságról szóló 1971. évi IV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról

Az ifjúságról szóló 1971. évi IV. törvény végrehajtásáról intézkedő 1043/1971. (X. 2.) Korm. számú határozat 25. pontjában biztosított felhatalmazás alapján a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség (továbbiakban: KISZ) Központi Bizottságával, az Állami Ifjúsági Bizottság Titkárságával és a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben a következő utasítást adom ki.

1. Általános rendelkezések

1. Az utasítás célja elősegíteni a 2. pontban meghatározott szerveknél az ifjúság jogszabályokban biztosított alapvető kötelezettségeinek és jogainak érvényre juttatását.
2. Az utasítás hatálya a Magyar Tudományos Akadémia (továbbiakban: Akadémia) Központi Hivatalára, a felügyelete alá tartozó valamennyi intézményére (kutatóhelyek, vállalatok, szol-

gálatok, Akadémiai Könyvtár, Tudomány-szervezési Csoport (továbbiakban: intézmények terjed ki.

3. Az utasítás alkalmazása szempontjából általában fiatalnak kell tekinteni a 30. életévüket be nem töltött dolgozókat és azokat a 30. életévüket már betöltött fiatalokat is, akiknek a felsőfokú végzettség megszerzése utáni első munkavállalásuk óta 5 év még nem telt el.
4. A fiatal dolgozók kötelessége, hogy munkájukat legjobb tudásuk szerinti igyekezettel, a munkahelyi érdekek szem előtt tartásával a közösség érdekében lássák el. Törekedniük kell szakmai képzettségük állandó növelésére, a munkájuk elvégzéséhez szükséges elméleti (szakmai, ideológiai) és gyakorlati ismeretek alapos elsajátítására. Munkahelyi vezetőik utasításait pontosan és körültekintően tartoznak végrehajtani. Törekedniük kell mind munkahelyükön, mind magánéletükben a szocialista fiatalokhoz méltó magatartásra.

II. Ifjúsági Bizottság létrehozása

5. Az Akadémián az ifjúságpolitikai elvek hatékony alkalmazása, az állami ifjúságpolitikai munka színvonalának emelése, valamint a fiatalok helyzetének javítása érdekében Ifjúsági Bizottságot kell létrehozni.
6. Az Ifjúsági Bizottság a fiatalokkal kapcsolatos kérdésekben az Akadémia főtitkárának tanácsadó, véleményező és javaslattevő szerve.
7. Az Ifjúsági Bizottság feladatkörét és működési szabályzatát (ügyrendjét) külön intézkedés tartalmazza.
8. Az Ifjúsági Bizottság elnökét, elnökhelyettesét és titkárát az Akadémia főtitkára, tagjait az Akadémia Központi Hivatala — az egyes akadémiai intézmények, ifjúsági szervezetek és a szakszervezetek által javasolt személyek közül — az Ifjúsági Bizottság elnöke nevezi ki. Az Ifjúsági Bizottság létszáma legfeljebb 20 fő lehet.
9. Az Ifjúsági Bizottság működési szabályzatát a KISZ KB-val a Közalkalmazottak Szakszervezetével és az AIBT-vel egyetértésben készíti el, a Bizottság tagjainak kinevezéséhez és munkaprogramjának meghatározásához a felsorolt szervek véleményét is ki kell kérni.

III. A munkáltatók általános kötelességei

10. Az intézmények mint munkáltatók, elősegítik az először munkába lépő fiataloknak a képzettségüknek megfelelő és egyéb méltánylást érdemlő körülményeket is figyelembe vevő munkakör biztosítását.
11. A pályakezdő fiatalokra megkülönböztetett figyelmet kell fordítani. A munkabábelépést követően a munkahelyi vezetők a személyzeti szervek, a KISZ szervezet és a szakszervezet bevonásával kötelesek öt éven át folyamatosan figyelemmel kísérni és évente rendszeresen megvizsgálni az egyes fiatalok munkakörülményeit, különösen abból a szempontból, hogy
 - a) képzettségüknek, képességüknek és a végzett munkájuknak megfelel-e a munka-beosztásuk;

- b) bérezésük arányos-e felkészültségükkel és a végzett munkával;
- c) szakmai, politikai fejlődésük, valamint továbbtanulásuk biztosított-e;
- d) biztonságos és egészséget nem veszélyeztető munkakörben dolgoznak-e;
- e) munkahelyi beilleszkedésük, munkahelyi közérzetük megfelelő-e;
- f) a kisgyermekes anyák a jogszabályokban biztosított kedvezményekben, illetőleg támogatásban részesülnek-e.

12. A pályakezdés helyzetének az előző pontban foglalt szempontok szerinti általános vizsgálata, a beilleszkedési tapasztalatok összegezésére — a munkahelyi KISZ és szakszervezeti szervekkel együtt — az ifjúsági parlamentek előkészítése kapcsán, az intézkedési tervek végrehajtásának értékelésekor kerüljön sor. A vizsgálat alapján az intézmények vezetőinek a szükséges intézkedéseket meg kell tenniük.

13. A pályakezdő fiatalok beilleszkedésének és szakmai-politikai fejlődésének elősegítése érdekében patronálási rendszert kell kialakítani. A patronálási rendszer feladatai, működési keretei külön intézkedésben kerülnek megfogalmazásra.

14. Ösztönözni kell a fiatalokat szakképzettségüknek, a társadalmi és technikai haladáshoz igazodó továbbfejlesztésére, és az ehhez szükséges feltételeket biztosítani kell, ily módon

- a) a támogatni kell a tehetséges fiatalokat — elsősorban, a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek — egyetemi, főiskolai továbbtanulását, törekedve a munkahelyi és az egyéni érdek összeegyeztetésére;
- b) a laboránsok és egyéb technikai munkakörben dolgozó fiatalok részére szakmai továbbképző tanfolyamokat kell szervezni;
- c) azoknak a nem kutatói munkakörben dolgozó fiataloknak a számára, akiknek munkájához idegen nyelvtudás szükséges, lehetővé kell tenni, hogy az akadémiai nyelvtanfolyamokon tanulhassanak, a kutatókkal azonos feltételek mellett.

15. Dolgozzák ki az intézetek — speciális igényeiknek megfelelően — a fiatalokkal való foglalkozás hatékony rendszerét, az MTA főtitkárának 8/1976. A. K. 11.) MTA-F. sz. utasításának és az MTA Központi Hivatala ajánlásainak figyelembevételével.

16. Az intézetek vezetői foglalkozzanak a fiatal kutatóknak az intézeti tervmunkába való fokozottabb bevonásával, a fiatalok kutatómunkájának elősegítésével. Kísérjék fokozott figyelemmel az akadémiai intézményekben folyó ifjúságkutatási tevékenységet, és ösztönözzék a fiatal kutatókat az abban való részvételre.

17. Az akadémiai intézmények igazgatói kísérjék fokozottabb figyelemmel a fiatalok képzésével, nevelésével foglalkozók munkáját. A fiatalok munkáját közvetlenül irányító vezető személyi minősítésekor értékeljék a fiatalokkal való foglalkozás mikéntjét és eredményességét is.

18. Az intézetek igazgatóinak személyi minősítésekor a minősítésekben értékeljék az ifjúság szocialista nevelése és szakmai fejlődése érdekében végzett munkát.
 19. Az intézmények vezetői, a kiemelkedő szakmai és politikai munkát végző fiatalokat és az ifjúság nevelésében kitűnt dolgozókat részesítsék fokozottabb erkölcsi és anyagi elismerésben. A KISZ megalakulásának évfordulóján, minden év március 21-én, az arra érdemes dolgozókat részesítsék jutalomban, kitüntetésben.
 20. Az intézetek vezetői fordítsanak fokozott figyelmet a nem kutatói munkakörben dolgozó fiatalok bérének alakulására, a munkakörülmények javítására, a továbbtanulási lehetőség biztosítására.
 21. A munkára nevelés érdekében segíteni és ösztönözni kell a fiatalokat a sajátos ifjúsági munkaverseny-mozgalomba való bekapcsolódásra, ifjúsági brigádok alakítására, továbbá az Akadémia Központi Hivatala és intézményei vagy egyéb állami, illetőleg társadalmi szervek által meghirdetett tudományos vagy műszaki jellegű pályázatokban az „Alkotó Ifjúság” pályázatban való részvételre. Az „Alkotó Ifjúság” pályázatban történő részvétel feltételeit, a lebonyolítás rendjét, a pályamunkák gyakorlati felhasználásának elősegítésével kapcsolatos feladatokat külön szabály rögzíti.
 22. Meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a fiatalok minél nagyobb számban vegyenek részt a termelés javítását, a műszaki fejlesztési célkitűzések megvalósítását szolgáló újtómozgalomban. A fiatalok közreműködését kell kérni mind a vállalatoknál és szolgáltató szerveknél, mind a Központi Hivatalnál az ügyvitel, az egyes munkafázisok racionálisabbá tételére irányuló tervek, javaslatok kidolgozásában.
- IV. Az ifjúság szociális helyzete és a sportolás*
23. Az ifjúság szociális helyzetét érintő kérdésekben az intézmények vezetői — a szakszervezeti szervek mellett — a KISZ szervezettől is kérjenek véleményt.
 24. Súlyt kell helyezni arra, hogy a fiatalok a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetésnélküli szabadság letelte után, illetve sorkatonai szolgálatot követően, a munkábalépéskor a többi fiatal dolgozóval szemben hátrányos helyzetbe ne kerüljenek. A fiatalokat távollétük időtartama alatt is fizetésemelésben, jutalomban és — szociális helyzetüktől függően — segélyben lehet részesíteni, újbóli munkába állásukkor pedig munkabérüket úgy kell megállapítani, hogy az azonos végzettségű és folyamatosan dolgozó fiatalok bérének átlagát elérje. Szakmai továbbfejlődésük érdekében a fiatalokat a gyermekgondozási segély időtartama alatt is tájékoztatni kell az intézet őket érintő feladatairól, biztosítani kell részükre a legriessebb szakanyagok megtekintését.
 25. Lehetővé kell tenni, hogy a gyermekgondozási segélyen levő, kutatói munkakörbe besorolt nők, a többiekkel azonos feltételek mellett, részt vehessenek az akadémiai nyelvtanfolyamokon.
 26. A fiatalok szabadidejének kulturált eltöltése, pihenése és üdülése céljából az intézet vezetői — a szakszervezetekkel együttműködve — támogatassák
 - a) az ifjúsági klubok folyamatos és rendeltetés-szerű működését;
 - b) a csoportos kirándulásokat, intézetlátogatásokat, hétvégi üdülők látogatását, általában a szervezett turizmust;
 - c) az „Edzett Ifjúság” mozgalom keretében szervezett akadémiai spartakiádok és egyéb sport megmozdulások szervezését és megrendezését;
 - d) a fiataloknak mind a versenyszerű, mind a pihenési célt szolgáló sportolását.
 27. Az intézmények vezetői fordítsanak gondot arra, hogy a fiatalok kellő számban vegyenek részt szervezett üdülésben. Ennek érdekében az MTA Jóléti Csoportja biztosítsa a kis intézetek üdültetési keretének felemelését és tegye lehetővé, hogy a 3 éven aluli gyermekkel rendelkező fiatalok is kaphassanak beutalót az Akadémia üdülőiben.
 28. Az akadémiai intézmények vezetői különös gonddal támogatassák az önálló lakással nem rendelkező, kisgyermekes fiatal házasságokat, valamint az arra érdemes és rászoruló egyedülálló fiatalokat önálló otthon megszerzésére irányuló törekvéseikben.
 29. A fiatal dolgozók gyermekeinek óvoda és bölcsődei elhelyezése érdekében törekedni kell a férőhelyek számának növelésére.
- V. Az ifjúság képviseletére jogosult szervek közreműködése, a KISZ szervezetek jogosítványai*
30. Biztosítani kell, hogy a munkahely életét érintő fontosabb döntések meghozatalában az ifjúság képviselői közreműködjenek és a döntésekről tájékozódhassanak.
 31. Az intézményeknél működő KISZ szervezetek a fiatalokat közvetlenül érintő kérdésekben.
 - a) *Egyetértési jog illeti meg*
 - elsősorban a fiatalokat érintő helyzetüket alapvetően meghatározó belső szabályzatok, intézkedések kiadása;
 - az ifjúságpolitikai célú pénzeszközök felhasználása;
 - rendkívüli ifjúsági parlamentek összehívása;
 - az ifjúsági törvény helyi végrehajtását szolgáló intézkedési terv kiadása, módosítása;
 - ifjúsági létesítmények létrehozása, megszüntetése, működési rendjének és programjának meghatározása;
 - az ifjúsági klubok vezetőinek megbízása;
 - a KISZ választott tisztségviselőinek munkahelyi áthelyezése, elbocsátása, fegyelmi eljárásuk megindítása;
 - lakásépítési támogatásban részesülő dolgozók kijelölése;

- szakmunkások kiválasztása felsőfokú oktatási intézményekben történő továbbtanulásra;
- az ifjúsági alapról nyújtott kedvezmények elosztása.

b) *Véleményezési jog illeti meg*

- az ifjúság helyzetének átfogó értékelése;
- a középtávú és éves gazdasági és szociálpolitikai tervek kidolgozása;
- az ifjúsági parlament beszámolójának elkészítése;
- az állami, gazdasági vezetők ifjúságpolitikai tevékenységének megítélése;
- az ifjúsági bizottságok és felelősök megbízása és tevékenységük megítélése;
- az ifjúsági létesítmények vezetőinek kinevezése;
- kollektív szerződés, szervezeti és működési, újtási, munkavédelmi, egyéb szabályzatok intézkedési tervek kiadása;
- szocialista munkaverseny magasabb szintű elismerési formáira történő kitüntetési javaslat megtétele;
- intézeti, vállalati, szociális, kulturális és sport létesítmények igénybevételének szabályozása (gyermekintézmény, üdülő, művelődési ház, munkásszállás stb.);
- a 30 éven aluli vezetők, illetve a többségben fiatalokat foglalkoztató gazdálkodó egységek vezetőinek kinevezése, felmentése, áthelyezése, minősítése, miniszteri és kormány szintű kitüntetésre való felterjesztése;
- a fiatalok figyelembevétele a káderutánpótlási és képzési tervekben;
- az egyes fiatalokat érintő következő kérdésekben;
 - bérbesorolás, alapbér meghatározása,
 - kitüntetés, jutalmazás, jutalomszabadság,
 - lakáskérelem elbírálása,
 - továbbtanulási kérelem elbírálása, tanulmányi ösztöndíjak, valamint tartósabb külföldi tanulmányutak odaítélése,
 - fegyelmi eljárás megindítása.

32. Az intézmények lehetőségükhöz képest támogassák a KISZ szervezeteket a működésükhöz szükséges anyagi-technikai eszközök (helyiség, berendezés, ifjúsági klub, ifjúsági alap stb.) biztosításával.

33. A KISZ Központi Bizottsága által kitüntetett fiatalok erkölcsi és anyagi elismeréséről az intézmények vezetői gondoskodjanak. A kollektív szerződés kötésére kötelezett szerveknél ennek mértékét és rendjét a kollektív szerződés rögzítse.

VI. Az ifjúsági parlamentek

34. Az ifjúság közéleti tevékenységének fokozása, az ifjúsági törvény végrehajtásának ellenőrzése, az ifjúsági feladatok meghatározása, valamint

a fiatalok tájékoztatása érdekében az összes akadémiai munkahelyeken, tehát az intézményeknél és az MTA Központi Hivatalánál, az 1031/1977. (VIII. 5.) MT—SZOT—KISZ KB számú együttes határozatának figyelembevételével — a KISZ és az illetékes szakszervezet segítségével — két évenként „Ifjúsági Parlament”-et kell tartani. Felsőbb szinten az ifjúsági parlament öt évenként, a középtávú népgazdasági tervek készítéséhez kapcsolódóan, külön intézkedés alapján kell megrendezni.

35. Az intézményi ifjúsági parlament a fiatalok többségének kezdeményezésére, az illetékes KISZ és szakszervezeti szerv együttes javaslatára két évnél gyakrabban is összehívható.

36. Azoknál az intézményeknél, ahol a fiatalok száma ezt lehetővé teszi, a vállalati, intézményi parlamentet a fiatalok közvetlen részvételével, ahol ez nem lehetséges ott az intézeti, osztály, üzem, stb. parlamenteken választott küldöttek részvételével kell megrendezni.

37. A parlamentek megrendezése — az illetékes KISZ és szakszervezeti érdekképviselői szervek bevonása mellett — az intézet, vállalat, szolgáltató szerv igazgatójának; a tanszéki kutatóhelyek vonatkozásában a tudományági főosztályok vezetői, a tanszéki kutatóhelyek vezetőivel együtt, a Központi Hivatalnál pedig a hivatalvezető feladata.

38. Az ifjúsági parlament jogköre az 1031/1977. (VIII. 5.) MT—SZOT—KISZ KB együttes határozatban foglaltakra terjed ki.

39. Az összakadémiai parlament megrendezéséért az MTA Ifjúsági Bizottságának elnöke felelős, aki egyben a delegálható küldöttek számát is meghatározza.

40. A parlamenti tanácskozásoknál jegyzőkönyvet kell készíteni és az elhangzott javaslatokról értekelő tájékoztatást kell küldeni az MTA Ifjúsági Bizottsága elnökének, a parlament megtartását követő egy héten belül. A beszámolónak tartalmaznia kell a résztvevő fiatalok számát, a résztvevők százalékos arányát az összes fiatal számához viszonyítva és a hozzászólók számát.

41. A fiatalok által felvetett kérdésekre lehetőség szerint a parlamenteken választ kell adni, amennyiben a helyszínen nem lehet érdemben nyilatkozni, 30 napon belül a kérdést vagy javaslatot felvető fiatalnak írásban kell válaszolni.

VIII. Záró rendelkezések

42. Az utasításban foglaltak végrehajtásáért az Akadémia Központi Hivatala vezetése és a főosztályok vezetői, továbbá az intézetek vezetői felelősek.

43. Az intézmények vezetői az ifjúságról szóló törvény és ezen utasítás végrehajtására — a KISZ szervezet bevonásával — az ifjúsági parlamentekhez kapcsolódóan, két évenként készítenek intézkedési tervet és az ifjúsági parlamenten terjesszék a fiatalok elé. Az intézkedési terv

végrehajtásának értékelését is a parlamenteken kell elvégezni, illetve ismertetni. Az intézkedési terv csak a parlament egyetértésével lép hatályba.

44. Az Akadémia egészére vonatkozó tárcastatisztikába be kell építeni az ifjúságra vonatkozó megfigyeléseket, az érvényben levő rendeletek figyelembevételével.
45. Az Akadémián rendszeresített vezető továbbképző tanfolyamok tematikájába — az Állami Ifjúsági Bizottság 15 014/1976. (I. P. K. 7.) sz. határozata alapján — be kell építeni az ifjúságpolitikai ismeretek oktatását.
46. A főtítkári kollégium vagy a főtítkárhelyettesi értekezlet az 1043/1971. (X. 2.) Korm. sz. határozat 1. pontjában foglaltaknak megfelelően az Akadémia Központi Hivatala Személyzeti Főosztálya által készített előterjesztés alapján két évenként megvizsgálja az Akadémia intézményeiben dolgozó fiatalok helyzetét és meghatározza a szükséges intézkedéseket.
47. Az Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények vezetői gondoskodjanak arról, hogy a vezetésük alá tartozó intézmény ügyrendjei, szervezeti és működési szabályzatai ezen utasításban foglaltak alapján egészüljenek ki a KISZ érdekvédelmi és érdekvédelmi jogosítványainak meghatározásával.
48. Ez az utasítás nem érinti a szakszervezetek külön jogszabályban meghatározott érdekvédelmi és érdekvédelmi jogait.
49. Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg az MTA elnökének és főtítkárának 1/1973. (A. K. 12.) MTA számú utasítása hatályát veszti.

Márta Ferenc s. k.,

Közlmények Pályázati felhívások

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztálya pályázatot hirdet a Néprajzi Kutatócsoport tudományos igazgatóhelyettesi munkakörére, 1979. április 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat;
- jelentős tudományos eredmények a megpályázott intézet profiljának megfelelő kutatások területén;
- kutatóintézet vagy nagyobb kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó munkahelyének, besorolásának, besorolásának és fizetésének megjelölését;
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek az ismertetését;
- a pályázó által írt könyvek, tanulmányok pontos bibliográfiai jegyzékét;
- tudományos fokozatának, kitüntetéseiének, idegen nyelvismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát;
- részletes önéletrajzot 2 példányban;
- erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA alkalmazásában áll, akkor a pályázatnak a fentebb megjelölt adatokat, mellékleteket nem kell tartalmaznia.

A tudományos igazgatóhelyettes besorolására és vezetői megbízására vonatkozóan a 16/1977. (XII. 1.) MüM számú rendelet, valamint az 1/1978. (A. K. 1.) MTA-F. számú főtítkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat az MTA illetékes főtítkárhelyetteséhez címezve az MTA Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztályához (1361 Bp. V., Münnich Ferenc u. 7.) kell benyújtani a pályázat közzétételétől számított 30 napon belül.

Rottler Ferenc s. k.,
főosztályvezető

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésre áll.

Igazgatási és Jogi Főosztály

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára *minden hétfőn* 15.30—17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

Igazgatási és Jogi Főosztály

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden* 14—15 óra között,

Kulcsár Kálmán, akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14—15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126—840 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság

Index: 25.105
ISSN 0460-5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1300 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlaprodánál (PKHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a PKHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

78.6485 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1978. DECEMBER 20.

TARTALOM

Jogszabályok	1038/1978. (XI. 9.) Mt. h. számú határozat	A Tudományos Minősítő Bizottság tagjának felmentéséről, illetőleg kinevezéséről	153
	30/1978. (XI. 22.) PM. számú rendelet	A közérdekű célra juttatott adományokról	153
Az Akadémia Elnökségének határozatai az 1978. október 31-i üléséről.	40. sz. határozat	A Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályának tevékenységéről	154
	41. sz. határozat	A közigazgatás fejlesztésének komplex tudományos vizsgálata kutatási főirány helyzetéről	155
		Az Elnökség egyéb állásfoglalásai	156
Közlemények		Pályázati felhívások	157
		Az MTA elnökének és főtítkárának, valamint a TMB elnökének és titkárának fogadóórája	157

Jogszabályok

A Minisztertanács 1038/1978. (XI. 9.) számú
határozata

a Tudományos Minősítő Bizottság tagjának felmentéséről, illetőleg kinevezéséről

1. A Minisztertanács *dr. Garamvölgyi Károly* oktatási miniszterhelyettest, a közgazdaságtudományok kandidátusát — eredményes munkája elismerése mellett — a Tudományos Minősítő Bizottságban viselt tagsága alól felmenti, és egyidejűleg *Knopp András* oktatási miniszterhelyettest az Oktatási Minisztérium képviselőjeként a Tudományos Minősítő Bizottság tagjává kinevezi.

2. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba. Az 1027/1976. (VIII. 25.) Mt. h. számú határozat 2. pontja ennek megfelelően módosul.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

A pénzügyminiszter 30/1978. (XI. 22.) PM. számú
rendelete

a közérdekű célra juttatott adományokról

A társadalmi, kulturális és szociális feladatok ellátásához szükséges anyagi fedezetről intézményesen az állam gondoskodik. E feladatok eredményesebb megvalósítása érdekében komoly jelentősége van azonban a magánszemélyek és jogi személyek közérdekű célra történő hozzájárulásainak is. A Ptk. 593–597. §-ai és a 642. §-a végrehajtásaként ezért — az igazságügyminiszterrel egyetértésben — az alábbiakat rendelem:

1. §

(1) Közérdekű célra történő kötelezettségvállalás (a továbbiakban: felajánlás) tartalmazza:

a) a felajánlás célját és a vagyoni szolgáltatás tartalmát (összegét, illetve természetben történő meghatározását),

b) a szolgáltatás esetleges feltételeit.

(2) A kötelezettségvállalás érvényességéhez a célja szerint illetékes állami felügyelő szerv jóváhagyása szükséges (Ptk. 594. §)

2. §

(1) Közérdekű meghagyás esetén, ha a végrendelező kedvezményezett szervet nem jelölt meg, a hagyatéki eljárásban az államot képviselő szervet, illetőleg az örökösnek minősülő szervezetet kell értesíteni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a szolgáltatás meghatározott célra történő felhasználásáról az illetékes állami felügyelő szerv (a tanácsok-

nál az illetékes tanácselnök), illetőleg a társadalmi szervezet intézkedik, a kedvezményezett szerv egyidejű kijelölésével.

3. §

(1) Ha a felajánlás, illetve a közérdekű megvásárlás pénz szolgáltatására irányul, annak összegét az Országos Takarékpénztárnál vezetett csekk-számlabetétben kell elhelyezni.

(2) A csekkszámletét évi 6%-kal kamatozik, jutalék és költség nem terheli, egyéb feltételei azonosak a lakossági csekkszámletétek feltételeivel.

(3) A szolgáltatás összegének felhasználása a felajánló rendelkezésének megfelelően történhet:

a) a szolgáltatás összegének változatlanul hagyása mellett csak a kamat összegének felvételével;

b) a kamat összegének és a szolgáltatás meghatározott részének rendszeres felhasználásával.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott keretek között a csekkszámletétben kezelt pénzzolgáltatás kamatainak, illetve a betét összegének felhasználásában a kedvezményezett és az Országos Takarékpénztár megállapodhatnak.

4. §

Ha az állami szerv részére nyújtott szolgáltatás ingatlanra vonatkozik, annak kezelésére az állami tulajdonban álló ingatlanokra vonatkozó jogszabályok az irányadók.

5. §

(1) A kedvezményezett szerv vezetője gondoskodik arról, hogy a szolgáltatás a felajánló által

meghatározott célra és mértékben kerüljön felhasználásra.

(2) A szolgáltatást a kedvezményezett szerv könyvvitelében elkülönítetten tartja nyilván, és felhasználásáról a tárgyév követő év február 15. napjáig felügyeleti szervének elszámolást ad.

(3) A felajánlóval előzetesen meg kell állapodni abban, hogy a szolgáltatás felhasználásáról milyen tájékoztatást kér.

6. §

Ez a rendelet irányadó az alábbi kiegészítésekkel arra az esetre is, ha a felajánló külföldi:

a) az állami felügyelő szerv a külföldi felajánló által megjelölt feltételeket csak a pénzügyminiszter jóváhagyásával fogadhatja el; a jóváhagyás egyben devizahatósági engedélynek is minősül;

b) ha a külföldi részéről felajánlott szolgáltatás ösztöndíj vagy más hasonló célt szolgál, az abban részesülő személyek kijelöléséhez az Országos Ösztöndíj Tanács egyetértése szükséges;

c) ha a szolgáltatás külföldi részéről történik, annak átvételére az illetékes magyar külképviseleti szerv vezetője is felhatalmazható.

7. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba; a 3. § (2) bekezdésének rendelkezéseit — a korábban történt pénzzolgáltatások esetében is — 1978. január 1-től kell alkalmazni.

Faluégi Lajos s. k.,
pénzügyminiszter

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1978. október 31-i üléséről (40—41. számú határozatok)

Beszámoló a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályának tevékenységéről

A beszámoló az Osztály által gondozott hét nagyobb, történetileg kialakult tudományterület, a nyelvtudomány, az irodalomtudomány, a modern filológia, a klasszika-filológia, az orientalisztika, a néprajztudomány és a zenetudomány tartalmi kérdéseinek elemző bemutatását állította középpontba. Egyszersmind ismerteti e tudományágak művelésére alakult kutatási intézmények, valamint testületi szervek rendszerét is. A történelmi előzmények vázlatos érintése az utóbbi egy-két évtized és a jelen időszak kutatási feladatainak világosabb értelmezését kívánja elősegíteni. Az egyes tudom-

mányterületek vonatkozásában kifejtett elvi, ideológiai és módszertani kérdések az osztály tevékenységének irányait, az elvi-módszertani befolyásának érvényesülését és a jövő feladatait mutatják be.

Az Osztály fontosságot tulajdonít az új törekvések, új módszerek alkalmazását előtérbe helyező diszciplínák felkarolásának. Beszámol az elért eredményekről és a különböző, főleg szervezeti okokból eredő elakadásokról.

A beszámoló a testületi szervek működésének konkrétabb ismertetése mellett megkülönböztetett figyelemmel kezeli az Osztálynak az Akadémián belüli, illetve azon kívüli munkakapcsolatait, mint a tevékenysége hatékonyságának hosszabb távon is érvényesülő lehetőségeit.

A tájékoztató felhívta a figyelmet az osztálytól vagy a bizottságoktól kiinduló változatos, sok irányú kezdeményezésekre, amelyek — Akadémián

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére kérésükre a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

belüli vagy kívüli szervekkel együttműködésben — új kutatási irányok, szervezeti egységek, konferenciák formájában folytatódtak.

Az Osztálynak az egyik legfontosabb, a tudományterületeket leginkább átfogó tevékenységét, a könyv- és folyóiratkiadást inkább a tényszerű adatok, a statisztikai kimutatások reprezentálják a beszámolóban; a leíró rész elsősorban az időszerű, a megoldásra váró problémákra hívja föl a figyelmet.

A beszámoló a feladati részben konkrétabban is rendszerezte azokat a célokat és feladatokat, amelyek értelemszerűen következnek a tudományterületi helyzetelemzések megállapításaiból, és szerves folytatását jelentik az eddig is tervszerűen végzett elemző és ajánló tevékenységnek.

A helyes és pontosabb értelmezés érdekében föl-tett kérdések és a beszámoló feletti vita ráirányította a figyelmet több, az Osztály munkájában eddig is fontos helyet elfoglaló, de a jövőben is kulcsfontosságú kérdés kiemelt gondozásának szükséges-ségére.

— Az Elnökség nagyra értékelte, hogy a beszámoló a tudományterületek tartalmi kérdéseit emelte ki, ugyanakkor megállapította, hogy további hasznos információkat adhatott volna a beszámoló, ha még részletezőbben tartalmazta volna a működési kérdéseket.

— A vitában hangsúlyt kapott a szakterületeken folyó elvi-ideológiai viták következetes folytatásának, elmélyítésének és kifejlesztésének igénye, azzal a megjegyzéssel, hogy a beszámoló már az eddigi és most folyó ilyen természetű vitákról is bővebb áttekintést adhatott volna.

— Megállapítást nyert, hogy az anyanyelv ápolása a beszámoló Osztálynak az Akadémia alapításától kezdve történelmi feladata, s a hozzá-szólók megerősítették az Osztály vezetését és a leg-közvetlenebbül érdekelt szakterületek és bizott-ságok vezetőit abbeli törekvésükben, hogy nyelv-ünk korszerű fejlődését következetesen segítsék elő, őrizve és gazdagítva nyelvünk kifejező erejét, szépségét és gazdagságát.

— Helyesírásunk egységes rendszerének erős-ítését, segíti az akadémiai helyesírási szabályzat közeli, korszerűsített kiadása. A vita során egyet-értés mutatkozott abban, hogy az új kiadással kapcsolatos feladatok megoldása érdekében az Akadémia egészének mind erkölcsileg, mind szer-vezetileg meg kell adni a segítséget a Helyesírási Bizottságnak, erősítve esetleg szervezeti státusát is.

— A beszámoló vitája rámutatott arra, hogy az Osztály különösen érdekelt a másik két tár-sadalomtudományi osztállyal való rendszeres együtt-működésben. A történelmi és kulturális hagyomá-nyaink, emlékeink komplex kutatása, az ókor-tudomány, valamint a közoktatás, a szakképzés fejlesztésének, korszerűsítésének tudományos megalapozása területén kifejezésre jutott az a kívánság, hogy a szóban forgó kérdésekben az érdekelt osz-tályok egyeztetett álláspontot fogalmazzanak meg, és a végrehajtásban is egyesítsék erőiket.

— Elvszerű és kölcsönös megértésre törekvő eszmecsere folyt a tudományos minősítéssel kap-csolatos problémák ügyében. Mind a TMB, mind az Osztály vezetősége hangsúlyozta, hogy a minősítés értékrendszerének megtartása együttes munkán alapuló közös cél, melyben a TMB illetve az Osztály testületeinek megvannak a sajátos funkcionális feladatai, s ezek részint azonosak, részint pedig — kiváltképp az eljárási kérdések tekintetében — el-különlönek egymástól. Hangsúlyt kapott az állás-foglalások kölcsönös figyelembevétele és a gondos vizsgálat, mérlegelés igénye.

— A vita megerősítette az Osztály vezetőségét abban a szándékában, hogy folytatni kívánja az egyes tudományterületek kritikai áttekintését (nyelvtudomány, néprajz stb.), s egyben javaslatok is elhangzottak arra vonatkozóan, hogy az Osztály a bizottsági hálózatának formálását a tudomány-területi helyzetelemzésekkel összhangban az álta-lános következtetések figyelembevételével végezze.

Az Elnökség 40/1978. számú határozata

Az Elnökség a vitában elhangzott észrevételekkel elfogadja a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztá-lyának beszámolóját. Felhívja az Osztályt, hogy a a vita szempontjainak figyelembevételével a hatá-rozati javaslat szövegén végezze el a szükséges tömörítést, s az így továbbfejlesztett határozati javaslatot f. év december elejéig terjessze az Aka-démia elnökéhez.

Az Elnökség felhatalmazza az elnököt, hogy a határozatot saját hatáskörében hagyja jóvá és azt tájékoztatásul mutassa be az Elnökség decemberi ülésén.

Beszámoló a közigazgatás fejlesztésének komplex tudományos vizsgálata kutatási főirány helyzetéről

A beszámoló ismerteti a főirány célkitűzéseit, kutatási programját — amely 12 téma kidolgozását írta elő —, és végrehajtásának megszervezését, be-mutatva a témafelelős intézmények közötti munka-megosztást, a koordináló tanács, illetve titkársága működését, problémáit.

A kutatási eredményeket ismertette közli, hogy a főirány keretében 60 monográfia, 201 tanulmány, 17 kötet statisztikai felmérés, 7 számítógépes nyil-vántartás és 5 bibliográfia készült el. (Ezekről részletesebb áttekintést ad a beszámoló mellék-le.)

Elemzi még a beszámoló a kutatás szervezeti kereteit (5 akadémiai és 5 tárcaintézet, valamint 21 tanszék és egyéb kutatóhely vett részt a témák kidolgozásában), továbbá anyagi feltételeit — megállapítva, hogy a kutatáshoz szükséges anyagi eszközök rendelkezésre álltak —, és a személyi fel-tételeket, közölve, hogy a főhivatású kutatók lét-száma az 1972. évi 48 főről 1978-ra 73 főre növeke-dett; e létszám egy része azonban csak részben fog-lalkozik a főirány témáival, és a növekedés fő-képpen újabb kutatóhelyek bekapcsolódásából adó-dik, a bázisintézményekben csak 11 fő a növekedés a tervezett 27 fővel szemben.

Összegezve megállapítja a beszámoló, hogy a főirány mindazon nehézségek ellenére, amelyek a program újszerűségéből, a témaorientációs és a hierarchikus irányítás ellentmondásából fakadnak, jelentős eredményeket ért el. A főirány eredeti célkitűzései alapján megvalósultak, s azoknak a feladatoknak a teljesítésében is előrehaladás volt, amelyeket az Akadémia Elnöksége 1974-ben, majd a TpB 1975-ben előírt.

Az előrelépéshez erősíteni kell a koordinálást a kutatási eredmények fokozottabb értékelésével, fokozni az együttműködést az államigazgatás egyes központi ágazati szerveivel, szorgalmazni az ágazati intézmények fejlesztését, erősítését, növelni az ágazati témákra fordítandó kapacitást, megnyitni a lehetőséget bizonyos káderátcsoportosításra, növelni a szervező titkárság szerepét.

A vitában felszólalók megállapították, hogy a főirány bizonyos mértékig orientálta a kutatókat, segítette az államigazgatás különböző szerveit gyakorlati munkájukban, részben közvetlen hasznosítással, részben a szemléletmód kiszélesítésével, a kulturáltabb és korszerűbb vezetési és szervezési igény felkeltésével.

Az államigazgatási gyakorlatot szorosan érintő főirány kutatásának továbbfolytatását a felszólalók szükségesnek tartották, helyzetének még realisabb bemutatása és továbbfejlesztése érdekében azonban indokoltnak látták, hogy a beszámoló határozottabban mutassa be a gondokat és a továbbfejlesztés útját.

Ezekkel kapcsolatban a felszólalók a kutatások szétaprózottságából adódó problémákkal, a további szelekció, a határozottabb irányítás, a főirányok közötti koordináció szükségességét vetették fel. Határozottabban formában le kell szögezni annak az álláspontnak a végleges elvetését, hogy a kutatási eredményeknek csak a távlati terv végén kell jelentkezniük. Egyben kifejezett formában meg kell erősíteni annak a kialakult gyakorlatnak a helyességét, amely a kutatási feladatok megoldását a távlati terv elfogadásától kezdve — a konkrét kívánságokkal összhangban — eleve 2–5 éves ciklusokra tagolta.

Rámutattak arra is, hogy azokon a területeken (információs rendszer, számítástechnika közigazgatási alkalmazása), ahol a kutatásokban lemaradás van, a kutatási bázis hiánya miatt nincs számottevő előrehaladás. Felvetették azt is, hogy a kutatásoknak a gyakorlathoz való közelítésében nemcsak a kutatószervezőknek, hanem a gyakorlati szerveknek is jelentős feladataik vannak. A gyakorlatnak kell megfogalmaznia az igényeit, s „rendelési” politikájának tudatosabbá válásával érhető el, hogy a kutatási bázis a gyakorlati igények ki-

elégítéséhez célszerűbben alakuljon. A gyakorlattal való szorosabb összehangolás érdekében szükséges a kutatási témákat és programjaikat egyeztetni az ötéves jogalkotási kormányprogramokkal.

Javasolták a felszólalók a kutatási eredmények részletesebb bemutatását a szervezési feladatokat vázoló anyagrészt terhére.

Az Elnökség 41/1978. számú határozata

1. Az Elnökség „A közigazgatás fejlesztésének komplex tudományos vizsgálata” kutatási főirány helyzetéről szóló beszámoló átdolgozását indokoltan tartja a helyzet realisabb megítélése érdekében.

2. Az átdolgozás során határozottabban javasolja bemutatni a gondokat, valamint a továbbfejlesztés útját, és ehhez az alábbiak figyelembevételét ajánlja. A beszámoló

— térjen ki a kutatás szétaprózottságából adódó problémákra, bemutatva az akadémiai, a tárca-intézmények, az egyetemi kutatóhelyek és a nem-kutatóhelyeken folyó kutatások részvételi arányát, az ezekből adódó problémákat;

— foglalkozzon a további témaszelekció, a főirányok közötti koordináció, valamint a határozottabb irányítás szükségességével;

— a kialakult gyakorlatnak megfelelően jelezze, hogy a kutatási feladatok megoldását a jövőben is 2–5 éves ciklusokra bontva kívánják tervezni;

— részletesebben ismertesse — a mellékletből átvéve — a gyakorlat által közvetlenül hasznosított kutatási eredményeket, jelezve a gyakorlati igények és a kutatási eredmények közötti eltéréseket;

— tegyen javaslatot a gyakorlati felhasználók szerepének növelésére a társadalmi igényekhez jobban igazodó kutatási program kialakításában, a kutatásokba való fokozottabb bekapcsolására. Szorosabb kapcsolatot kell teremteni az ötéves jogalkotási programmal.

3. Az Elnökség javasolja az átdolgozott előterjesztésnek a Tudománypolitikai Bizottsághoz történő benyújtását.

Az Elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökségi ülés napirendjén szerepelt még a „Beszámoló az Elnökség legutóbbi ülése (szeptember 26.) óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi és szakigazgatási eseményeiről” című tájékoztató.

Szentágothai János s. k.,

Budapest, 1978. november 15.

Közlemények Pályázati felhívás

Pályázati felhívás

Az MTA Vegyipari Kémiai Analitikai Kutató Csoport (Veszprém) pályázatot hirdet egy tudományos segédmunkatársi álláshely betöltésére.

A pályázónak villamosmérnöki vagy vegyészmérnöki oklevéllel, megfelelő idegen nyelvtudással és a rendszerelmélet, folyamatszabályozás területén kellő ismeretekkel kell rendelkeznie.

Feladata lesz a kutatóhelyen folyó kutatásban való részvétel és a vegyészmérnök hallgatók műszeres analitikai gyakorlatainak vezetése.

A munkakör az 5/1971. MTA-F. (A.K. 7.). sz. főtitkári utasítás értelmében szerződéses munkaviszonyt jelent.

Bérezés a 16/1977. (XII. 1.) MüM. rendelettel módosított 2/1974. (II. 17.) MüM. sz. rendelet szerint.

Szükség esetén egyedülállóknak munkásszálláson férőhelyet biztosítunk.

A pályázat benyújtásához szükséges formanyomtatványok a Veszprémi Vegyipari Egyetem Személyzeti Osztályán igényelhetők.

Veszprém, 1978. november 14.

Dr. Markó László s. k.,
a Vegyipari Tanszéki Munkaközösség vezetője

FOGADÓÓRÁK

Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16–17.30 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Márta Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 15.30–17 óra között — bármely természetű ügyben — fogadóórát tart.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak, valamint az intézmények vezetőinek más időpontokban is rendelkezésre áll.

IGAZGATÁSI ÉS JOGI FŐOSZTÁLY

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden kedden* 14–15 óra között,

Kulcsár Kálmán akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára *minden csütörtökön* 14–15 óra között tart fogadóórát.

Előzetes bejelentés a 126–840 telefonon, a 18–64-es mellékállomáson lehetséges.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

Index: 25.105
ISSN 0460-5829

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkeszti: dr. Egri Pál az MTA Központi Hivatala Jogi Osztályának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlaprodánál (PKHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a PKHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

78.6556 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

Akadémiai Közlöny

1978. évi XXVII. évfolyamához

BETŰRENDES TÁRGYMUTATÓ*

A, Á

- Az Agrártudományok Osztályának tevékenységéről 75 (6)
 Az 1978. évi Akadémiai Díjak odaítéléséről 77 (6)
 Alkalmi bizottság kiküldése a Tudós Klub új szervezeti és működési szabályzatának elkészítésére 97 (7)
 Az 1978. évi közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapításáról 110 (9)
 A VI. ötéves tervidőszakra szóló országos középtávú kutatás-fejlesztési terv készítéséről 113 (10)
 A VI. ötéves tervidőszakra szóló országos középtávú kutatási-fejlesztési terv készítéséről 129 (12)
 Az 1978. évi ifjúsági parlamenteknek az MTA intézményeiben történő megrendezéséről 134 (12)
 Az egyes Akadémiai intézmények polgári védelem önvédelmi szervezetének korszerűsítéséről 139 (13)
 Az akadémiai ankétok, kerekasztal-konferenciák és elnökségi klubdelutánok 1978–79. évi témáról 142 (14)
 Az MTA és a MTESZ együttműködési megállapodásáról 142 (14)
 Az 1979. évi könyvkiadási terv irányszámairól 42 (3)
 Az 1978. évi Akadémiai Díjak odaítélését előkészítő elnökségi alkalmi bizottság összetételéről 42 (3)
 Az 1978. évi Akadémiai Aranyérem odaítélését előkészítő elnökségi alkalmi bizottság összetételéről 42 (3)

B

- Biológiai Tudományok Osztályának tevékenységéről 107 (9)

E

- Elnökség 1978. I. félévi munkatervéről 26 (1)
 Elnökség egyéb állásfoglalásai 28 (1)
 Elnökség egyéb állásfoglalásai 43 (3)
 Elnökség egyéb állásfoglalásai 97 (7)
 Egyetemi kutatások tanszéki akadémiai támogatása egy részének átadásáról 103 (8)
 Értekezések tézisei tartalmi és formai követelményeinek módosításáról 104 (8)
 Elnökség egyéb állásfoglalásai 111 (9)
 Elnökség 1978. II. félévi munkatervéről 118 (10)
 Elnökségi alkalmi bizottság kiküldéséről a növénygenetikai kutatások helyzetének megvizsgálására 143 (14)
 Elnökség egyéb állásfoglalásai 143 (14)
 Elnökség egyéb állásfoglalásai 156 (16)

F

- Föld- és Bányászati Tudományok Osztályának tevékenységéről 51 (4)

H

- Hazai gyógyszerkutatás aktuális problémáiról 26 (1)

I, J

- Iparjogvédelem magyarországi helyzetéről és az ebből adódó feladatokról 54 (4)
 Idegen szavak használatáról 117 (10)
 Ifjúságról szóló 1971. évi IV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról 147 (15)

K

- Költségvetési szervezetek házipénztári pénzkezeléséről 1 (1)
 Kutatóintézeti dolgozók alapbérének megállapításáról szóló 2/1974. (II. 17.) MüM sz. rendelet módosításáról 17 (1)
 Kutatóintézeti dolgozók alapbérének megállapításáról szóló 2/1974. (II. 17.) MüM sz. rendelet végrehajtására kiadott 5/1974. (A. K. 7.) MTA-F. sz. utasítás módosításáról 23 (1)
 Közművelődés fejlesztésével kapcsolatos akadémiai testületi és szakigazgatási feladatokról és végrehajtásuk eddigi tapasztalatairól 56 (4)
 Közművelődés kutatásának elvi problémáiról 56 (4)
 Kémiai Tudományok Osztályának tevékenységéről 39 (3)
 Klinikai kémia feladatairól, helyzetéről, fejlesztésének irányairól 108 (9)
 Közérdekű célra juttatott adományokról 153 (16)
 Közigazgatás fejlesztésének komplex tudományos vizsgálata kutatási főirány helyzetéről 155 (16)

M

- Munkakönyvek kiállításáról, kezeléséről, nyilvántartásáról, a munkakönyvbe történő bejegyzésekről szóló 12/1967. (X. 20.) MüM számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről 11 (1)
 Műszaki Tudományok Osztályának tevékenységéről 25 (1)
 Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala ideiglenes Szervezeti és Működési Szabályzatának kiadásáról 85 (7)
 Munkáltatói jogok gyakorlásáról 115 (10)
 Magyar Tudomány című folyóirat szerkesztő bizottságában megüresedett hely betöltéséről 120 (10)
 Munka díjazásának egyes kérdéseiről szóló 7/1967. (X. 8.) MüM sz. rendelet módosításáról 125 (11)
 MTA Műszerügyi Bizottságának feladatköréről és szervezetéről szóló 6/1976. (A. K. 10.) MTA-F. sz. utasítás módosításáról 139 (13)
 Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala vezető állású dolgozóinak külföldi publikációs tevékenységéről 141 (14)

N

- Növényvédelmi tudományok hazai helyzetéről és feladatairól 40 (3)
 Nemzetközi Gazdaságtörténeti Társaság VIII. Kongresszusának megrendezéséről 120 (10)

Ny

- Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályának tevékenységéről 154 (16)

O

- Országos középtávú kutatási-fejlesztési terv (OKKFT) kidolgozásának munkaprogramja a Tudománypolitikai Bizottság 30 014/1978. sz. határozata alapján 130 (12)
 Orvosi Tudományok Osztályának tevékenységéről 95 (7)

* A címet követő szám az oldalszámot, a zárójelben levő szám a közlöny számát jelzi.

P

Politikatudományról 96 (7)

T

Tudománypolitika időszerű feladatairól 31 (2)

Történelmi és kulturális hagyományaink, emlékeink komplex kutatásáról 57 (4)

Tudományos minősítéssel kapcsolatos vitáról 141 (14)

Távlati tudományos kutatások körében elért jelentős kutatási eredmények jutalmazását előkészítő bizottság kiküldetéséről 143 (14)

Tudományos Minősítő Bizottság tagjának felmentéséről illetőleg kinevezéséről 153 (16)

Tudósklub Klubtanácsa tagjainak és titkárának megbízásáról 120 (10)

Tudománypolitikai Bizottság feladatköréről, hatásköréről és működéséről 105 (9)

Tudományos dolgozók saját költségén megvalósuló tudományos célú külföldi kiutazásokról 101 (8)

Tudományos célú külföldi kiküldetések során szerzett tapasztalatok hazai hasznosításának problémáiról 109 (9)

V

Víruskutatás hazai helyzetéről és problémáiról 52 (4)

Sz

Szegedi Biológiai Központ létesítéséről szóló 1/1971. (A. K. 1.) MTA-F. sz. utasítás módosításáról 73 (5)

SZÁMMUTATÓ*

Törvények, törvényerejű rendeletek, kormányrendeletek és határozatok, miniszteri rendeletek és utasítások, az MTA elnökségének határozatait, az MTA elnökének és főtitkárának utasításai, egyéb hivatalos közlemények

1977. év

- 16/1977. (XII. 1.) Mü M sz. rendelet 17 (1)
- 18/1977. (X. 27.) PM. sz. rendelet 2 (1)
- 19/1977. (XII. 8.) Mü M sz. rendelet 11 (1)
- 47/1977. sz. Eln. határozat 25 (11)
- 48/1977. sz. Eln. határozat 26 (1)
- 49/1977. sz. Eln. határozat 26 (1)

1978. év

- 1/1978. (A. K. 1.) MTA-F. sz. utasítás 23 (1)
- 1/1978. (A. K. 8.) MTA-OM. sz. együttes utasítás 103 (8)
- 1/1978. sz. Eln. határozat 39 (3)
- 2/1978. sz. Eln. határozat 40 (3)
- 3/1978. sz. Eln. határozat 42 (3)
- 3/1978. (A. K. 7.) MTA-F. sz. utasítás 85 (7)
- 4/1978. sz. Eln. határozat 42 (3)
- 4/1978. (A. K. 8.) MTA-F. sz. utasítás 101 (8)
- 5/1978. sz. Eln. határozat 42 (3)
- 5/1978. (A. K. 10.) MTA-F. utasítás 115 (10)
- 6/1978. sz. Eln. határozat 51 (4)
- 6/1978. (III. 18.) Mü M sz. rendelet 125 (11)
- 6/1978. (A. K. 12.) MTA-F. sz. utasítás 134 (12)
- 7/1978. sz. Eln. határozat 52 (4)
- 7/1978. (A. K. 13.) MTA-F. sz. utasítás 139 (13)
- 8/1978. sz. Eln. határozat 54 (4)
- 8/1978. (A. K. 13.) MTA-F. sz. utasítás 139 (13)
- 9/1978. sz. Eln. határozat 55 (4)
- 9/1978. (A. K. 14.) MTA-F. sz. utasítás 141 (14)
- 10/1978. sz. Eln. határozat 56 (4)
- 10/1978. (A. K. 15.) MTA-F. sz. utasítás 147 (15)
- 11/1978. sz. Eln. határozat 57 (4)
- 13/1978. sz. Eln. határozat 75 (6)

- 14/1978. sz. Eln. határozat 77 (6)
- 16/1978. sz. Eln. határozat 95 (7)
- 20/1978. sz. Eln. határozat 96 (7)
- 21/1978. sz. Eln. határozat 97 (7)
- 21/1978. (A. K. 5.) MTA-F. sz. utasítás 73 (5)
- 22/1978. sz. Eln. határozat 107 (9)
- 23/1978. sz. Eln. határozat 108 (9)
- 24/1978. sz. Eln. határozat 109 (9)
- 25/1978. sz. Eln. határozat 110 (9)
- 26/1978. sz. Eln. határozat 117 (10)
- 27/1978. sz. Eln. határozat 118 (10)
- 28/1978. sz. Eln. határozat 120 (10)
- 29/1978. sz. Eln. határozat 120 (10)
- 30/1978. sz. Eln. határozat 120 (10)
- 30/1978. (XI. 22.) PM. sz. rendelet 153 (16)
- 32/1978. sz. Eln. határozat 141 (14)
- 36/1978. sz. Eln. határozat 142 (14)
- 37/1978. sz. Eln. határozat 142 (14)
- 38/1978. sz. Eln. határozat 143 (14)
- 39/1978. sz. Eln. határozat 143 (14)
- 40/1978. sz. Eln. határozat 154 (16)
- 41/1978. sz. Eln. határozat 155 (16)
- 1003/1978. (I. 18.) MT. sz. rendelet 31 (2)
- 1038/1978. (XI. 9.) Mt. h. sz. határozat 153 (16)
- 30.014/1978. TPB. sz. határozat 113 (10)
- 30.014/1978. TPB. sz. határozat 129 (12)
- a TMB 1978. III. 29-i határozata 104 (8)

* A jogszabály (elnökségi határozat) számát követő szám az oldalszámot, a zárójelben levő szám a Közlöny számát jelzi.

